

סְפוּרֵי
מַעֲשֵׂי־זוֹת
מִשְׁנֵי־
קַדְמוֹנֵי־זוֹת

נוסח הפתק הקדוש:

מאד היה קשה לי לרדת אליך
תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי
מאד מעבודתך ועליך אמרתי
מיין פייעריל וועט טליען ביז
משיח וועט קומען חזק ואמן

(תרגום מאידיש: ועליך אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח

חזק ואמן)

בעבודתך

נִּיְנָה נִחְמָה נִחְמָה נִחְמָה נִחְמָה נִחְמָה

ובזה אגלה לך סוד והוא:

מלא וגדיש מקו לקו (פצפציה)

ובחזוק עבודה תבינהו וסמן

יז בתמוז יאמרו שאינך מתענה

בהוצאת "כולנו חברים" 0506797114

ספרים לזיכוי הרבים ושמחה בארועים

ניתן להצטרף להדפסות מוזלות!

הַקְדָּמָה (מדפוס ראשון)

מֵה שֶׁהָיָה כְּבֹד נִקְרָא שְׁמוֹ וְנִדְרַע שֶׁהוּא אָדָם. וְזֹאת תּוֹרַת
הָאָדָם דִּקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר זָכָה לְהִשְׁלִים דְּמוּת אָדָם. כִּי זֶה
כָּל הָאָדָם. הֵלֵא הוּא כְּבוֹד אֲדוֹנֵינוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ, עֲמַרְתָּ
תַּפְאֲרֵתֵנוּ, גָּאוֹן עֲזוּנוּ, הֶרֶב הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, בּוֹצִינָא רַבָּא
בּוֹצִינָא עֲלָאָה בּוֹצִינָא יִקְרָא וְקַדִּישָׁא, קְדוּשַׁת שְׁמוֹ מוֹרְנוּ
הֶרֶב נַחְמָן זְצוּק"ל, נִין וְנִכְד לְהֶרֶב הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הָאֱלֹקִי
הַבְּעֵל שֵׁם טוֹב זְצוּק"ל. אֲשֶׁר כְּבֹד נִהְנוּ יִשְׂרָאֵל לְאֹרּוֹ.
בְּחַבְּרֵי הַקְדוּשִׁים הַנִּפְלְאִים אֲשֶׁר כְּבֹד יֵצְאוּ לְאֹרְהָ. רַבִּים
רְאוּ וַיִּשְׂמְחוּ וַיִּשְׁרִים יַעֲלוּ. וְהָאֲמַת יוֹרָה דִּרְבּוֹ.

והנה, עוד ראה זה נמצא באמתחותינו, ספורי מעשיות נפלאות ונוראות, אשר
זכינו לשמע פה אל פה מפיו הקדוש, אשר און וחקר ותקן משלים הרבה,
והלביש והסתיר השגות גבוהות ועצומות בספורי מעשיות בדרכים נפלאים
ונוראים מאד. כי זאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה, כשהיו רוצים
לדבר בנסתרות ה', היו מדברים בדרך חידה ומשל, והלבישו סתרי תורה גנואי
דמלכא בכמה וכמה לבושים מלבושים שונים. כמובא אחר המעשה של בן
המלך וכן השפחה, שאמר רבנו ז"ל או, שבמיים הקדמונים כשהיו החברים
מדברים ומשיחים קבלה, היו משיחין בלשון כזה; כי עד רבי שמעון בר יוחאי
לא היו מדברים קבלה באתגליא וכו', ועל פי הרב, אחר כמה מעשיות היה
מגלה קצת מעט פחות משהיה מן היום איזה רמזים להיכן הדברים מגיעים, (כמבאר
לקמן במקומם הדברים והרמזים שספר אחר כל מעשה ומעשה).

והנה, עד הנה היו הדברים האלה גנוזים אצלנו. אך להיות רבים אמרים לנפשנו, מי יראנו טוב; כי רבים אשר אתנו מאנשי שלומנו אשר נכספה וגם כלתה נפשם לשמוע תמיד דברי אלקים חיים שיצאו מפי רבנו הקדוש ז"ל, וביוחד אלו המעשיות שספר, אשר לא זכו עדין שישגיעו אליהם, כי אם בהעתקות בכתב על ידי סופרים שונים, אשר נתרבו המעשיות בהם מאד וקלקלו המבוא. על כן תשוקתם הגדולה אלצונו וכספם החזק דחקונו, עד אשר הכרחנו למלאת רצונם - להביאם לבית הדפוס.

וגם כי היה לנו גלוי דעת מפי רבנו הגדול ז"ל, אשר פעם אחד גלה דעתו שרצה להדפיס ספרי מעשיות, ואמר בזה הלשון לפני כמה אנשים: "ברעתי להדפיס ספר מעשיות, ויהיה למעלה כחוב בלשון הקדש ולמטה בלשון לעז".

ואמר: "הלא מה יוכלו העולם לדבר על זה?, הלא על כל פנים הם מעשיות נאים לספר" וכו'. בדרבים האלה נשמע מפיו הקדוש בפרוש, וזה אשר העירונו להביאם לבית הדפוס.

ואם אמנם ידענו ולא נעלם מעינינו כי רבים קמו עליו, עם כל זה האמת עד לעצמו, ואנחנו מחיבים לעשות רצונו, וה' הטוב יעשה; השומע ישמע והתור יתור. וגם כי תהלה לאל עד פה עזרונו רחמיו יתברך כי נתפשטו חבריו הקדושים בקרב עם קדוש, בקהל ועדה וישראל, והיו דבריו להם לישון ולשמחה, ותהי בפייהם כדבש למחוק, כלם ישבעו ויתענגו משובו, כמו חלב ודשן תשבע נפשם, וישפתי רננות יהלל פייהם. ורבים אשר אתנו, מאשר אתם - את החולקים על האמת, הדוכרים על צדיק עתק בגאווה ובוז, אשר ברו מלבם אשר לא עלתה על דעתו. ולא עלינו להתאריך ולספר בדבר הזה, כי הוא כבשי דרממנא; וכמה עלמין אתהפכו בגיניהו על ידי רבוי המחלקת שנתרבו בימינו בין החכמים והצדיקים, ומי יבוא אחר המלך את אשר כבר עשהו.

אך זאת לדעת, כי כל כונתנו בהדפסת אלו ספורי מעשיות, הוא רק בשביל אנשי שלומנו החוסים בצל קדשו, התאבים ומצפים ומשתוקקים לשמע דברים קדושים. ואם אמנם הדברים הנדפסים בספר אלו נאמרו לאלפים ולרבבות, לעמנו זה ראינו כי כבר התחילו הדברים להתפשט בכתב על ידי העתקות רבות, ואין הכרח בין דברים הנכתבים לדברים הנדפסים. וגם לא מראש בסתר דברם, כי כל מי שיש לו עינים יראה וכל מי שיש לו לב יבין, כי לא דבר רק הוא מכס, ואם רק הוא - מכס; כי דברים הללו עומדים ברום גבהי מרומים.

ושמענו מפיו הקדוש בפרוש שאמר: שכל דבור ודבור אשר אלו המעשיות יש בו כונה עצומה; ומו שמשנה דבור אחד מאלו המעשיות מכפי מה שאמרו הוא בעצמו, הוא מחסר הרבה מהמעשה.

ואמר: שאלו המעשיות הם חדושים נפלאים ונוראים מאד מאד, ויש בהם דרכים ונסתרות ועמקות מפלג מאד; וראויים לדרושם ברבים - לעמוד בבית הכנסת ולספר מעשה מאלו המעשיות, כי הם חדושים גבוהים ונוראים מאד מאד.

גם מי שלבו שלם וקני היטב בספרי קדש, ובפרט בספרי הזהר הקדוש וכתבי האר"י ז"ל, יוכל להבין ולדעת קצת מעט רמזים באיזה מעשיות, אם ישם לבו ודעתו עליהם היטב. גם יש בהם התעוררות מוסר נפלא ועצום מאד רוב המקומות, ובינם המשכיל בעצמו. כי רבם ככלם מעוררים וממשיכים את הלב מאד לה' ותברך, לשוב לה' ותברך באמת לאמתו, לעסק רק בתורה ועבודה תמיד, ולהפך פניו מהכלי העולם לגמרי; כאשר יראה הרואה בעיני שכלו, אם יסתכל בהם באמת.

אוֹלָם תְּכַלִּית כְּנֻגַת אֱלֹהֵי הַמַּעֲשִׂיּוֹת רְחוֹק מְאֹד מִדַּעַת אָנוּשׁ, וְעִמּוֹק עִמּוֹק מִי וּמִצְאָנוּ. וְאִין לְהֶאֱרִיךְ בְּשִׁבְחַת תְּפָאֶרֶת גְּדֻלַּת הַמַּעֲשִׂיּוֹת הָאֵלֹהִים, כִּי גִבְהוּ מִדַּעַתְנוּ, וְכָל הַמוֹסִיף לְדַבֵּר בְּשִׁבְחַת גְּדֻלַּתְם וְעִמּוֹקוֹתָם הוּא גֹרֵעַ. רַק אֲמַרְנוּ לְהַעִיר קֶצֶת לְכַבֵּב אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לְמַעַן לֹא יִשְׁכַּחוּ נִפְלְאוֹתֵם אֲשֶׁר הִרְאָם מִרְחוֹק כְּמֵאֵן דְּמַחְנוּ בְּמַחוּג עַד הַיּוֹם הַדְּבָרִים מְגִיעִים, עַל יְדֵי מַעַט הַרְמוּזִים אֲשֶׁר גָּלַה לְעֵינֵינוּ אַחֵר סְפוּר כֹּל מַעֲשֵׂה וּמַעֲשֵׂה. כִּי הֵאָף אֲמַנְם נִרְשָׁמוּ קֶצֶת הַרְמוּזִים שֶׁנִּשְׁמְעוּ מִפִּי הַקְדוּשָׁה, אֵךְ זֶה כְּרוּר לְכָל מִשְׁכִּיל, כִּי אִין דוּמָה הַשׁוֹמֵעַ מִפִּי הַחֶכֶם בְּעִצְמוֹ לְהִרְאֶה הַדְּבָרִים בְּסִפְרֵי; וּבִיּוֹתֵר בְּרִכְיֵי רְמוּזִים כְּאֵלֶּה, אֲשֶׁר אֵינָם מוֹכִינִים כִּי אִם עַל יְדֵי תְנוּעַת הַאֲיִבְרִים בְּנֻעֻנֵי הָרֵאשׁ וּקְרִיצַת הָעֵינַי וּנְמִית הַיָּד וּכְיוּצֵא כְּאֵלֶּה, אֲשֶׁר עַל יָדָם דִּיקָא וְכִין הַמְכִּינִי קֶצֶת מַעַט וַיִּשְׁתּוּמַם עַל הַמְרָאָה, וְעֵינָיו לְמִרְחוֹק וּבִיטוּ גְדֻלַּת ה' גְּדֻלַּת הַתּוֹרַתְנוּ הַקְדוּשָׁה - אֲשֶׁר נִתְלַבְּשָׁה בְּכִמְהָ לְבוּשִׁים שׁוֹנִים, כְּמַבְאָר בְּכָל סִפְרֵי קִדְשׁ.

עַד כֹּה הִגִּיעוּ דְבָרִים הַמְעוֹטְמִים הַמְחֻזְקִים הַרְבֵּה. לְבִנּוּ יִהְיֶה אִימָה, אִימָה סִפְרֵי אִימָה שֶׁקָּל מֵאֵין יָבֵא עֲזוּרָנוּ. מִי יִגּוֹר לָנוּ אִשׁ אוֹכְלָה, מִי יַעֲמֹד בְּעַדְנוּ. נִשְׂא לְכַבְּנוּ אֶל כְּפִים אֶל אֶל בְּשָׂמִים, בְּיָדוֹ נִפְקִיד רוּחֵנוּ. אֵלֶּיךָ ה' נִשְׂא נִפְשֵׁנוּ. עַד הֵנָּה רְחַמְדוּךָ עֲזוּרָנוּ. עֲזוּרָנוּ כִּי עֲלִיד נִשְׁעַנְנוּ.

וַיְהִי נָעַם ה' אֲלֵקֵינוּ עֲלֵינוּ. עַד יָבֹא מִרְהָ צָדֵק לְעַדְתְּנוּ. וַיִּבְנֶה בַּיִת קִדְשֵׁנוּ וַתִּפְאֶרְתְּנוּ. חֲזוּה צִיּוֹן קְרִית מוֹעֲדֵנוּ. מִלֶּךְ בְּיַפִּי תַחֲוִינָה עֵינֵינוּ. בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. אָמֵן.

הָלֹא כֹה דְבַר הַבַּיִת וְהַמְסַדֵּר וְהַמַּעֲשִׂיּוֹת. לְאֵבֶל לְשִׁבְעָה וְלִמְכַסֵּה עֲתִיק.

נָאִם הַקָּטָן, בְּתָן בֶּן אֲרוֹנֵי אָבִי מוֹרְטֵי הַרְבֵּי רַבִּי נִפְתָּלִי הַעֲרָן, יִשְׁמְרֵהוּ צוּרוֹ וַיַּחֲזִיק, מִנְעִמְרָאֵב רַבְתִּי.

חֲתָן הַרְבֵּי הַנְּאֻן הַחֲסִיד הַמְּפָרֵס כְּכֹל קִצְוֵי אֲרִי, כְּבוֹד קְרִישַׁת מוֹרְטֵי הַרְבֵּי רַבִּי דָּוִד צְבִי וְכִי צִדִּיק לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, שְׁתֵּי אֶב בֵּית דִּין בְּקַהֲלַת קִדְשׁ קְרַעֲמִינִין וְהַגְּלִיל, וּבְקַהֲלַת קִדְשׁ שְׁאֲרִינְיָאֵר, וּבְקַהֲלַת קִדְשׁ מֵאֵהֵלִיב וְהַגְּלִילוֹת.

קְדָם שְׁפָר מַעֲשֵׂה רֵאשׁוּנָה שְׁבַסְפָּר זֶה, עֲנָה וְאָמַר:
בְּסִפְרֵי הַמַּעֲשִׂיּוֹת שְׁהָעוֹלָם מְסִפְרִים יֵשׁ בָּהֶם נִסְתָּרוֹת
הַרְבֵּה וּדְבָרִים גְּבוּהִים מְאֹד, אֵךְ שֶׁנִּתְקַלְקְלוּ הַמַּעֲשִׂיּוֹת,

כי חסר מהם הרבה, וגם נתבלבלו ואינם מספרים אותם בסדר, כי מה ששייך בתחלה מספרים בסוף, וכן להפך, וכיוצא בזה.

אבל באמת יש בהמעשיות שמספרים העולם דברים נעלמים גבוהים מאד והבעל שם טוב וצוק"ל היה יכול על ידי ספור מעשה ליחד יחודים; כשהיה ראה שנתקלקלו צנורות עליונים, ולא היה באפשר לתקן אותם על ידי תפלה, היה מתקנם ומיחדם על ידי ספור מעשה. ועוד דבר רבנו ז"ל בענין זה, ואחר כך התחיל לספר מעשה שבדרך הסמוך, ואמר: בדרך ספרתי מעשה וכו'.

ודע, שהמעשיות שספר רבנו, רבם ככלם הם מעשיות חדשות לגמרי שלא נשמעו מעולם, רק הוא בעצמו ספרם מלבד ודעתו הקדושה, כפי ההשגה העליונה שהשיג ברוח קדשו, שהיה מלביש אותה ההשגה באותה המעשה. והמעשה בעצמה היא מראה נוראה והשגה עליונה מאד שהשיג וראה במקום שראה.

וגם לפעמים היה מספר מעשה מהמעשיות שמספרין העולם, אבל הוסיף בהם הרבה והחליף ותקן הסדר, עד שנשתנה ספור המעשה לגמרי ממה שהעולם מספרין, וכנ"ל. אבל לא נכתבו בזה הספר מאלו המעשיות כי אם אחת או שתיים, ושאר כל המעשיות הם חדשות לגמרי שלא נשמעו מעולם.

באותו הזמן שהתחיל רבנו ז"ל לעסק בספורי מעשיות, אמר בפרוש בזה הלשון: "הנני אתחיל לספר מעשיות" (אך ועל שזין אן הייבן מעשיות דער צילין). וכוננת דבריו היה, כמו שאמר: מאחר שאינו מועיל לכם לשוב אל ה' יתברך על ידי התורות והשיחות הקדושות וכיצא בזה - מה שעסק ביגיעות גדולות כל ימיו להשיבנו אל ה' יתברך באמת לאמתו, ומאחר שאינו מועיל כל אלה, על בן הוא מתחיל לעסק בספורי מעשיות.

ואו באותו הזמן אמר התורה המתחלת: "פתח רבי שמעון ואמר: עת לעשות לה' הפרו תורתך וכו' - דא אורייתא דעתיקא" וכו', הנדפסת בספר הראשון בדרך קנ"ו (סימן ס"א). ושם מכאן בסוף המאמר קצת מענין ספורי מעשיות:

שעל ידי ספורי מעשיות של הצדיק האמת מעוררין מהשנה את בני אדם שנפלו בשנה וישנים את ימיהם וכו' עין שם; ויש מעשיות שהם בקרב שנים, ויש ספורי מעשיות של שנים קדמוניות, שהם בחינת עתיק וכו'. עין שם היטב, ותבין ותשכל קצת מן מצא דבר, עד היכן הדברים של אלו המעשיות מגיעים, ומה היתה כוננתו הקדושה בזה.

ובאמת יש באלו המעשיות התעוררות גדול מאד מאד להשם יתברך ברב המקומות אפלו על פי פשוט, מלבד הנסתרות, כי כלם הם סודות נוראות, ויש להם כח גדול לעורר הכל לה' יתברך: חזק

לעשה ט לטובדת בת לאלך

ענה ואמר:

בדרך ספרתי מעשה, שכל מי שהיה
שומעה היה לו הרהור תשובה. וזו היא:

מַעֲשֵׂה בְּמַלְךְ אֶחָד, שֶׁהָיוּ לוֹ שְׂשֵׁה
בָּנִים וּבַת אַחַת.

וְאוֹתָהּ הִבִּיתָ הֵיטֵב חֲשׁוּבָה בְּעֵינָיו מְאֹד,
וְהָיָה מִחֲבָבָהּ בְּיוֹתֵר וְהָיָה מִשְׁעֲשֵׂעַ
עִמָּהּ מְאֹד.

פַּעַם אַחַת הָיָה מִתְנוַעַד עִמָּהּ בְּיַחַד
בְּאַיִזָּה יוֹם, וְנִעְשָׂה בְּרָגֶז עָלֶיהָ, וְנִזְרְקָה
מִפְּיוֹ דְבוּר: 'שֶׁהֲלֹא טוֹב' יִקַּח אוֹתָךְ
(דָּעַר נִיט גוּטְעַר זָאל דִּיךְ נַעֲמָען).

בְּלִילָהּ הִלְכָה לְחַדְרָהּ, וּבִבְקָר לֹא יָדְעוּ
הֵיכָן הִיא. וְהָיָה אָבִיהָ מִצְעֵר מְאֹד וְהֵלֵךְ
לְבַקֵּשָׁה אָנָּה וְאָנָּה.

עַמֵּד הַשְּׁנַי לְמַלְכוּת, מִחֲמַת שְׂרָאָה
שֶׁהִמְלִיךְ מִצְטַעַר מְאֹד, וּבִקְשׁ, שְׂיִתְּנוּ
לוֹ מְשָׁרֵת וְסוֹס וּמְעוֹת עַל הוֹצָאוֹת,
וְהֵלֵךְ לְבַקֵּשָׁה. וְהָיָה מִבְּקִשָּׁה מְאֹד זְמַן
מְרַבָּה מְאֹד עַד שֶׁמִּצְאָהּ.

(עֵתָה מְסַפֵּר אֵיךְ בִּקְשָׁה עַד שֶׁמִּצְאָהּ):

והָיָה הוֹלֵךְ אָנָּה וְאָנָּה זְמַן רַב. וּבַמְדַּבְּרִיּוֹת וּבַשְּׂדוֹת
וּבִיעָרִים, וְהָיָה מְבַקֶּשֶׁה זְמַן רַב מְאֹד.

וְהָיָה הוֹלֵךְ בַּמְדַּבֵּר, וְרָאָה שְׂבִיל אֶחָד מִן הַצַּד, וְהָיָה
מֵיִשֵּׁב עֲצָמוֹ: בְּאִשׁוֹר שְׂאֵנֵי הוֹלֵךְ כָּל כֶּךָ זְמַן רַב בַּמְדַּבֵּר
וְאֵינִי יָכוֹל לְמַצָּאָהּ, אֵלֶּךְ בְּשְׂבִיל הַזֶּה, אוֹלֵי אָבֹא
לְמָקוֹם יָשׁוּב; וְהָיָה הוֹלֵךְ זְמַן רַב.

אֲחֵר כֶּךָ רָאָה מְבַצֵּר (שְׁקוֹרֵין שְׁלָאִים), וְכַמָּה חִילוֹת הָיוּ עוֹמְדִים
שָׁם סְבִיבוֹ. וְהַמְבַצֵּר הָיָה נָאָה וּמְתַקֵּן וּמְסַדֵּר מְאֹד עִם
הַחִילוֹת, וְהָיָה מְתִירָא מִפְּנֵי הַחִילוֹת, פֶּן לֹא יִנְיַחוּהוּ
לְכַנֵּם. וְהָיָה מֵיִשֵּׁב עֲצָמוֹ: אֵלֶּךְ וְאַנְסָהּ. וְהַשְּׂאִיר הַסּוּם
וְהֵלֶךְ לְהַמְבַצֵּר, וְהָיוּ מְנִיחִים אוֹתוֹ, וְלֹא עִכְבוּהוּ כָּלָל.
וְהָיָה הוֹלֵךְ מִחֻדָּר לְחֻדָּר בְּלֵי עִבּוּב.

וְכֹא לְפִלְטִין אֶחָד, וְרָאָה שֵׁיִשֵּׁב שָׁם הַמְלֵךְ בַּעֲמֻרָה,
וְכַמָּה חִילוֹת שָׁם, וְכַמָּה מְשׁוֹרְרִים בְּכָלִים לְפָנָיו, וְהָיָה
שָׁם נָאָה וְיָפָה מְאֹד; וְהַמְלֵךְ וְשׁוּם אֶחָד מֵהֶם לֹא
שְׂאָלוּהוּ כָּלָל. וְרָאָה שָׁם מְעַדְנִים וּמְאָכָלִים טוֹבִים,
וְעַמֵּד וְאָכַל, וְהֵלֶךְ וְשָׁכַב בְּזוּיִת לְרֵאוֹת מַה נַּעֲשֶׂה
שָׁם; וְרָאָה שֶׁהַמְלֵךְ צָוָה לְהַבִּיא הַמְלָכָה. וְהֵלְכוּ

לְהָבִיא אוֹתָהּ, וְהָיָה שֵׁם רַעַשׁ גָּדוֹל וְשִׂמְחָה גְדוֹלָה, וְהַמְשֻׁרְרִים הָיוּ מְזוּמְרִים וּמְשֻׁרְרִים מְאֹד, בְּאֲשֶׁר שָׁהֲבִיאוּ אֶת הַמַּלְכָּה. וְהֶעֱמִידוּ לָהּ כֶּסֶף, וְהוֹשִׁיבוּהָ אֶצְלוֹ; וְהָיָה הָיְתָה הַבַּת מְלֶךְ הַגַּ' ל, וְהוּא (הָיָה הַשְּׂנִי לַמַּלְכוּת) רָאָה וְהִכִּירָהּ.

אחר כך הציצה המלכה, וראתה אחד ששוכב בזוית, והכירה אותו. ועמדה מכסאה והלכה לשם, ונגעה בו, ושאלה אותו: האתה מפיר אותי? והשיב לה: הן, אני מפיר אותך; את היא הבת מלך שנאברה. ושאל אותה: "האיך באת לכאן?" והשיבה: "באשר שאבי המלך נזרק מפיו דבור הג' ל, וכאן, המקום הזה, הוא לא טוב".

וספר לה שאביה מצטער מאד, ושהוא מבקשה כמה שנים. ושאל אותה: "איך אני יכול להוציא אותך?" ואמרה לו: "שאי אפשר לך להוציא אותי, כי אם כשתהיה בוחר לך מקום ותהיה יושב שם שנה אחת, וכל השנה תתגעגע אחרי להוציא אותי; ובכל זמן שיהיה לך פנאי, תהיה רק מתגעגע ומבקש ומצפה להוציא אותי; ותהיה מתענה, וביום האחרון מהשנה

תהיה מתענה ולא תישן כל המעת לעת (מעורב עד ערב)."
והלך ועשה כן.

ובסוף השנה - ביום האחרון, היה מתענה ולא היה ישן, ועמד והלך לשם. והיה ראה אילן, ועליו גדלים תפוחים נאים מאד; והיה מתאוה לעיניו מאד, ועמד ואכל משם. ותכף שאכל התפוח נפל וחספו שנה.

והיה ישן זמן מרבה מאד. והיה המשרת מנער אותו ולא היה געור כלל. אחר כך הקיץ משנתו ושאל להמשרת: "היכן אני בעולם?" וספר לו המעשה (הטו המשרת ספר להשני למלך המעשה ואמר לו:)"שאתה ישן זמן מרבה מאד זה כמה שנים ואני הייתי מתפרנס מהפרות" והיה מצער עצמו מאד.

והלך לשם, ומצא אותה. והיתה מצטערת לפניו מאד, "כי אלו באת באותו היום, היית מוציא אותי מכאן, ובשביל יום אחד אבדת! אמנם, שלא לאכל הוא דבר קשה מאד, בפרט ביום האחרון - אז מתגבר היצר הרע מאד, (הטו שהבת מלך אמרה לו, שעתה תקל עליו האוהרה, ולא יתה מורה שלא לאכל, כי הוא דבר קשה לעמד בו וכו'); בכך תשוב לבחור לך מקום,

וּתְשֵׁב גַם כֵּן שָׁנָה, כַּנִּל, וּבַיּוֹם הָאַחֲרוֹן תִּהְיֶה רֵשָׁאִי
לְאָכַל, רַק שְׂלֵא תִישֵׁן, וְלֹא תִשְׁתֶּה יַיִן כְּדִי שְׂלֵא תִישֵׁן,
כִּי הָעֶקֶר הוּא הַשָּׁנָה". וְהִלְךְ וְעָשָׂה כֵּן.

בַּיּוֹם הָאַחֲרוֹן הָיָה הוֹלֵךְ לְשֵׁם, וְרָאָה מַעֲיָן הוֹלֵךְ,
וְהִמְרָאָה אָדָם, וְהָרִיחַ שֶׁל יַיִן. וְשָׂאֵל אֶת הַמְּשֻׁרֵת:
"הֲרֵאִיתָ שְׂזוּה מַעֲיָן, וְרָאוּי שִׁיְהִיָּה בּו מַיִם, וְהִמְרָאָה
אֲדַמוּמִית וְהָרִיחַ שֶׁל יַיִן?!" וְהִלְךְ וְטָעַם מִהַמַּעֲיָן. וְנָפַל
וַיִּישֵׁן מִיַּד כַּמָּה שָׁנִים - עַד שִׁבְעִים שָׁנָה.

וְהָיוּ הוֹלְכִין חִילוֹת רַבּוֹת עִם הַשִּׁיף לָהֶם - מַה שְׁנוֹסֵעַ
אַחֲרֵיהֶם (שְׁקוּרִין אִיבֵאוּן), וְהַמְּשֻׁרֵת הַטְּמִיין עֲצָמוּ מִחֻמַּת
הַחִילוֹת. אַחֲרַי כִּף הִלְכָה מְרַכְבָּה וְעִגְלוֹת צֶב, וְשֵׁם
יִשְׁבָּה הַבַּת מְלֻךְ. וְעַמְדָּה שֵׁם אֶצְלוֹ, וַיִּרְדֶּה וַיִּשְׁבָּה
אֶצְלוֹ וְהַבִּירָה אוֹתוֹ; וְהִיתָה מְנַעֲרַת אוֹתוֹ מְאֹד, וְלֹא
נִנְעֵר. וְהַתְּחִילָה לְקַבֵּל עָלָיו "אֲשֶׁר כַּמָּה וְכַמָּה יִגִּיעוֹת
וַטְּרָחוֹת גְּדוֹלוֹת מְאֹד שֶׁהָיוּ לוֹ זֶה כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים
כְּדִי לְהוֹצִיא אוֹתִי, וּבְשִׁבִיל אוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁהִיָּה יָכוֹל
לְהוֹצִיאֲנִי, וְאֶבְדּוּ!" וְהִיתָה בּוֹכָה מְאֹד עַל זֶה "כִּי יֵשׁ

רחמנות גדול עליו ועלי, שכל כך זמן שאני כאן, ואיני יכול לצאת". אחר כך לקחה פאטישיילע מעל ראשה וכתבה עליו בדמעות שלה, והניחה אצלו, ועמדה וישבה במרפבתה, ונסעה משם.

אחר כך הקיץ, ושאל את המשרת: "היכן אני בעולם?" וספר לו כל המעשה, ושחילות רבות הלכו שם ושהיתה כאן מרפבה הנ"ל ושהיתה בוכה עליו והיתה צועקת שיש רחמנות עליו ועליה פנ"ל. בתוך כך הציץ וראה, שהפאטישיילע מנחת אצלו ושאל: "מאין זה?" והשיב לו: "שהיא כתבה עליו בהדמעות". ולקחה והרים אותה בנגד השמש, והתחיל לראות האותיות, וקרא מה שכתוב שם כל קבלתה וצעקתה (בנ"ל) ושבעת איננה שם במבצר הנ"ל, כי אם שביבקש הר של זהב ומבצר של מרגליות "שם תמצאני". והשאיר את המשרת והניחו, והלך לבדו לבקשה.

והִלֵּךְ כְּמֵה שְׁנַיִם לְבִקְשָׁה, וַיָּשֶׁב עֲצָמוֹ: 'שְׁבוּדַי בְּיָשׁוּב
 לֹא נִמְצָא הֵרָ שֶׁל זֶהב וּמִבְצָר שֶׁל מְרַגְלִיּוֹת', כִּי הוּא בָקִי
 בְּמִפְתֵּי הָעוֹלָם (שְׁקוֹרִין לֵאמֹר קֹאֵרֵט), 'וְעַל כֵּן אֵלֶיךָ אֶל הַמְדַבְּרִיּוֹת';
 וְהִלֵּךְ לְבִקְשָׁה בַּמְדַבְּרִיּוֹת כְּמֵה וְכְמֵה שְׁנַיִם.

אֲחֵר כִּךְ רָאָה אָדָם גְּדוֹל מְאֹד - שְׂאִינֹ (גִּדְר) אָנוּשִׁי כָּלֵל
 שְׂיִהְיֶה אָדָם גְּדוֹל כָּל כִּךְ, וְנִשָּׂא אֵילָן גְּדוֹל שְׁבִיָּשׁוּב אֵינֹ
 נִמְצָא אֵילָן גְּדוֹל כֵּזֶה. וְאוֹתוֹ הָאִישׁ שָׂאֵל אוֹתוֹ: "מִי
 אַתָּה?" וְאָמַר לוֹ: "אֲנִי אָדָם" וְתַמָּה וְאָמַר: "שְׂזֵה כָּל
 כִּךְ זְמַן שְׂאִינִי בְּהַמְדַבֵּר, וְלֹא רָאִיתִי מְעוֹלָם בְּכָאן אָדָם".
 וְסִפֵּר לוֹ כָּל הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה לְ וְשֵׁהוּא מְבַקֵּשׁ הֵרָ שֶׁל זֶהב
 וּמִבְצָר שֶׁל מְרַגְלִיּוֹת'. אָמַר לוֹ: "בְּוֹדַי אֵינֹ בְּנִמְצָא
 כָּלֵל", וְדַחָה אוֹתוֹ וְאָמַר לוֹ שְׂהִשְׂיֵאוּ אֶת דַּעְתּוֹ בְּדַבֵּר
 שְׂטוֹת, "כִּי בְּוֹדַי אֵינֹ נִמְצָא כָּלֵל". וְהִתְחִיל לְבַכּוֹת
 מְאֹד (הֵינֹ הַשְּׁנֵי לַמְּלִכּוֹת בְּכֵה מְאֹד וְאָמַר): "כִּי בְּוֹדַי בְּהַכְרַח הוּא
 נִמְצָא בְּאִיזֵה מְקוֹם", וְהוּא דַחָה אוֹתוֹ (הֵינֹ הָאָדָם הַמִּשְׁנֵה שְׂפַנְעֵה,
 דַּחָה אוֹתוֹ בְּדַבְּרִי, וְאָמַר): כִּי בְּוֹדַי דַּבֵּר שְׂטוֹת אָמְרוּ לְפָנָיו. וְהוּא
 אָמַר: (הֵינֹ הַשְּׁנֵי לַמְּלִכּוֹת) שְׂבוּדַי יֵשׁ.

אמר לו (הארם המשנה להשני למלכות): "לדעתי היא שטות, אך מחמת שאתה מתעקש, הנה אני ממנה על כל החיות, אעשה למענך ואקרא לכל החיות, כי הם רצים את כל העולם, ואולי תדע אחת מהם מהר ומבצר" (כ"ל) וקרא את כלם, מקטן ועד גדול, כל מיני החיות, ושאל אותם, וכלם השיבו שלא ראו. ואמר לו: "ראה ששטות ספרו לפניך; אם תשמע, שוב לאחוריה, כי בודאי לא תמצא, כי איננו בעולם" והוא הפציר מאד ואמר: "שבהכרח הוא בנמצא בודאי".

אמר לו (הארם המשנה להשני למלכות): "הנה במדבר, נמצא שם אחי והוא ממנה על כל העופות, ואולי יודעים הם, מחמת שהם פורחים באויר בגבוה, ואולי ראו הר ומבצר הנ"ל. ותלך אליו ותאמר לו שאני שלחתי אותך אליו".

והלך כמה וכמה שנים לבקשו, ומצא שוב אדם גדול מאד כנ"ל, ונשא גם כן אילן גדול כנ"ל; ושאל אותו גם כן כנ"ל, והשיב לו כל המעשה, ושאחיו

שְׁלַחוּ אֵלָיו; וְהוּא דָּחָה אוֹתוֹ גַּם כֵּן, "כִּי בְּוֹדָאֵי אֵינּוּ
בְּנִמְצָא". וְהוּא הִפְצִיר אוֹתוֹ גַּם כֵּן.

וְאָמַר לוֹ (הָאָדָם הָיָה לְהִשְׁנֵי לְמַלְכוּת): "הִנֵּה אֲנִי מִמְּנָה עַל כָּל
הָעוֹפוֹת; אֶקְרָא אוֹתָם, אוֹלֵי יוֹדְעִים הֵם". וְקָרָא כָּל
הָעוֹפוֹת, וְשָׂאל אֶת כָּלֶם מִקְּמָן וְעַד גְּדוֹל, וְהִשְׁיבוּ
שְׂאִינָם יוֹדְעִים מִהֵר וּמִבְּצֹר הֵן"ל. אָמַר לוֹ: "הֲלֹא
אַתָּה רָאִה שְׂבּוּדָאֵי אֵינְנוּ בְּעוֹלָם, אִם תִּשְׁמַע לִי שׁוּב
לְאַחֲוִירָךְ, כִּי בְּוֹדָאֵי אֵינְנוּ". וְהוּא (הֵינּוּ הִשְׁנֵי לְמַלְכוּת) הִפְצִיר
אוֹתוֹ, וְאָמַר: "שְׂבּוּדָאֵי יִשְׁנוּ בְּעוֹלָם". אָמַר לוֹ (הָאָדָם הֵב הָיָה
לְהִשְׁנֵי לְמַלְכוּת): "לְהֵלֵךְ בְּמִדְבָּר נִמְצָא שֵׁם אָחוּ, שֶׁמִּמְּנָה עַל
כָּל הָרוּחוֹת, וְהֵם רִצִּים כָּל הָעוֹלָם, אוֹלֵי יוֹדְעִים הֵם".

וְהִלְךְ כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים לְבִקְשׁוֹ, וּמִצָּא אָדָם גְּדוֹל גַּם
כֵּן כַּנ"ל, וְנִשְׂאָ גַם כֵּן אֵילָן גְּדוֹל כַּנ"ל, וְשָׂאל אוֹתוֹ
גַּם כֵּן כַּנ"ל, וְהִשְׁיב לוֹ כָּל הַמַּעֲשֵׂה כַּנ"ל, וְדָחָה אוֹתוֹ
גַּם כֵּן, וְהוּא הִפְצִיר אוֹתוֹ גַּם כֵּן. וְאָמַר לוֹ (הָאָדָם הִשְׁלִישׁ
הָיָה לְהִשְׁנֵי לְמַלְכוּת) שְׁלַמְעֵנוּ יִקְרָא שְׂיִבְאוּ כָּל הָרוּחוֹת, וְיִשְׂאֵל
אוֹתָם. וְקָרָא אוֹתָם. וּבָאוּ כָּל הָרוּחוֹת, וְשָׂאל אֶת
כָּלֶם, וְלֹא יָדְעוּ שׁוּם אֶחָד מֵהֶם מִהֵר וּמִבְּצֹר הֵן"ל.

וְאָמַר לוֹ (הַאֲדָם הַשְּׁלִישִׁי לְהִשְׁנֵי לַמַּלְכוּת): "הֲלֹא אַתָּה רָאִה שְׁשִׁמּוֹת סִפְרוּ לְפָנַיךָ". וְהִתְחִיל לְכַבּוֹת מְאֹד, וְאָמַר: "אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁיִשְׁנֹו בּוֹדְאִי!".

בְּתוֹךְ כֵּךְ רָאָה שֶׁבֹא עוֹד רוּחַ אֶחָד, וְכַעַם עָלְיוֹ הַמְּמַנֶּה הַגִּ' ל: "מִדּוּעַ גִּתְּאֲחֶרֶת לְכֹא? הֲלֹא גִזְרְתִּי שְׁיִבְאוּ כָּל הָרוּחוֹת וְלָמָּה לֹא בָאתָ עִמָּהֶם?" הַשִּׁיב לוֹ: "שִׁנְתַּעֲפַבְתִּי מִחַמַּת שְׁהֵיִיתִי צָרִיךְ לְשִׂאת בֵּת מַלְכָּה אֶל הַר שֶׁל זָהָב וּמִבְצָר שֶׁל מַרְגְּלִיּוֹת". וְשָׁמַח מְאֹד.

וְשָׂאֵל הַמְּמַנֶּה אֶת הָרוּחַ: "מַה יִּקְרֶה שָׁם?" (הִנְנוּ אֵיזָה דְּכָרִים הֵם שֵׁם בִּיקָר וּבְחֻשְׁבוֹת) וְאָמַר לוֹ: "שְׁכָּל הַדְּכָרִים הֵם שֵׁם בִּיקָר גְּדוֹל". וְאָמַר הַמְּמַנֶּה עַל הָרוּחוֹת לְהִשְׁנֵי לַמַּלְכוּת: "בְּאִשְׁרֵי שְׁזָה זְמַן גְּדוֹל כָּל כֵּךְ שְׂאֲתָה מִבְּקֻשָּׁה וְכַמָּה יִגִּיעוֹת שְׁהִיוּ לָךְ וְאוּלַי יִהְיֶה לָךְ עֵתָה מְנִיעָה מִחַמַּת מָמוֹן, עַל כֵּן אֲנִי נוֹתֵן לָךְ כְּלִי, כְּשֶׁתּוֹשִׁיט יָדְךָ לְתוֹכָהּ תִּקְבַּל מִשָּׁם מְעוֹת". וְגִזַּר עַל הָרוּחַ הַגִּ' ל שְׁיִזְלִיךְ אוֹתוֹ לְשָׁם.

וּבֹא הָרוּחַ סְעָרָה וְנִשָּׂא אוֹתוֹ לְשָׁם, וְהִבִּיא אוֹתוֹ אֶל שָׁעַר, וְהָיוּ עֹמְדִים שָׁם חִילוֹת שְׁלֹא הִנִּיחוּ לְכַנְסֵם אֶל הָעִיר, וְהוֹשִׁיט יָדוֹ אֶל הַכְּלִי וְלָקַח מְעוֹת, וְשִׁחַד

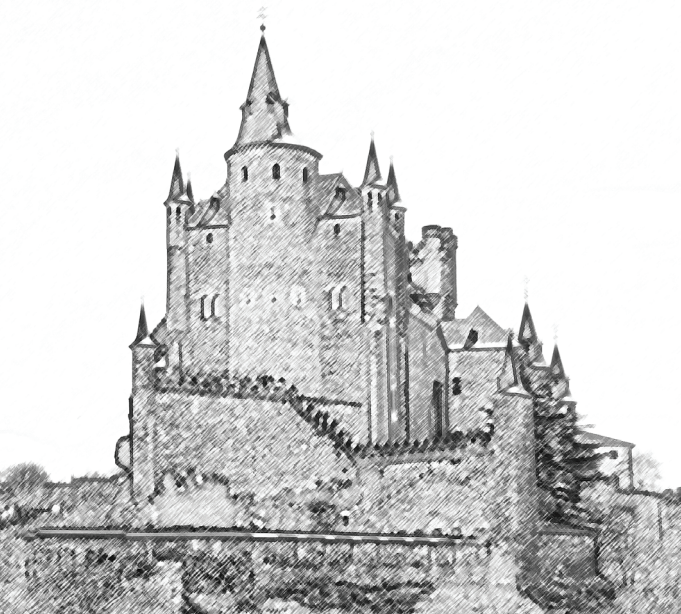
אוֹתָם, וְנִכְנַם לְתוֹךְ הָעִיר. וְהִיתָה עִיר נְאֻהָ. וְהִלֵּךְ אֶל
גִּבּוֹר וְשָׂכַר לוֹ מְזוֹנוֹת, כִּי צָרִיךְ לְשִׁהוֹת שָׁם, כִּי צָרִיךְ
לְשׁוֹם שֶׁכֶל וְחֻכְמָה לְהוֹצִיָאָהּ.

וְאֵיךְ שֶׁהוֹצִיָאָה לֹא סֵפֶר וּבַסּוֹף הוֹצִיָאָהּ.

(ועין בהקדמה, דפוס שני, הובא בסוף הספר, ותרצה רמזים נפלאים על מעשה
הזאת).

מעשה ב
מלך וקיסר

מעשה בקיסר אחד, שלא היה לו
בנים. גם מלך אחד לא היה לו בנים.

וְנִסַּע הַקִּיסָר עַל הָאָרֶץ לְשׁוֹטֵט לְבַקֵּשׁ
אוֹלֵי יִמְצָא אֵיזָה עֵצָה וְתִרְפָּה לְהוֹלִיד
בְּנִים.

גַּם הַמֶּלֶךְ נָסַע כְּמוֹ כֵּן.

וְנִזְדַּמְנוּ שְׁנֵיהֶם לְפָנֶיךָ אֶחָד, וְלֹא הָיוּ
יֹדְעִים זֶה מֵזֶה. וְהִכִּיר הַקִּיסָר בְּהַמֶּלֶךְ,
שֵׁישׁ לוֹ נִמוֹס (שֶׁל מַלְכוּת), וְשָׂאֵל אוֹתוֹ,
וְהוֹדָה לוֹ שֶׁהוּא מֶלֶךְ. גַּם הַמֶּלֶךְ הִכִּיר
בְּקִיסָר גַּם כֵּן, וְהוֹדָה לוֹ גַּם כֵּן.

וְהוֹדִיעוּ זֶה לְזֶה שְׁנוֹסְעִים בְּשָׂבִיל בְּנִים.
וְנִתְקַשְּׂרוּ שְׁנֵיהֶם: בְּאֵם שִׁיבְאוּ לְבֵיתָם
וְיֹולִידוּ נְשׁוֹתֵיהֶם זָכָר וְנִקְבָּה בְּאֶפֶן
שִׁיְהִיוּ יְכוֹלִים לְהִתְחַתֵּן, אֲזִי יִתְחַתְּנוּ בֵּין
שְׁנֵיהֶם.

וְנִסַּע הַקִּיסָר לְבֵיתוֹ וְהוֹלִיד בֵּית, וְהַמֶּלֶךְ
נָסַע לְבֵיתוֹ וְהוֹלִיד בֶּן, וְהִתְקַשְּׂרוּ
הַנָּ"ל נִשְׁכַּח מֵהֶם.

וְשַׁלַּח הַקִּיסָר אֶת בָּתוֹ לְלָמוֹד, גַּם הַמֶּלֶךְ שָׁלַח אֶת בְּנֵי
 לְלָמוֹד, וְנִזְדַּמְּנוּ שְׁנֵיהֶם אֶצֶל מַלְמֵד אֶחָד, וְהָיוּ אֹהֲבִים
 זֶה אֶת זֶה מְאֹד. וְנִתְקַשְּׂרוּ בֵּינֵיהֶם: שִׁישְׂאוּ זֶה לְזוֹה.
 וְנִטַּל הַבֶּן מֶלֶךְ טַבַּעַת וְנָתַן עַל יָדָהּ, וְנִתְחַתְּנוּ יַחַד.

אֲחֵר כִּךְ שָׁלַח הַקִּיסָר אֶחָר בָּתוֹ וְהֵבִיאוּהָ לְבֵיתוֹ. גַּם
 הַמֶּלֶךְ שָׁלַח אֶחָר בְּנֵי וְהֵבִיאוּ לְבֵיתוֹ. וְהָיוּ מְדַבְּרִים
 שְׂדוּכִים לְבֵת הַקִּיסָר, וְלֹא רָצְתָה שׁוֹם שְׂדוּךְ מִחַמַּת
 הַתְּקַשְׂרוֹת הַנִּ"ל.

וְהַבֶּן מֶלֶךְ הָיָה מְגַעְגַע מְאֹד אַחֲרֶיהָ. גַּם הַבֵּת קִיסָר
 הָיְתָה עֹצְבָה תָּמִיד, וְהָיָה הַקִּיסָר מוֹלִיכָה לְחֻצְרוֹת
 שְׁלוֹ וּפְלָטִין ^[ארמין] שְׁלוֹ, וְהִרְאָה אוֹתָהּ גְּדֻלָּתָהּ, וְהָיָה
 הָיְתָה עֹצְבָה.

וְהַבֶּן מֶלֶךְ הָיָה מְגַעְגַע מְאֹד אַחֲרֶיהָ עַד שֶׁנִּחְלָה, וְכָל מָה
 שִׁישְׂאוּ אוֹתוֹ 'עַל מָה אִתָּה חוֹלָה?', לֹא רָצָה לְהַגִּיד.

וְאָמְרוּ לְהַמְשִׁימַשׁ אוֹתוֹ: "אוֹלֵי תוּכַל אִתָּה לְחַקֵּר
 אֶצְלוֹ?" וְאָמַר לָהֶם: שֶׁהוּא יוֹדֵעַ, כִּי הוּא הָיָה עִמּוֹ

אז במקום שלמד שם, והגיד להם הדבר. ואזי נזכר המלך שכבר נתחתן הוא עם הקיסר מקדם.

והלך וכתב להקיסר שיכין עצמו על החתנה, כי כבר נתקשרו מקדם בנ"ל. ולא רצה הקיסר, אך לא היה יכול להעז ולסרב והשיב לו: שישלח המלך בנו אליו, ויראה אם יוכל לנהג מדינות, אזי ישיא בתו אליו.

ושלח בנו אליו (העני שהמלך שלח בנו להקיסר, כאשר צוה הקיסר, כנ"ל). והושיבו הקיסר בתוך חדר ומסר לו גירות של עסקי המדינה, לראות אם יוכל לנהג את המדינה.

והבן מלך היה מתגעגע מאד לראות אותה, ולא היה אפשר לו לראותה.

פעם אחד הלך אצל כותל של אספקלריא ^[מראה] וראה אותה, ונפל חלשות. ובאתה היא אליו ונערתו וספרה לו שאינה רוצה שום שדוד מחמת ההתקשרות עמו. ואמר לה: "מה נעשה ואבד אינו רוצה?" ואמרה: "אף על פי כן."

אחר כך התיעצו שנייחיו לפרש עצמם על הים;
ושכרו להם ספינה ופרשו בים, והלכו על הים.

אחר כך רצו לקרב עצמם אל הספר ^[שפת הים] וּבָאוּ
לספר והיה שם יער, והלכו לשם.

ולקחה הבת קיסר הטבעת ונתנה לו, והיא שכבה שם.
אחר כך ראה הבן מלך שבסמוך תעמוד, והניח
הטבעת אצלה.

אחר כך עמדו והלכו אל הספינה, בתוך כך נזכרה
ששכחו הטבעת שם, ושלחה אותו אחרי הטבעת.
והלך לשם, ולא היה יכול למצא המקום והלך
למקום אחר, ולא היה יכול למצא הטבעת. והיה
הולך לבקשו ממקום למקום, עד שנתעה ולא היה
יכול לחזור.

והיא הלכה לבקשו, ונתעית גם בן.

והיה הוא הולך ותועה, הולך ותועה. אחר כך ראה דרך,
והלך לשוב; ולא היה לו מה לעשות, ונעשה משרת.

גם היא היתה הולכת ותועה, וישבה עצמה: שתשב אצל הים. והלכה אל שפת הים, והיה שם אילנות של פרות, וישבה שם; וביום היתה הולכת אצל הים, אולי תמצא עוברים ושבים; והיתה מתפרנסת מהפרות. ובלילה היתה עולה על אילן כדי שתהיה נשמרת מן החיות.

ויהי היום, והיה סוחר גדול מפלג מאד, והיה לו מושא ומתן בכל העולם. והיה לו בן יחיד; והסוחר היה זקן.

פעם אחד אמר הבן לאביו: "באשר שאתה זקן ואני נער, והנאמנים שלד אינם משגיחים כלל עלי, ואתה תסתלק, ואהיה נשאר ריק ולא אדע מה לעשות; בכו, תן לי ספינה עם סחורה ואלך על הים, כדי להיות בקי במשא ומתן". ונתן לו אביו ספינה עם סחורה.

והלך למדינות ומכר הסחורה וקנה סחורה אחרת והצליח.

בְּהִיּוֹתוֹ עַל הַיָּם רָאָה אוֹתָן הָאֵילָנוֹת (הג"ל, שהיתה הבת קיסר שם),
 וְסָבְרוּ שֶׁהוּא יֵשׁוּב, וְרָצוּ לִילֵךְ לְשָׁם. וּכְשֶׁנִּתְקַרְבוּ, רָאוּ
 שֶׁהֵם אֵילָנוֹת, וְרָצוּ לְחֹזֵר.

בְּתוֹךְ כֶּךָ הִצִּיץ הַסּוּחַר (היני בן הסוחר הג"ל) לְתוֹךְ הַיָּם וְרָאָה
 שֶׁם אֵילָן וְעָלָיו כְּמַרְאֵה אָדָם, וְסָבַר: שָׁמָּה הוּא טוֹעָה
 עֲצָמוֹ? וְהִגִּיד לְשָׂאֵר הָאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ שָׁם, וְהִבִּיטוּ וְרָאוּ
 גַם בֶּן כְּמַרְאֵה אָדָם עַל הָאֵילָן.

וְהִתְיַשְׁבוּ לְהִתְקַרֵּב לְשָׁם, וְשָׁלְחוּ אִישׁ עִם סָפִינָה
 קְטַנָּה לְשָׁם; וְהֵם הָיוּ מִבִּיטָיִם בְּתוֹךְ הַיָּם כְּדִי לְכוּן
 אֶת הַשְּׂלִיחַ שֶׁלֹּא יִמָּעָה מִן הַדְּרֹךְ, כְּדִי שִׁילֵךְ מִכּוּן
 אֶל הָאֵילָן הַגָּל, וְהִלֵּךְ לְשָׁם וְרָאָה שִׁיּוֹשֵׁב שָׁם אָדָם,
 וְהִגִּיד לָהֶם.

וְהִלֵּךְ בְּעֲצָמוֹ (בן הסוחר הג"ל), וְרָאָה שִׁיּוֹשֶׁבֶת שָׁם (היני הבת קיסר)
 הַגָּל, שֶׁהָיְתָה יוֹשֶׁבֶת שָׁם, בְּנִי"ל). וְאָמַר לָהּ שֶׁתֵּרַד, וְאָמְרָה לוֹ שֶׁאֵינָה
 רוֹצָה לְכַנּוֹם אֶל הַסָּפִינָה, כִּי אִם שִׁיִּכְבְּטִיחָהּ שֶׁלֹּא יִגַּע
 בָּהּ, כִּי אִם כְּשִׁיכָא לְבִיתוֹ וַיִּשָּׂא אוֹתָהּ כְּדָת. וְהִכְבְּטִיחַ
 לָהּ, וְנִכְנְסָה אֶצְלוֹ לְסָפִינָה.

וְרָאָה שֶׁהִיא מְזַמֶּרֶת עַל כָּלֵי זֶמֶר וַיְכוּלָה לְדַבֵּר בְּכַמָּה
לְשׁוֹנוֹת, וְשָׁמַח עַל שְׁנוּדֵמָנָה לּוֹ.

אֲחֵר כֶּךָ, כְּשֶׁהִתְחִילוּ לְהִתְקַרֵּב לְבֵיתוֹ, אָמְרָה לּוֹ:
שְׁהִיִּי שָׂרָה, שְׁיִלְךָ לְבֵיתוֹ וַיּוֹדִיעַ לְאָבִיו וּקְרוּבָיו וְכָל
מִידְעָיו, שְׁכַלְם יֵצְאוּ לְקִרְאָתָהּ, בְּאִשֶּׁר שְׁמוֹ לֵיךְ אִשָּׁה
חֲשׂוּבָה כְּזוֹ, וְאַחֵר כֶּךָ יִתְּוֹדַע לּוֹ מִי הִיא

עמו שלא ישאל אותה מי היא עד אחר התקנה, או ידע מי היא) (כי גם מקדם התקנה היא

והסכים עמה.

אָמְרָה לּוֹ: "גַּם הַיִּשְׂרָאֵלִי, בְּאִשֶּׁר שְׁמָתָהּ מוֹלֵיךְ אִשָּׁה כְּזוֹ,
שֶׁתִּשְׁכַּר אֶת כָּל הַמַּאֲטְרָאסִין ^[מלחים] הַמוֹלִיכִין הַסְּפִינָה,
לְמַעַן יִדְעוּ שֶׁהַסּוֹחֵר שֶׁלָּהֶם יֵשׁ לּוֹ נְשׂוּאִין עִם אִשָּׁה
כְּזוֹ, וְהַסְּכִימִים עִמָּה.

וְלָקַח יַיִן טוֹב מְאֹד שֶׁהָיָה לּוֹ בְּסְפִינָה וְנָתַן לָהֶם
וְנִשְׁתַּכְּרוּ מְאֹד. וְהוּא הֵלֵךְ לְבֵיתוֹ לְהוֹדִיעַ לְאָבִיו
וּקְרוּבָיו, ⁽⁵²⁾. וְהַמַּאֲטְרָאסִין נִשְׁתַּכְּרוּ וַיֵּצְאוּ מִן הַסְּפִינָה,
וְנִפְּלוּ וַיִּשְׁכְּבוּ בְּשִׁכְרוּתָם.

וּבְעוֹד שֶׁהָיוּ מְכִינִים עֲצָמָם שָׁם לֵילְךָ לְקִרְאָתָהּ עִם
כָּל הַמְּשֻׁפָּחָה, הִלְכָה הִיא וְהִתִּירָה הַסְּפִינָה מִן הַסֶּפֶר,

וּפְרָשָׁה הַיּוֹלוֹנוֹת (הַיְנוּ הַלְוִיִּימוֹ), וְהִלְכָה לָהּ עִם הַסְּפִינָה. וְהֵם
 בָּאוּ אֶל הַסְּפִינָה (הַיְנוּ כָּל הַמְּשַׁפְּחָה שֶׁל הַסּוֹחֵר), וְלֹא מִצְאוּ דָבָר.
 וְחָרָה לְהַסּוֹחֵר (אָבִי הַבֵּן הַגִּ'ל) מְאֹד, וְהוּא צוֹעֵק וְאָמַר (הַיְנוּ הַבֵּן
 שֶׁל הַסּוֹחֵר הַגִּ'ל שֶׁהָיָה כָּא עִם הַסְּפִינָה הַגִּ'ל, צִעַק וְאָמַר): "תִּתְּאֲמִין לִי שֶׁהִבֵּאתִי
 סְפִינָה עִם סְחֹרָה וְכוּ'", וְהֵם אֵינָם רֹאִים דָּבָר. וְאָמַר
 לוֹ: "תִּשְׁאַל לְהַמַּטְרָאסֵן!" וְהִלְךְ לְשֹׂאֵל אוֹתָם, וְהֵם
 שׁוֹכְבִים שְׂבוּרִים.

אַחַר כֵּךְ נִנְעֵרוּ, וְשָׂאֵל לָהֶם וְאֵינָם יוֹדְעִים כָּלֵל מָה
 עָבַר עֲלֵיהֶם, רַק יוֹדְעִים שֶׁהִבִּיאוּ סְפִינָה עִם כָּל הַגִּ'ל,
 וְאֵינָם יוֹדְעִים הֵיכֵן הוּא. וְחָרָה הַסּוֹחֵר מְאֹד עַל בְּנוֹ,
 וְגִרְשׁוּ מִבֵּיתוֹ, וְלֹא יָבֵא לְנֶגֶד פְּנֵיו, וְהִלְךְ מִמֶּנּוּ נֶעַ וְנָד.

וְהִיא (הַיְנוּ הַבַּת קִיסָר הַגִּ'ל) הִיְתָה הוֹלְכַת עַל הַיָּם.

וַיְהִי הַיּוֹם, וְהָיָה מִלֶּךְ אַחֵר. וְהָיָה בּוֹנֵה לוֹ פְּלָטִין עַל
 הַיָּם, כִּי שָׁם הוֹטֵב בְּעֵינָיו לְבָנוֹת פְּלָטִין, מִחֲמַת אוֹר
 הַיָּם. וְהַסְּפִינּוֹת הוֹלְכוֹת שָׁם.

וְהִיא (הַיְטָה הַבַּת קִיסָר הַנְּלִי) הִיָּתָה הוֹלֶכֶת עַל הַיָּם, וּבָאתָה
 סָמוּךְ לַפְּלָטִין שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנְּלִי. וְהַמֶּלֶךְ הַבֵּיט, וְרָאָה
 סְפִינָה בְּלִי מְנַהִיגִים, וְאִין שָׁם אֲנָשִׁים, וְסָבַר שֶׁהוּא
 טוֹעָה עֲצָמוֹ, וְצוּה לְאֲנָשָׁיו שִׁיסְתַּכְּלוּ, וְרָאוּ גַם-בֶּן בֶּן.
 וְהִיא נִתְקַרְבָּה אֶל הַפְּלָטִין. אַחֵר כֶּךָ הִתְיַשְׁבָּה עֲצָמָה:
 'לָמָּה לָּהּ הַפְּלָטִין?' וְהִתְחִילָה לְחֹזֵר. וְשָׁלַח הַמֶּלֶךְ
 וְהַחֲזִירָה וְהִבִּיאָה לְבֵיתוֹ.

וְהַמֶּלֶךְ הַנְּלִי לֹא הָיָה לוֹ אִשָּׁה, כִּי לֹא הָיָה יָכוֹל לְכַרֵּד
 לוֹ, כִּי מִי שֶׁהָיָה רוֹצֵה - לֹא רָצָתָה הִיא, וְכֵן לְהַפְּדָה.
 וּכְשֶׁבָאתָה לְשֵׁם הַבַּת קִיסָר הַנְּלִי, אָמְרָה לוֹ: שְׂיִשְׁבַּע
 לָּהּ שְׁלֹא יֵגַע בָּהּ עַד שִׂישְׁאֲנָה כְּדָת. וְנִשְׁבַּע לָּהּ.
 וְאָמְרָה לוֹ: שְׂרָאוֹי שְׁלֹא יִפְתַּח אֶת הַסְּפִינָה שְׁלָהּ וְלֹא
 יֵגַע בָּהּ, רַק שֶׁתַּעֲמֹד כֶּךָ עַל הַיָּם עַד הַנִּשְׁוֹאִין, וְאִין
 יִרְאוּ הַכָּל אֶת רַבּוּי הַסְּחֹרָה שֶׁהִבִּיאָה, לְבַל יֵאמְרוּ
 שְׁלַקַּח אִשָּׁה מִן הַשּׁוּק. וְהִבְטִיחַ לָּהּ בֶּן.
 וְהַמֶּלֶךְ פָּתַח לְכָל הַמְּדִינּוֹת, שִׂישְׁתַּקְבְּצוּ וְיֵבֵאוּ עַל
 הַחֲתָנָה שְׁלוֹ, וּבָנָה פְּלָטִין בְּשִׁבְלִיהָ.

וְהִיא צוֹתָה שְׂיָבִיאוּ לָהּ אַחַת עֲשָׂרָה בָּנוֹת שָׂרִים,
 שִׁיְהִיו עִמָּהּ. וְצוּהָ הַמֶּלֶךְ, וְשִׁלְחוּ לָהּ אַחַת עֲשָׂרָה
 בָּנוֹת שָׂרִים גְּדוֹלִים מְאֹד. וּבְנוּ לְכָל אַחַת פְּלָטִין מִיַּחַד,
 וְהִיא הֵיטָה לָהּ גַם כֵּן פְּלָטִין מִיַּחַד, וְהָיוּ מִתְקַבְּצוֹת
 אֵלֶיהָ וְהָיוּ מְזַמְּרוֹת בְּכָלִי שִׂיר וּמְשַׁחֲקִים שָׁם עִמָּהּ.

פַּעַם אַחַת אָמְרָה לָהֶם: שְׁתַּלְּךְ עִמָּהֶם עַל הַיָּם, וְהִלְכוּ
 עִמָּהּ. וְהָיוּ מְשַׁחֲקִים שָׁם. וְאָמְרָה לָהֶם: שְׁתַּכַּבְּדוּ
 אוֹתָם בֵּינָן טוֹב שִׁישׁ לָהּ. וְנִתְּנָה לָהֶם מֵהַיִּין שְׁפַסְפִּינָה,
 וְנִשְׁתַּכְּרוּ וְנִפְּלוּ וְשָׁכְבוּ. וְהִלְכָה וְהִתִּירָה הַסְּפִינָה,
 וּפְרָשָׁה הַיּוֹלֹנוֹת, וּבִרְחָה עִם הַסְּפִינָה.

וְהֵם (הָיוּ הַמֶּלֶךְ וְאֶנְשָׁיו) הִצִּיצוּ וְרָאוּ שֶׁהַסְּפִינָה אֵינָנָה, וְנִבְהָלוּ
 מְאֹד, וְאָמַר הַמֶּלֶךְ: "הִזְהָרוּ שֶׁלֹּא לְהַגִּיד לָהּ פֶּתְאִם,
 כִּי צִעְרָה יִהְיֶה גְדוֹל מְאֹד עַל סְפִינָה יְקָרָה כֹּזֵו" (כִּי הַמֶּלֶךְ
 לֹא יָדָע, שֶׁהִיא בַּעֲצֻמָּה בְּרַחָה עִם הַסְּפִינָה, וְהָיָה סְבוּר שֶׁהִיא עֲדוֹן בַּחֲרָה) - גַּם אוֹלֵי
 תִּסְבֵּר שֶׁהַמֶּלֶךְ נָתַן לְאַחַד אֶת הַסְּפִינָה. רַק יִשְׁלְחוּ אֶת
 שְׂרָרָה אַחַת מֵהַבָּנוֹת שָׂרִים הַנִּלְלָה לְהַגִּיד לָהּ בַּחֲכָמָה!
 וְהִלְכוּ לְחֹדֵר אַחַד, וְלֹא מְצָאוּ אָדָם, וְכֵן לְחֹדֵר שֵׁנִי וְכֵן
 לְכָל הָאֶחָד עֲשׂוֹר חֲדָרִים וְלֹא מְצָאוּ אָדָם. וְהַסְּפִימוּ

לְשַׁלַּח בְּלִילָה שְׂרָרָה זְקֵנָה לְהַגִּיד לָהּ. וְהִלְכוּ לְחִדְרָהּ,
וְלֹא מִצְאוּ אָדָם, וְנִבְהָלוּ מְאֹד.

ואביהן של הבנות שרים הנ"ל, שהיו רגילים שיגיעו
להם אגרות זה מזה, ועתה ראו, שהם שולחים אגרות
ואין להם שום אגרת מבנותיהם. עמדו השרים ונסעו
בעצמן לשם, ולא מצאו את בנותיהם. וחרה להם
מאד, ואמרו לשלח את המלך (דהינו למקום ששולחין החכים מיתה,
שקורין פארשיקון), כי הם היו השרי מלוכה. אך נתישבו:
"מה חטא המלך שיתחייב שלוח? כי נאנם בדבר"
והספיקו להעבירו ממלכותו ולגרשו, והעבירו אותו
וגרשוהו, והלך לו.

והיא (הנו הבת קיסר הנ"ל שברחה עם האחת עשרה בנות שרים) הלכה עם

הספינה.

אחר כך נגערו השרות הנ"ל (והתחילו שוב לשחק כמקדם, כי לא ידעו
שהספינה כבר הלכה מן הספר), ואמרו לה: "נחזור! והשיבה להם:
"נשעה עוד כאן קצת".

אחר כִּד עֵמַד רוּחַ סְעָרָה, וְאָמְרוּ: נַחֲזֹר לְבֵיתֵנוּ!
וְהוֹדִיעָה לָהֶם שְׁהִסְפִּינָה כָּבֵד פִּרְשָׁה מִן הַסֶּפֶר.
וְשָׂאֻ אוֹתָהּ: עַל מָה עִשְׂתָּה כֵּן, וְאָמְרָה: שְׁהִיתָה
יִרְאָה פֶּן תִּשְׁבֵּר מַחֲמַת הָרוּחַ סְעָרָה, עַל בֶּן הַכְּרֹחָה
לְהַתִּירָה וּלְפָרֵשׁ הַיּוֹלְאוֹת.

וְהָיוּ הַיּוֹלְכִים עַל הַיָּם (הַבַּת קִיסָר עִם הָאֲחֵת עֵשְׂרָה בָנוֹת שָׂרִים הַנִּלִּי), וְהָיוּ
מְזוּמְרִים שֵׁם בְּכָלֵי זְמַר. וּפָגְעוּ בַּפְּלָטִין, וְאָמְרוּ לָהּ
הַשְּׂרוֹת הַנִּלִּי: "נִתְקַרַּב לְשֵׁם" וְלֹא רָצְתָה, וְאָמְרָה: כִּי
נִתְחַרְטָה עַל שְׁנֵתְקַרְבָּה אֶצֶל פְּלָטִין הַנִּלִּי (הִנְנוּ עַל שְׁנֵתְקַרְבָּה
לַפְּלָטִין שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנִּלִּי, שֶׁרָצָה לִשְׂאֵל אוֹתָהּ, כִּנִּי"ל).

אחר כִּד רָאוּ כְּמוֹן אֵי הַיָּם, וְנִתְקַרְבוּ לְשֵׁם. וְהָיוּ שָׂם
שְׁנַיִם עֶשֶׂר גְּזֻלָּנִים, וְרָצוּ לְהִרְגֵם.

וְשָׂאֻלָּה הָיָא: "מִי הַגְּדוֹל שֶׁבְכֶם?" וְהָרְאוּ לָהּ. אָמְרָה
לוֹ: "מָה מַעֲשִׂיכֶם?" אָמַר לָהּ: שְׁהֵם גְּזֻלָּנִים. אָמְרָה
לוֹ: "אֵף אֲנַחְנוּ גְּזֻלָּנִים, רַק שְׂאֵתֶם גְּזֻלָּנִים בְּגִבּוֹרָה
שְׁלָכֶם, וְאֲנַחְנוּ גְּזֻלָּנִים עַל יְדֵי חֲכָמָה, כִּי אֲנוּ מְלַמְּדִים
בְּלִשׁוֹנוֹת וּבְכָלֵי זְמַר, בְּכֵן, מָה בַּצַּע כִּי תַהֲרִגוּ אוֹתֵנוּ?!
הֲלֹא טוֹב שֶׁתִּשְׂאוּ אוֹתֵנוּ לְנָשִׁים, וְיִהְיֶה לָכֶם גַּם

הַעֲשִׂירוֹת שְׁלָנוּ". וְהִרְאֵתָהּ הִיא לָהֶם מַה שְּׁבַסְפִּינָה.
 וּנְתַרְצוּ לְדַבְּרֶיהָ.
 וְהִרְאוּ הַגּוֹלְלִים לָהֶם גַּם בֵּין כָּל הַעֲשִׂירוֹת שְׁלָהֶם,
 וְהוֹלִיכוּ אוֹתָם בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת שְׁלָהֶם.

וְהַסְפִּימוּ שְׁלֵא יִהְיוּ נוֹשְׂאִים בְּבֵת אַחַת, כִּי אִם בְּזֶה
 אַחַר זֶה (הָיָה שְׁכָל הַגּוֹלְלִים הַגּוֹל לֹא יִהְיוּ נוֹשְׂאִים אֶת הַשְּׂרָרוֹת הַגּוֹל כֻּלָּם בְּבֵת אַחַת, רַק הַנּוֹשְׂאִין
 שְׁלָהֶם יִהְיֶה בְּזֶה אַחַר זֶה) גַּם שְׂיִבְרְרוּ לְכָל אֶחָד שְׂרָרָה אַחַת לְפִי
 הִרְאוּ לֹא, הַגְּדוֹל לְפִי גְדָלוֹ וְכוּ'.

אַחַר כֵּן אָמְרָה לָהֶם שְׂתַכַּבְדוּ אוֹתָם בֵּינָם טוֹב, נִפְלָא
 מְאֹד, שְׂיִישׁ לָהּ בְּסַפִּינָה, שְׂאִינָה מְסַתְּפַקַת מִמּוֹנֵי, רַק
 הוּא טְמוֹן אֶצְלָה עַד יוֹם שְׂיִזְמֵן לָהּ ה' יִתְבְּרַךְ הַזּוֹנֵג
 שְׁלָהּ.

וְנִתְּנָה לָהֶם הַיּוֹן בְּשָׁנִים עֶשֶׂר גְּבִיעִים, וְאָמְרָה שְׁכָל
 אֶחָד יִשְׁתֶּה לְכָל אֶחָד מִהַשָּׁנִים עֶשֶׂר; וְשִׁתּוֹ, וְנִשְׁתַּכְּרוּ
 וְנִפְלוּ. וְאָמְרָה לְחַבְרוֹתֶיהָ הַגּוֹל: "לָכוּ וְשַׁחְטוּ כָּל אַחַת
 אֶת בַּעֲלָהּ!" וְהָלָכוּ וְשַׁחְטוּ כָּלָם. וּמִצְאוּ שֵׁם עֲשִׂירוֹת
 מִפְּלֶג מְאֹד שְׁלֵא הָיָה אֶצֶל שׁוֹם מְלֶדָה, וְהַסְפִּימוּ שְׁלֵא

לָקַח נְחֹשֶׁת וְלֹא כֶסֶף, כִּי אִם זָהָב וְאַבְנִים טוֹבוֹת.
וְהִשְׁלִיכוּ מִן הַסְּפִינָה שְׁלֹהֶם דְּבָרִים שְׂאִינָם חֲשׂוּבִים
כָּל כֶּהֱ, וְטָעְנוּ כָּל הַסְּפִינָה עִם דְּבָרִים יְקָרִים - זָהָב
וְאַבְנִים טוֹבוֹת - שִׁמְצָאוּ שָׁם.

וְהִסְכִּימוּ שֶׁלֹּא לֵילֵךְ עוֹד מִלְבָּשׁ כִּמוֹ נָשִׁים, וְתַפְרוּ
לָהֶם בְּגָדֵי זָכָרִים - מִלְבוּשֵׁי אֲשֻׁכָנוּ, וְהִלְכוּ עִם
הַסְּפִינָה.

וַיְהִי הַיּוֹם, וְהָיָה מִלֶּךְד אֶחָד זָקֵן. וְהָיָה לוֹ בֵּן יְחִידָה,
וְהִשָּׂא אוֹתוֹ. וּמָסַר מַלְכוּתוֹ לְבָנוֹ.

אָמַר הַבֵּן מֶלֶךְ: שִׁילֵךְ וַיִּטִּיל עִם אִשְׁתּוֹ בָּיִם, כִּדֵּי
שְׂתֵתָהּ רִגְלָהּ בְּאוֹר הַיּוֹם, פֶּן חֵם וְשִׁלּוֹם מְכַרְחִים
בְּאִיזוֹ פַּעַם לְבָרַח בָּיִם.

וְהִלֵּךְ עִם אִשְׁתּוֹ עִם הַשָּׂרִי מְלוּכָה וּפְרָשׁוֹ בַּסְּפִינָה,
וְהָיוּ שָׁם שְׂמֵחִים וּמְשַׁחֲקִים מְאֹד.

אחר כך אמרו שיפשוטו כלם בגדיהם (היטו הבן מלך עם השרי מלוכה שהיו שם בספינה התיגעו מחמת שמחה, שהיו כלם פושטים את בגדיהם, וכן עשו), ולא נשאר עליהם כי אם הפתנת. והיו מתחזקין לעלות על התרן. והיה הבן מלך הנ"ל מתחזק לעלות לשם.

והיא (היטו הבת קיסר הנ"ל) באתה עם הספינה (שלה הנ"ל), וראתה אותו הספינה הנ"ל (היטו הספינה של הבן מלך עם שרי מלוכה הנ"ל); ובתחלה היתה יראה להתקרב, אחר כך נסמכו קצת, וראו שהם משחקים מאד, והבינו שאינם גזלנים, והתחילו להתקרב.

אמרה הבת קיסר לחברותיה: "אני יכולה להפיל את אותו הקרח לתוך הים" (היטו את הבן מלך הנ"ל שהיה עולה בראש התרן, כנ"ל. כי הבן מלך הנ"ל היה קרב, דהיינו שהיה מקרח ראשו משערות). אמרו לה: "ואיך אפשר, הלא אנו רחוקים מהם מאד?" אמרה להן: שיש זכוכית ששורף, ועל ידי זה תפיל אותו. ואמרה: שלא להפיל אותו עד שיעלה על ראש התרן ממש, כי כשהוא באמצעות התרן, אזי כשיפל - יפל אל תוך הספינה, אבל כשיעלה בראש אזי כשיפל - יפל

לְתוֹךְ הַיָּם. הַמְתִּינָה עַד שְׁעֵלָה אֶל רֹאשׁ הַתֶּרֶן מִמָּשׁ,
וְלִקְחָה הַזְּבוּכִית שְׁשׂוּרָף נֶגֶד הַחֲמָה (שְׁקוּרִין בְּרַעַן בְּרִיל) וְכוּנָה
נֶגֶד מַחוּ, עַד שְׁנֻכָּה מַחוּ וְנִפְּל לְתוֹךְ הַיָּם.

וְכִיּוֹן שָׂרְאוּ (אֲנִשׁ הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַגִּ'ל) שְׁנִפְּל, נַעֲשֶׂה שֵׁם רַעֲשׁ
גָּדוֹל, כִּי אֵיךְ יוּכְלוּ לְחַזֵּר לְבֵיתָם?, כִּי הַמֶּלֶךְ יָמוּת
מִחֲמַת צַעַר. וְאָמְרוּ: לְהִתְקַרֵּב אֶל הַסְּפִינָה שָׂרְאִין
(הִנְנוּ לַסְּפִינָה זוֹ הַגִּ'ל שֶׁל הַבַּת קִיסָר), אוֹלֵי יֵשׁ שֵׁם אֵיזָה דָּאֲקָטִיר (רוֹפֵא)
שְׁיֻיכַל לְתֵן לָהֶם עֲצָה.

וְהִתְקַרְבוּ אֶל הַסְּפִינָה הַגִּ'ל (הִנְנוּ הַסְּפִינָה שֶׁל הַבַּת קִיסָר עִם הַשְּׂרוֹת
הַגִּ'ל), וְאָמְרוּ לָהֶם (אֲנִשׁ הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ לְהַשְּׂרוֹת עִם הַבַּת קִיסָר הַגִּ'ל): שְׁלֵא
יִתְיָרְאוּ כָּלֵל, כִּי לֹא יַעֲשׂוּ לָהֶם כָּלֵל.

שָׂאֲלוּ אוֹתָם: "אוֹלֵי יֵשׁ בֵּינֵיכֶם דָּאֲקָטִיר שְׂיִתֵּן לָנוּ
עֲצָה?" וְסָפְרוּ לָהֶם כָּל הַמַּעֲשָׂה, וְשָׁבַן הַמֶּלֶךְ נִפְּל
לְתוֹךְ הַיָּם. וְאָמְרָה הַבַּת קִיסָר: שְׂיֻצִיאוּ אוֹתוֹ מִן הַיָּם.
וְהִלְכוּ וּמָצְאוּ אוֹתוֹ וְהוֹצִיאוּ אוֹתוֹ. וְלִקְחָה הַדֶּפֶק בִּידָה
וְאָמְרָה: שְׁנִשְׂרָף מַחוּ. וְקָרְעוּ הַמַּח, וּמָצְאוּ שְׁכַדְבְּרִיָּה
בֶּן הוּא, וְנִבְהִלוּ מְאֹד. וּבִקְשׂוּ מִמֶּנָּה שְׁתִּלְךְ עִמָּהֶם
לְבֵיתָם, וְתִהְיֶה דָּאֲקָטִיר אֲצֵל הַמֶּלֶךְ, וְתִהְיֶה חֲשׂוּבָה

וְגִדּוּלָהּ מְאֹד. וְלֹא רָצְתָהּ, וְאִמְרָהּ: כִּי אֵינְנָה דְאֶקְטִיר,
 רַק שְׂוִידְעַת סֶתֶם דְּכָרִים הִלְלוּ. וְלֹא רָצוּ (אֲנִשֵׁי הַסְּפִינָה שֶׁל הַמֶּלֶךְ)
 לְחֹזֵר לְבֵיתָם, וְהִלְכוּ שְׂתֵי הַסְּפִינֹת בְּיַחַד.

וְהוּטַב בְּעֵינֵי הַשָּׂרִי מְלוּכָה מְאֹד שֶׁהַמְּלָכָה שְׁלָהֶם
 תִּשָּׂא אֶת הַדְּאֶקְטִיר, מִחֲמַת גְּדֹל חֲכָמָתוֹ שֶׁרָאוּ בוֹ,
 (כִּי הַשָּׂרִי מְלוּכָה שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הַגִּ'ל שֶׁנִּפְּלָ וְנָתַ, סָבְרוּ שֶׁהֵבֵט קִיסָר עִם הַשָּׂרוֹת הַגִּ'ל הֵם וְכָרִים, כִּי הָיוּ
 מְלַבְּשִׁים בְּמַלְבוּשֵׁי וְכָרִים כִּנ"ל. עַל כֵּן רָצוּ שֶׁהַמְּלָכָה שְׁלָהֶם - שֶׁהִיא אִשֶׁת בֶּן הַמֶּלֶךְ שָׂמַת, תִּשָּׂא אֶת
 הַדְּאֶקְטִיר, שֶׁהִיא בְּאֵמַת הַבֵּת קִיסָר, שֶׁהָיוּ סָבְרוּ שֶׁהִיא דְאֶקְטִיר, מִחֲמַת שֶׁדָּעָה בְּחֲכָמָתָהּ שֶׁנִּשְׂרָף הַמֶּלֶךְ
 שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ שֶׁנִּפְּל, כִּנ"ל), וְשִׁיחֵיהָ הוּא מֶלֶךְ שְׁלָהֶם, וְאֶת הַמֶּלֶךְ
 שְׁלָהֶם (הָיָה הַמֶּלֶךְ הַזֶּה הַגִּ'ל) יִהְרֶגוּ. (כֹּל זֶה הָיוּ רֹצִים מְאֹד הַשָּׂרִי מְלוּכָה הַגִּ'ל), אֲדָּ
 שְׁלֵא הָיָה אֶפְשָׁר לְדַבֵּר דְּכָר בְּזֶה אֶל הַמְּלָכָה, שֶׁהִיא
 תִּשָּׂא דְאֶקְטִיר.

גַּם לְהַמְּלָכָה הוּטַב גַּם בֶּן מְאֹד שֶׁתִּשָּׂא אֶת הַדְּאֶקְטִיר,
 אֲדָּ שֶׁהִיָּתָה מִתִּירָאָה מִן הַמְּדִינָה, פֶּן לֹא יִתְרָצוּ שִׁיחֵיהָ
 הוּא מֶלֶךְ. וְהַסְּבִימוּ לַעֲשׂוֹת מִשְׁתָּאוֹת כִּדִּי שְׁעַל
 הַמִּשְׁתָּה בְּשַׁעַת חֲדוּהָ יוּכְלוּ לְדַבֵּר מִזָּה.

וְהָיוּ עוֹשִׂין מִשְׁתָּה אֶצֶל כָּל אֶחָד בְּיוֹמוֹ. כְּשֶׁהִגִּיעַ
 יוֹם מִשְׁתָּה שֶׁל הַדְּאֶקְטִיר (הָיָה הַבֵּת קִיסָר), נָתַן לָהֶם מִיּוֹן

אָשָׁלוּ הֵנָּה ל, וְנִשְׁתַּכְּרוּ. בְּשַׁעַת חֲדוּהָ אָמְרוּ הַשָּׂרִים:
 "מָה יָפָה הָיְתָה שֶׁהַמְּלָכָה תִּשָּׂא אֶת הַדְּאֶקְטִיר" וְאָמַר
 הַדְּאֶקְטִיר: "יָפָה מְאֹד הָיְתָה, רַק אִם הָיוּ מְדַבְּרִים זֹאת
 בְּלִתִּי פֶה שְׁתוּי" (הָיְנוּ שְׂלֵא בְּשַׁעַת שִׁכְרוֹת). נַעֲנִית הַמְּלָכָה גַם בֵּן
 וְאָמְרָה: מָה יָפָה הָיְתָה שֶׁהָיָא תִּשָּׂא אֶת הַדְּאֶקְטִיר, רַק
 שֶׁהַמְּדִינָה תִּסְכֵּים עַל זֶה. הַשִּׁיב שְׁנִית הַדְּאֶקְטִיר (הָיְנוּ בַת
 הַקִּיסָר): "יָפָה מְאֹד הָיְתָה, רַק אִם הָיוּ מְדַבְּרִים זֹאת בְּלִתִּי
 פֶה שְׁתוּי"

אחר כך פִּשְׁהֶקִיצוּ מִשִּׁכְרוֹתָם נִזְכְּרוּ הַשָּׂרִים מָה
 שֶׁאָמְרוּ, וְנִתְבַּיְשׁוּ בְּעַצְמָן מִהַמְּלָכָה - שֶׁאָמְרוּ דָבָר
 כָּזֶה, אֵדָּה הֵלֵא הָיָא גַם בֵּן בְּעַצְמָהּ אָמְרָה זֹאת. וְהָיָא
 גַם בֵּן נִתְבַּיְשָׁה מִפְּנֵיהֶם, אֵדָּה הֵלֵא גַם הֵם אָמְרוּ זֹאת.
 וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר מְזוּדָה, וְנִסְכָּם בֵּינֵיהֶם בֵּן.

וְנִתְחַתְּנָה הָיָא עִם הַדְּאֶקְטִיר (וְכַנ"ל, הָיְנוּ עִם בַּת הַקִּיסָר שֶׁשִּׁכְּרוּ שֶׁהָיָא
 דְּאֶקְטִיר, כַּנ"ל), וְהִלְכוּ לְמְדִינָתָם.

וּבְנֵי הַמְּדִינָה שֶׁהֵם בָּאִים, שְׂמַחוּ מְאֹד, כִּי זֶה זְמַן רַב שֶׁהֲלָךְ הֵבֵן מֶלֶךְ וְלֹא יָדְעוּ הֵיכֵן הוּא. וְהַמֶּלֶךְ הִזְקֵן כְּבָר מֵת בְּטָרִם בִּיאָתָם.

אֲחֵר כִּךָּ רָאוּ (כְּנִי הַמְּדִינָה) שֶׁהֵבֵן מֶלֶךְ, שֶׁהוּא מֶלֶךְ שֶׁלָּהֶם, אֵינָנּוּ. וְשָׂאוּ: "הֵיכֵן הוּא מִלְּכֵנוּ?" וְסִפְרוּ לָהֶם כָּל הַמַּעֲשֵׂה, אִיךְ שֶׁכָּבַר מֵת, וְשֶׁכָּבַר קִבְּלוּ לָהֶם מֶלֶךְ זֶה שָׂבָא עִמָּהֶם, וְשְׂמַחוּ מְאֹד עַל שֶׁבָּא לָהֶם מֶלֶךְ חֲדָשׁ.

וְהַמֶּלֶךְ (הֵינּוּ בֵּת הַקִּיסָר הַגִּ'ל, שֶׁהִיא נְעֻשִׁית עֲתֵה מְלָה, כְּגִ'ל) צִוָּה לְהַכְרִיז בְּכָל מְדִינָה וּמְדִינָה: שֶׁכָּל מִי שֶׁנִּמְצָא בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, גֵּר אוֹ אֹרֶחַ וּבֹרֵחַ וּמְגֻרָשׁ, שֶׁכֻּלָּם יָבֹאוּ עַל הַחֲתָנָה שֶׁלּוֹ, אִישׁ מֵהֶם לֹא יִהְיֶה נֶעְדָר, וְיִקְבְּלוּ מִתְּנֹת גְּדוּלוֹת.

וְצִוָּה (הַמֶּלֶךְ הַגִּ'ל, הֵינּוּ בֵּת הַקִּיסָר) שִׁיעֲשׂוּ סָבִיב סָבִיב כָּל הָעִיר מַעֲיִנֹת, כְּדִי שֶׁכֻּשָׁאֶחָד יִרְצֶה לְשִׁתּוֹת לֹא יִצְטָרֵךְ לִילֵךְ וְלְשִׁתּוֹת, רַק כָּל אֶחָד יִמְצָא מַעֲיִן אֶצְלוֹ.

וְצִוָּה (הַמֶּלֶךְ הַגִּ'ל, הֵינּוּ בֵּת הַקִּיסָר) לְצִיר צוּרְתּוֹ אֶצֶל כָּל מַעֲיִן וּמַעֲיִן, וְשִׁיעֲמְדוּ שְׁמָרִים וְיִשְׁמְרוּ - בְּאֵם שֶׁיָּבֵא אֶחָד וְיִסְתַּפֵּל בְּיֹתֵר עַל הַצּוּרָה וְיַעֲשֶׂה רַע פָּנִים (הֵינּוּ שִׁישְׁתָּנָה פְּנִי כְּמוֹ מִי שֶׁמִּבֵּית הַיָּסֵב

עַל אִזָּה דָּבָר וּמִשְׁתַּמֵּם וּמִצְטָעֵר) אֲזִי יִתְפָּסוּ אוֹתוֹ בַּתְּפִיסָה. וְכֵן עֲשׂוּ.

וּבָאוּ אֵלָיו הַשְּׁלֵשָׁה הַנִּ"ל, דִּהְיִינוּ בֶן הַמֶּלֶךְ הָרִאשׁוֹן -
 שֶׁהוּא הַחֶתֶן הָאֵמֶת שֶׁל בֵּת הַקִּיסָר הַזֹּאת (שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ עֲבָשׁוּ,
 כנ"ל) וּבֶן הַסּוֹחֵר הַנִּ"ל (שֶׁגֵּרְשׁוּ אֲבֵיו מִחֶמֶת הַבֵּת הַקִּיסָר הַזֹּאת, שֶׁבָרְחָה עִם הַסְּפִינָה
 עִם כָּל הַסְּחוּרָה, כנ"ל), וְהַמֶּלֶךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ (גַּם כֵּן עַל יְדֵיהֶם, כִּי בָרְחָה מִמֶּנּוּ עִם
 הָאֲחֵר עֶשֶׂר שָׁרוֹת, כנ"ל)

וְכָל אֶחָד מֵאלוֹ הַשְּׁלֵשָׁה הַכִּיר שָׂזָה צוּרְתָהּ, וְהִסְתַּכְּלוּ
 וְנִזְכְּרוּ וְנִצְטַעְרוּ (הֵינּוּ, שֶׁבָאוּ אֶצֶל הַמַּעֲנֵנוֹת הַנִּ"ל וְרָאוּ צוּרְתָהּ שֶׁהִתְחַה מְצִינַת שֶׁם, וְהִכִּירוּ
 אוֹתָהּ, וְהָיוּ מוֹסַחְסָלִים בְּיוֹתֵר וְכוּ'), וְתַפְסּוּ אוֹתָם בְּתַפְסִיטָה.

בְּשַׁעַת חֲתֻנָּה צִוָּה הַמֶּלֶךְ (הֵינּוּ הַבֵּת הַקִּיסָר) שִׁיבֹאוּ הַשְּׁבוּיִים
 לְפָנָיו. וְהִבִּיאוּ הַשְּׁלֵשָׁה הַנִּ"ל, וְהִכִּירָה אוֹתָם, וְהֵם לֹא
 הִכִּירוּהָ, מִחֶמֶת שֶׁמִּלְבָּשֶׁת כְּמוֹ אִישׁ.

עָנְתָה הַבֵּת קִיסָר וְאָמְרָה: "אַתָּה מֶלֶךְ (הֵינּוּ הַמֶּלֶךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ
 הַנִּ"ל, שֶׁהוּא אֶחָד מִשְׁלֹשַׁת הַשְּׁבוּיִים הַנִּ"ל), אוֹתָךְ הֶעֱבִירוּ בְּשָׂבִיל הָאֲחֵר
 עֶשֶׂר בְּנוֹת שָׂרִים שֶׁנֶּאֱבְדוּ, הֲרִי לָךְ הַבְּנוֹת שָׂרִים, שׁוּב
 לְמִדִּינַתְךָ וּלְמַלְכוּתְךָ" (כִּי הָאֲחֵר עֶשֶׂר בְּנוֹת שָׂרִים הָיוּ עִמָּה כָּאן, כנ"ל).

"אַתָּה סוֹחֵר! (הֵינּוּ, בְּחֻלָּה דְּבָרָה לְהַמְלִיךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ הַנִּ"ל; עֲבָשׁוּ חֹרֶה פְּנִיהַ וְדָבָרָה עִם
 הַסּוֹחֵר, הֵינּוּ עִם בֶּן הַסּוֹחֵר הַנִּ"ל), אוֹתָךְ גֵּרַשׁ אֲבִיךָ בְּשָׂבִיל הַסְּפִינָה

עם סחורה וּשְׂנֵאָבְדָה מִמֶּךָ (בג"ל) הֲרִי לְךָ הַסְּפִינָה שֶׁלְּךָ
 עם כל הסחורה. וְעַל שְׂנֵשְׂתָהּ הַמְּעוֹת כָּל כֶּדֶּי, יִשְׁ
 לְךָ עֵתָה עֲשִׂירוֹת בַּסְּפִינָה בְּכַפְּלֵי כַּפְּלִים מִמָּה שֶׁהָיָה"
 (כי הספינה בעצמה עם כל הסחורה של בן הסוחר שהיא ברתה עמדה בג"ל, עדין היה אצלה בשלמות,
 בג"ל, ונוסף לזה היה בספינה כל העשירות שלקחה אצל הגוֹלָמִים הג"ל, שהיה עשירות מפלג מאד - כפלי
 כפלים, בג"ל).

"וְאַתָּה בֶּן מֶלֶךְ (הינו החתן שלה באמת) - נִלְכָּה וְנִסְעָה"

וְשָׁבוּ לְבֵיתָם.

בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

מעשה ג לחיות

מעשה בחכם אחד, קדם מותו קרא את בניו
ומשפחתו, וצוה אותם: להשקות אילנות.
"גם יש לכם רשות לעסק בשאר פרנסות,
אבל בזה תשתדלו, להשקות אילנות."

אחר כך נפטר החכם והניח בנים.

והיה לו בן אחד שלא היה יכול לילך, והיה יכול לצמד, רק שלא היה יכול לילך. והיו אחיו נותנים לו ספוק די פרנסתו, והיו מספיקים אותו כל כך עד שנשארו לו.

והיה אותו הבן (שלא היה יכול לילך) מקבץ על יד על יד ממה שנשארו לו מפרנסתו, עד שקבץ סך מסים, וישב עצמו: 'למה לי לקבל הספקה מהם? טוב שאתחיל לעשות איזה משא ומתן'. ואף שאינו יכול לילך, יעץ בדעתו לשכר לו עגלה ונאמן ובעל עגלה, ויסע עמהם לליפסיק [עיר], ויוכל לעשות המשא ומתן, אף שאינו יכול לילך.

כששמעו המשפחה זאת, הוטב בציניהם, ואמרו: "למה לנו לתן לו הספקה? טוב שיהיה לו פרנסה; והלוו לו עוד מעות, כדי שיוכל לנהג המשא ומתן. ושכר לו עגלה ונאמן ובעל עגלה ונסע."

וּבֹא לְקַרְעַטְשָׁמַע [אכסניה]. וְאָמַר הַנְּאֻמָּן: שְׂיָלִינוּ שָׁם,
וְלֹא רָצָה. וְהַפְצִירוּ בּוֹ, וְהוּא עֲקַשׁ אוֹתָם וְנִסְעוּ מִשָּׁם,
וְתָעוּ בִיעֵר וְנִפְלוּ עֲלֵיהֶם גּוֹלָנִים.

וְאוֹתָן הַגּוֹלָנִים, נַעֲשׂוּ עַל יְדֵי שְׁהִיָּה פַעַם אַחַת רָעַב,
וּבֹא אֶחָד לָעִיר וְהִכְרִיז: מִי שָׂרוּצָה מְזוֹנוֹת - יבֹא אֵלָיו.
וְנִתְקַבְּצוּ אֵלָיו כַּמָּה אֲנָשִׁים.

וְהוּא עָשָׂה בְעֶרְמָה, וּמִי שְׁהִיָּה מִבֵּין בּוֹ שְׂאִין בּוֹ צָרָף
אֵלָיו, דָּחָה אוֹתוֹ. וְלֹאֶחָד הָיָה אָמַר: "אַתָּה תוּכַל
לְהִיּוֹת בַּעַל מְלֹאכָה", וְלֹזֶה אָמַר: "אַתָּה תוּכַל לְהִיּוֹת
בְּרַחִים". וּבִרְרַר רַק אֲנָשִׁים חֲכָמִים.

וְהַלֵּךְ עִמָּהֶם לְעֵר, וְאָמַר לָהֶם: שְׂיִהְיוּ נַעֲשִׂים גּוֹלָנִים,
"בְּאֲשֶׁר שָׁמְכָאן הוֹלְכִים הַדְּרָכִים לְלִיפְסִיק, לְבָרְעַסְלָא
[עיר] וְלִשְׂאָר מְקוֹמוֹת, וְנוֹסְעִים בְּכָאן סַחְרִים, וְנִגְזָל
אוֹתָם וְנִקְבָּץ מְעוֹת".

וְנִפְלוּ עֲלֵיהֶם (הֵינּוּ אֵלֵי הַגּוֹלָנִים הַנ"ל נִפְלוּ עַל הַבֵּן הַנ"ל שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לִיָּדָה, וְעַל הָאֲנָשִׁים
שֶׁלּוֹ, דִּהְיִנוּ הַנְּאֻמָּן וְהַבְּעַל עֲנָלָה). הַבְּעַל עֲנָלָה וְהַנְּאֻמָּן שְׁהִיָּו יְכוּלִים
לְבָרַח - בְּרַחוּ, וְהוּא נִשְׂאָר עַל הַעֲנָלָה.

ובאו ולקחו התבה של המעות, ושאלו אותו: "למה אתה יושב?" והשיב: שאינו יכול לילך. וגזלו התבה והסוסים, והוא נשאר על העגלה.

והנאמן והבעל עגלה (שקררו ליקום שקררו), ישובו עצמם, באשר שלקחו פרוקלאדין [התחייבויות כספיות] מפרצים, ולמה להם לשוב לביתם, שיוכלו לבא בשלשלאות? טוב להם לשאר נשם (במקום שקררו לשם), ויהיו בכאן נאמן ובעל עגלה.

והבן הנ"ל, כל זמן שהיה לו המאכל שלקח מביתו - לחם יבש שהיה בעגלה (שקורן סתרים), אכל אותם, ואחר כך כשפלה ולא היה לו לאכל, ישב עצמו 'מה לעשות?', והשליך עצמו מהעגלה לאכל עשבים.

והיה לן יחידי בשדה, ונפחד, ונפל ממנו הכח, עד שלא היה יכול אפלו לעמוד, רק לרחש (לחול, בלשון אשכנז: רוקן זד). והיה אוכל העשב סביבותיו, וכל זמן שהיה יכול להושיט ולאכל, היה אוכל שם.

ואחר כך, כשפלה העשב סביבו עד שלא היה יכול להושיט, היה מנתק עצמו להלן ואכל שם.

והיה אוכל העשב איזה זמן.

פעם אחד בא לעשב אחד שעדין לא אכל עשב כזה, והוטב בעיניו אותו העשב, מחמת שהיה אוכל זמן רב עשבים והיה מכיר בהם ועדין לא ראה עשב כזה. וישב עצמו: לעקרו עם שרשו.

והיה תחת השרש דומיט [אבן טובה]. והדומיט היה מרבע, וכל צד היה לו סגלה אחרת. ובצד אחד היה פתוב: שמי שיאחו אותו צד, ישא אותו למקום שיום ולילה נתקבצים ביחד - שהשמש והירח נתקבצים שם ביחד. וכשעקר העשב עם השרש שהיה שם הדומיט, נודמן שאחו באותו הצד (המסגל לשא אותו למקום שיום ולילה מתקבצים, כנ"ל). ונשא אותו, ובא למקום שיום ולילה נתועדים יחד. והסתפל, והנה הוא שם במקום ששמש וירח באים ביחד, כנ"ל.

וְשָׁמַע שֶׁהַשָּׁמַיִם עִם הַיָּרֵחַ מְדַבְּרִים, וְהָיָה הַשָּׁמַיִם
 קוֹבֵל לִפְנֵי הַיָּרֵחַ: בְּאֲשֶׁר שֵׁישׁ אֵילָן שֵׁישׁ לוֹ עֲנָפִים
 רַבִּים וּפְרִיּוֹ וְעָלָיו, וְכָל עֵנָף וְעֵנָף וּפְרִי וְעָלָה יֵשׁ לוֹ
 סִגְלָה מִיַּחְדָּת, שֶׁזֶה מְסַגֵּל לְבָנִים, וְזֶה מְסַגֵּל לְפָרְנֶסֶה,
 וְזֶה מְסַגֵּל לְרִפּוּאֵת חוֹלָאֵת זֶה, וְזֶה לְחוֹלָאֵת אַחֶרֶת
 - כֹּל אֶחָד וְאֶחָד מְסַגֵּל לְדַבֵּר אַחֵר. וְזֶה הָאֵילָן הָיוּ
 צְרִיכִין לְהַשְׁקוֹתוֹ, וְאִם הָיוּ מִשְׁקִין אוֹתוֹ הָיָה מְסַגֵּל
 מְאֹד; "וְלֹא דֵי שְׂאִין אֲנִי מִשְׁקָה אוֹתוֹ, אֶלָּא שְׁעַל יְדֵי
 שְׂאֵנִי מְזַרְיַח עָלָיו, אֲנִי מִיבֵשׁ אוֹתוֹ".

עֲנֵתָה הַלְבָנָה וְאָמְרָה:

אָתָּה דוֹאֵג דְּאֵגוֹת אַחֲרַיִם! אֲנִי אֶסְפֵּר לְךָ עֵסֶק שְׁלִי:
 הַיּוֹת שֵׁישׁ לִי אֶלֶף הָרִים, וְסִבִּיבוֹת הָאֶלֶף הָרִים
 יֵשׁ עוֹד אֶלֶף הָרִים, וְשֵׁם מְקוֹם שְׂדִים, וְהַשְׂדִים יֵשׁ
 לָהֶם רִגְלֵי תְרַנְגוּלִים, וְאִין לָהֶם כַּח פְּרַגְלֵיהֶם וְיוֹנְקִים
 מְרַגְלֵי, וּמַחְמַת זֶה אִין לִי כַח פְּרַגְלֵי. וַיֵּשׁ לִי אֶבֶק, הִינּוּ
 פוֹל, שֶׁהוּא רִפּוּאֵה לְרַגְלֵי, וְכֹא רוּחַ וְנוֹשֵׂא אוֹתוֹ".

עֲנֵתָהּ הַחֲמָה:

"את זה אתה דואג? (בלשון חמה), אנני לך רפואה: באשר שיש דרך, ומאותו הדרך מתפצלים כמה דרכים:

דרך אחד של צדיקים, אפלו הצדיק שהוא בכאן, מפזרים תחתיו אותו האבק שבאותו הדרך הנ"ל בכל פסיעה, וכל פסיעה שהוא פוסע הוא דרך באותו האבק.

ויש דרך של אפיקורסים, אפלו אפיקורם שבכאן, מפזרים תחתיו בכל פסיעה מאותו האבק כנ"ל.

ויש דרך של משגעים, אפלו משגע שבכאן, מפזרים תחתיו כנ"ל. וכן יש כמה דרכים.

ויש דרך אחר, באשר שיש צדיקים שמקבלים על עצמם יסורים, ומוליכים אותם הפריצים בשלשלאות, ואין להם פח ברגליהם, ומפזרים תחתיהם מאותו האבק של אותו הדרך, ויש להם פח ברגליהם. על פן תלך לשם, שיש שם הרבה אבק, ויהיה לך רפואה על

רגליך" (כל זה דברי חמה אל הלבנה)

והוא שמע כל זה.

בְּתוֹךְ כֶּךָ, נִסְתַּכַּל עַל הַדּוֹמִיט בְּצַד אַחֵר, וְרָאָה כְּתוֹב
שָׁם: שְׁמִי שְׂיֵאֲחֻז בְּאוֹתוֹ הַצַּד, שְׂיִשָּׂא אוֹתוֹ לְהַדְרִיךְ
שְׂיִוְצָאִים מִמֶּנּוּ כַּמֶּה דְרָכִים, כַּנ"ל [מה שאמרה החכמה ללבנה].

וְאֲחֻז בְּאוֹתוֹ הַצַּד, וְנִשָּׂא אוֹתוֹ לְשָׁם.

וְנִתֵּן רִגְלָיו בְּאוֹתוֹ הַדְרִיךְ שֶׁהָאֵבֶק רְפוּאָה לְרַגְלָיִם.
וְנִתְרַפָּא מִיָּד.

וְהִלֵּךְ וְנִטַּל הָאֵבֶק מִכָּל הַדְרָכִים, וְעָשָׂה לוֹ אַגְדוֹת,
שֶׁאֵגַד הַפּוֹל שֶׁל הַדְרִיךְ שֶׁל צְדִיקִים לְבָדוֹ, וְכֵן הַפּוֹל
שֶׁל שְׂאֵר הַדְרָכִים אֵגַד כָּל אֶחָד לְבָדוֹ, וְלִקְחָם אִתּוֹ.

וְיֵשֵׁב עַצְמוֹ, וְהִלֵּךְ לְאוֹתוֹ הַיַּעַר שֶׁגִּזְלוּ אוֹתוֹ שָׁם.
כְּשֶׁבֵּא לְשָׁם, בְּחַר לוֹ אֵילָן גְּבוּהָ, שֶׁהוּא סְמוּךְ לְהַדְרִיךְ
שְׂיִוְצָאִים שָׁם הַגִּזְלָנִים לְגֹזַל, וְלִקַּח הַפּוֹל שֶׁל צְדִיקִים
וְהַפּוֹל שֶׁל מְשֻׁנְעִים וְעִרְכָם יַחַד, וּפְזַר אוֹתָם עַל
הַדְרִיךְ; וְהוּא עֹלָה עַל הָאֵילָן וְיֵשֵׁב שָׁם לְרֹאוֹת מַה
יְהִיָּה נַעֲשָׂה בָהֶם.

וְהָיוּ יוֹצְאִים שֵׁם גְּזוּלָנִים שֶׁשָּׁלַח אוֹתָן הַגְּזוּלָן הַגָּדוֹל
 שֶׁבָּהֶם הַנ"ל לְצֵאת וּלְגוֹל, וּכְשֶׁבָאוּ לְאוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ,
 תִּכְרַף כְּשֶׁדָּרְכוּ עַל הַפּוֹל הַנ"ל נַעֲשׂוּ צְדִיקִים, וְהִתְחִילוּ
 לְצַעֵק עַל נַפְשָׁם עַל שֶׁגְּזְלוּ עַד הֵנָּה וְהָרְגוּ כַּמָּה נַפְשוֹת.
 אָבֵל מִחֲמַת שֶׁהָיָה מְעַרְב שֵׁם פּוֹל שֶׁל מְשַׁגְּעִים -
 נַעֲשׂוּ צְדִיקִים מְשַׁגְּעִים, וְהִתְחִילוּ לְהִתְקוּמֵט זֶה עִם
 זֶה, זֶה אָמַר: "בְּשִׁבִילְךָ גְּזוּלְנוּ" וְזֶה אָמַר: "עַל יְדֶךָ
 גְּזוּלְנוּ", עַד שֶׁהָרְגוּ זֶה אֶת זֶה.

וְהָיָה שׁוֹלַח כַּת אַחֲרֵת, וְהָיָה גַם כֵּן כַּנ"ל, וְהָרְגוּ זֶה
 אֶת זֶה כַּנ"ל, וְכֵן הָיָה אַחַר כֵּן, עַד שֶׁנִּהְרְגוּ כֻלָּם; עַד
 שֶׁהִבִּין שֶׁלֹּא נִשְׁאָרוּ כִּי אִם הוּא בְּעַצְמוֹ עִם עוֹד אֶחָד
 (הֵינּוּ שׁוֹבֵן הַנ"ל הַבֵּינן שֶׁכָּבֵד נִהְרְגוּ כָּל הַגְּזוּלָנִים הַנ"ל, וְלֹא נִשְׁאָר כִּי אִם הַגְּזוּלָן הַגָּדוֹל בְּעַצְמוֹ עִם עוֹד
 אֶחָד). וַיֵּרֵד מִהָאֵילָן, וְכַבֵּד [נִיקָה] מִשָּׁם אֶת הַפּוֹל הַנ"ל מִן
 הַדֶּרֶךְ, וּפִזֵּר אֶת הַפּוֹל שֶׁל צְדִיקִים בְּעַצְמוֹ, וְהִלְךְ וַיֵּשֶׁב
 עַל הָאֵילָן.

וְאוֹתוֹ הַגְּזוּלָן (הֵינּוּ הַגָּדוֹל שֶׁבָּהֶם), תָּמָה שֶׁשׁוֹלַח כָּל הַגְּזוּלָנִים
 וְאִין אֶחָד מֵהֶם שָׁב אֵלָיו. וְהִלְךְ הוּא בְּעַצְמוֹ עִם הָאֶחָד
 שֶׁנִּשְׁאָר אֶצְלוֹ, וְתִכְרַף כְּשֶׁבָּא עַל אוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ (שֶׁפּוֹר שֵׁם הַבֵּן

הנ"ל הפול של צדיקים לברו), נַעֲשֶׂה צְדִיק, וְהִתְחִיל לְצַעֵק לְחֵבְרוּ
עַל נַפְשׁוֹ, עַל שֶׁהָרַג כָּל כֶּד נַפְשׁוֹת וְגַל כָּל כֶּד, וְהָיָה
תּוֹלֵשׁ קְבָרִים, וְהָיָה שָׁב בְּתִשׁוּבָה וּמִתְחַרֵּט מְאֹד.

וְכִיּוֹן שֶׁרָאָה (הבן הנ"ל שְׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל הַאֵילָן) שֶׁהוּא מִתְחַרֵּט וְשָׁב
בְּתִשׁוּבָה כָּל כֶּד, יָרַד מֵהַאֵילָן. בֵּינָן שֶׁרָאָה הַגּוֹלָן
שֶׁמִּצָּא אָדָם, הִתְחִיל לְצַעֵק: "אֹי עַל נַפְשִׁי, כִּזְאת
וְכִזְאת עֲשִׂיתִי, אֲהֵה! תֵּן לִי תִשׁוּבָה!"

עָנָה לוֹ: "הַחֲזֹר לִי הַתְּבָה שֶׁגִּזַּלְתָּם מִמֶּנִּי" (כִּי כְּתוּב אֲצַלֵּם עַל
כָּל גּוֹלָה בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁנִּגְזַל וְאֲצַל מִי נִגְזַל). אָמַר לוֹ: "אֲנִי מַחְזִיר לְךָ תְּכָף,
וְאֲנִי נוֹתֵן לְךָ אֶפְלוֹ כָּל הָאוֹצְרוֹת שֶׁל גִּזְלָה שִׁישׁ לִי, רַק
תֵּן לִי תִשׁוּבָה".

אָמַר לוֹ: "תִּשׁוּבָתְךָ הִיא רַק שֶׁתִּלְךָ אֶל הָעִיר וְתִצַּעֵק
וְתִתְוַדֶּה: אֲנִי הוּא שֶׁהִכְרַזְתִּי אֲזוֹ וְעֲשִׂיתִי כַּמָּה גּוֹלָמִים
וְהִרְגַּתִּי וְגִזַּלְתִּי כַּמָּה נַפְשׁוֹת - זֶה הוּא תִשׁוּבָתְךָ".

וּנְתַן לוֹ כָּל הָאוֹצְרוֹת, וְהִלְךָ עִמּוֹ אֶל הָעִיר וְעָשָׂה
כֵּן. וּפְסָקוֹ שֵׁם בְּאוֹתוֹ הָעִיר: "בְּאֲשֶׁר שֶׁהָרַג כָּל כֶּד
נַפְשׁוֹת, עַל כֵּן יִתְלוּ אוֹתוֹ, לְמַעַן יִדְעוּ".

אחר כך ישוב עצמו הבן הנ"ל לילך אל השני אֶלף הרים (הנ"ל), להסתפל מה נעשה שם.

בשָׂבָא לְשָׁם, עָמַד מִרְחוֹק מֵהַשְּׁנַי אֶלְף הָרִים, וְרָאָה שְׂיִישׁ שָׁם כְּמֹה וְכְמֹה אֶלְף אֶלְפִים וְרַבֵּי רַבְבוֹת מִשְׁפָּחוֹת שָׁל יְשָׁדִים (כי הם פרים ורבים כבני אדם, והם רבים מאד). וְרָאָה הַמְּלָכוֹת שָׁלָהֶם יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף שֵׁשׁוּם יְלוּד אִשָּׁה אֵינוֹ יוֹשֵׁב עַל כֶּסֶף כּוֹז.

וְרָאָה אוֹתָם שְׁעוֹשִׂים לִיצְנוּת, זֶה מְסַפֵּר שֶׁהִזִּיק לָזֶה תִּינֹק, וְזֶה אָמַר שֶׁהִזִּיק לָזֶה יָד, וְזֶה מְסַפֵּר שֶׁהִזִּיק רֶגֶל, וְכֵן שָׂאָר לִיצְנוּת.

בְּתוֹךְ כֵּךְ נִסְתַּפַּל וְרָאָה אָב וְאִם הוֹלְכִים וּבוֹכִים, וְשָׂאָלוּ אוֹתָם: "לָמָּה אַתֶּם בּוֹכִים?" וְהַשִּׁיבּוֹ: שְׂיִישׁ לָהֶם בֶּן, וְהָיָה דַרְכּוֹ לִילְךְ לְדַרְכּוֹ וְהָיָה שָׁב בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן, וְעִכְשָׁיו הוּא זְמַן רַב וְעַדִּין לֹא בָּא.

וְהִבִּיאוּ אוֹתָם לְמַלְךְ, וְצִוָּה הַמַּלְךְ לְשַׁלַּח שְׁלוּחִים לְכָל הָעוֹלָם לְמַצְאוֹ.

וְהָיוּ הָאָב וְאִם חוֹזְרִים, וּפָגְעוּ בְּאֶחָד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ
 בְּיַחַד עִם בְּנֵם הַנ"ל (הָיְנוּ שְׂאוֹתוֹ הָאֶחָד שֶׁפָּגְעוּ בוֹ הָיָה הַחִבֵּר שֶׁל בְּנָם, וְהָיָה הוֹלֵךְ
 בְּיַחַד עִם בְּנֵם בְּחֻלְלָה, אֲבָל עִכְשָׁו פָּגְעוּ בוֹ לְכַדוֹ). וְשָׂאֵל אוֹתָם: "עַל מָה אַתֶּם
 בּוֹכִים?" וְסִפְרוּ לוֹ כַּנ"ל.

הַשִּׁיב לָהֶם: "אֲנִי אוֹדִיעַ לָכֶם: הַיּוֹת שֶׁהָיָה לָנוּ אִי
 אֶחָד בָּיָם שֶׁהָיָה שֵׁם מְקוֹם שֶׁלָּנוּ, וְאַחַר כֵּךְ הִלָּךְ
 הַמֶּלֶךְ שֶׁהָיָה שִׁיךְ לוֹ הָאִי הַנ"ל, וְרָצָה לְבָנוֹת שֵׁם
 בְּנֵינָיִם וְהֵנִיחַ יְסוּדוֹת, וְאָמַר הֵינן הַנ"ל (הָיְנוּ הֵבֵן שֶׁל הַשְּׂרִים הַנ"ל
 שְׂנֵאבֵר) אֵלַי שְׂנֵזִיק אוֹתוֹ, וְהִלְכָנוּ וְלִקְחָנוּ הַכַּח מִהַמֶּלֶךְ.
 וְהָיָה עוֹסֵק בְּדִאקְטוֹרִים וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לַעֲזוֹר לוֹ,
 וְהִתְחִיל לַעֲסֹק בְּמִכְשָׁפִים. וְהָיָה שֵׁם מְכִשֵּׁף אֶחָד,
 שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ מִשְׁפַּחְתּוֹ; וְאֵת מִשְׁפַּחְתִּי לֹא יָדַע, עַל
 כֵּן לֹא הָיָה יְכוּל לַעֲשׂוֹת לִי דָבָר; אֲבָל מִשְׁפַּחְתּוֹ הָיָה
 יוֹדֵעַ, וְתָפַס אוֹתוֹ, וּמְעַנָּה אוֹתוֹ כָּל כֵּךְ.

וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֶל הַמֶּלֶךְ (הָיְנוּ זֶה הַשֵּׁד, שֶׁסִּפְרִי כָל זֶה, הִבִּיאוּ אוֹתוֹ אֶל הַמֶּלֶךְ
 שְׁלֹמֹה) וְסִפְרָה זֹאת לְפָנָי הַמֶּלֶךְ. אָמַר הַמֶּלֶךְ: "יִשְׁיבוּ לוֹ

הכח", ענה ואמר: "שהיה אצלנו אחד שלא היה לו כח, ונתנו לו הכח".

אמר המלך: "יקחו ממנו הכח ויחזירו להמלך" השיבו להמלך: כי "נעשה ענן", אמר המלך: "שיקראו הענן ויביאו אותו לכאן". ושלחו שליח אחריו.

אמר אותו האיש הבן הנ"ל (הענן והבן, שלא היה לו כח ברגליו בתחלה, שבא לכאן וראה כל זה): 'אלך וראה הענן, איך נעשה מהאנשים אלו ענן?'

והלך אחרי השליח ובא אל העיר שהיה שם הענן ושאל את אנשי העיר: "מפני מה כפה הענן כל כך בתוך העיר?" והשיבו לו: "בכאן, אדרבא שמעולם אין כאן ענן וזה זמן שכפה הענן"

ובא השליח וקרא את הענן. והלך משם.

וַיֵּשֶׁב עֲצָמוּ הָאִישׁ הַזֶּה לֵּלֶךְ אַחֲרֵיהֶם לְשִׁמְעַת מֶהֱ
 הֵם מְדַבְּרִים. וְשָׁמַע שֶׁהַשְּׁלִיחַ שָׁאַל אוֹתוֹ: "אִיךָ אַתָּה
 בָּא לְהִיּוֹת בְּכֵאן עֲנֵנִי?"

וְהַשִּׁיב לוֹ: "אֲסַפֵּר לְךָ מַעֲשֵׂה":

פַּעַם אַחַת הָיָה חֶכֶם אֶחָד, וְהִקְיֵסר מִהַמְדִּינָה הָיָה
 אֶפִּיקוֹרִס גָּדוֹל, וַעֲשָׂה אֶת כָּל הַמְדִּינָה לְאֶפִּיקוֹרְסִים.
 וְהִלְךְ הַחֶכֶם וְקָרָא אֶת כָּל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ, עָנָה וְאָמַר
 לָהֶם: הֲלֹא אַתֶּם רֹאִים שֶׁהִקְיֵסר הוּא אֶפִּיקוֹרְס גָּדוֹל,
 וַעֲשָׂה אֶת כָּל הַמְדִּינָה אֶפִּיקוֹרְסִים, וְקִצַּת מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ
 עֲשָׂה גַם כֵּן לְאֶפִּיקוֹרְסִים. בְּכֵן, נִפְרַשׁ אֶל הַמְדַבֵּר, בְּדִי
 שֶׁנִּשְׁאַר בְּהֶאֱמוּנָה בַּה' יִתְבָּרֵךְ. וְהִסְכִּימוּ עִמּוֹ.

וְאָמַר הַחֶכֶם שֵׁם (הֵנָּה שְׁחֹזֵר אֵיזָה שֵׁם מִן הַשְּׂמוֹת), וְהִבִּיא אוֹתָם אֶל
 הַמְדַבֵּר. וְלֹא הוֹטֵב בְּעֵינָיו אוֹתוֹ הַמְדַבֵּר, וְאָמַר שֵׁם וְנִשְׂא
 אוֹתָם אֶל מְדַבֵּר אַחֵר. וְלֹא הוֹטֵב בְּעֵינָיו גַּם כֵּן, וְאָמַר
 עוֹד שֵׁם וְהִבִּיא אוֹתָם אֶל מְדַבֵּר אַחֵר, וְהוֹטֵב בְּעֵינָיו.

וְאוֹתוֹ הַמְדַבֵּר הִיָּתָה סְמוּכָה אֶל הַשְּׁנֵי אֶלְפֵי הָרִים.
 וְהִלְךְ (אוֹתוֹ הַחֶכֶם הַזֶּה) וַעֲשָׂה עֲגוּל סְבִיבוֹתָם, שְׁלֹא יוּכַל
 שׁוּם אֶחָד לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם.

(כל זה הענן ממשיך לספר לשליח:)

וַיֵּשׁ אֵילָן, שָׁאֵם הָיָה אוֹתוֹ הָאֵילָן נִשְׁקָה, לֹא הָיָה
נִשְׁאָר מִמֶּנּוּ (הַיָּע מִן הַשָּׂדִים) כָּלוּם. עַל כֵּן עוֹמְדִים יוֹם וְלַיְלָה
מֵאֲתָנּוּ, שְׁחוֹפְרִים וְאֵינָם מְנִיחִים מִיָּם לְהָאֵילָן.

וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: "לָמָּה עוֹמְדִים יוֹם וְלַיְלָה? כִּיּוֹן שְׁחוֹפְרִים
פְּעַם אַחַת לְמַנְעַ הַמַּיִם, דִּי!" הַשֵּׁיב לוֹ: "שֵׁישׁ בִּינֵינוּ
מְדַבְּרִים, וְאֵלּוּ הַמְדַבְּרִים הוֹלְכִים וְעוֹשִׂים מַחְלָקֶת בֵּין
מֶלֶךְ זֶה לְמֶלֶךְ אֲחֵר, וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה מְלַחְמָה, וְעַל
יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה רְעִידַת הָאָרֶץ, וְנוֹפֵל הָאֲדָמָה שֶׁסְּבִיבוֹת
הַחֲפִירָה, וְיֻכַּל לָבֹא מִיָּם לְהָאֵילָן, עַל כֵּן עוֹמְדִים תָּמִיד
לְחֹפֵר, כַּנִּ"ל."

וּכְשֶׁנַּעֲשֶׂה מֶלֶךְ בִּינֵינוּ, עוֹשִׂים לְפָנָיו כָּל הַלִּיצְנוֹת
וְשִׂמְחִים - זֶה מִתְלוֹצֵץ אִיךָ הַזִּיק תִּינוֹק וְהַיּוֹלֶדֶת
מִתְאַבֶּלֶת עָלָיו, וְזֶה מְרָאָה לִיצְנוֹת אַחֲרוֹת, וְכֵן כַּמָּה
מִיַּי לִיצְנוֹת. וּכְשֶׁהַמֶּלֶךְ בָּא בְּתוֹךְ הַשְּׂמֻחָה, הוּא הוֹלֵךְ
וּמְטִיל עִם הַשָּׂרִי מְלוּכָה שְׁלוֹ וּמְנַסֶּה עֲצָמוֹ לַעֲקֹד
הָאֵילָן, כִּי אִם לֹא הָיָה הָאֵילָן כָּלֵל, הָיָה טוֹב לָנוּ מְאֹד.
וּמְחִזֵּק לָבוֹ מְאֹד כְּדֵי לַעֲקֹד הָאֵילָן בְּלוֹ; וּכְשֶׁבֹא אֶל

הַאֵילָן, אֵזֵי הָאֵילָן צוֹעֵק מְאֹד, וְאֵזֵי נוֹפֵל עָלָיו פֶּחַד
וְחֹזֵר לְאַחֲרָיו.

פֶּעַם אַחַת נַעֲשֶׂה מְלֶכֶד חֲדָשׁ בֵּינֵיהֶם, וְעָשׂוּ לְפָנָיו
לְיִצְנֹת גְּדוּלוֹת בִּנְ"ל, וּבָא בְשִׂמְחָה גְּדוּלָה וְעָשָׂה
לְעֲצָמוֹ אֲבִירוֹת לֵב מְאֹד, וְאָמַר לְעַקֵּר אֶת הָאֵילָן בְּלוֹ
לְגַמְרִי; וַיֵּצֵא לְטִיֵּל עִם שָׂרְיוֹ, וְחֹזֵק לְבוֹ מְאֹד וְרִץ לְעַקֵּר
הָאֵילָן לְגַמְרִי; וּבְשָׂבָא אֵלָיו, נָתַן קוֹל גְּדוֹל, וְנָפַל עָלָיו
פֶּחַד, וְחֹזֵר לְאַחֲרָיו; וּבָא בְכַעַס גְּדוֹל וְחֹזֵר.

וְהָיָה הוֹלֵךְ. בְּתוֹךְ כֶּךָ נִסְתַּכַּל, וְרָאָה בְּנֵי אָדָם יוֹשְׁבִים
(הָיָה הַכַּת אֲנָשִׁים שֶׁל הַחֶבֶם הַיְלִי), וְשָׁלַח אִיזָה אֲנָשִׁים מֵאֲנָשָׁיו לְעֵשׂוֹת
לָהֶם כְּרָאוּי' כְּדָרְכָם תָּמִיד (הָיָה שׂוֹה הַמְּלָךְ שֶׁלַח לְחֹזֵקִים כְּדָרְכָם), וְכִיּוֹן
שָׂרָאוּ אוֹתָם אוֹתָהּ הַמְשַׁפְּחָה שֶׁל בְּנֵי אָדָם הַנְ"ל, נָפַל
עֲלֵיהֶם פֶּחַד, וְאָמַר לָהֶם הַזְּקֵן הַנְ"ל: "אַל תִּפְחָדוּ"

וּבְשִׁנְתֵּקְרָבוֹ הַשְּׂדִים לְשֵׁם, לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב
אֲלֵיהֶם מִחַמַּת הָעִגּוּל הַנְ"ל שֶׁהָיָה סְבִיבוֹתָם. וְשָׁלַח
שְׁלוּחִים אַחֲרֵיהֶם, וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים גַּם כֵּן.

וּבָא בְכַעַס גְּדוֹל וְהִלֵּךְ בְּעֲצָמוֹ וְלֹא הָיָה יְכוּלֵ גַם הוּא
לְקָרֵב אֲלֵיהֶם. וּבְקִשׁ מִהַזְּקֵן שִׁינִיחָנוּ לְכַנֵּס לְשֵׁם. וְאָמַר

לו: "מאחר שאַתָּה מְבַקֵּשׁ, אֲנִיחַ אוֹתְךָ לְכַנֵּס, אָבֵל
אֵין דְּרֵךְ שֵׁי לְךָ הַמֶּלֶךְ יְחִידִי, וְאֲנִיחַ אוֹתְךָ עִם עוֹד אֶחָד
לְכַנֵּס" וּפְתַח לָהֶם פֶּתַח וְנִכְנְסוּ, וְחֹזֵר וְסֹגֵר הָעֵגוּל.

אָמַר הַמֶּלֶךְ לְהִזְקֵן: "אֵיךְ אַתָּה בָּא לֵישֵׁב עַל מְקוֹם
שְׁלֹנּוֹ?" אָמַר לוֹ: "מִפְּנֵי מָה הוּא מְקוֹמְךָ? הוּא מְקוֹם
שְׁלִי" אָמַר לוֹ: "אֵין אַתָּה מְתִירָא מִפְּנֵי?" הִשִּׁיב לוֹ:
"לֹא" אָמַר לוֹ: "אֵין אַתָּה מְתִירָא?" וּפְשֵׁט עֲצָמוֹ
וְנִעְשָׂה גְדוֹל מְאֹד עַד הַשָּׁמַיִם, וְרָצָה לְבַלְעוֹ.

אָמַר הִזְקֵן: "אֵפֶּה עַל פִּי בֵּן אֵינִי מְתִירָא כָּלֵל, אֵדְ אִם אֲנִי
רוֹצֶה, תְּהִיָּה אַתָּה מְתִירָא מִפְּנֵי". וְהִלְךְ וְהִתְפַּלֵּל קֶצֶת,
וְנִעְשָׂה עֵב וְעָנָן גְּדוֹל, וְהָיוּ רַעְמִים גְּדוֹלִים, וְהִרְעִם הוֹרֵג
אוֹתָם, וְנִהְרְגוּ כָּל הַשָּׂרִי מְלוֹכָה שְׁלוֹ שְׁהָיוּ עִמּוֹ, וְלֹא
נִשְׁאָרוּ כִּי אִם הוּא עִם הָאֶחָד שְׁהָיָה עִמּוֹ שֵׁם בְּתוֹךְ
הָעֵגוּל. וּבִקֵּשׁ אוֹתוֹ: שִׁיפֶסֶק הִרְעִם, וּפִסֶּס.

עָנָה הַמֶּלֶךְ וְאָמַר: "מֵאַחַר שֶׁאַתָּה אִישׁ בְּזוּהָ, אֶתֵּן לְךָ
סֶפֶר מִכָּל הַמְּשֻׁפָּחוֹת שֶׁל יְשָׁדִים, כִּי יֵשׁ בְּעָלֵי שְׁמוֹת
שְׂאִינִם יוֹדְעִים רַק מִמְּשֻׁפָּחָה אַחַת, וְאֶפְלוּ אוֹתָהּ
הַמְּשֻׁפָּחָה אֵינָם יוֹדְעִים בְּשִׁלְמוֹת. אֲנִי אֶתֵּן לְךָ סֶפֶר

שְׁפָתוֹב בּוֹ כָּל הַמְשַׁפְּחוֹת, כִּי אֶצֶל הַמֶּלֶךְ כְּתוּבִים
בְּלֶם, וְאֶפְלוּ מִי שְׁנוֹלָד נִכְתָּב אֶצֶל הַמֶּלֶךְ.”

וְשָׁלַח אֶת הָאֶחָד שֶׁהָיָה עִמּוֹ אַחַר הַסֵּפֶר (הֵינּוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ שֶׁל הַשְּׂרָדִים
שָׁלַח אֶת הָאֶחָד שֶׁהָיָה עִמּוֹ בַּתּוֹךְ הָעֵנֹל, אַחַר הַסֵּפֶר. נִמְצָא, שְׂמוֹכ עִשָּׂה שֶׁהֵנִיחַ אוֹתוֹ עִם עוֹד אֶחָד לְכַנֵּס,
כִּי אִם לֹא, אֶת מִי הָיָה שׁוֹלֵחַ)

וְהֵבִיא לוֹ הַסֵּפֶר, וּפָתַח אֶת הַסֵּפֶר, וְרָאָה כְּתוּב בּוֹ
אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַבֵּי רַבָּבוֹת מְשַׁפְּחוֹת שְׁלָהֶם. וְהִבְטִיחַ
הַמֶּלֶךְ שֶׁלֹּא יִזְיָקוּ לְעוֹלָם אֶת כָּל מְשַׁפְּחָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ
הַזֶּקֶן הַזֶּה” ל; וְצִוָּה לְהֵבִיא כָּל הַפֶּאֲמָרְעִיִּין שֶׁל כָּל בְּנֵי
מְשַׁפְּחָתוֹ, וְאֶפְלוּ אִם יִהְיֶה נוֹלָד לָהֶם (אִיִּהָּ יָדָה), יִבְיָאוּ
תַּכְּף הַפֶּאֲמָרְעִיִּין שֶׁלוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִזּוֹק שׁוּם אֶחָד
מִמְשַׁפְּחַת הַזֶּקֶן.

אַחַר כֵּן, כְּשֶׁהִגִּיעַ זְמַנּוֹ שֶׁל הַזֶּקֶן לְפָטֵר מִן הָעוֹלָם
קָרָא לְבָנָיו, וְצִוָּה לָהֶם וְאָמַר לָהֶם: “אֲנִי מַנִּיחַ לָכֶם זֶה
הַסֵּפֶר; וְהֵלֵא אֶתֶם רוֹאִים שֶׁיֵּשׁ לִי כַח לְהִשְׁתַּמֵּשׂ עִם
זֶה הַסֵּפֶר בְּקִדְשָׁהּ, וְאֵף עַל פִּי בֶן אִינִי מִשְׁתַּמֵּשׂ בּוֹ,
רַק יֵשׁ לִי אֲמוּנָה בַּה' יִתְבָּרַךְ. גַּם אֶתֶם אַל תִּשְׁתַּמְּזוּ
בּוֹ. אֶפְלוּ אִם יִמְצָא אֶחָד מִכֶּם שִׁיּוּכַל לְהִשְׁתַּמֵּשׂ בּוֹ

בַּקְדָּשָׁה, אַף עַל פִּי בֶן אֵל יִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, רַק יִהְיֶה לוֹ
אֲמוּנָה בַּה' יִתְבָּרַךְ. וְנִפְטָר הַחֶכֶם.

וְהַלֵּךְ הַסֵּפֶר בִּירְשָׁה וּבֵא לְבֵן בְּנוֹ, וְהָיָה לוֹ כַּח
לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בַּקְדָּשָׁה, רַק שֶׁהָיָה לוֹ אֲמוּנָה בַּה'
יִתְבָּרַךְ וְלֹא הָיָה מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ - כְּאֲשֶׁר צִוָּה הַזְּקֵן.

וְהַמְדַבְּרִים שֵׁשׁ בֵּינֵיהֶם הָיוּ מִפְתִּים אֶת נֶכֶד הַזְּקֵן
הַג' ל: "כְּאֲשֶׁר שֵׁשׁ לֶךְ בְּנוֹת גְּדוֹלוֹת וְאִין לֶךְ לְפָרְנָסָם
וְלִהְשִׁיאָם, עַל בֶּן הַשְׁתַּמֵּשׁ בְּזֶה הַסֵּפֶר". וְהוּא לֹא
הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהֵם מִפְתִּים אוֹתוֹ, וְסָבַר שֶׁלְבוּ מִיַּעֲצוֹ
לָזֶה, וְנָסַע לְאָבִיו זְקֵנוֹ עַל קִבְרוֹ וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: "כְּאֲשֶׁר
שֶׁהִנַּחַת צְוָאָה שְׁלֹא לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַסֵּפֶר רַק שִׁיְהִיָּה
לְנוֹ אֲמוּנָה בַּה' יִתְבָּרַךְ, וְעַתָּה הַלֵּב מִפְתָּה אוֹתִי
לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ", עָנָה אוֹתוֹ (הַזְּקֵן הַנִּפְטָר הַג' ל): "אַף עַל פִּי
שֵׁשׁ לֶךְ כַּח לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בַּקְדָּשָׁה, מוּטָב שִׁיְהִיָּה לֶךְ
אֲמוּנָה בַּה' יִתְבָּרַךְ וְאֵל תִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, וְה' יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר
לֶךְ". וְעָשָׂה בֵן.

ויהי היום, והיה המלך חולה באותה מדינה שיושב
 בה הנכד של הזקן הנ"ל; ועסק בדאקטורים ולא היו
 יכולים לעשות רפואה, מחמת גדל החמימות שהיה
 שם באותה המדינה לא היו מועילים הרפואות. וגזר
 המלך שישאל יתפללו בערו.

אמר המלך שלנו: "באשר שזה הנכד הנ"ל יש לו
 כח להשתמש עם הספר בקדשה ואינו משתמש בו,
 על כן נעשה לטובתו", וצוה עלי להיות שם ענן,
 כדי שיהיה להמלך רפואה מהרפואות שלקח כבר
 ומהרפואות שיקח עוד. והנכד הנ"ל לא ידע כלל
 מזה. ומחמת זה אני הייתי בכאן ענן

(כל זה היה מספר הענן להשלים)

וזה הבן הנ"ל (הינו זה שלא היה לו כח ברנליו בתחלה) היה הולך
 אחריהם ושמע.

והביאו אותו למלך.

וְצִוָּה הַמֶּלֶךְ שִׁיקְחוּ הַכֹּחַ וַיַּחְזִירוּ לְהַמְלָךְ הַנַּ"ל, וְהַחְזִירוּ
לוֹ הַכֹּחַ. וְאִזְ חֹזֵר הַבֵּן שֶׁל הַשָּׂדִים הַנַּ"ל כַּנַּ"ל.

וְבֹא מִיָּסֵר מְאֹד בְּלֹא כֹחַ, כִּי עָנּוּ אוֹתוֹ מְאֹד שָׁם. וְחָרָה
לוֹ מְאֹד עַל הַמְכַשֵּׁף שֶׁעָנָה אוֹתוֹ כֹּל כֶּךָ, וְצִוָּה לְבָנָיו
וּמְשַׁפְּחָתוֹ שִׁיְהִיו אַרְבִּים תָּמִיד עַל הַמְכַשֵּׁף הַנַּ"ל.

וַיֵּשׁ בֵּינֵיהֶם מְדַבְּרִים, וְהִלְכוּ וְהִגִּידוּ לְהַמְכַשֵּׁף שִׁישְׁמֹר
עַצְמוֹ כִּי הֵם אַרְבִּים עָלָיו, וְעָשָׂה הַמְכַשֵּׁף תַּחְבְּלוֹת,
וְקָרָא עוֹד מְכַשְׁפִּים שִׁזְדָּעִים מְשַׁפְּחוֹת, כְּדִי לְשַׁמֵּר
מֵהֶם.

וְחָרָה מְאֹד לְהַבֵּן הַנַּ"ל וּלְמְשַׁפְּחָתוֹ עַל הַמְדַבְּרִים עַל
שִׁגְלוֹ סוּדוֹ לְהַמְכַשֵּׁף.

פַּעַם אַחַת נִזְדַּמְּן שֶׁהִלְכוּ יַחַד מִמְשַׁפְּחָה שֶׁל הַבֵּן
הַנַּ"ל וּמֵהַמְדַבְּרִים - עַל הַמְשַׁמֵּר אֶצֶל הַמֶּלֶךְ, וְהִלְכוּ
בְּנֵי הַמְשַׁפְּחָה הַנַּ"ל וְעָשׂוּ עֲלִילָה עַל הַמְדַבְּרִים, וְהָרַג
הַמֶּלֶךְ אֶת הַמְדַבְּרִים.

וְחָרָה לְהַמְדַּבְּרִים הַנְּשֹׂאֲרִים, וְהִלְכוּ וַעֲשׂוּ מְרִידָה בֵּין
כָּל הַמְּלָכִים, וְהָיָה בֵּין הַשָּׂדִים רָעַב וְחִלְשׁוֹת וְחָרָב
וְדָבָר, וְנַעֲשֶׂה מִלְחָמוֹת בֵּין כָּל הַמְּלָכִים,

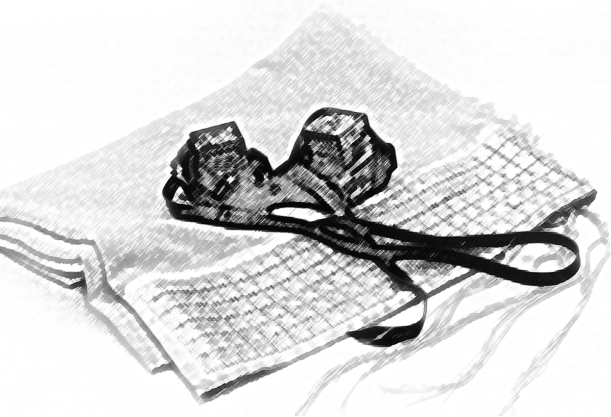
וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה רְעִידַת הָאָרֶץ וְנַפְלָה
הָאָרֶץ כְּלָה, וְנִשְׁקָה הָאֵילָן כְּלוֹ,
וְלֹא נִשְׂאֵר מֵהֶם כְּלָל, וְנַעֲשׂוּ כְּלֵא

הִיוּ.

אֱמֵן.

למעשה ד מלך שבזר שלמד

פַּעַם אַחַת הָיָה מֶלֶךְ. וְגִזַּר עַל הַמְּדִינָה גְרוּשׁ
בְּגִזְרוֹת שְׂמֵד, שְׂמֵי שִׁרְצָה לְשָׂאֵר בְּמְדִינָה
זְמִיר דָּתוֹ, וְאִם לֹא, יִהְיֶה נִתְגָּרֵשׁ מִהַמְּדִינָה.

וְהָיוּ קִצְתַּת מֵהֶם שֶׁהִפְקִירוּ כָּל רְכוּשָׁם
וְעִשְׂיֹרֹת שְׁלָהֶם, וַיֵּצְאוּ מִשָּׁם בְּדִלּוֹת,
כְּדִי לְשַׂאֵר בְּאַמוּנָה - שִׁיְהִיו יִשְׂרָאֵלִים,
וְקִצְתַּת מֵהֶם חָסוּ עַל רְכוּשָׁם וְעִשְׂיֹרֹתָם,
וַנְּשַׂאֲרוּ שָׁם, וְהָיוּ "אַנוּסִים" - בְּצִנְעָא הָיוּ
נוֹהֲגִים דָּת יְהוּדִית, וּבְפִרְהֶסְיָא [לְעִינֵי
רַבִּים] לֹא הָיוּ רְשָׁאִים (לְנֶהֱגַ כְּמוֹ יְהוּדִים).

ומת המלך, ונעשה בנו מלך. והתחיל לנהג המדינה
ביד רמה. וכבש כמה מדינות, והיה חכם גדול.

ומחמת שהיה מחזיק בתקף ידו את השרי מלוכה,
יעצו עליו ונתקשרו לפל עליו ולהכרית אותו ואת
זרעו.

והיה בין השרים אחד מהאנוסים, וישב עצמו: 'הלא
מפני מה אני אנוס? מחמת שהייתי חס על הוני
ורכוש, עכשו שיהיה המדינה בלא מלך, יהיה איש
את רעהו חיים בלעו, כי אי אפשר שיהיה מדינה
בלא מלך, על כן יעץ בעצמו לילך ולהגיד למלך בלי
ידיעתם. והלך והגיד למלך שנתקשרו עליו כנ"ל.

והלך המלך ונסה אם אמת הדבר, וראה שהוא אמת,
והעמיד שמרים - באותו לילה שנפלו עליו תפסו
אותם, ודן אותם כל אחד כפי משפטו.

ענה המלך ואמר להשר האנוס הנ"ל: "איזה כבוד
אתן לך בשביל זה שהצלתני ואת זרעי? אם אמר
לעשות אותך שר, הרי אתה בלא זה שר; ואם

לתן לך מעות, יש לך. אמר איזה כבוד אתה רוצה,
ואעשה לך

ענה האנוס ואמר: "אבל תעשה לי מה שאמר?"
אמר המלך: "הן", אמר: "השבע לי בכתרך
ומלכותך" ונשבע לו. ענה ואמר (האנוס הג'ל): "עקר כבודי
שאתה רשאי להיות יהודי בפרהסיא - להניח טלית
ותפלין בפרהסיא". וחרה להמלך מאד, מחמת שבכל
מדינתו אינם רשאים להיות יהודים, אבל לא היה לו
בררה - מחמת השבועה.

בבקר הלך האנוס והניח טלית ותפלין בפרהסיא.

אחר כך מת המלך, ונעשה בנו מלך. והוא התחיל
להנהיג מדינתו ברכות, מחמת שראה שרצו להכרית
את אביו פנ"ל. וכבש מדינות רבות, והיה חכם גדול
מאד.

וצוה לקבץ ולקרות את כל החוזי פוכבים שיגידו
מאיזה דבר יוכל להיות נכרת זרעו? פדי שישמור מזה.
ואמרו לו: שזרעו לא יכרת - רק שישמור משור ושה.
וכתבו זאת בספר הזכרונות.

וְצוּה לְבָנָיו שְׁיִנְהֲגוּ גַם בֵּין כְּמוֹתוֹ - בְּדֶרֶךְ רַכָּה, וּמֵת.
וְנַעֲשֶׂה בְנוֹ מְלֶכֶה, וְהִתְחִיל לְנַהֵג בְּיַד רַמָּה וּבְחֶזֶק כְּמוֹ
זְקֵנוֹ [סכו], וְכַבֵּשׂ מְדִינֹת רַבּוֹת.

וְנִפְלַע עַל חֻכְמָה, וְצוּה לְהַכְרִיז: שֶׁלֹּא יִמָּצֵא בְּמְדִינָתוֹ
שׁוֹר וְשֵׂה - כִּדְי שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִכְרַת זְרַעוֹ. עַל כֵּן אֵין לוֹ
מוֹרָא מִשׁוּם דְּבַר וְנַהֵג מְדִינָתוֹ בְּרַמָּה.

וְנַעֲשֶׂה חָכֶם גָּדוֹל מְאֹד. וְנִפְלַע עַל חֻכְמָה לְכַבֵּשׂ אֶת כָּל
הָעוֹלָם בְּלֹא מְלַחְמָה:

כִּי יֵישׁ שְׂבָעָה חֻלְקֵי עוֹלָם - שְׁהָעוֹלָם נִתְחַלַּק לְשִׁבְעָה
חֻלְקִים, וְיֵישׁ שְׂבַע בּוֹכְבֵי לָכֶת - שֶׁכָּל בּוֹכֵב מֵאִיר
בְּחֻלַּק מִחֻלְקֵי הָעוֹלָם, וְיֵישׁ שְׂבָעָה מֵיְיֵי מַתְּכוֹת - שֶׁכָּל
אַחַת מִשְׂבַּע בּוֹכְבֵי לָכֶת מֵאִיר בְּמִין מַתְּכַת אֶחָד.

וְהַלֵּךְ וְקַבֵּץ כָּל הַשְּׂבָעָה מֵיְיֵי מַתְּכוֹת, וְצוּה לְהִבְיֵא כָּל
הַפֶּאֱטָרְעֵטוֹן [דְּמוּת דְּיוֹקָן] שֶׁל כָּל הַמְּלָכִים שֶׁהֵם שָׁל זֹהָב
שֶׁתּוֹלֵין בְּפֶלְטָרִין [אַרְמִין] שֶׁלָּהֶם. וְעֵשֶׂה מְזֵה אָדָם, רֵאשׁוֹ
שֶׁל זֹהָב, וְגוֹפּוֹ שֶׁל כֶּסֶף, וְכֵן שְׂאָר הָאֵיבָרִים מִמֵּי
מַתְּכוֹת הָאֲחֵרִים. וְהִיָּה בְּאוֹתוֹ הָאָדָם כָּל הַשְּׂבַע מֵיְיֵי
מַתְּכוֹת.

והעמיד אותו על הר גבוה, והיו כל השבעה כוכבי לכת מאירין באותו (דמות) האדם. וכשהיה אדם צריך לאיזה עצה או איזה משא ומתן - אם לעשותו אם לאו, היה עומד נגד אותו האיבר של המין מתכת השיך לחלק העולם שהוא משם, והיה חושב בדעתו אם לעשות אם לאו, וכשהיה צריך לעשות, היה מאיר ומזריח אותו האיבר, ואם לאו, היה נחשך האבר. (כל זה עשה המלך הנ"ל). ועל ידי זה היה כובש כל העולם, ואסף ממוזן רב.

ואותו הדמות אדם לא היה מסגל להנ"ל, רק (כאפן ובתנאי) שיהיה המלך משפיל גאים ומגביה שפלים. והלך ושלח פקדות (הינו אוקאיון) עבור כל היעדניראליון [קניני צבא בכירים] וישאר השרים שיש להם התמנות ואורדיר"ש [אותות העשינות], ובאו כלם, והשפיל אותם, ולקח מהם ההתמנות שלהם, אפלו אותן שהיו להם התמנות שעברו אצל אבי אבי זקנו לקח מהם. והגביה שפלים. והעמיד אותם תחתיהם.

בְּתוֹכְכֶם הָיָה הַשָּׂר הָאָנוּם הַגִּ'ל (הַיְנוּ שֶׁהוּא הָיָה בְּתוֹךְ הַשָּׂרִים
 שֶׁהַמֶּלֶךְ הָיָה עוֹסֵק לְהַשְׁפִּילָם) וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ: "מָהוּ הַשָּׂרָרוֹת
 וְהַתְּמִנּוֹת שֶׁלְּךָ?" הַשֵּׁיב לוֹ: "הַשָּׂרָרוֹת שֶׁלִּי הוּא
 שֶׁאֶהְיֶה רִשָּׁאֵי לְהִיּוֹת יְהוּדֵי בְּפִרְהֶסְיָא, בְּשִׁבִּיל אוֹתָהּ
 הַפּוֹזָה שֶׁעָשִׂיתִי לְזִקְנֶךָ" (בב"ל). וְלָקַח מֵאִתּוֹ זֹאת, וְחֹזֵר
 וְנַעֲשֶׂה אָנוּם.

פַּעַם אַחַת שָׁכַב הַמֶּלֶךְ לִישֵׁן וְרָאָה בְּחִלּוּם שֶׁהַשָּׂמַיִם
 זָכוּיִם, וְרָאָה כָּל הַשָּׂרִים עֹשֶׂר מְזֻלוֹת, וְרָאָה שֶׁשׁוֹר וְשָׂה
 שְׂיִישׁ בֵּין הַמְזֻלוֹת - הֵם מְשַׁחֲקִים מִמֶּנּוּ.

וְהַקִּיץ בְּכַעַס גָּדוֹל וְנִפְחָד מְאֹד, וְצִוָּה לְהַבִּיא אֶת סִפְרֵי
 הַזְּכוּרֹנוֹת, וְרָאָה כְּתוּב בּוֹ: שֶׁעַל יְדֵי שׁוֹר וְשָׂה יְהִיָּה
 נִכְרַת זְרַעוֹ, וְנִפְלַע עָלָיו פֶּחַד גָּדוֹל; וְסִפְרֵי לְהַמְלִכָה,
 וְנִפְלַע עָלֶיהָ וְעַל בְּנֵיהָ גַם כֵּן פֶּחַד גָּדוֹל. וְתַפְּעֵם רוּחוֹ
 מְאֹד. וְקָרָא לְכָל הַפּוֹתְרֵי חִלּוּמוֹת, וְכָל אֶחָד הָיָה פֹתֵר
 לְעַצְמוֹ, וְלֹא הָיָה קוֹלֵן נִכְנָס בְּאָזְנוֹ. וְנִפְלַע עָלָיו פֶּחַד
 גָּדוֹל מְאֹד.

וּבָא אֵלָיו חָכֵם אֶחָד וְאָמַר לוֹ שְׂיִישׁ לוֹ קַבְּלָה מֵאֲבוֹי:
 הִיּוֹת שְׂיִישׁ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁנְשִׁים וְחִמְשָׁה מֵיַי תְּהַלּוּכוֹת

הַשְּׁמֵשׁ. וַיֵּשׁ מְקוֹם שָׁכַל הַשְּׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשָׁשִׁים וַחֲמִשָּׁה
 מֵיָנִי תְהַלּוּכוֹת הַשְּׁמֵשׁ מִזְרִיחִים לְשֵׁם, וְשֵׁם גְּדַל שֶׁבֶט
 בְּרֹזֶל, וְכִי שָׁיֵשׁ לוֹ פָּחַד, כְּשֶׁבֵא לְהַשְׁבֵּט הַגֵּ"ל נִצּוּל
 מִהַפָּחַד. וְהוּטַב לְהַמְלִיךְ. וְהִלְךְ עִם אִשְׁתּוֹ וּבְנָיו וְכָל
 זָרְעוֹ לְמְקוֹם הַגֵּ"ל עִם הַחֶכֶם הַגֵּ"ל.

וּבְאִמְצַע הַדְּרֹךְ עוֹמֵד מִלְּאֻךְ שֶׁהוּא מְמַנֶּה עַל כַּעַם (כי
 עַל יְדֵי כַעַם בּוֹרְאִים מִלְּאֻךְ הַמְשַׁחִית, וְאוֹתוֹ מִלְּאֻךְ הַגֵּ"ל הוּא מְמַנֶּה עַל כָּל הַמְשַׁחִיתִים) וְשׁוֹאֲלִין
 אוֹתוֹ הַדְּרֹךְ. (כי יֵשׁ דְּרֹךְ יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי אִישׁ, וַיֵּשׁ דְּרֹךְ שֶׁהוּא מְלֵא טִיב, וַיֵּשׁ דְּרֹךְ שֶׁהוּא מְלֵא
 פְּחָתִים וּבוֹרוֹת, וְכֵן שֶׁאֵר דְּרֹכִים; וַיֵּשׁ דְּרֹךְ אַחַד שֵׁשׁ שָׁם אִשׁ, שֶׁאַרְבַּע פְּרָסוֹת מֵאוֹתוֹ הָאֵשׁ נִשְׂרָפִים).
 וְשׁוֹאֲלוֹ לוֹ (אֵת הַמְּלֵאךְ הַגֵּ"ל) הַדְּרֹךְ, וְאָמַר לָהֶם: אוֹתוֹ הַדְּרֹךְ
 שֵׁיֵשׁ שָׁם הָאֵשׁ.

וְהָיוּ הוֹלְכִים, וְהָיָה הַחֶכֶם מְסַתְּפֵל לְפָנָיו בְּכָל פַּעַם
 אִם יֵשׁ שָׁם אוֹתוֹ הָאֵשׁ, כִּי הָיָה לוֹ קְבֻלָּה מֵאֲבִיו שֵׁיֵשׁ
 שָׁם אֵשׁ כַּגֵּ"ל. בְּתוֹךְ כֶּךָ רָאָה הָאֵשׁ, וְרָאָה שֶׁהָיוּ
 הוֹלְכִים דְּרֹךְ הָאֵשׁ מְלָכִים וַיהוּדִים מְעַטְפִים בְּטָלִית
 וְתַפְלִין, (וְהָיָה מִחֲמַת שֶׁהָיוּ אֲצֵל אוֹתָן הַמְּלָכִים וַיִּשְׁכְּבוּ יְהוּדִים בְּמִדְּיָנָתָם, עַל כֵּן הָיוּ יְכוּלִים
 לִלְךְ דְּרֹךְ הָאֵשׁ). וְאָמַר הַחֶכֶם לְהַמְלִיךְ: "בְּאִשֶּׁר שֵׁיֵשׁ קְבֻלָּה

בְּיַדֵּי שְׂאֲרָבֶע פְּרָסָאוֹת רְחוּק מִן הָאֵשׁ נִשְׂרָפִים, עַל כֵּן
אֵין אֲנִי רוֹצֵה לֵילֵךְ עוֹד."

וְהַמֶּלֶךְ חָשַׁב: מֵאֲחֵר שֶׁרָאָה שְׂשָׂאֵר מְלָכִים הוֹלְכִים
שָׁם דֶּרֶךְ הָאֵשׁ, עַל כֵּן אָמַר שָׁנָם הוּא יֵלֵךְ. וְעָנָה
הַחֶכֶם: "אֲנִי יֵשׁ לִי קִבְלָה מֵאָבִי בִּנְ"ל, עַל כֵּן אֵינִי
רוֹצֵה לֵילֵךְ. אַתָּה, אִם רְצוֹנְךָ לֵילֵךְ, לֵךְ!"

וְהַלֵּךְ הַמֶּלֶךְ וְזָרְעוֹ, וְשָׁלַט בָּהֶם הָאֵשׁ, וְנִשְׂרָף הוּא
וְזָרְעוֹ, וְנִכְרְתוּ כֻלָּם.

כְּשֶׁבֵּא הַחֶכֶם לְבֵיתוֹ, הָיָה תְמוּהָ בְּעֵינֵי הַשָּׂרִים: "הֲלֹא
הָיָה נִשְׁמָר מִשּׁוֹר וְשָׂה, וְאֵיךְ בָּא שִׂיחָהּ נִכְרְתָה הוּא
וְזָרְעוֹ?"

עָנָה הָאָנוּם וְאָמַר: "עַל יְדֵי נִכְרְתָה, כִּי הַחוּזֵי כּוֹכְבִים
רָאוּ וְלֹא יָדְעוּ מַה רָאוּ, כִּי שׁוֹר עוֹשֵׂינן מַעֲזָרוֹ תְּפִלִּין,
וְשָׂה עוֹשֵׂינן מַצְמָרוֹ צִיצִית לְטָלִית, וְעַל יְדֵיהֶם נִכְרְתָה
הוּא וְזָרְעוֹ."

כִּי אוֹתָן הַמְּלָכִים שֶׁהָיוּ יְהוּדִים דָּרִים בְּמַדִּינָתָם -
שֶׁמְלַבְּשֵׁין בְּטָלִית וְתַפְלִין, הָיוּ הוֹלְכִים דֶּרֶךְ הָאֵשׁ וְלֹא

היו גזוקים כָּלֵל, והוא נִכְרַת עַל יְדֵי שְׁלֵא הָיוּ רִשָּׁאִים
 יְהוּדִים שְׁלֹבֶשֶׁין טְלִית וְתַפְלִין לִישָׁב בְּמִדְיָנָתוֹ, וְעַל
 כֵּן הָיוּ הַשּׁוֹר וְשָׂה שְׁבַמְזֹלוֹת שׁוֹחֲקִים מִמֶּנּוּ, כִּי הַחֹזִי
 כּוֹכְבִים רָאוּ וְלֹא יָדְעוּ מָה רָאוּ.

וְנִכְרַת הוּא וְזָרְעוֹ, כִּנִּ"ל.

מעשה ה
בן מלך שהיה למבנים טובות

מעשה במלך אחד שלא היו לו בנים,
והלך ועסק בדאקטורים, כדי שלא תהיה
מלכותו נהפכת לזרים, ולא הועילו לו.

וְגָזַר עַל הַיְהוּדִים שְׂיִתְּפִלּוּ בַעֲבוּרוֹ
שְׂיִהְיוּ לוֹ בָּנִים. וְהָיוּ הַיְהוּדִים מִבְּקָשִׁים
וּמִחֲפָשִׁים צָדִיק, כְּדֵי שְׂיִתְּפִלּוּ וַיִּפְעַל
שְׂיִהְיוּ לוֹ בָּנִים.

וּבְקָשׁוֹ וּמִצְאוֹ צָדִיק גָּנוֹז, וְאָמְרוּ לוֹ
שְׂיִתְּפִלּוּ שְׂיִהְיוּ לְהַמְלֶךְ בָּנִים, וְעָנָה:
שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ כֹּלָל.

וְהוֹדִיעוֹ לְהַמְלֶךְ, וְשָׁלַח הַמֶּלֶךְ פְּקֻדָּתוֹ
(שְׂקוּרִין אֹקֶאז) אַחֲרָיו, וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ
לְהַמְלֶךְ. וְהִתְחִיל הַמֶּלֶךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ
בְּטוֹב: "הֲלֹא אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁהַיְהוּדִים הֵם
בִּידֵי לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כְּרָצוֹנִי, עַל כֵּן אֲנִי
מִבְּקָשׁ מִמֶּךָ בְּטוֹב שֶׁתִּתְּפִלּוּ שְׂיִהְיוּ
לִי בָּנִים". וְהִבְטִיחַ לוֹ שְׂיִהְיֶה לוֹ בָּאוֹתָהּ
שָׁנָה וְלָד, וְהֶלֶךְ לְמִקְוָמוֹ.

וילדה המלכה בת. והיתה אותה הבת מלכה
 יפת תאר מאד, וכשהיתה בת ארבע שנים, היתה
 יכולה כל החכמות ולומר בכלי שיר, והיתה יודעת
 כל הלשונות. והיו נוסעים מלכים מכל המדינות
 לראותה. והיה שמחה גדולה על המלך.

אחר כך נכסף המלך מאד שיהיה לו בן - כדי שלא
 תהיה מסבת מלכותו לאיש זר. וגזר שוב על היהודים
 שיתפללו שיהיה לו בן. והיו מבקשים ומחפשים את
 הצדיק הנ"ל, ולא מצאו אותו, כי כבר נפטר.

ובקשו עוד ומצאו עוד צדיק גנוז, ואמרו לו שיתן
 להמלך בן, ואמר: שאינו יודע כלל. והודיעו להמלך,
 ואמר לו המלך גם בן פנ"ל: "הלא היהודים בידי" וכו',
 (כ"ל).

אמר לו החכם (הטעם זה הצדיק הנ"ל): "תוכל לעשות מה שאצוה?"
 אמר המלך: "הן". אמר לו החכם: "אני צריך שתביא כל
 המיני אבנים טובות; כי כל אבן טוב יש לו סגולה אחרת
 (כי יש אצל המלכים ספר שכתוב בו כל מיני האבנים טובות) אמר המלך: "אני אוציא
 חצי מלכותי כדי שיהיה לי בן".

והַלֵּךְ וְהִבִּיא לוֹ כָּל מִיְּנֵי הָאֲבָנִים טוֹבוֹת, וְלִקְחֵם
הַחֲכָם וְהַדָּקָם וְלִקַּח כּוֹס יַיִן וּנְתַנֶּם לְתוֹכוֹ, וְנָתַן חֲצִי
הַכּוֹס לְהַמְּלִךְ לְשִׁתּוֹת וְחֲצִיָּהּ לְהַמְּלִכָּה. וְאָמַר לָהֶם:
שִׂיְהִיָּה לָהֶם בֶּן שִׂיְהִיָּה כְּלוֹ מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת, וְיִהְיוּ בוֹ
כָּל הַסְּגֻלוֹת שֶׁל כָּל הָאֲבָנִים טוֹבוֹת. וְהַלֵּךְ לְמִקְוָמוֹ.
וַיֵּלְדָה בּוֹ, וַנַּעֲשֶׂה שְׂמֵחָה גְדוֹלָה עַל הַמְּלִכָּה.

והבן הנולד לא היה מאבנים טובות.

כְּשֶׁהָיָה הַבֵּן בֶּן אַרְבַּע שָׁנִים הָיָה יָפֵה תָאֵר מְאֹד וְחָכָם
גְּדוֹל בְּכָל הַחֲכָמוֹת, וְהָיָה יוֹדֵעַ כָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְהָיוּ
נוֹסְעִים מְלָכִים לְרֵאוֹתוֹ.

והבת מלכה ראתה שאינה חשובה כל כך ונתקנאה
בו. רק זאת הייתה נחמתה - באשר שאותו הצדיק אמר
שִׂיְהִיָּה כְּלוֹ מֵאֲבָנִים טוֹבוֹת - 'טוב שאינו מאבנים
טובות'.

פַּעַם אַחַת הָיָה הַבֵּן מְלִיךְ מְחַתֵּךְ עֵצִים וְנִקְרָא בְּאֲצָבָעוֹ,
וְרִצְתָהּ הַבֵּת מְלִכָּה לְכַרְךָ אֶת אֲצָבָעוֹ, וְרֵאתָה שֶׁ
אָבִן טוֹב!, וְנִתְקַנְאָה בוֹ מְאֹד.

ועשתה עצמה חולה.

ובאו כמה דאקטורים, ולא היו יכולים לעשות לה רפואה, וקראו למכשפים. והיה שם מכשף, וגלתה לו האמת - שהיא עשתה עצמה חולה כנ"ל. ושאלה אותו: אם יוכל לעשות בשוף לאדם שיהיה מצרע? אמר: "הן", אמרה לו: "אולי יבקש מכשף שיבטל הכשוף ויתרפא"? אמר המכשף: "אם ישליכו הכשוף אל המים, לא יוכלו לבטלו עוד". ועשתה כן. והשליכה הכשוף אל המים.

ונעשה הבן מלך מצרע מאד, (והיה לו) על חטמו צרעת ועל פניו ועל שאר גופו. ועסק המלך בדקטורים ובמכשפים ולא הועילו. וגזר על היהודים שיתפללו, ובקשו הצדיק הנ"ל, והביאו אותו למלך.

והצדיק הנ"ל היה מתפלל תמיד לה' יתברך, באשר שהוא היה מבטיח שיהיה הבן מלך בלוי מאכנים טובות ולא היה בן, והיה טוען לה' יתברך: "האם עשיתי זאת בשביל כבודי? לא עשיתי כי אם בשביל כבודך, ועכשו לא נתקיים כמו שאמרתיו"

וּבֹא הַצַּדִּיק לְהַמְלֹךְ.

וְהָיָה מִתְפַּלֵּל וְלֹא הוֹעִיל, וְהוֹדִיעוּ לוֹ שֶׁהוּא כְּשׁוֹף.

וְהַצַּדִּיק הַגִּ' לְ הָיָה גְבוּהָ לְמַעַלָּה מִן כָּל הַכְּשָׁפִים, וּבֹא הַצַּדִּיק וְהוֹדִיעַ לְהַמְלֹךְ: שֶׁהוּא כְּשׁוֹף, וְשֶׁהַשְּׁלִיכוֹ הַכְּשׁוֹף לַמַּיִם, וְאִין תִּקְנָה לְהַבֵּן מַלְךְ כִּי אִם שִׁישְׁלִיכוֹ הַמְכִּישֵׁף שֶׁעָשָׂה הַכְּשׁוֹף לַמַּיִם. אָמַר הַמְלֹךְ: "אֲנִי נֹתֵן לְךָ כָּל הַמְכִּישָׁפִים לְהַשְּׁלִיכֶם לַמַּיִם כִּדֵּי שְׂיִתְרַפֵּא בְּנִי". וְנִתְרַפְּאָה הַבֵּת מִלְכָּה, וְרִצְתָה אֶל הַמַּיִם לְהוֹצִיא הַכְּשׁוֹף מִן הַמַּיִם - כִּי הָיְתָה יוֹדַעַת הֵיכֵן מִנַּח הַכְּשׁוֹף, וְנִפְלָה אֶל הַמַּיִם. וְנַעֲשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל: שֶׁהַבֵּת מַלְךְ נִפְלָה אֶל הַמַּיִם.

וּבֹא הַצַּדִּיק הַגִּ' לְ וְאָמַר לָהֶם: שֶׁהֵבֵן מַלְךְ יִתְרַפֵּא.

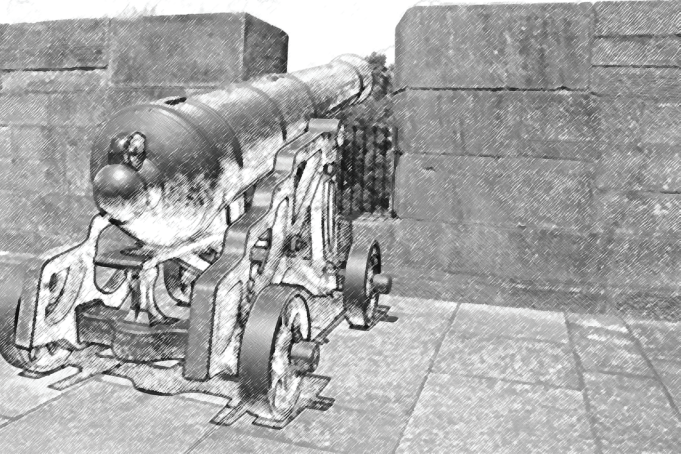
וְנִתְרַפֵּא, וְנִתְיַבֵּשׁ הַצָּרַעַת

וְנִפְּל וְנִקְלַף כָּל הָעוֹר מִמֶּנּוּ וְנַעֲשֶׂה מְאָבְנִים טוֹבוֹת כְּלוּ. וְהָיָה לוֹ כָּל הַסְּגָלוֹת שֶׁל כָּל הָאֲבָנִים טוֹבוֹת.

(הֵינּוּ כִּי אַחַר שֶׁנִּקְלַף הָעוֹר אִין נִתְנַלָּה וְנִרְאָה שֶׁהֵבֵן מַלְךְ הוּא כְּלוּ מְאָבְנִים טוֹבוֹת, כְּאֲשֶׁר אָמַר הַצַּדִּיק הַגִּ' ל)

מעשה ו מלך ענ

מעשה במלך אחד והיה לו חכם.

אָמַר הַמֶּלֶךְ לְהַחֲכֵם: "בְּאַשֶׁר שָׁיֵשׁ מֶלֶךְ
שְׁחוֹתֶם עֲצָמוֹ שֶׁהוּא: גְּבוֹר גְּדוֹל וְאִישׁ אֶמֶת
וְעִנְיֹו'.

וְהִנֵּה, גְּבוֹר - אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא גְּבוֹר, מִחֲמַת
שְׁסָבִיב מְדִינָתוֹ הוֹלֵךְ הַיָּם, וְעַל הַיָּם עוֹמְדִים
חֵיל עַל סְפִינּוֹת עִם הוֹרְמַאטִיס [תּוֹתִיחִים]
וְאֵינָם מְנִיחִים לְהִתְקַרֵּב; וְלִפְנֵים מִן הַיָּם
יֵשׁ מְקוֹם שֶׁטּוֹבְעִין בּוֹ שְׁקוֹרִין 'זוֹמֶפֶ' [בִּיצָה
טוֹבְעִינִית] גְּדוֹל סְבִיב הַמְּדִינָה, שְׁאִין שָׁם כִּי
אִם שְׁבִיל קָטָן, שְׁאִינוֹ יָכוֹל לִילֵךְ שָׁם כִּי אִם
אָדָם אֶחָד; וְגַם שָׁם עוֹמְדִים הוֹרְמַאטִיס,
וְכָשִׁיבָא אֶחָד לְהִלָּחֵם, מוֹרִים עִם
הַהוֹרְמַאטִיס, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִתְקַרֵּב לְשָׁם.

אֲךָ מֵה שְׁחוֹתֶם עֲצָמוֹ: 'אִישׁ אֶמֶת וְעִנְיֹו', זֶה
אִינִי יוֹדֵעַ.

וְאֲנִי רוֹצֶה שֶׁתְּבִיא אֵלַי הַפֶּאטְרֵעֵט [דְּמוֹת
דִּיּוֹקוֹן] שֶׁל אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ, (כִּי יֵשׁ לְהַמְלֵךְ כָּל
הַפֶּאטְרֵעֵטִין שֶׁל כָּל הַמְּלָכִים), וְהַפֶּאטְרֵעֵט שֶׁלוֹ
לֹא נִמְצָא אֶצֶל שׁוֹם מֶלֶךְ, כִּי הוּא נִסְתָּר
מִבְּנֵי אָדָם, כִּי הוּא יוֹשֵׁב תַּחַת כְּלָה, וְהוּא
רְחוֹק מִבְּנֵי מְדִינָתוֹ.

הַלֵּךְ הַחֶכֶם אֶל הַמְדִינָה.

אָמַר הַחֶכֶם בְּדַעְתּוֹ: שְׁצַרִיף לֹא לִידַע מֵהוּת הַמְדִינָה,
וְעַל יְדֵי מָה יֵדַע הַמַּהוּת שֶׁל הַמְדִינָה? עַל יְדֵי
הַקֵּאטָאוּיִשׁ שֶׁל הַמְדִינָה (הֵינּוּ עֲנֵנֵי צְחוּק, שְׂקוּרִין קֵאטָאוּיִשׁ), כִּי
כְּשֶׁצְרִיכִים לִידַע דָּבָר, צְרִיכִים לִידַע הַקֵּאטָאוּיִשׁ שֶׁל
אוֹתוֹ הַדָּבָר. (כִּי יֵשׁ כִּמָּה מִינֵי קֵאטָאוּיִשׁ: יֵשׁ אֶחָד שֶׁמִּכּוּן בְּאֵמֶת לְחֻזֵק לְחִבְרוֹ בְּרַבְרִיו

וּכְשֶׁחִבְרוֹ מְקַפֵּיד עָלָיו, אָמַר לוֹ: "אֲנִי מַצְחֵק", כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב: "כִּמְתַלְהֵלֶה" וְכוּ, וְאָמַר: "הֲלֹא מַצְחֵק אָנִי."
וְכֵן יֵשׁ אֶחָד שֶׁמִּמְכּוּן בְּרַדְד צְחוּק, וְאֵף עַל פִּי כֵן חִבְרוֹ נוֹזֵק עַל יְדֵי דְבָרָיו. וְכֵן יֵשׁ כִּמָּה מִינֵי קֵאטָאוּיִשׁ. וְיֵשׁ
כִּכָּל הַמְדִינוֹת מְדִינָה שְׂבוּלָלֶת כָּל הַמְדִינוֹת, וּבְאוֹתָהּ הַמְדִינָה יֵשׁ עֵד אֶחָד שְׂבוּלָלֶת כָּל הָעוֹרוֹת שֶׁל כָּל
הַמְדִינָה שְׂבוּלָלֶת כָּל הַמְדִינוֹת, וּבְאוֹתָהּ הָעֵד יֵשׁ בֵּית אֶחָד שְׂבוּלָלֶת כָּל הַתַּיִם שֶׁל כָּל הָעֵד שְׂבוּלָלֶת כָּל
הָעוֹרוֹת שֶׁל הַמְדִינָה שְׂבוּלָלֶת כָּל הַמְדִינוֹת, וְשֵׁם יֵשׁ אֶדָם שְׂכָלוֹל מִכָּל הַבֵּית וְכוּ, וְשֵׁם יֵשׁ אֶחָד שְׂעוֹשָׂה
כָּל הַלִּצְנוּת וְהַקֵּאטָאוּיִשׁ שֶׁל הַמְדִינָה).

וְלָקַח הַחֶכֶם עִמּוֹ מְמוֹן רַב, וְהַלֵּךְ לְשֵׁם. וְרָאָה
שְׂעוֹשִׂים כִּמָּה מִינֵי לִיצְנוּת וְצְחוּק, וְהִבִּין בְּהַקֵּאטָאוּיִשׁ
שֶׁהַמְדִינָה כְּלָה מְלֵאָה שְׂקָרִים מִתְחַלָּה וְעַד סוֹף; כִּי
רָאָה שְׂעוֹשֵׂי צְחוּק: אֵיךְ מְאֲנִים וּמְטַעִים בְּנֵי אָדָם
בְּמִשָּׂא וּמִתֵּן, וְאֵיךְ הוּא בָּא לְדוֹן בְּהַמְאֲנִיִּם סְטֵרֵאט [עֲרֵכָה
נְמוּכָה], וְשֵׁם כִּלּוֹ שְׂקָר וּמְקַבְּלִין שַׁחַד; וְהוֹלֵךְ לְהַסְאֵנַד
[עֲרֵכָה נְבוּדָה יוֹתֵר] הַגְּבוּוֹה יוֹתֵר, וְגַם שֵׁם כִּלּוֹ שְׂקָר; וְהָיוּ

עושים בדרך צחוק אן שטעלין ^[הצגה] מכל הדברים
הללו.

והבין החכם באותו הצחוק שהמדינה בלה מלאה
שקרים ורמאות, ואין בה שום אמת.

והלך ונשא ונתן בהמדינה, והניח עצמו להונות אותו
בהמשא ומתן, והלך לדון לפני הערפאות, והם בלם
מלאים שקר ושחדים, וכיום זה נתן להם שחד, למחר
לא הכירוהו, והלך לערפאות גבוה יותר, וגם שם בלו
שקר, עד שבא לפני הסאנאט ^[ערכאה עליונה יותר], וגם הם
מלאים שקר ושחדים.

עד שבא אל המלך בעצמו.

ובשבא אל המלך, ענה ואמר: "על מי אתה מלך?
שהמדינה מלאה שקרים בלה - מתחלה ועד סוף,
ואין בה שום אמת" והתחיל לספר כל השקרים של
המדינה.

וּכְשֶׁהַמֶּלֶךְ שָׁמַע דְּבָרָיו, הִרְבִּין אָזְנוֹ אֶצֶל הַיּוֹלֹזִין
 לְשָׁמַע דְּבָרָיו, כִּי הִיָּה תְמוּנָה לְהַמֶּלֶךְ שִׁימְצָא אִישׁ
 שִׁיזְדַּע מִכָּל הַשִּׁקְרִים שֶׁל הַמְּדִינָה.

וְהַשְּׂרֵי מְלוּכָה שִׁשְׁמְעוּ דְּבָרָיו הָיוּ כּוֹעֲסִים עָלָיו מְאֹד,
 וְהוּא הָיָה מְסַפֵּר וְהוֹלֵךְ הַשִּׁקְרִים שֶׁל הַמְּדִינָה.

עֲנָה וְאָמַר (הַחֲכָם הַגָּדֹל): "וְהָיָה רְאוּי לֹמַר שְׁגָם הַמֶּלֶךְ
 כְּמוֹתָם - שֶׁהוּא אֱהָב שִׁקְרָ כְּמוֹ הַמְּדִינָה, אֵךְ מִזֵּה אֲנִי
 רֹאֶה אִיךְ אֶתָּה אִישׁ אֱמֶת, וּבְשִׁבִיל זֶה אֶתָּה רְחוּק
 מֵהֶם - מִחֲמַת שְׂאִין אֶתָּה יָכוֹל לְסַבֵּל הַשִּׁקְרָ שֶׁל
 הַמְּדִינָה". וְהִתְחִיל לְשַׁבַּח הַמֶּלֶךְ מְאֹד מְאֹד.

וְהַמֶּלֶךְ, מִחֲמַת שֶׁהָיָה עֵינָיו מְאֹד, וּבְמָקוֹם גְּדֻלָּתוֹ שֶׁם
 עֲנוּתָנוֹתוֹ, כִּי כֵן דֶּרֶךְ הָעֵינָיו, שֶׁבְּכָל מָה שֶׁמְשַׁבְּחִין
 וּמְגַדְּלִין אוֹתוֹ יוֹתֵר, נַעֲשֶׂה קָטָן וְעֵינָיו יוֹתֵר; וּמִחֲמַת
 גְּדֻלַּת הַשִּׁבְחָ שֶׁל הַחֲכָם, שִׁשְׁבַּח וְגִדֵּל אֶת הַמֶּלֶךְ, בָּא
 הַמֶּלֶךְ בְּעֲנוּת וּקְטָנוֹת מְאֹד, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אֵין מִמֶּשׁ;
 וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהִתְאַפֵּק, וְהַשְּׁלִיךְ אֶת הַיּוֹלֹזִין לְרֵאוֹת

אֶת אוֹתוֹ הַחֲכָם, 'מִי הוּא זֶה שֶׁהוּא יוֹדֵעַ וּמִבֵּין כָּל
זֹאת'.

וְנִתְגַלָּה פָּנָיו, וְרָאָה אוֹתוֹ הַחֲכָם, וְהִבִּיא
הַפֶּאֶטְרֵט שְׁלוֹ אֶל הַמֶּלֶךְ.

למנשה ז' אזבוב ועכביש

ענה ואמר:

אָסַפֵּר לָכֶם כָּל הַנְּסִיעָה שְׁלִי שֶׁהָיָה לִי:
מַעֲשֵׂה בַמֶּלֶךְ אֶחָד, שֶׁהָיוּ עָלָיו כַּמָּה מַלְחָמוֹת
כְּבִדּוֹת וְכַבֵּשׂ אוֹתָם, וְלָקַח שְׁבוּיִים הַרְבֵּה.
בְּתוֹךְ דְּבָרָיו שֶׁהִתְחִיל לְסַפֵּר זֹאת הַמַּעֲשֵׂה עָנָה
וְאָמַר בְּזֶה הַלְשׁוֹן:
תֹּאמְרוּ שֶׁאֲסַפֵּר לָכֶם הַכֹּל וְתוֹכְלוּ לְהַבִּין.

וְהָיָה הַמֶּלֶךְ עוֹשֶׂה סַעֲדָה גְדוֹלָה (שְׁקוּרִין
בַּאִיל) בְּכֹל שָׁנָה בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שֶׁכָּבַשׁ
הַמֶּלְחָמָה, וְהָיוּ שָׁם עַל הַבַּאִיל כָּל הַשָּׂרֵי
מְלוּכָה וְכָל הַשָּׂרִים כְּדָרֶךְ הַמְּלָכִים.

וְהָיוּ עוֹשִׂין שָׁם עֲנִינֵי צָחוּק, (שְׁקוּרִין
קוֹמְעֵדִים, הַצְּגוֹת), וְהָיוּ מְשַׁחֲקִים וְצוֹחֲקִים
מִכָּל הָאָמוֹת, מִהַיִּשְׁמַעְאֵל וּמִכָּל
הָאָמוֹת.

וְהָיוּ עוֹשִׂים וּמַעֲקָמִים בְּדָרֶךְ שְׂחוּק
כְּדָרֶךְ הַנְּמוֹס וְהַהֲנַהֲגָה שֶׁל כָּל אָמָה.
וּמִן הַסֵּתֶם מִיִּשְׂרָאֵל גַּם כֵּן הָיוּ עוֹשִׂין
הַשְּׂחוּק.

וְצוּה הַמֶּלֶךְ לְהָבִיא לוֹ הַסֵּפֶר שֶׁהָיָה כְּתוּב בּוֹ הַנְּמוּסִים
וְהַהֲנָהגָה שֶׁל כָּל אָמָה וְאָמָה.

וּבְכָל מְקוֹם שֶׁהָיָה פֶתַח אֶת הַסֵּפֶר, הָיָה רֹאֵה שֶׁכְּתוּב
בּוֹ הַהֲנָהגָה וְהַנְּמוּסִים שֶׁל הָאָמָה, כְּדֶרֶךְ שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין
בְּעֵלֵי הַשְּׁחוֹק מִמָּשׁ (כי מסתמא גם זה שעשה החזק והקאמערניא ראה גם כן את
הספר הנ"ל).

וּבַתוֹךְ שֶׁהָיָה הַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל הַסֵּפֶר, רֹאֵה שֶׁהָיָה
עֵכָבִישׁ, (הַנְּקֵרָא שְׁפִין), שֶׁהָיָה מְרַחֵשׁ עַל צַדֵי הַסֵּפֶר, דִּהְיִנּוּ
עַל חֲדַי הַדְּפִין, וּמִצַּד הַשְּׁנַי הָיָה עוֹמֵד זָכוּב.

מִן הַסֵּתֶם לְהִיכֵן הוֹלֵךְ הָעֵכָבִישׁ? - אֵל הַזָּכוּב!

וּבַתוֹךְ שֶׁהָיָה הָעֵכָבִישׁ מְרַחֵשׁ וְהוֹלֵךְ אֵל הַזָּכוּב, בָּא
רוּחַ וְהָרִים אֶת הַדָּף מִן הַסֵּפֶר, וְלֹא הָיָה הָעֵכָבִישׁ
יְכוֹל לִילֵךְ אֵל הַזָּכוּב; וְחֹזֵרָה לְאַחֻרֵיהֶ. וְעֲשֵׂתָה עֲצֻמָּה
בְּעֶרְמָה כְּאֵלוֹ הִיא חוֹזֵרֶת וְאִינָה רוֹצֵה עוֹד לִילֵךְ אֵל
הַזָּכוּב. וְחֹזֵר הַדָּף לְמְקוֹמָהּ, וְחֹזֵרָה הָעֵכָבִישׁ לִילֵךְ אֵל
הַזָּכוּב, וְאִזֵּי שׁוּב הָרִים הַדָּף וְלֹא הַנִּיחָהּ, (הִנְנוּ שֶׁהַדָּף תּוֹר
וְהָרִים אֶת עֲצֻמוֹ, וְלֹא הִנִּיחַ אֶת הָעֵכָבִישׁ לִילֵךְ אֵל הַזָּכוּב) וְחֹזֵרָה, וְכֵן הָיָה כְּמָה
פְּעָמִים.

אחר כך שוב חזרה העפביש לילך אל הזבוב, והיתה מרחשת והולכת, עד שכבר חטפה עצמה ברגל אחד על הדף. ושוב הרים הדף את עצמו, והיא כבר היתה על הדף קצת, ואזי הניח הדף את עצמו לנמרי, עד שגשארה העפביש תחתיו בחלל בין דף לדף, והיתה מרחשת נשם, ונשארה מטה מטה עד שלא נשאר ממנה כלום.

(ותזכור, לא אספר לכם מה שקרה בה).

והמלך היה ראה כל זה, והיה מתמיה עצמו, והבין שאין זה דבר רק, רק שמראין לו איזה דבר (וכל השרים ראי שהמלך מסתכל ומתמיה על זה).

והתחיל לחשב בזה, 'מה זה ועל מה זה?', ונתנמנם על הספר. וחלם לו: שהיה בידו אבן טוב (שקורין דומיט), והיה מסתכל בו, והיו יוצאין ממנו גזמות (הרכה) אנשים, והשליך מידו הדומיט.

והדרך אצל המלכים, שתולה על גביהם הפאטרעט (דמות דיוקן) שלו, ועל גבי הפאטרעט תולה הכתר. והיו אותן האנשים, היוצאין מן הדומיט, לוקחין את

הפאטרעט וחתכו את ראשו, ואחר כך לקחו את הכתר והשליכו לתוך הרפוש (כל זה חלם לו). והיו אותן האנשים רצים אליו להרגו. והרים עצמו דף מן הספר הנ"ל שהיה שוכב עליו, והגן לפניו, ולא יכלו לעשות לו מאומה, והלכו ממנו. ואחר כך חזר הדף למקומו, ושוב היו רצים להרגו, וחזר והרים הדף כנ"ל. וכן היה כמה פעמים.

והיה משתוקק מאד לראות איזה דף שמיגן עליו, מאיזה נמוסים של איזה אמה פתוב עליו; והיה מתירא להסתכל, והתחיל לצעק: "חבל, חבל".
 ושמעו כל השרים שהיו יושבים שם, והיו חפצים להקיצו, אך אין זה נמוס להקיץ את המלך. והיו מביים סביבותיו כדי להקיצו, ולא היה שומע.

בתוך כך בא אליו הר גבוה ושאל אותו: "מה אתה צועק כל כך, שזה זמן רב שאני ישן, ולא הקיץ אותי כלום, שום דבר, ואתה הקיצות אותי"? אמר לו: "ולא אצעק? שהם קמים עלי להרגני?! רק שזה הדף מיגן עלי, השיב לו ההר: "אם זה הדף מיגן עליך,

אין אַתָּה צָרִיךְ לְהַתִּירָא מִשּׁוּם דְּבַר, כִּי גַם עָלַי קָמִים
הַרְבֵּה שְׁנָאִים, רַק זֶה הַדָּף מִגֵּן עָלַי. בֹּא וְאַרְאֵךְ."
וְהִרְאָה לוֹ שְׂסָבִיב הֶהָר עוֹמְדִים אֲלֵפִים וְרֻכְבוֹת
שְׁנָאִים וְעוֹשִׂים סְעָדוֹת וְשִׁמְחִים, וְכִלְי זֹמֵר מְזוּמְרִים
וּמְרַקְדִין. וְהַשְׂמֻחָה הַיָּא: שְׂאִיזָה כַת מַהֶם, חוֹשֵׁב אֶחָד
וּבֹא עַל אִיזָה חֲכָמָה אֵיךְ לְעֵלוֹת אֶל הֶהָר, וְאִזִּי עוֹשִׂים
שְׂמֻחָה גְדוֹלָה וְסְעָדָה וּמְזוּמְרִים וְכוּ'. וְכֵן כָּל פֶּת וְכַת
מַהֶם. "רַק שְׂזֵה הַדָּף שֶׁל אֱלוֹ הַנְּמוּסִים שְׂמִיגֵן עָלֶיךָ,
מִגֵּן עָלַי".

וּבְרֵאשׁ הֶהָר הָיָה גֶסֶר (שְׂקוּרִין טַאבְּלִיצֶע, לוח) וְהָיָה כָּתוּב שֵׁם
הַנְּמוּסִים שֶׁל הַדָּף הַמִּגֵּן עָלָיו, מֵאִיזָה אָמָה הוּא, רַק
מִחֲמַת שֶׁהֶהָר גְּבוּהָ אֵין יְכוּלִים לְקָרוֹת אוֹתוֹ הַפֶּתֶב,
רַק לְמַטָּה הָיָה טַאבְּלִיצֶע, וְהָיָה כָּתוּב שֵׁם: שְׂמִי שְׂיִישׁ
לוֹ כָּל הַשְּׁנַיִם יְכוּל לְעֵלוֹת אֶל הֶהָר. וְנָתַן ה' יִתְבָּרַךְ
שְׂגָדֵל עֹשֵׁב בְּמִקּוֹם שְׂצָרִיכִין לְעֵלוֹת אֶל הֶהָר, וּמִי
שְׂבֹא לְשֵׁם, הָיוּ נוֹפְלִים לוֹ כָּל הַשְּׁנַיִם, הֵן שְׂהָיָה הוֹלֵךְ
בְּרַגְלָיו, הֵן שְׂהָיָה רוֹכֵב, הֵן שְׂהָלַךְ בְּעַגְלָה עִם בְּהֵמוֹת,

היו נופלים כל השנים. והיו מנחים שם חמרים חמרים
של שנים כמו הרים הרים.

אחר כך לקחו אותן האנשים הנ"ל וחזרו והעמידו
יחד את הפארעט כבראשונה, ואת הפתר לקחו
ורחצו אותו, וחזרו ותלאום במקומם.

והקיץ המלך. והסתכל תכף על הדף שהגן עליו
מאיזה נמוס של איזה אמה הוא, וראה שכתוב בו
הנמוס של ישראל.

והתחיל להסתכל (על הדף) בדרך אמת, והבין האמת
לאמתו. וישב עצמו, שהוא עצמו בודאי יהיה
ישראל, רק מה עושין להחזיר למוטב בלם - להביאם
להאמת? וישב עצמו: שילך ויסע לבקש חכם שיפתר
לו החלום כהיותו.

ולקח עמו שני אנשים ונסע להעולם, לא בדרך
המלך, רק באיש פשוט. והיה נוסע מעיר לעיר
וממדינה למדינה ושאל - איך נמצא חכם שיוכל

לפתר חלום כהויתו'?, והודיעו לו: ששם ושם נמצא
חכם כזה; ונסע לשם.

ובא אל החכם וספר לו האמת: איך שהוא מלך
וכבש מלחמות וכל המעשה שהיה ^(כ"ל) ובקש ממנו
לפתר חלומו.

והשיב לו: "אני בעצמי איני יכול לפתור, רק שיש זמן
באותו יום באותו חדש, ואזי אני מקבץ כל סממני
הקמרת ועושה מהם מרפב, ומעשנין את האדם
באלו הקמרת, ואותו האדם חושב במחשבתו מה
שרוצה לראות ולידע, ואזי ידע הכל".

וישב המלך עצמו: מאחר שכבר כלה זמן רב בשביל
זה, שימתין עוד עד אותו היום ואותו החדש.

ואזי עשה לו החכם כן כנ"ל, ועשן אותו עם הקמרת,
כנ"ל. והתחיל לראות אפלו מה שהיה נעשה עמו
קדם הלדה - בעת שהיה הנשמה בעולם העליון,
וראה שהיו מוליכין הנשמה שלו דרך כל העולמות,
והיו מכריזין ושואלין: "מי שיש לו ללמד חוב על זאת
הנשמה - יבא". ולא היה נמצא אחר ללמד חוב עליה.

בַּתוֹךְ כִּךְ בָּא אַחַד וְרַץ וְצָעַק: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם! שְׁמַע תִּפְלְתִי. אִם זֶה יָבֵא לְעוֹלָם, מַה לִּי לַעֲשׂוֹת עוֹד?, וְעַל מַה בְּרֵאתֵנִי"? וְזֶה הָיָה הַסְּמ"ךְ מ"ם. (הֵיטָּו זֶה שֶׁצָּעַק כֵּל זֶה הָיָה הַסְּמ"ךְ מ"ם בְּעֵצְמוֹ). וְהִשִּׁיבוּ לוֹ: "זֹאת הַנְּשֻׁמָּה צְרִיכָה לִירֵד לְהַעוֹלָם בְּיָדַי, וְאַתָּה חֲשֹׁב לָךְ עֵצָה". וְהִלֵּךְ לוֹ.

וְהוֹלִיכוּ אֶת הַנְּשֻׁמָּה עוֹד דֶּרֶךְ עוֹלָמוֹת, עַד שֶׁהִבִּיאוּ אוֹתָהּ לְהַבִּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה - כְּדֵי לְהַשְׁבִּיעַ אוֹתָהּ שֶׁתִּירֵד לְהַעוֹלָם. וְאוֹתוֹ הָאִישׁ עֲדִין לֹא בָּא, וְהִשְׁלַחוּ אַחֲרָיו שְׁלִיחַ, וּבָא, וְהִבִּיא עִמּוֹ זָקֵן אַחַד, שֶׁהָיָה כְּפוֹף כְּדֶרֶךְ הַזָּקֵן, שֶׁהָיָה מְכִיר עִמּוֹ מִכְּבֵר. (הֵיטָּו שֶׁהַפֶּעַל דִּכְר הָיָה לוֹ הַכְּרוּת עִם זֶה הַזָּקֵן הַכְּפוּף מְכִיר). וְשָׁחַק וְאָמַר: "כְּבֵר נָתַתִּי לִי עֵצָה. רִשְׁאֵי הוּא לִילֵךְ לְהַעוֹלָם". וְהִנִּיחוּ אֶת הַנְּשֻׁמָּה וִירְדָה לְהַעוֹלָם.

וְהָיָה רֵאָה כֹּל מַה שֶׁעֵבֵר עָלָיו מִתְחַלָּה וְעַד סוֹף, וְאִידֵךְ נַעֲשֶׂה מְלָךְ, וְהַמְּלָחְמוֹת שֶׁהָיָה לוֹ וְכוּ'.

(וְלֶקַח שְׁבוּיִים, וּבְתוֹכָם הָיָה יִפֵּת הָאֵר, שֶׁהָיָה לָהּ כֵּל מִינֵי חֵן שֶׁמְעוֹלָם, רַק שׂוּה חֵסֵן לֹא הָיָה מִעֲנִימָה, רַק שֶׁהָיָה תוֹלָה עֲלֶיהָ רֹמִים, וְאוֹתוֹ הַרֹמִים הָיָה לוֹ כֵּל מִינֵי חֵן, וּמִחֲמַת זֶה נִדְמָה שֶׁנֶּשׂ לָהּ כֵּל מִינֵי חֵן. וְעַל אוֹתוֹ הָיָה אֵינִם וְכוּלָם לְבָא, רַק חֲמָמִים וְעֲשׂוּרִים וְכוּ').

(וְיֹתֵר לֹא הִגִּיד),

וַיֵּשׁ עוֹד הַרְבֵּה מְאֹד בְּזֶה.

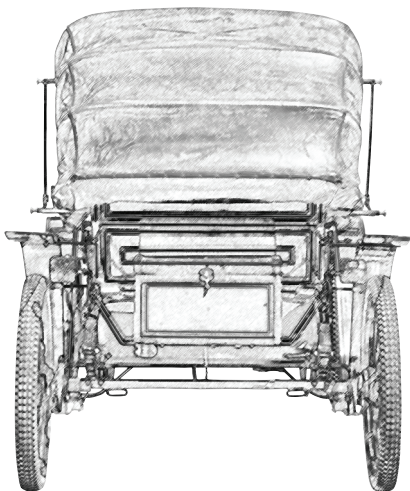
(מִן "וְלֶקַח שְׁבוּיִים", עַד הַסוֹף, לֹא נִכְתָּב קְרָאוּי כְּמוֹ שֶׁסָּפַר).

"מזמור לְדָוִד בְּכַרְחוֹ" וכו'. "ה' מָה רַבּוּ צָרֵי רַבִּים קָמִים עָלַי" וכו'. "וְאַתָּה ה' מִגֵּן בְּעָדֵי כְבוֹדֵי וּמְרִים רֵאשִׁי". "קוֹלִי אֶל ה' אֶקְרָא, וַיַּעֲנֵנִי מִתֵּר קִדְשׁוֹ סֶלָה" - 'הר' הַגִּלְגָּל. "אֲנִי שָׁכַבְתִּי וַאֲישָׁנָה" - בַּגִּלְגָּל. "הִקְיֹצוּתִי וְכוּ'. לֹא אֵירָא מִרְקָבוֹת עִם וְכוּ'. כִּי הִכִּיתָ אֶת כָּל אֹיְבֵי לְחֵי, שְׁנֵי רָשָׁעִים שָׁכַרְתָּ" - כִּי הָיוּ גּוֹפְלִים לָהֶם הַשְּׁנַיִם בְּשָׁרְצוֹ לְעֹלֹת אֶל הַהָר. "עַל עַמּוּד בְּרַכְתָּךְ סֶלָה" (תהלים ג).

עַמּוּד וְהַתְּבוּנָה נִפְלְאוֹת אֱלֹהִים. אִם בַּעַל נִפְשׁ אַתָּה, תִּשָּׂא בְּשָׂרְךָ בְּשִׁנְיָה, וְנִפְשָׁךְ תִּשָּׂא בְּכַפְךָ. תַּעֲמֹד מִרְעִיד וּמִשְׁתַּזְמָם, תִּסְמַר שְׁעֵרוֹת רֵאשִׁיךָ וְתִשׁוּב תִּתְפַּלֵּא בְּדַבְרֵיךָ הָאֵלֶּה, הָעַמּוּדִים בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים.

לעשה ח ארב ובן יחיד

מעשה ברב אָחד, שלא הָיה לו בָּנים.

אַחַר כֵּן הָיָה לוֹ בֶן יָחִיד, וְגָדַל אוֹתוֹ
וְהָשִׂיא אוֹתוֹ.

וְהָיָה יוֹשֵׁב בְּעֵלְיָה וְלִמַּד כַּדָּרֶךְ אֲצֵל
הַגְּבִירִים.

וְהָיָה לוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל תָּמִיד, רַק שֶׁהָיָה
מֵרְגִישׁ בְּעֶצְמוֹ שֶׁחָסַר לוֹ אֵיזָה חֶסֶד, וְאִינוֹ
יּוֹדֵעַ מֵהוּ, וְלֹא הָיָה מֵרְגִישׁ טַעַם
בְּלֵאֲמוּדוֹ וּבִתְפִלָּתוֹ.

וּסְפָר לִפְנֵי שְׁנֵי אֲנָשִׁים בְּנֵי הַנְּעוּרִים,
וְנָתַנוּ לוֹ עֲצָה שְׂיִסַּע לְאוֹתוֹ צְדִיק.

וְאוֹתוֹ בֶּן הַנִּזְלַע עָשָׂה מִצְוָה שֶׁבָּא עַל
יָדָהּ לְבַחֲחִינַת מְאוֹר הַקֶּטָן.

והלך אותו הַבֵּן יחיד וְסֵפֶר לְאָבִיו, בְּאֲשֶׁר שָׁאִינוּ
מְרַגֵּישׁ טַעַם בַּעֲבוּדָתוֹ, כִּנְ"ל, וְחָסֵר לוֹ, וְאִינוּ יוֹדֵעַ
מֵהוּ; בְּכֵן, הוּא רוֹצֵה לְנִסֵּעַ לְאוֹתוֹ צְדִיק.

וְהַשִּׁיב לוֹ אָבִיו: "אֵיךְ אַתָּה בָּא לְנִסֵּעַ אֵלָיו? הֲלֹא
אַתָּה לְמֶדֶן יוֹתֵר מִמֶּנּוּ וּמִיָּחָס יוֹתֵר מִמֶּנּוּ? לֹא נָאָה
לְךָ לְנִסֵּעַ אֵלָיו, כִּלְכֵךְ מִדְּרָךְ זוֹ!" עַד שֶׁמִּנַּע אוֹתוֹ לְנִסֵּעַ.
וְחֹזֵר לְלִמּוּדוֹ, וְשׁוֹב הַרְגִישׁ חֶסְרוֹן, כִּנְ"ל; וְהִתְיַעֵץ שׁוֹב
עִם אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הַנִּ"ל, וַיַּעֲצוּ אוֹתוֹ כְּמִקְדָּם לְנִסֵּעַ
לְהַצְדִּיק; וְשׁוֹב הֵלֵךְ לְאָבִיו, וְהִטָּה אוֹתוֹ אָבִיו וּמִנַּע
אוֹתוֹ כִּנְ"ל. וְכֵן הָיָה כְּמָה פְּעָמִים.

וְהַבֵּן הַנִּ"ל הָיָה מְרַגֵּישׁ שְׁחָסֵר לוֹ, וְהָיָה מִתְנַעֲנַע מְאֹד
לְמִלְאֵת חֶסְרוֹנוֹ, וְלֹא יוֹדֵעַ מֵהוּ, כִּנְ"ל. וְבֹא עוֹד לְאָבִיו
וְהַפְצִיר בּוֹ, עַד שֶׁהִכְרַח אָבִיו לְנִסֵּעַ עִמּוֹ, כִּי לֹא רָצָה
לְהִנִּיחַ אוֹתוֹ לְנִסֵּעַ לְבִדּוֹ, מִחֲמַת שֶׁהָיָה בֶן יָחִיד. וְאָמַר
לוֹ אָבִיו: "הֲלֹא תִרְאֶה שְׂאֵסַע עִמָּךְ וְאִרְאֶה לְךָ שְׂאִין
בּוֹ מִמֶּשׁ". וְאָסְרוּ הַמְּרַכְּבָה וְנִסְעוּ. אָמַר לוֹ אָבִיו: "כְּזֹה
אֲנִסָּה: אִם יִתְנַהֵג כְּסֵדֶר, הוּא מִן הַשָּׁמַיִם, וְאִם לֹא -
אִינוּ מִן הַשָּׁמַיִם, וְנִחְזֹר"

ונסעו, ובאו אל גֶּשֶׁר קָטָן, וּנְפַל סוּם אֶחָד, וְהַמְרַכְבֶּה
 נִתְהַפְּכָה וְכַמְעַט נִטְבָּעוּ. אָמַר לוֹ אָבִיו: "רְאֵה שְׂאִינוּ
 מִתְנַהֵג כְּפִדְרָה, וְאִין הַנְּסִיעָה מִן הַשָּׁמַיִם" וְחִזְרוּ.
 וְחִזֹּר הֵבֵן לְלַמּוּדוֹ, וְשׁוּב רָאָה הַחֶסְרוֹן שֶׁחָסַר לוֹ וְאִינוּ
 יוֹדְעֵי. וְחִזֹּר וְהִפְצִיר בְּאָבִיו כִּנְ"ל, וְהִכְרַח לְנִסְעַ עִמּוֹ
 שְׁנִית; וּכְשֶׁנִּסְעוּ, הֶעֱמִיד אָבִיו הַנְּסִיּוֹן כְּבְּרָאשׁוֹנָה -
 'אִם יִתְנַהֵג כְּפִדְרָה'. וְנִזְדַּמֵּן כְּשֶׁהָיוּ נוֹסְעִים וְנִשְׁבְּרוּ שְׁנֵי
 הַיְדוּת (שְׁקוּרֵן אֶקְסִין) וְאָמַר לוֹ אָבִיו: "רְאֵה שְׂאִינוּ מִתְנַהֵג
 לָנוּ לְנִסְעַ, כִּי הָאֵם זֶה דֶּרֶךְ הַטְּבַע שִׁישְׁתַּבְּרוּ שְׁנֵי
 הָאֶקְסִין?! וְכַמָּה פְּעָמִים שְׁנִסְעוּ עִם הַמְרַכְבֶּה הַזֹּאת,
 וְלֹא נִזְדַּמֵּן כּוֹאֵת" וְחִזְרוּ.

וְחִזֹּר הֵבֵן הַנְּ"ל לְדַרְכּוֹ, כִּנְ"ל (הֵינּוּ לְלַמּוּדוֹ וְכוּ', כִּנְ"ל) וְשׁוּב
 הִרְגִּישׁ הַחֶסְרוֹן, כִּנְ"ל, וְהִאֲנִשִּׁים יַעֲצוּ אוֹתוֹ לְנִסְעַ,
 וְחִזֹּר לְאָבִיו וְהִפְצִיר אוֹתוֹ, כִּנְ"ל, וְהִכְרַח לְנִסְעַ עִמּוֹ
 עוֹד. וְאָמַר לוֹ הֵבֵן: "שְׁלֹא נַעֲמַד עוֹד עַל נְסִיּוֹן כְּזֶה,
 כִּי זֶה דֶּרֶךְ הַטְּבַע שֶׁנּוֹפֵל סוּם לְפַעְמִים אוֹ שְׁנִישְׁתַּבְּרִין
 הָאֶקְסִין, אִם לֹא שִׁיחֶיהָ אֵיזָה דְּבַר מְרַגֵּשׁ מְאֹד."

ונסעו, ובאו לקרעטשמע [אכסניה] ללון; ומצאו שם
 סוחר, והתחילו לספר עמו בדרך הסחרים, ולא גלו

לוֹ שֵׁהֶם נוֹסְעִים לְשָׁם, כִּי הָרַב הָיָה מְתַבְּיֵשׁ בְּעֵצְמוֹ
לוֹמַר שְׂנוּסֵעַ לְאוֹתוֹ הַצַּדִּיק.

וְהָיוּ מְדַבְּרִים מֵעַסְקֵי הָעוֹלָם, עַד שֶׁבְּסִבּוּב הַדְּבָרִים
הִגִּיעוּ לְסִפְרֵי מִצְדִּיקִים - הֵיכֵן נִמְצְאוּ צַדִּיקִים, וְסִפְרֵי
לָהֶם: שֵׁשׁ נִמְצְאוּ צַדִּיקִים, וְשָׁם, וְשָׁם. וְהִתְחִילוּ הֵם
לְדַבֵּר מִהַצַּדִּיק שֶׁנִּסְעוּ אֵלָיו; הַשִּׁיב לָהֶם: "זֶה? (בְּלִשׁוֹן
תַּמְהָ) הֲלֹא קָל הוּא! כִּי אֲנִי נוֹסֵעַ עִכְשָׁו מִמְּנֹה, וְאֲנִי הָיִיתִי
שָׁם, שֶׁהָיָה עוֹבֵר עֲבָרָה!" עָנָה אָבִיו וְאָמַר לְבָנוֹ:
"הֲרֹאִיתָ בְּנֵי מַה נִּשְׁזָה הַסּוֹחֵר מִסִּפְרֵי לְפִי תִּמּוֹ! וְהֲלֹא
הוּא נוֹסֵעַ מִשָּׁם". וְחִזְרוּ לְבֵיתָם.

וְנִפְטַר אוֹתוֹ הַבֵּן. וּבָא בְּחִלּוֹם לְהָרַב הַבֵּן לְ אָבִיו, וְרָאָה
אוֹתוֹ שֶׁהָיָה עוֹמֵד בְּכַעַס גָּדוֹל, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: "לָמָּה
אַתָּה בְּכַעַס כָּל כֵּךְ?" וְהַשִּׁיב לוֹ: שֵׁיִסַּע לְאוֹתוֹ הַצַּדִּיק
הַבֵּן לְ (שֶׁרָצָה לִּסְעַת עִם בְּנוֹ אֵלָיו, כִּי"ל) "וְהוּא יִגִּיד לְךָ עַל מַה אֲנִי
בְּכַעַס".

וְהִקִּיץ, וְאָמַר שֶׁמְקַרְהָ הוּא. אַחֲרַי כֵּךְ חָלַם לוֹ עוֹד
כִּי"ל, וְאָמַר: שֶׁהוּא גַם בֵּן חָלוֹם שְׂוֹא, וְכֵן עַד שֶׁלֶשׁ
פְּעָמִים. וְהִבִּין: "הֲלֹא דָבַר הוּא!" וְנִסְעַת לְשָׁם.

וּפָנַע בְּהַדְרֵךְ אֶת הַסּוֹחֵר שֶׁפָּנַע מִקֹּדֶם בְּעֵת שֶׁנִּסַּע
 עִם בְּנוֹ, וְהִכִּיר אוֹתוֹ, וְאָמַר לוֹ: "הֲלֹא אַתָּה הוּא
 שְׂרָאִיתִיךָ בְּאוֹתוֹ הַקָּרְעוּטִישְׁמַע"? וְהִשִּׁיב לוֹ: "בּוֹדֵאי
 רְאִיתָ אוֹתִי". וּפְתַח פִּיו וְאָמַר לוֹ: "אִם תִּרְצֶה, אֶהְיֶה
 בּוֹלֵעַ אוֹתְךָ", אָמַר לוֹ: "מָה אַתָּה מְדַבֵּר?"

הִשִּׁיב לוֹ: "זְכוּר אַתָּה, כְּשֶׁנִּסַּעְתָּ עִם בְּנֶךָ; וּבְתַחֲלָה
 נִפְלַס סוֹם עַל הַגֶּשֶׁר וְחֹזַרְתָּ, אַחֵר כָּךְ נִשְׁבְּרוּ הָאֲקָסִין,
 אַחֵר כָּךְ פָּגַעְתָּ בִּי וְאִמְרַתִּי לָךְ שֶׁהוּא קָל; וּמֵאַחֵר
 שֶׁפְּטַרְתִּי אוֹתוֹ - אֶת בְּנֶךָ, עִכְשָׁו אַתָּה רִשְׁאֵי לְנִסְעַ.
 כִּי הוּא הָיָה בְּחִינַת מְאוֹר הַקָּטָן, וְהַצְדִּיק הַנִּלְוֵל הוּא
 בְּחִינַת מְאוֹר הַגְּדוֹל, וְאִם הָיוּ מְתוֹעֲדִים יַחַד, הָיָה בָּא
 מְשִׁיחַ; וּכְיוֹן שֶׁפְּטַרְתִּי אוֹתוֹ, אַתָּה רִשְׁאֵי לְנִסְעַ".

וּבַתּוֹךְ דְּבָרָיו נֶעְלַם, וְלֹא הָיָה לוֹ עִם מִי לְדַבֵּר.

וְנִסְעַ הָרַב אֶל הַצְדִּיק

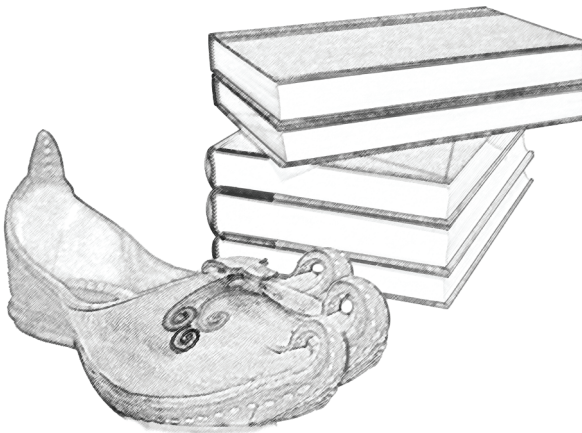
וַצַּעַק: חֲבֵל! חֲבֵל! חֲבֵל עַל דְּאֲבָדִין (הַנֶּאֱבָדִים) וְלֹא
 מִשְׁתַּכַּחֵין (מִשְׁכַּחִים)! ה' יִתְבָּרַךְ יֹשִׁיב נְדַחֵינוּ בְּקְרוֹב, אָמֵן.

זֶה הַסּוֹחֵר הַנִּלְוֵל הָיָה הֵם"מ (הַסְפִּיד פ"ם) בְּעֶצְמוֹ (שֶׁנֶּדְמָה לְסוֹחֵר
 וְהִמָּקֶה אוֹתָם, וְאַחֵר כָּךְ כֶּשֶׁפָּנַע שְׂנֵית בְּרַחֲבֵי הַנִּלְוֵל, הַתְּנַהֵר עִמּוֹ הוּא בְּעֶצְמוֹ עַל אֲשֶׁר שָׁמַע לַעֲצוֹ; כִּי כֵן

דְּרָכּוֹ, כִּידוּעַ), ה' יִתְבָּרַךְ יִצְלֵנוּ.

מעשה ב אחכם ותם

מעשה, שני בעלי בתים היו בעיר אחת, והיו גדולים בעשירות, והיה להם בתים גדולים. והיו להם שני בנים - לכל אחד בן אחד, ולמדו שניהם בחדר אחד. ואלו השני בנים היו אחד מהם בר הבנה, והאחד היה תם (לא שהיה טפש, אלא שהיה לו שכל פשוט ונמוך).

וְאֵלוֹ הַשָּׁנִי בָּנִים הָיוּ אֲהָבִים זֶה אֶת זֶה
מְאֹד; אָף עַל פִּי שְׁהֶאֱחָד הָיָה חֻכָּם
וְהֶאֱחָד הָיָה תָם וּמֵחוּ הָיָה נְמוּךְ, אָף עַל
פִּי כֵן אָהָבוּ זֶה אֶת זֶה מְאֹד.

לְיָמִים הַתְּחִילוֹ הַשָּׁנִי בְּעֵלֵי בָּתִּים הַנִּזְכָּרִים
לִירֵד, וְיָרְדוּ מִטָּה מִטָּה, עַד שְׁאֲבָדוּ
הַכֹּל וְנִצְעָשׁוּ אֲבִיוֹנִים, וְלֹא נִשְׁאַר לָהֶם
כִּי אִם הַבָּתִּים שְׁלֵהֶם.

וְהַבָּנִים הַתְּחִילוּ לְהִתְגַּדֵּל. אָמְרוּ
הָאָבוֹת הַנִּזְכָּרִים לְהַבָּנִים: אֵין בְּיָדֵינוּ
לְשַׁלֵּם עֲבוּרְכֶם לְהַחֲזִיק אֶתְכֶם; עֲשׂוּ
לְכֶם מָה שֶׁתַּעֲשׂוּ.

הַלֵּךְ הַתָּם וְלָמַד מְלֹאכֶת רִצְעָן. [סנדלר]

וְהַחֲכָם, שֶׁהָיָה בַּר הַבְּנָה, לֹא הָיָה רִצּוֹנוֹ לְעֵסֶק
בְּמְלָאכָה פְּשׁוּטָה כְּזוֹ, וַיֵּשֶׁב בְּדַעְתּוֹ, שִׁילֵךְ בְּעוֹלָם
וַיִּסְתַּכֵּל מֵה לַעֲשׂוֹת.

וְהָיָה הוֹלֵךְ וּמְשׁוּטָט בְּשׁוּק, וְרָאָה עֲגָלָה גְדוֹלָה עִם
אַרְבָּעָה סוּסִים וְחֹאמֵיטֵישׁ [כלי רתימת הסוסים] שֶׁהָיְתָה רִצָּה
וְהוֹלֶכֶת. עָנָה וְאָמַר לְהַסּוֹחְרִים: "מֵאֵין אַתֶּם?" הַשִּׁיבוּ
לוֹ: "מוֹאֲרֶשָׁא", "לְהֵיכֵן אַתֶּם נוֹסְעִים?", "לְוֹאֲרֶשָׁא".
שָׂאֵל אוֹתָם: "שְׂמָא אַתֶּם צְרִיכִים מְשָׂרְתִים?", רָאוּ
שֶׁהוּא בַּר הַבְּנָה וּמְזוֹרֵוֹ, וְהוּטַב בְּעֵינֵיהֶם, וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ
עִמָּהֶם. וְנָסַע עִמָּם, וְשִׁמַּשׁ אוֹתָם הֵיטֵב מְאֹד עַל
הַדֶּרֶךְ.

בְּבֹאוֹ לְוֹאֲרֶשָׁא, מֵאַחַר שֶׁהָיָה בַּר הַבְּנָה, יֵשֶׁב עִצְמוֹ:
'מֵאַחַר שֶׁכָּבַר אֲנִי בְּוֹאֲרֶשָׁא, לָמָּה לִי לְהִתְקַשֵּׁר עִם
אֵלּוּ? אוּלַי יֵשׁ מְקוֹם טוֹב מֵהֶם?! אֵלֶךְ וְאֶבְקַשׁ
וְאֶרְאֶה!'

והלך בשוק והתחיל לחקור ולשאל על האנשים שהביאוהו, ואם יש טוב מהם? ואמרו לו: שהאנשים הללו הם הגונים וטוב להיות אצלם, אך שקנשה מאד להיות אצלם מחמת שהמשא ומתן שלהם הוא למרחקים מאד.

הלך וראה משרתים של גועלבין [תנויות מסחר, הלכשה] שהיו הולכים בשוק, והיו הולכים בדרךם - עם מיני חן שלהם, בכובעיהם, ובמנעליהם עם הקצות בולטות, ושאר מיני חן שיש להם בהלוביהם ובמלבושיהם. והוא היה בר הבנה וחרף, וישר בעיניו מאד, מחמת שהוא ענין נאה וגם הדבר בביתו במקומו. הלך אל האנשים שהביאוהו, ונתן להם תשאות חן, ואמר להם שאין נוח לפניו להיות אצלם. ועל מה שהביאוהו, בעד זה שמש אותם בדרך.

והלך ועמד עצמו אצל בעל הבית אחר (ורדד המשרתים, שבתחלה צריכים להשכר נפחות ולעשות עבודות כבודות, ואחר כך באים למעלות המשרתים הנדולים) והיה הבעל הבית עושה עמו מלאכות כבודות, והיה שולחו לאדונים לשאת סחורה, בדרך המשרתים שצריכים לכף ידיהם תחת אציליהם להניח הבגד

על בליטת היד ברחב הכתף. והיה כבד עליו מאוד
עבודה כזו; לפעמים היה צריך לעלות עם המשאוי
הנ"ל על עליות הגבוהות, והיה קשה עליו העבודה.

וישב עצמו, כי היה פילוסוף בר הבנה: 'מה לי
לעבודה זו? הלא העקר הוא רק בשביל התכלית
- לשא אשה ולהתפרנס, עדין איני צריך להסתכל
על זה, על זה יהיה פנאי להפא - בשנים הבאות;
כעת טוב לי להיות משוטט בארץ, להיות במדינות,
להשביע עיני בעולם.'

הלך בשוק, וראה שנוסעים בעגלה גדולה סחרים.
ושאל אותם: "להיכן אתם נוסעים?", "ללאגורנא"
[עיר], "התקחו אותי לשם?", "הן"; וקבלו אותו לשם.
ומשם הפליג לאטליא. משם - לשפאניא [ספרד]. בין כך
ובין כך עברו כמה שנים, ועל ידי זה נעשה עוד חכם
יותר, מאחר שהיה במדינות רבות.

וישב עצמו: 'כעת ראוי להביט על התכלית'. והתחיל
לחשוב עם פילוסופיא שלו מה לעשות, וישר בעיניו

לְלַמֵּד מִלְּאֲכַת צוֹרֶף (בְּרֵב), שֶׁהִיא מִלְּאֲכָה גְדוֹלָה וְנֹאָה,
וַיֵּשׁ בָּהּ חֲכָמָה, וְגַם הִיא מִלְּאֲכָה עֲשִׂירָה.

וְהוּא הָיָה בַּר הַבְּנָה וּפִילוֹסוֹף, וְלֹא הֶעֱרַף לְלַמֵּד
הַמִּלְּאֲכָה כַּמָּה שָׁנִים, רַק בְּרַבַּע שָׁנָה קִבַּל אֶת
הָאֲמֻנוֹת וְנִעְשָׂה אִמָּן גְּדוֹל מְאֹד, וְהָיָה בְּקִי בַּמִּלְּאֲכָה
יֹתֵר מִן הָאִמָּן שְׁלֵמְדוֹ.

אַחֲרֵי כֵן יָשַׁב עֲצָמוֹ: 'אֵף עַל פִּי שֵׁיִשׁ בִּיְדֵי מִלְּאֲכָה כָּזוֹ,
אֵף עַל פִּי כֵן אֵין דֵּי לִי בְּזוֹה; הַיּוֹם חָשׁוּב זֹאת, פֶּן בּוֹזֵן
אַחֲרַי יִחְשַׁב דְּבַר אַחֲרַי.'

וְהֵלֵךְ וְהִעֲמִיד עֲצָמוֹ אֶצֶל שְׁמִיּוֹן שְׁנִידְעָר [חֲתוּר וְלִישׁוֹשׁ אֲבִינִים
מִבּוֹת], וַיִּמְחַמֵּת הַבְּנָה שָׁלוֹ, קִבַּל אֲמֻנוֹת הַזֹּאת גַּם כֵּן בּוֹזֵן
מְעַט, בְּרַבַּע שָׁנָה.

אַחֲרֵי כֵן יָשַׁב עֲצָמוֹ עִם הַפִּילוֹסוֹפִיָּא שָׁלוֹ: 'גַּם שֵׁיִשׁ
בִּיְדֵי שְׁתֵּי הָאֲמֻנוֹת, מִי יוֹדֵעַ, פֶּן לֹא יִחְשַׁבוּ שְׁנִיָּהֵם;
טוֹב לִי לְלַמֵּד אֲמֻנוֹת שֶׁהִיא חֲשׁוּבָה לְעוֹלָם.'

וְחָקַר בְּהַבְּנָה וּפִילוֹסוֹפִיָּא שָׁלוֹ לְלַמֵּד דְּאִקְטִירִי [רִפְיָאָה],
שֶׁהוּא דְּבַר הֶעֱרַף וְחָשׁוּב תַּמִּיד. וְדָרַךְ לְמוֹד דְּאִקְטִירִי
שְׁצָרִיכִין לְלַמֵּד מִקְדָּם לְשׁוֹן לְמִיּוֹן [לְמִינֵיהּ] וְהִכְתַּב, וְלְלַמֵּד

חכמות פילוסופיאה; והוא מחמת הבנתו למד גם זאת בזמן מעט, ברבע שנה, ונעשה דאקטיר גדול ופילוסוף וחכם בכל החכמות.

אחר כך התחיל העולם להיות בעיניו כלא, כי מחמת חכמתו שהיה אמן גדול כזה וחכם ודאקטיר כזה, היה כל אחד מבני העולם בעיניו כלא.

וישב עצמו לעשות לו תכלית ולשא אשה, ואמר בדעתו: 'אם אשא אשה בכאן, מי ידע מה שנעשה ממני? אלך ואשוב לביתי, למען יראו מה שנהיה ממני, שהייתי נער קטן, ועכשו פאתי לגדלה כזו' והלך ונסע לביתו.

והיה לו יסורין גדולים בדרך, כי מחמת חכמתו לא היה לו עם מי לדבר, ולא היה מוצא אכסניא כרצונו; והיה לו יסורים הרבה.

והנה, נשליך כעת את מעשה החכם, ונתחיל לספר
במעשה התם:

התם הנ"ל למד מלאכת רצענות [סגלרות], ומחמת
שהיה תם למד הרבה עד שקבל, ולא היה בקי
בהאמנות בשלמות.

ונשא אשה. והיה מתפרנס מן המלאכה. ומחמת
שהיה תם ולא היה בקי בהמלאכה כל כך, על כן
היה פרנסתו בדחק גדול ובצמצום; ולא היה לו פנאי
אפלו לאכל כי היה צריך תמיד לעסק במלאכה
מחמת שלא היה יכול האמנות בשלמות, רק בשעת
המלאכה - בשעה שהיה נוקב במרצע והיה מכניס
ומוציא החוט העב של התפירה, בדרך הרצענים, אז
היה נושך חתיכת לחם ואוכל.

ומנהגו היה שהיה תמיד בשמחה גדולה מאד, והיה
רק מלא שמחה תמיד.

זו כל המאכלים וכל המשקאות וכל המלבושים:

וְהָיָה אָמַר לְאִשְׁתּוֹ: "אִשְׁתִּי, תֵּן לִי לֶאֱכֹל" וְהִיתָה נוֹתֵנָת לּוֹ חֲתִיכַת לֶחֶם, וְאָכַל. אַחֲרַי כִּדְ הָיָה אָמַר: "תֵּן לִי הָרֹטֵב עִם קַמְנִי" וְהִיתָה חוֹתֶכֶת לּוֹ עוֹד חֲתִיכַת לֶחֶם, וְאָכַל. וְהָיָה מְשַׁבַּח וְאָמַר: "כִּמָּה יָפָה וְטוֹב מְאֹד הָרֹטֵב הַזֶּה!"

וְכֵן הָיָה מְצוּהָ לְתֵן לּוֹ הַבֶּשֶׂר וְשֵׁאֵר מֵאֲכָלִים טוֹבִים פְּיוּצָא בָּזָה, וּבְעֵד כָּל מֵאֲכָל וּמֵאֲכָל הִיתָה נוֹתֵנָת לּוֹ חֲתִיכַת לֶחֶם, וְהוּא הָיָה מִתְעַנֵּג מְאֹד מִזֶּה וְשַׁבַּח מְאֹד אֶת אוֹתוֹ הַמֵּאֲכָל, כִּמָּה הוּא מִתְקַן וְטוֹב, כְּאֵלּוּ הָיָה אוֹכֵל אוֹתוֹ הַמֵּאֲכָל מִמֶּשֶׁ. וּבְאֵמַת הָיָה מְרַגֵּישׁ בְּאֲכִילָתוֹ הַלֶּחֶם טַעַם כָּל מֵאֲכָל וּמֵאֲכָל שֶׁהָיָה רוֹצֵה, מַחֲמַת תְּמִימוּתוֹ וְשִׂמְחָתוֹ הַגְּדוֹלָה.

וְכֵן הָיָה מְצוּהָ: "אִשְׁתִּי, תֵּן לִי שֵׁכֶר לְשִׁתּוֹת" וְנִתְּנָה לּוֹ מַיִם וְהָיָה מְשַׁבַּח: "כִּמָּה יָפָה הַשֵּׁכֶר הַזֶּה", "תֵּן לִי דְבִשׁ" וְנִתְּנָה לּוֹ מַיִם, וְהָיָה מְשַׁבַּח גַּם בֵּן כִּנּוּל. "תֵּן לִי יַיִן" וְכוּ' פְּיוּצָא בָּזָה וְנִתְּנָה לּוֹ מַיִם, וְהָיָה מִתְעַנֵּג וּמְשַׁבַּח אוֹתוֹ הַמְּשֻׁקָה כְּאֵלּוּ הוּא שׁוֹתֵה אוֹתָהּ מִמֶּשֶׁ.

ובן במלבושים, הִיָּה לָהֶם בְּשָׂתָפוֹת - לוֹ וּלְאִשְׁתּוֹ,
פֶּעֱלִץ [מעיל פרווה חורפין] אַחַד.

וְהָיָה אָמַר: "אִשְׁתִּי, תֵּן לִי הַפֶּעֱלִץ" - בְּשֶׁהָיָה צָרִיד
לְלָבֵשׁ פֶּעֱלִץ, כְּגוֹן לִילָד לְשׁוֹק. וְהָיְתָה נוֹתֶנֶת לוֹ.
בְּשֶׁהָיָה צָרִיד לְלָבֵשׁ טוּלִיפ [מעיל עליון] לִילָד בֵּין אָנָשִׁים,
הָיָה אָמַר: "אִשְׁתִּי, תֵּן לִי הַטּוּלִיפ" וְהָיְתָה נוֹתֶנֶת לוֹ
הַפֶּעֱלִץ, וְהָיָה מִתְעַנֵּג מִמֶּנּוּ וְהָיָה מְשַׁבַּח: "כִּמְהָ יָפָה
הַטּוּלִיפ הַזֶּה". בְּשֶׁהָיָה צָרִיד לְקֶאֱפֵטִין [מעיל שנהוג לבוש בשבת],
כְּגוֹן לִילָד לְבֵית הַכְּנָסֶת, הָיָה מְצוּהָ וְאָמַר: "אִשְׁתִּי, תֵּן
לִי הַקֶּאֱפֵטִין" וְהָיְתָה נוֹתֶנֶת לוֹ הַפֶּעֱלִץ, וְהָיָה מְשַׁבַּח
וְאָמַר: "כִּמְהָ יָפָה וְנָאָה הַקֶּאֱפֵטִין הַזֶּה". וְכֵן בְּשֶׁהָיָה
צָרִיד לְלָבֵשׁ יוֹפָא [מעיל מכובד], הָיְתָה נוֹתֶנֶת לוֹ גַּם בֵּן
הַפֶּעֱלִץ, וְהָיָה מְשַׁבַּח וּמִתְעַנֵּג גַּם בֵּן: "כִּמְהָ יָפָה וְנָאָה
הַיּוֹפָא הַזֶּה" כִּנ"ל, וְכֵן בְּכִיּוּצֵא בָּזֶה.

וְהָיָה רַק מְלֵא שְׂמֵחָה וְחִדּוּהָ תָמִיד.

בְּשֶׁהָיָה גּוֹמֵר הַמְּנַעַל; וּמִן הַסֶּתֶם הָיָה לוֹ שְׁלֹשׁ קְצוֹת,
כִּי לֹא הָיָה יָכוֹל הָאֲמֻנּוֹת בְּשִׁלְמוֹת, כִּנ"ל; הָיָה לוֹקַח

המנעל בידו, והיה משבח אותו מאד, והיה מתענג מאד ממנו, והיה אומר: "אשתי, כמה יפה ונפלא המנעל הזה! כמה מתוק המנעל הזה! כמה מנעל של

דבש וצוקיר המנעל ה

והיתה שואלת אותו: "אם בן מפני מה שארי רצענים נוטלים שלשה זהובים בעד זוג מנעלים, ואתה לוקח

רק חצי טאלער (הטעו זהוב?)

השיב לה: "מה לי בזה? זה מעשה שלו, וזה מעשה שלי! ועוד: למה לנו לדבר מאחרים? הלא נתחיל לחשב כמה וכמה אני מרויח במנעל זה מיד ליד: העור הוא בכך, הזפת והחוטאים וכו' בכך, ושארי דברים פיוצא בזה בכך, לאפקים [המילוי שבין העורות] בכך; ועתה אני מרויח מיד ליד עשרה גדולים, ומה אכפת לי רוח בזה מיד ליד?!"

והיה רק מלא שמחה וחדוה תמיד.

ואצל העולם היה ללעג, והשיגו תאותם בו, שפמצאו ממי להתלוצץ פרצונם, כי היה נדמה למשגע. והיו

באים בני אדם, והתחילו בכונה לדבר עמו בשביל
להתלוצץ.

והיה אותו התם אמר: "רק בלי ליצנות!" ותכף
שהשיבו לו: "בלי ליצנות" קבל דבריהם, והתחיל
לדבר עמם; כי יותר לא היה רוצה להעמיק לחשב
חכמות שגם זה בעצמו ליצנות, כי היה איש תם.

וכשהיה ראה שפונתם לליצנות, היה אמר: "מה
יהיה כשתהיה חכם ממני? הלא אזי תהיה שוטה, כי
מה אני נחשב?! וכשתהיה חכם ממני, אדרבא, אזי
תהיה שוטה"

(כל זה היה דרכי התם. ועתה נחוד לעגון ראשון).

בתוך כך נעשה רעש: 'שהחכם הנ"ל נוסע ובא
לכאן בגדלה וחכמה גדולה'.

ורץ התם גם בן לקראתו בשמחה גדולה, והיה אמר
לאשתו: "תן לי מהר היופא; אלך לקראת חברי ידידי
לראותו". ונתנה לו הפעלץ, והיה רץ לקראתו.

והחכם היה נוסע בעגלות צב בגדלה. ובא לקראתו
התם הזה, והיה שואל בשלומו באהבה, בשמחה:
"אחי חביבי! מה אתה עושה? ברוך המקום
שהביאך, ואני זוכה לראותך!"

והחכם הנ"ל גם כל העולם היה בעיניו כלא, כנ"ל,
מכל שבן איש כזה, שנדמה למשגע; אך אף על פי
כן, מחמת אהבת נעורים הגדולה שהיה ביניהם היה
מקרבו, ונסע עמו לתוך העיר.

והשני בעלי בתים הנ"ל - אביהם של אלו השני בנים,
מתו בתוך אותו הזמן שהיה החכם משוטט במדינות,
ונשארו הבתים שלהם.

והתם, שהיה במקומו, נכנס לבית אביו וירשו,
והחכם, שהיה במדינות, לא היה מי לקבל הבית,
ונעשה כלה ואבוד בית החכם, ולא נשאר ממנו
כלום, ולא היה להחכם מקום לכנס בו בבאו. ונסע

לתוך אכסניא אחת, והיה לו שם יסורים, כי לא
היתה האכסניא כרצונו.

והתם הנ"ל מצא לו עתה עבדא חדשה, והיה רץ ובא
בכל פעם מביתו להחכם באהבה, בשמחה, והיה
ראה שיש לו יסורין מהאכסניא, ואמר התם להחכם:
"אחי, עול לביתי ותעמד אצלי, ואני אקבץ כל מה
שייש לי בקמץ אחד, וכל ביתי הכל לפניך כרצונך".
וישר בעיני החכם, ונכנס לביתו ועמד אצלו.

והחכם היה מלא יסורים תמיד, כי הניח שם שהוא
חכם מפלג ואמן ודאקטיר גדול מאד. והיה בא שר
אחד, וצוה לו שיעשה לו טבעת של זהב; ועשה לו
טבעת נפלא מאד, וחקק שם ציורים בדרכים נפלאים
מאד, וחקק שם אילן, שהיה נפלא מאד; ובא השר,
ולא ישר בעיניו כלל הטבעת. והיה לו יסורים גדולים
מאד, כי היה יודע בעצמו, שאלו היה הטבעת עם
האילן הזה בשפאניא (כספר), היה חשוב ונפלא מאד.

וכן פעם אחר בא שר גדול והביא אֶבֶן טוב יקר שְׁבֵא
 מִמְּרַחֲקִים, והביא לו עוד אֶבֶן טוב עם ציור, וצִוָּה לו
 שִׁיְצַיֵּר כְּצִיּוֹר הַזֶּה עַל הָאֶבֶן טוֹב שֶׁהֵבִיא. וְצִיֵּר מִמּוֹשׁ
 כְּאוֹתוֹ הַצִּיּוֹר, רק שְׁשָׁגָה בְּדַבַּר אַחַד, שְׁלֹא הָיָה שׁוֹם
 אָדָם מִבֵּין עַל זֶה, רק הוא לְבָדוּ. וְבֵא הַיֵּשֶׁר וְקִבַּל
 הָאֶבֶן טוֹב, וַיֵּשֶׁר בְּעֵינָיו. וְהָיָה לוֹ לְהַחֲכֹם הַזֶּה יְסוּרִים
 גְּדוֹלִים מִן הַשְּׂגִיאוֹת: 'הֲלֹא עַד הֵיכָן מַגִּיעַ חֲכָמְתִּי,
 וְעַתָּה יוֹדְמֵן לִי שְׂגִיאוֹת'

וְגַם בְּעֵינֵי הַדְּאֻקְטִירִי הָיָה לוֹ יְסוּרִים: כְּשֶׁהָיָה בָּא
 לְחוֹלָה, וְהָיָה נוֹתֵן לוֹ רְפוּאוֹת, שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ בְּכִרּוּר,
 שְׂאֵם יֵלֵךְ לוֹ לְהַחֲזִילָה לְחַיִּים, בְּוֹדָאֵי מְחִיב בְּכִרּוּר
 לְהַתְּרַפְּאוֹת מְזֵה, כִּי הָיָא רְפוּאוֹת נְפֻלָּאָה מְאֹד; וְאַחַר
 כֵּךְ מֵת הַחוֹלָה, וְהָיוּ אֹמְרִים הָעוֹלָם: שְׂמַת עַל יָדוֹ,
 וְהָיָה לוֹ יְסוּרִים גְּדוֹלִים מְזֵה. וְכֵן לְפַעְמִים נִתֵּן רְפוּאוֹת
 לְחוֹלָה, וְנִתְּרַפָּא, וְהָיוּ אֹמְרִים הָעוֹלָם: מְקַרָּה הוּא.

וְהָיָה מְלֵא יְסוּרִים תָּמִיד.

וְכֵן הָיָה צָרִיךְ לְמַלְבוּשׁ. וְקָרָא הַחַיִּט וַיִּגַע עִמּוֹ, עַד
 שְׁלֹמֹדוֹ לַעֲשׂוֹת הַמַּלְבוּשׁ כְּרִצּוֹנוֹ, כְּמוֹ שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ.
 וְכֵן הַחַיִּט וְעָשָׂה הַמַּלְבוּשׁ כְּרִצּוֹנוֹ, רַק כִּנְף אֶחָד (שְׁקוֹרֵן
 לַעֲפִיל) שָׁגָה בּוֹ, וְלֹא כִוְּנָה יָפָה. וְהָיָה מִצְטַעַר מְאֹד, כִּי
 הָיָה יוֹדֵעַ בְּעֵצְמוֹ, 'אֵף שֶׁבְּכֹאן הוּא יָפָה - כִּי אֵינָם
 מְבִינִים עַל זֶה, אֲבָל אִם הָיִיתִי בְּשִׂפְאֵנִיא עִם הַלְּעִפִּיל
 הַזֶּה, הָיִיתִי לְשָׁחוֹק, וְהָיִיתִי נִדְמָה כְּמוֹ יַתִּיר', (אֲדָם שְׁנוּשִׁים
 מִכְּנֵי לִיצְנוֹת).

וְכֵן הָיָה מְלֵא יִסּוּרִים תָּמִיד.

וְהֵתֵם הָיָה רֵץ וּבָא בְּכָל פַּעַם אֶל הַחֶכֶם בְּשִׂמְחָה,
 וּמִצָּאוֹ שֶׁהוּא מֵצֵר וּמְלֵא יִסּוּרִים, וַיִּשְׁאָלוּ: "הֲלֹא חֶכֶם
 וְעֹשֶׂיר כְּמוֹתְךָ, עַל מָה יֵשׁ לְךָ יִסּוּרִים תָּמִיד? הֲלֹא אֲנִי
 מְלֵא שִׂמְחָה תָּמִיד".

וְהָיָה בְּעֵינֵי הַחֶכֶם לְשָׁחוֹק, וּנְדָמָה בְּעֵינָיו לְמִשְׁגָּע.
 וְאָמַר לוֹ הֵתֵם: "הֲלֹא סֵתֵם בְּנֵי אָדָם שֶׁמְתַלּוֹצְצִים
 מִכְּנֵי, הֵם שׁוֹטִים, כִּי אִם הֵמָּה חֶכְמִים מִכְּנֵי, הֲלֹא

אֲדַרְבֵּה, הֵם שׁוֹטִים (בב"ל) מְכַל שֶׁפֶן חָכָם כְּמוֹתְךָ, וְיָמָה
תִּהְיֶה אִם אַתָּה חָכָם מִמֶּנִּי?"

עָנָה הַתֵּם וְאָמַר לְהַחֲכֵם: "מִי יִתֵּן, שֶׁתִּבֹּא אַתָּה עַל
מִדְרָגָה שְׁלִי". הַשִּׁיב הַחֲכָם וְאָמַר: "זֶה אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת
שְׂאֵנִי אָבֹא עַל שְׁלֹךְ, שְׂיִנְטָל מִמֶּנִּי הַשְּׂכָל חֵם וְשְׁלוֹם,
אוֹ אֶהְיֶה חוֹלָה חֵם וְשְׁלוֹם וְאֶהְיֶה נַעֲשֶׂה מְשַׁנֵּעַ, כִּי
הֲלֹא מָה אַתָּה? אִישׁ מְשַׁנֵּעַ! אָבֵל שְׂאֵתָה תִּבֹּא עַל
שְׁלִי, זֶה אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אֶפֶן שְׂתִּהְיֶה אַתָּה חָכָם
כְּמוֹנִי", הַשִּׁיב הַתֵּם: "אֲצֵל ה' יִתְבָּרֵךְ הַכֹּל אֶפְשָׁר,
וְיִכּוֹל לְהִיּוֹת כְּהֶרֶף עֵין שְׂאֵנִי אָבֹא עַל שְׁלֹךְ".

וְשָׁחַק הַחֲכָם מִמֶּנּוּ מְאֹד.

וְאֵלּוּ הַשְּׂנֵי בָּנִים הָיוּ נִקְרָאִים בְּפִי הָעוֹלָם:
זֶה בְּכַנּוּי חָכָם וְזֶה בְּכַנּוּי תֵּם. אַף עַל פִּי שֵׁישׁ כְּמָה
חֲכָמִים וְתַמִּים בְּעוֹלָם, אַף עַל פִּי כֵן, כָּאֵן הָיָה נִכְרַ
הַדְּבָר בְּיוֹתֵר, כִּי שְׁנִיָּהֶם מִמְּקוֹם אֶחָד וְלָמְדוּ בְּיַחַד,
וְזֶה נַעֲשֶׂה חָכָם מִפְּלֵג מְאֹד, וְזֶה הָיָה תֵּם גְּדוֹל מְאֹד.

ובהסקאסקי [ספר מרשם תושבים], שישם כתבין כל אחד עם
 כנוי פאמעליא [משפחה] שלו, היו כתבין על זה כנוי
 "חכם" ועל זה כנוי "תם".

פעם אחד בא המלך על הסקאסקי, ומצא שהיו
 כתובין שם אלו השני בנים, זה בשם "חכם" וזה בשם
 "תם", והיה בעיניו לפלא שאלו השנים מכנים בשם
 "חכם ותם", ונתאוה המלך לראותם.

וחשב המלך: אם אשלח אחריהם פתאם שיכאו
 לפני, יתפחדו מאד, והחכם יסתתמו טענותיו לגמרי,
 והתם גם בן אפשר ישתגע מחמת פחד. ונתישב
 המלך: לשלח חכם אחד אל החכם, ותם אל התם.
 רק איך מוצאין בעיר מלוכה תם?, כי בעיר מלוכה
 על פי רב הם חכמים, רק שהממנה על האוצרות
 הוא תם דוקא, כי החכם אינם רוצים לעשות ממנה
 על האוצרות, פן על ידי חכמתו ושכלו יוכל לבזבז
 האוצרות, על בן עושין ממנה על האוצרות תם דוקא.

וְקָרָא הַמֶּלֶךְ לְחָכְם אֶחָד וּלְאוֹתוֹ הֵתֵם הַנִּ"ל, וְשָׁלַח־ם
 לְהַשְׁנִי בָנִים הַנִּ"ל, וְנָתַן בְּיָדָם אֲגָרוֹת לְכָל אֶחָד
 וְאֶחָד. גַּם נָתַן בְּיָדָם אֲגָרָת לְהַגְאֲבִירָנִיר ^[מושל מחוץ] שֶׁל
 הַגְאֲבֶעֶרְנִיא ^[משל מחוץ] שֶׁאֵלוֹ הַשְׁתֵּי בָנִים הֵם תַּחַת
 מְמֻשְׁלָתוֹ, וְצֹוּה בְּהַאֲגָרָת: שֶׁהַגְאֲבִירָנִיר יִשְׁלַח לָהֶם
 אֲגָרוֹת מְשֻׁמוֹ לְהַחֲכֵם וְהֵתֵם, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִתְפַּחְדּוּ,
 וְיִכְתֹּב לָהֶם, שֶׁאֵין הַדְּבָר נְחוּץ, וְאֵין הַמֶּלֶךְ גּוֹזֵר דְּיוֹקָא
 שֶׁיָּבִיאוּ, רַק הַדְּבָר תְּלוּי בְּרִצּוֹנָם: אִם הֵם רוֹצִים יָבִאוּ;
 רַק שֶׁהַמֶּלֶךְ חָפֵץ לִרְאֵתָם.

וְנִסְעוּ אֵלָיו הַשְּׁלוּחִים - הַחֲכָם וְהֵתֵם, וּבָאוּ
 לְהַגְאֲבִירָנִיר, וְנָתְנוּ לוֹ הָאֲגָרָת. וְשָׁאֵל הַגְאֲבִירָנִיר
 עַל אֵלוֹ הַשְּׁנֵי בָנִים, וְאָמְרוּ לוֹ, שֶׁהַחֲכָם הוּא חָכָם
 מִפְּלֵג וְעֵשִׂיר גְּדוֹל, וְהֵתֵם הוּא תֵם בְּיוֹתֵר, וַיֵּשׁ לוֹ כָּל
 הַמְּלָבוּשִׁים שֶׁל הַפְּעֻלָּין, כַּנִּ"ל. וְנָתַיַעַן הַגְאֲבִירָנִיר,
 שֶׁבּוֹדָאֵי אֵין רְאוּי לְהַבִּיאוֹ לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלְבוּשׁ פְּעֻלָּין,
 וְעֵשָׂה לוֹ מְלָבוּשִׁים כְּרְאוּי, וְהִנִּיחַ בְּתוֹךְ הָעֲגָלוֹת צֵב
 שֶׁל הֵתֵם, וְנָתַן לָהֶם אֲגָרוֹת, כַּנִּ"ל.

וְנִסְעוּ הַשְּׁלוּחִים וּבָאוּ לְשֵׁם. וְנָתְנוּ הָאֲגָרוֹת לָהֶם:
 הַחֲכָם לְהַחֲכֵם, וְהֵתֵם לְהֵתֵם.

והתם, תכף שהגיע לו האגרת, אמר להתם השליח
 שהביאו: "הלא איני יודע מה כתוב בו; קרא אותו
 לפני", השיב לו: "אני אספר לך בעל פה מה שכתוב
 בו: שהמלך רוצה שתבא אליו", שאל תכף: "רק בלי
 ליצנות!" השיב לו: "בודאי, אמת, בלי ליצנות"

ונתמלא שמחה תכף, ורץ ואמר לאשתו: "אשתי,
 המלך שלח בשבילי!" ושאלה אותו: "על מה ולמה"
 ולא היה לו פנאי להשיבה כלל, ותכף נודרו בשמחה
 והלך ונסע עם השליח תכף. ונכנס וישב בתוך
 העגלות צב, ומצא שם הפגדים הנ"ל, ושמח יותר
 ויותר.

בתוך כך נשלחו מסירות על הגאבירניר שהוא עושה
 עולות, והעבירו המלך. ונתיעץ המלך, שפזב שיהיה
 גאבירניר איש תם, שהתם ינהג המדינה באמת וישר,
 מחמת שאינו יודע חכמות והמצאות.

ונמלך המלך לעשות את התם הנ"ל גאבירניר,
 ושלח המלך פקדו, שהתם הנ"ל ששלח אחריו,
 הוא יהיה גאבירניר. והוא צריך לנסע דרך העיר של

הגאָבערניא, וועמדו על השערים של העיר, ותקף
בבאו, יעכבו אותו ויכתירו אותו בהתמנות הזאת
שׂיהיה גאבירניר.

וכן עשו, ועמדו על השערים, ותקף בעברו שם
עכבו אותו, ואמרו לו שהוא נעשה גאבירניר. ושאל
ואמר: "רק בלי ליצנות!" השיבו לו: "בנודאי בלי שום
ליצנות". ונעשה התם תקף גאבירניר בתקף ועז.

ועתה שנתרומם מזלו, ומזל מחכים, ובא לו קצת
הקנה, אף על פי כן, לא השתמש כלל בחכמתו,
רק נהג בתמימותו כבראשונה, והנהיג את המדינה
בתמימות, באמת ובישר, ועולה לא נמצא בו.

ועל הנהגת המדינה אין צריכין שכל גדול וחכמות,
רק על פי הישר בתמימות: כשבאו לפניו שנים לדון,
היה אומר: אתה זכאי ואתה תיב, כפי תמימותו
באמת, בלי שום ערמה ומרמה; וכן נהג הכל, באמת.

והיו אהבים אותו המדינה מאד. והיה לו יועצים
אהבים באמת, ומחמת האהבה יעץ לו אחד: "באשר

שְׁבוּדָאֵי בְּהִכְרַח תַּהֵיבָה קְרוּא אֶל הַמְּלִךְ שְׁתַּבֵּא לְפָנָיו,
 כִּי הֲלֹא כָּבֵר שְׁלַח אַחֲרֶיךָ, וְגַם הַדֶּרֶךְ - שֶׁהִנְאֻבִירְנִי
 מִכְרַח לְבֵא לְפָנָי הַמְּלִךְ, וְעַל כֵּן, אֵף עַל פִּי שְׁאַתָּה
 כְּשֶׁר מְאֹד וְלֹא יִמְצֵא כָּךְ שׁוֹם עוֹלָה בְּהִנְהַנְתָּךְ
 הַמְּדִינָה, אֵף עַל פִּי כֵן, דֶּרֶךְ הַמְּלִךְ בְּדַבְּרֵי לְנִטּוֹת
 בְּדַבְּרֵי לְצַד אַחַר, לְדַבֵּר חֲכָמוֹת וּלְשׁוֹנוֹת אַחֲרָיִם,
 עַל כֵּן נֶאֱמָר וְדַרְךְ אֶרֶץ שְׁתּוֹכֵל לְהִשְׁיִבוֹ; עַל כֵּן טוֹב,
 שְׁאַלְמִדְךָ חֲכָמוֹת וּלְשׁוֹנוֹת."

וְנִתְקַבַּל הַדְּבָר בְּעֵינֵי הַתָּם, וְאָמַר: 'מָה אִכְפַּת לִי אִם
 אֲלֹמֵד חֲכָמוֹת וּלְשׁוֹנוֹת'?! וְתַכְּף עָלָה עַל דַּעְתּוֹ,
 שְׁחִבְרוּ הַחֲכָם אָמַר לוֹ שְׂאֵי אֶפְשֶׁר בְּשׁוֹם אַפֵּן שֶׁהוּא
 יֵבֵא עַל שְׁלוֹ, וְהִנֵּה עָתָה כָּבֵר בָּא עַל חֲכָמָתוֹ.

וְאֵף עַל פִּי כֵן, אֵף עַל פִּי שְׁכָבֵר הִיָּה יוֹדֵעַ חֲכָמוֹת,
 לֹא הִיָּה מְשַׁתְּמֵשׁ עִם הַחֲכָמוֹת כָּלֵל, רַק נִהַג הַכֵּל
 בְּתַמִּימוֹתוֹ כְּבְּרֵאשׁוֹנָה.

אַחַר כֵּן שְׁלַח הַמְּלִךְ שְׂיָבֵא זֶה הַתָּם הִנְאֻבִירְנִי
 אֵלָיו, וְנִסַּע אֵלָיו. וְדַבֵּר הַמְּלִךְ עִם הַתָּם בְּתַחֲלָה
 מִהִנְהַנְתָּ הַמְּדִינָה, וְהוֹטֵב בְּעֵינֵי הַמְּלִךְ מְאֹד מְאֹד,

כי ראה שהוא מתנהג בישר ואמת גדול - בלי שום עולה ומרמה. אחר כך התחיל המלך לדבר חכמות ולשונות, והשיבו התם פראוי, והוטב בעיני המלך זאת ביותר ויותר, ואמר: "אני ראה שהוא חכם כזה, ואף על פי כן הוא מתנהג בתמימות כזה" וייטב בעיני המלך מאד מאד.

ומנה המלך אותו שיהיה מיניסטר ^[שר] על כל המיניסטריש ^[השרים], וצוה לו מקום מיוחד לששם יהיה ישיבתו, וצוה שייבנה לו חומות נאות ומפארות פראוי, ונתן לו כתב על התמנות הזאת שיהיה מיניסטר כנ"ל. וכן היה, שבנאו לו בנינים כנ"ל באותו המקום שצוה המלך. והלך וקבל הגדלה בתקף.

והחכם הנ"ל, כשבא אליו האגרת מהמלך, כנ"ל, השיב להחכם שהביאה: "המתן ולין פה, ונדבר ונתישב".

לְעָרֵב עֲשֵׂה עֲבוּרוֹ סְעֵדָה גְדוֹלָה. בְּתוֹךְ סְעֵדָתוֹ
 נִתְחַכְּמִים הַחֲכָמִים בְּחֻכְמָתוֹ וּפְּלוֹסוֹפְיָהּ שְׁלוֹ, וְעֵנָה
 וְאָמַר: "מָה זֹאת שֶׁהַמֶּלֶךְ כָּזֶה יִשְׁלַח אַחֲרָי - עֲבוּר
 שְׁפַל בְּרֶךְ כְּמוֹנִי, וּמָה אֲנִי שֶׁהַמֶּלֶךְ יִשְׁלַח אַחֲרָי?!
 הֲלֹא מֶלֶךְ כָּזֶה שִׁישׁ לוֹ מִמְּשָׁלָה וּגְדֻלָּה כְּזוֹ, וְאֲנִי שְׁפַל
 וְנִבְזָה כְּנֶגֶד מֶלֶךְ גְּדוֹל וְנוֹרָא כָּזֶה, וְאִיךָ יִתְיַשֵּׁב זֹאת
 בְּדַעַת, שֶׁמֶלֶךְ כָּזֶה יִשְׁלַח עֲבוּר שְׁפַל כְּמוֹנִי? אִם אָמַר
 בְּשִׁבִיל חֻכְמָתִי, מָה אֲנִי כְּנֶגֶד הַמֶּלֶךְ? וְכִי אֵין לְהַמֶּלֶךְ
 חֻכְמִים? וְגַם הַמֶּלֶךְ בְּעֶצְמוֹ בּוֹדֵאֵי חֻכְמֵי גְּדוֹל, וּמָה
 הַדָּבָר הַזֶּה שֶׁהַמֶּלֶךְ יִשְׁלַח עֲבוּרָי?" וַיִּשְׁתּוּמֵם עַל זֶה
 מְאֹד מְאֹד.

עָנָה וְאָמַר זֶה הַחֲכָמִים (הֵיוּ הַחֲכָמִים הַרְאִשׁוֹן, שֶׁהוּא חֲבֵרוֹ שֶׁל הַתָּם, כִּי כָל זֶה הַכֹּל
 מְדַבְּרִיו שֶׁל אוֹתוֹ הַחֲכָמִים הַרְאִשׁוֹן חֲבֵרוֹ שֶׁל הַתָּם, שֶׁאֲחֵר שֶׁהִשְׁתּוּמֵם וְהִתְמִיחַ עֲצֻמוֹ מְאֹד כִּנ"ל עָנָה
 כְּעֶצְמוֹ דְּבָרִים אֵלֶּה, וְאָמַר לְהַחֲכָמִים הַשְּׁלִיחַ): "יִתְדַע מָה שֶׁאֲנִי אֹמֵר. דַּעַתָּה,
 שֶׁבְּהַכְרַח הַדָּבָר מוֹבֵן וּמְבָרָר שֶׁאֵין מֶלֶךְ בְּעוֹלָם כָּלֵל,
 וְכָל הָעוֹלָם טוֹעִים בְּשִׁטּוֹת הַזֶּה, שֶׁסּוֹבְרִים שִׁישׁ מֶלֶךְ!
 וְרֹאֵה וְהִבֵּן, אִיךָ אֶפְשֵׁר זֹאת שֶׁכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם יִמְסְרוּ
 עֲצֻמָּן לְסִמְדָּה עַל אִישׁ אֶחָד, שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ? בּוֹדֵאֵי אֵין
 מֶלֶךְ בְּעוֹלָם כָּלֵל."

השיב החכם השליח הנ"ל: "הלא אני הבאתי לך
 אגרת מהמלך", שאל אותו החכם הראשון הנ"ל:
 "האתה בעצמך קבלת האגרת מיד המלך בעצמו
 ממש?" השיב לו: "לאו, רק איש אחר נתן בידי
 האגרת בשם המלך", ענה ואמר: "עתה ראה בעיניך
 שדברי כנים כי אין מלך כלל"

וחזר ושאל אותו: "תאמר לי, הלא אתה מן העיר
 מלוכה ומגדל שם מימך, הגידה לי, הראית מימך
 את המלך?" השיב לו: "לאו" (כי באמת כן הדבר, שלא כל אחד ואחד
 זוכה לראות את המלך, כי אין המלך מתראה, רק בעתים רחוקות מאד). ענה החכם
 הראשון ואמר: "עתה ראה גם ראה שדברי ברורים
 ומבררים שבודאי אין מלך כלל, כי הלא אפלו אתה
 לא ראית את המלך מעולם."

שוב שאל החכם השליח: "אם כן מי מנהיג המדינה?"
 השיב (החכם הראשון): "זאת אני אספר לך הברור, כי ממני
 תשאל, כי אני בקי בזה, כי הייתי משוטט במדינות,
 והייתי במדינת איטליה; וכך המנהג, שיש שבועים
 שרי יועצים (שקורין ראטיירון), והם עולים ומנהיגים המדינה

זמן מיוחד, ועם זה השררות חולקין עצמן כל בני המדינה בזה אחר זה."

והתחילו דבריו לכנס באזני החכם השליח, עד שהסכימו וגזרו שבודאי אין מלך בעולם כלל.

שוב ענה החכם הראשון: "המתן עד הבקר, אברר לך עוד בברור אחר ברור שאין מלך בעולם כלל".

וישכם החכם הראשון בבקר (החכם שהוא חברו של חכם, אנו קוראים אותו תמיד בשם החכם הראשון) והקיץ את חברו החכם השליח, ואמר לו: "בא עמי אל החוץ, ואראך הדבר בברור, איך העולם כלו במטעות ובאמת אין מלך כלל וכלם במטעות גדול"

והלכו בשוק, וראו איש חיל אחד, ותפסו אותו, ושאלו אותו: "למי אתה עו" השיב: את המלך. שאלו אותו: "הראית את המלך מימ" "לאו".

ענה ואמר: "ראה, היש שטות בן"

שוב הלכו אל אדון אחד מן החיל, ונכנסו עמו
 בדברים, עד ששאלוהו: "למי אתה עוץ?" "את
 המלך." "הראית את המלך?" "לאו."
 ענה ואמר: "עתה, ראה בעיניך שגבר מברר שכלם
 טועים ואין מלך כלל בעולם."

ונסכם ביניהם הדבר שאין מלך כלל.

ענה החכם ואמר עוד: "בא ונסע ונלך בעולם, ואראך
 עוד איך כל העולם בלו בטעותים גדולים."

והיו הולכים ונוסעים בעולם, ובכל מקום שבאו
 מצאו את העולם בטעות. ודבר המלך הנ"ל נעשה
 אצלם למשל, ובכל מקום שמצאו העולם בטעות,
 לקחו את המלך למשל: 'כמו שזה אמת שיש מלך,
 כן הדבר הזה'...

והיו הולכים ונוסעים, עד שפלה מה שבידם, והתחילו
 למכר סוס אחד, ואחר כך השני, עד שמכרו כלם, עד
 שהכרחו לילך רגלי.

וְתָמִיד הָיוּ חוֹקְרִים הָעוֹלָם, וּמִצְאוּ שֶׁהָעוֹלָם בְּמַעוֹת.
וְנַעֲשׂוּ עֲנִיִּים הוֹלְכֵי רַגְלֵי, וְנִסְתַּלַּק חֲשִׁיבוֹתָם, וְלֹא הָיוּ
נֶחְשָׁבִים כָּלֵל, כִּי לֹא הָיוּ מְשֻׁנְיָחִים עֲלֵיהֶם כָּלֵל - עַל
אֲבִיוֹנִים כְּמוֹתָם.

וְנִתְגַּלְגַּל הַדְּבָר, וְהָיוּ הוֹלְכִים וְסוֹבְבִים, עַד שֶׁפָּאוּ אֶל
הָעִיר שְׁדָר בַּה הַמִּינִיסְטֵר הַנִּ"ל (שְׂהוּא הַתֵּם, חֲבָרוּ שֶׁל הַחֶכֶם הַנִּ"ל)
וְשֵׁם בְּאוֹתָהּ הָעִיר הָיָה "בַּעַל שֵׁם" אֲמַתִּי, וְהָיָה חָשׁוּב
מְאֹד, כִּי עָשָׂה דְבָרִים נִפְלְאִים, וְאֶפְלוּ בֵּין הַשָּׂרִים הָיָה
חָשׁוּב וּמְפָרָסֵם.

וְאֵלוּ הַחֲכָמִים בָּאוּ לְאוֹתָהּ הָעִיר, וְהִלְכוּ וְסָבְבוּ וּבָאוּ
לְפָנַי בֵּית הַבַּעַל שֵׁם, וְרָאוּ שֶׁהָיוּ עֹמְדִים שֵׁם כְּמָה
עֲגָלוֹת - אַרְבָּעִים וְחַמְשִׁים, עִם חוֹלִים. וְסָבַר הַחֲכָם
שֵׁשֶׁם דֶּר דְּאֶקְטִיר, וְהָיָה רוֹצֵה לְכַנֵּס לְבֵיתוֹ, מַחֲמַת
שֵׁגָם הוּא הָיָה דְּאֶקְטִיר גְּדוֹל, וְרֹצֵה לְכַנֵּס לַעֲשׂוֹת
הַפְּרוֹת עִמּוֹ. וְשָׂאֵל: "מִי דֶר בְּכָאן?" הַשִּׁיבוּ: "בַּעַל
שֵׁם". וַיִּמְלֵא פִּיו שְׁחוֹק, וְאָמַר לְחֲבָרוֹ: "זֶה הוּא נֶשְׁקֵר
וְטַעוֹת נִפְלְאִים מְאֹד, וְזֶה הוּא נְשִׁמוֹת יוֹתֵר מִטַּעוֹת שֶׁל

המלוך. חברי, אספר לך השקר הזה, כמה וכמה העולם בטעות בשקר כזה".

בתוך כך היו רעבים, ומצאו עדין אצלם שלשה ארבעה גדולים [סוג מסובע]. והלכו אל בית התבשיל (שקורין גאר קעד), ושם מוצאים לאכל אפלו בעד שלשה או ארבעה גדולים. וצוו לתן להם מאכל, ונתנו להם.

בתוך שהיו אכלים, היו מספרים ומתלוצצים מהשקר וטעות של דבר הבעל שם. והבעל הגאר קעד שמע דבריהם, וחרה לו מאד, כי הבעל שם היה חשוב שם מאד. ויאמר להם: "אכלו לכם מה שיש לפניכם וצאו

מבאן"

אחר כך בא לשם בן הבעל שם, והם עדין היו מתלוצצים מן הבעל שם בפני בנו. וגער בהם הבעל גאר קעד על שהם מתלוצצים מן הבעל שם בפני בנו, עד שהכה אותם הבה ופצוע ודחפם מביתו.

וחרה להם מאד ורצו לבקש משפט על המכה אותם. ונתישבו לילך אל הבעל הבית שלהם שהניחו שם

החבילות שְׁלָהֶם, לְהַתְיַעַץ עִמּוֹ אִיךָ לְהַשִּׁיג מִשְׁפָּט
עַל הַנַּ"ל.

וּבָאוּ וְסָפְרוּ לוֹ שֶׁבַעַל הַגָּאָר קָעָד הִכָּה אוֹתָם מְאֹד.
וְשָׂאֵל לָהֶם: "לָמָּה"? וְסָפְרוּ לוֹ שֶׁדָּבְרוּ עַל הַבַּעַל שֵׁם.
הַשִּׁיב לָהֶם: "בְּוֵדָאֵי אֵינִי יִשָּׂר לְהַכּוֹת בְּנֵי אָדָם, אֲבָל
אַתֶּם לֹא עָשִׂיתֶם נְכוֹנָה כְּלָל שֶׁדָּבַרְתֶּם עַל הַבַּעַל שֵׁם,
כִּי הַבַּעַל שֵׁם חָשׁוּב כָּאֵן מְאֹד".

וְרָאוּ, שֶׁאֵין בּוֹ מִמֶּשֶׁשׁ, וְגַם הוּא בְּמַעֲוֹת, וְהִלְכוּ מִמְּנוֹ אֶל
הַפְּקִיד (וְהַפְּקִיד הָיָה עִבְרִי, עֹבֵד טוֹכָבִים וּמוֹלֹת) וְסָפְרוּ לוֹ הַמַּעֲשֵׂה, שֶׁהָבֹ
אוֹתָם. שָׂאֵל: "עַל מָה?" הַשִּׁיבוּ: שֶׁדָּבְרוּ עַל הַבַּעַל שֵׁם,
וְהִכָּה אוֹתָם הַפְּקִיד הִכָּה וּפְצוּעַ וְדַחֲפָם מִבֵּיתוֹ.

וְהִלְכוּ מִזֶּה לָזֶה, מִמּוֹשֵׁל לְמוֹשֵׁל גְּבוּהַ מִמְּנוֹ, עַד שֶׁבָּאוּ
לְפָנֵי הַמִּינִיסְטֵר הַנַּ"ל. וְשֵׁם, לְפָנֵי בֵּית הַמִּינִיסְטֵר,
עֲמָדִים אֲנָשֵׁי חֵיל (דְּהֵנּוּ וַיֵּאבֵן) וְהוֹדִיעוּ לְהַמִּינִיסְטֵר שֶׁאֵישׁ
אֶחָד צָרִיךְ אֵלָיו, וְצִוְהָ שְׂיִכְנֶם.

וּבָא אוֹתוֹ הַחֲכָם לְפָנֵי הַמִּינִיסְטֵר, וְתַכָּף בָּבֹאוּ הַכִּירוֹ
הַמִּינִיסְטֵר שֶׁזֶהוּ הַחֲכָם חִבְרוּ בְּנַ"ל, וְהַחֲכָם לֹא הַכִּירוֹ,
מַחֲמַת שֶׁהָיָה בְּגִדְלָה כּוֹז.

ותקף התחיל המיניסטר ודבר אליו: "ראה תמימותי
למה שהביא אותי, לגדלה כזו, ואל מה חכמתך
הביאה אותך?"

ענה החכם ואמר: "מאחר שאתה הוא חברי התם,
מזה נספר אחר כך; לעת עתה תן לי משפט על שהכו
אותי". שאלו: "לפ"י השיבו: "בשביל שדברתי על
הבעל שם שהוא שקר ומרמה גדולה".

ענה התם המיניסטר ואמר: "עדין אתה אחז בחכמות
שליך? ראה: אתה אמרת שאתה יכול לבא על שלי
בקל, ואני לא אוכל לבא על שליך; ראה, שאני כבר
באתי על שליך, כנ"ל, ואתה עדין לא באת על שלי;
ואני ראה שזה קשה יותר שאתה תבא על תמימות
שלי". ואף על פי כן, מחמת שהיה מכיר בו מכבר
בגדלתו, צוה לתת לו בגדים להלבישו, ובקשו
שיאכל עמו.

בשעת אכילתם התחילו לדבר יחד.

התחיל החכם להזכיר לו דעתו הנ"ל שאין מלך כלל. גער בו התם המיניסטר: "הלא אני בעצמי ראיתי את המלך", השיב לו החכם בשחוק: "אתה יודע בעצמך שזה היה המלך? אתה מכיר אותו ואת אביו ואת זקנו שהיו מלכים? מאין אתה יודע שזה מלך? אנשים הגידו לך שזה מלך ורמוז אותך בשקר". וחרה להתם מאוד מאוד על דבר המלך, על שהוא כופר במלך.

בתוך כך בא אחד ואמר: "העזאזל, (דהינו טייוול, ש"ד), שלח אחרים. ונודעוה התם מאוד מאוד, ורץ וספר לאשתו בפחד גדול באשר שהנ"ל שלח אחריו. ויעצה לו אשתו לשלח עבור הבעל שם. ושלח אחריו. ובא הבעל שם ונתן לו קמעות ושמירות, ואמר לו שעתה לא יפחד כלל, והיה לו אמונה גדולה בזה.

והיו יושבים עוד החכם והתם הנ"ל, ושאל החכם אותו: "על מה נפחדת כל כך?" אמר לו: "בשביל הנ"ל ששלח אחריו". שחק ממנו: "אתה מאמין שיש טייוול?" השיב לו: "ואם בן מי הוא זה ששלח

אחרינו? "ענה החכם ואמר: "בּוֹדַאי זהו אָחִי, שְׂרָצָה שִׁיתְרָאָה עִמּוֹ, וְשָׁלַח אַחֲרַי בְּמַרְמָה זֹו". שָׁאַל אוֹתוֹ הַתָּם: "אִם בֵּן אֵיךְ עָבַר עַל כָּל הַוּוּאֲרָטֵשׁ [השומרים]?" הַשִּׁיבוּ: "בּוֹדַאי שִׁחַד אוֹתֶם, וְהֵם אֹמְרִים בְּמַרְמָה וְשִׁקְרָה שֶׁלֹּא רָאוּ אוֹתוֹ כָּלֵל".

בְּתוֹךְ כֵּךְ חִזַּר וּבָא אֶחָד וְאָמַר בְּנִי: לְשֶׁהִטְיִי וְלֹא שָׁלַח אַחֲרֵיהֶם. וְהֵתֵם לֹא נִזְדַּעְעוּ עִתָּהּ, וְלֹא הָיָה לוֹ שׁוּם פֶּחַד כָּלֵל, מִחֲמַת הַשְּׂמִירָה שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם, בְּנִי לְ. עָנָה וְאָמַר לְהַחֲכָם: "עִתָּה מָה אַתָּה אֹמֵר?" אָמַר: "אוֹדִיעַ לָךְ, שֵׁיִשׁ לִי אֶחָ שֶׁהוּא עִמּוֹ בְּכַעַס, וְעֹשֶׂה מַרְמָה זֹו כְּדֵי לְהַפְחִיד אוֹתִי".

וְעַמַּד וְשָׁאַל לְאוֹתוֹ שְׂבָא בְּשִׁבְלֵם: "וַיְמָה הוּא דְמוֹתוֹ שֶׁל זֶה שֶׁשָּׁלַח אַחֲרֵינוּ? אֵיזָה פָּנִים יֵשׁ לוֹ וְאֵיזָה מַרְאֵה יֵשׁ לְשַׁעֲרוֹת שְׁלוֹ?" וְכוּ' וּכְיוּצָא. הַשִּׁיב לוֹ: 'כֵּךְ וְכֵךְ'. עָנָה הַחֲכָם וְאָמַר: "רְאֵה, זֶה הוּא מַרְאֵה אָחִי הַנִּי לְ". אָמַר לוֹ הַתָּם: "הֲתִלְךָ עִמָּם?" הַשִּׁיב: "הֵן!, רַק שֶׁתִּתֵּן עִמּוֹ אֵיזָה אֲנִישֵׁי חֵיל, שֵׁיִהְיוּ זֹלֵאנָא [שומרים מלוחים], כְּדֵי שֶׁלֹּא יִצְעֲרוּ אוֹתִי". וְנָתַן לוֹ זֹלֵאנָא.

והִלְכוּ הַשְּׁנַיִי חֲכָמִים הַנִּ"ל עִם אוֹתוֹ הָאִישׁ שָׁבָא
 בְּשִׁבְלָם, וַחֲזְרוּ הַחֵיל. וְשָׂאֵל אוֹתָם הֵתָם הַמִּינִיסְטָר:
 "הֵיכֵן הֵם הַחֲכָמִים הַנִּ"ל?" הַשִּׁיבוּ: אֵינָם יוֹדְעִים כָּלֵל
 אֵיךְ נַעֲלָמוּ.

והַנִּ"ל (הַנְּטוּ הַמִּינִיסְטָר) חָטָף אוֹתָם, אֶת הַחֲכָמִים הָאֵלוּ הַנִּ"ל,
 וְהִבִּיא אוֹתָם אֶל רֶפֶשׁ וְטִיט; וְשָׁם הָיָה יוֹשֵׁב הַטִּייוּוֹל
 עַל כֶּסֶּא בְּתוֹךְ הַרֶפֶשׁ, וְהַשְּׁלִיכוּ אֶת הַחֲכָמִים הַנִּ"ל
 בְּתוֹךְ הַרֶפֶשׁ. וְהַרֶפֶשׁ הָיָה עֵב וְדָבוּק כִּמוֹ דֶּבֶק מִמָּשׁ
 שְׁקוּרִין קָלִי, וְלֹא הָיוּ יְכוּלִים לָזוּז עֲצָמָן כָּלֵל בְּתוֹךְ
 הַרֶפֶשׁ.

וְצָעְקוּ (אֵלוּ הַחֲכָמִים לֹאֵלוּ שֶׁהָיוּ מִסְרִים אוֹתָם, דִּהְנֵנוּ הַטִּייוּוֹל וְאֲנִישׁוּ): "רְשָׁעִים,
 עַל מָה אַתֶּם מִסְרִים אוֹתָנוּ? וְכִי יֵשׁ טִייוּוֹל בְּעוֹלָם?
 אַתֶּם רְשָׁעִים, מִסְרִים אוֹתָנוּ בְּחָנָם" (כִּי אֵלוּ הַחֲכָמִים הַנִּ"ל עָדוּן לֹא
 הָאֲמִינוּ שֶׁיֵּשׁ טִייוּוֹל, רַק אֲמָרוּ שֶׁאֲנִישִׁים רְשָׁעִים מִסְרִים אוֹתָם בְּחָנָם).

וְהָיוּ מְנַחִים אֵלוּ הַשְּׁנַיִי חֲכָמִים בְּתוֹךְ עֵבֵי הַרֶפֶשׁ, וְהָיוּ
 חוֹקְרִים: "מָה זֹאת? אֵין זֹאת, רַק שְׂאֲנָנִישִׁים פְּחִזִים
 שֶׁהָיִינוּ מְתַקוּטָטִים עִמָּהֶם אֵיזָה פְּעַם, וְעַתָּה הֵם
 מִסְרִים אוֹתָנוּ כָּל כָּךְ."

והיו מְתִיפִים שֵׁם בְּעֵנֻוּיִים גְּדוּלִים כַּמָּה שָׁנִים.

פֶּעַם אַחַת עָבַר הַתֵּם הַמִּינִיסְטֵר הַגָּ' ל לְפָנַי בֵּית
הַבַּעַל שֵׁם, וְנִזְכַּר בְּחֶבְרוֹ הַחֲכָם.

וְנִכְנַס אֶל הַבַּעַל שֵׁם, וְהִטָּה עֲצֻמוֹ אֵלָיו כְּדֶרֶךְ הַשָּׂרִים,
וְשָׂאֵל אוֹתוֹ אִם אֶפְשָׁר שְׂיִרְאָה אוֹתוֹ (הִנֵּנוּ אֶת הַחֲכָם הַגָּ') וְאִם
יֻכַל לְהוֹצִיאוֹ מִשָּׁם?. וְאָמַר אֶל הַבַּעַל שֵׁם: "הֲאֵתֶם
זוֹכְרִים אֶת הַחֲכָם, שְׁשֶׁלַח הַטִּיּוֹן וְנִשְׂאוֹ? וּמֵאוֹתוֹ
הַיּוֹם לֹא רָאִיתִיו" הִשִּׁיבוּ: "הֵן". וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שְׂיִרְאָה
לוֹ מְקוֹמוֹ וְיֹצִיאוֹ מִשָּׁם. וְאָמַר לוֹ הַבַּעַל שֵׁם: "בְּוֹדֵאֵי
אֲנִי יֻכַּל לְהִרְאוֹת לְךָ מְקוֹמוֹ וְלְהוֹצִיאוֹ, רַק שְׁלֹא יִלְכוּ
כִּי אִם אֲנִי וְאַתָּה". וְהִלְכוּ יַחַד.

וְעָשָׂה הַבַּעַל שֵׁם מַה שְׂיִדַּע, וּבָאוּ לְשָׁם, וְרָאָה שָׁהֵם
מִנְחִים בְּעֵבֵי טִיט וְרָפֵשׁ.

וּבְשֵׂרָאָה הַחֶכֶם אֶת הַמִּינִיסְטֵר, צָעַק אֵלָיו: "אָחוּ,
רְאֵה שָׂהֵם מִכִּים וּמַעֲנִים אוֹתִי כֹּךְ הַרְשָׁעִים הַלָּלוּ,
בְּחִנָּם!"

גָּעַר בּוֹ הַמִּינִיסְטֵר: "עֲדִין אַתָּה אָחוּ בְּחֻמּוֹת שְׁלֹךְ
וְאִין אַתָּה מֵאֲמִין בְּשׁוֹם דְּבָר, וְלִדְבָרֶיךָ אֵלֹו הֵם
אֲנָשִׁים? עֲתָה רְאֵה, הֲלֹא זֶה הוּא הַבַּעַל שֵׁם שְׁהִיִּת
כּוֹפֵר בּוֹ, וְהוּא דִּיקָא יְכוּל לְהוֹצִיאָכֶם וְהוּא יִרְאֶה לָכֶם
הָאֲמַת."

וּבְקִשׁ הִתָּם הַמִּינִיסְטֵר הֵנִ"ל מִן הַבַּעַל שֵׁם שְׁיוֹצִיאָם
וְיִרְאֶה לָהֶם שְׂזֵהוּ מִיּוּוֹל וְאִינָם אֲנָשִׁים, וְעֲשֵׂה הַבַּעַל
שֵׁם מֵה שְׁעֲשֵׂה, וְנִשְׂאָרוֹ עֲמָדִים עַל הַיִּבְשָׁה, וְלֹא
הִיָּה שֵׁם רָפֵשׁ כָּלִל; וְאֵלֹו הַמְזִיקִים הֵנִ"ל נַעֲשׂוּ עַפְרָא
בְּעֻלְמָא.

אִז רְאֵה הַחֶכֶם הֵנִ"ל
וְהִכְרַח בְּעַל כְּרַחוּ לְהוֹדוֹת עַל
הַכֹּל: שֵׁישׁ מֶלֶךְ וְכו'.

לעשה י אבערביר ועני

מעשה, פעם אחת הִיָּה
בְּעֶרְגִיר [סוחר גדול].

וְהִיא עֲשִׂיר מִפְּלֶגֶ מְאֹד,

וְהִיא לוֹ סְחֹרוֹת רַבּוֹת מְאֹד וְכִיּוֹצֵא.
וְהִיוּ הַוּוּעִקְסָלְעֵן [שטרות] וְהַבְּרִיב
[מכתבים] שְׁלוֹ הוֹלְכִין עַל הָעוֹלָם, וְהִיא
לוֹ כָּל טוֹב.

וּלְמִטָּה מִמֶּנּוּ הִיא דָּר עֲנֵי אֶחָד, שֶׁהִיא
עֲנֵי גָדוֹל מְאֹד, וְהִיא לוֹ כָּל הַהֶפֶךְ מִן
הַבְּעֶרְגִיר הָעֲשִׂיר.

וּשְׁנֵיהֶם הִיוּ חֲשׂוּכֵי בָּנִים: לָזָה לֹא הִיא
בָּנִים וְכֵן לָזָה.

פֶּעַם אֶחָד חָלַם לְהַבְעֵרִגִּיר: שָׁבֵאוּ אֲנָשִׁים וַעֲשׂוּ חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת, (דַּהֲנֵי פִּאֲקִין פִּאֲקִין). וְשָׂאֵל אוֹתָם: "מָה אַתֶּם עוֹשִׂים?" וְהִשִּׁיבוּ: "לְשֵׂאת הַכֹּל אֶל הָעֵנִי" (הַנִּ"ל). וְחָרָה לוֹ מְאֹד מְאֹד עַל שֶׁהֵם רוֹצִים לְשֵׂאת כָּל הוֹנֵו מִבֵּיתוֹ אֶל הָעֵנִי; וְלִכְעֵם עֲלֵיהֶם אִי אֶפְשָׁר, שֶׁהֵם אֲנָשִׁים רַבִּים. וְהֵם עָשׂוּ חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת מִכָּל אֲשֶׁר הָיוּ לוֹ מִכָּל סְחֹרוֹתָיו וְהוֹנֵו וּרְכוּשׁוֹ, וְנָשְׂאוּ הַכֹּל בְּאֲשֶׁר לְכֹל אֶל בֵּית הָעֵנִי הַנִּ"ל, וְלֹא הִשְׂאִירוּ כְּלוּם בְּבֵיתוֹ, כִּי אִם דְּפָנוֹת הַבַּיִת רִיקָם. וְחָרָה לוֹ מְאֹד מְאֹד. וְהַקִּיץ, וַיֵּרָא וְהִנֵּה חֲלוּם.

וְאִף שֶׁרָאָה שֶׁהוּא חֲלוּם, וּבְרוּךְ ה' הַכֹּל אֶצְלוֹ, אִף עַל פִּי כֵן הָיָה לְבוֹ נֹקֵפוֹ מְאֹד. וְחָרָה לוֹ הַדָּבָר מְאֹד מְאֹד עַל דְּבַר הַחֲלוּם, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְצֵאת מוֹדַעְתּוֹ דְּבַר הַחֲלוּם הַנִּ"ל.

וְהָעֵנִי הַנִּ"ל עִם זִוְגָתוֹ, הָיָה רָגִיל גַּם מִקֶּדֶם לְהַשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם וְלָתֵת לָהֶם מִסֵּת יָדוֹ, וְעַכְשָׁנוּ, אַחֲרֵי הַחֲלוּם, נָתַן עֲלֵיהֶם הַשְׁגָּחָה יוֹתֵר מִקֶּדֶם. אִךְ בְּכָל עֵת שֶׁהָיוּ

באים לביתו העני או אשתו, היו משתנים פניו ונבהל מפניהם, מחמת החלום שזכר.

והם העני עם אשתו, היו רגילים לפרקים אצלו, והיו אצלו נכנסים ויוצאים.

פעם אחת באתה אצלו אשת העני הנ"ל ונתן לה מה שנתן, ונשתנה צורתו ונבהל ונשתומם מאד. שאלה אותו העניה הנ"ל: "אבקש מחילה מכבודכם, תגידו לי, מה זאת שבכל עת אשר אנו באים אצלכם משתנים פניכם מן ספר לה כל אותו הענין, שחלם לו בנ"ל, ומאותו היום לבו נוקפו מאד וכו' בנ"ל. השיבה לו: "האם היה החלום באותו הלילה (לילה פלזית שאמר...)" "השיב לה: "הן".

"ומה בזה?" השיבת "באותו הלילה חלם לי גם כן שאני עשירה גדולה, ובאו אנשים לתוך ביתי ועשו פאקין פאקין, ושאלתים: להיכן אתם נושאים? השיבו: אל אותו העני, (הינו להבערני הנ"ל שקראוהו עכשו "עני"). על כן מה אתה משגיח על חלום?, הלא אף אני בחלומי"

וְהוּא נִבְהַל וְנִשְׁתּוֹמֵם עֲכָשׁוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר עַל שִׁשְׁמַע
 עוֹד אֶת חִלּוּמָהּ, שֶׁהִדְבֵּר נִרְאָה שֶׁיִּשְׁאֹו עֲשִׁירוֹתוֹ
 וּרְכוּשׁוֹ אֵצֶל הָעֲנִי, וְדִלּוֹת שֶׁל הָעֲנִי יִשְׂאוּ אֵצֶלוֹ,
 וְנִבְהַל מְאֹד מְאֹד.

וַיְהִי הַיּוֹם, וְנִסְעָה אִשְׁתְּ הַבְּעֵרְגִיר עִם עֲגָלוֹת צָב [ועלה
 מכוסה] לְמַיִל, וְלִקְחָה עִמָּה רַעוּתֶיהָ, וְלִקְחָה גַם אִשְׁתְּ
 הָעֲנִי עִמָּה, וְנִסְעוּ עַל הַמַּיִל.

וַהֲנֵה, עָבַר אִישׁ חֵיל - אָדוֹן (שְׁקוּרִין יַעֲדִירָאֵל - קֶצִין צַבָּא נְבוּהָ) עִם
 הַחֵיל שָׁלוֹ, וּפָנּוּ אֶל הַצָּד מִן הַדֶּרֶךְ בְּשִׁבְלֹו. וְעָבַר
 הַחֵיל, וַיִּרְא שְׁנֹסְעִים נָשִׁים, וְצָוָה: שִׁיּוֹצִיאוּ אַחַת מִן
 הַנָּשִׁים שֶׁנִּסְעוּ לְמַיִל. וְהִלְכוּ וְהוֹצִיאוּ אֶת אִשְׁתְּ הָעֲנִי,
 וְחָטְפוּ אוֹתָהּ בְּתוֹךְ הָעֲגָלוֹת צָב שֶׁל הַיַּעֲדִירָאֵל, וְנִסְעוּ
 עִמָּה. (וְכוּדָאֵי אִי אִפְשָׁר לְחַשְׁבָּהּ, כִּי נִסַּע לְהֵלֵן, בְּפִרְטֵי אִישׁ חֵיל - יַעֲדִירָאֵל, עִם חֵילוֹתָיו).

וְלִקְחָהּ, וְנִסַּע עִמָּה לְמַדִּינָה שָׁלוֹ.

וְהִיא הִיְתָה יִרְאֵת שָׁמַיִם, וְלֹא רָצְתָה לְשִׁמַּע לוֹ כְּלָל;
 וְהִיְתָה בּוֹכָה מְאֹד, וְהָיוּ מִבְּקָשִׁים וּמִפְתִּים אוֹתָהּ,
 וְהִיא הִיְתָה יִרְאֵת שָׁמַיִם בְּיוֹתֵר.

והם שָׁבוּ לְבֵיתָם מִן הַפְּטוּיִל, וְהִגִּיהָ "נִלְקַחָהּ הָעֲנִיָּה"
הַנִּ"ל. וְהָיָה הָעֲנִי מִתְאַבֵּל וּבֹכָה וּמִתְמַרְמֵר מְאֹד מְאֹד
עַל אִשְׁתּוֹ תָּמִיד.

פְּעַם אַחַת עָבַר הַבְּעֵרָגִיר אֶצֶל בֵּית הָעֲנִי, שָׁמַע שֶׁהוּא
בֹּכָה וּמִתְמַרְמֵר מְאֹד מְאֹד; נִכְנַס וּשְׁאַלֹּ: "מָה אַתָּה
מִתְמַרְמֵר וּבֹכָה כָּל כַּךְ?" הִשִּׁיבוּ: "וְכִי לֹא אֲבִכָּה? וּמָה
נִשְׂאָר לִי? יֵשׁ שְׁנֵי שְׂאָר לָהֶם הָעֲשִׁירוֹת אוֹ בָּנִים. אֲנִי אֵין
לִי כְלוּם, וְגַם אִשְׁתִּי נִלְקַחָה מִמֶּנִּי, וּמָה נִשְׂאָר לִי?"
וְנִכְמַר לָבוּ שֶׁל הַבְּעֵרָגִיר עַל הָעֲנִי הַנִּ"ל, וְנִתְעוֹרְרוּ
רַחֲמָיו עָלָיו מְאֹד מְאֹד - מִגְדֵּל הַמְּרִירוֹת שֶׁרָאָה בּוֹ.

וְהִלֵּךְ וַעֲשֶׂה דִבְרַי מִבְּהֵל, וּבְאַמַּת הָיָה שֹׁגְעוֹן; וְהִלֵּךְ
וּשְׁאַל בְּאִיזָה מְדִינָה דֶר הַיַּעַדְנִירָאֵל הַנִּ"ל; וְהִלֵּךְ וְנָסַע
לְשֵׁם וַעֲשֶׂה דִבְרַי מִבְּהֵל מְאֹד, וְהִלֵּךְ לְבֵית הַיַּעַדְנִירָאֵל,
וְשֵׁם עוֹמְדִים (וּאֲכִין - מִשְׁמֹרֶת), וְהוּא, מִגְדֵּל הַבְּהֵלָה שֶׁלֹּא
מְאֹד מְאֹד נִשְׁתּוֹמֵם, וְהִלֵּךְ בְּבִהְלָה גְדוֹלָה וְלֹא הִשְׁגִּיחַ
כָּלֵל עַל הַוּוּאֲכִין וְגַם הַוּוּאֲכִין נִבְהָלוּ וְנִשְׁתּוֹמְמוּ מְאֹד
מִחֲמַת שֶׁרָאוּ פְתָאֵם בֶּן אָדָם אֶצְלָם מִבְּהֵל מְאֹד,
וְנִבְהָלוּ מְאֹד: 'אֵיפֹה בָּא זֶה לְכָאן?' וּמִחֲמַת הַבְּהֵלָה

הַנִּיחֻהוּ כָּל הַיּוֹאכִין, וְעָבַר עַל כָּל הַיּוֹאכִין עַד שְׁנַכְנַם
 לְבֵית הַיַּעֲדֵנִירָאֵל לְמָקוֹם שֶׁהָיְתָה שׁוֹכֶכֶת שָׁם, וּבָא
 וְהִקְיָצָה וְאָמַר לָהּ: "בֹּא". וְרָאָתָה אוֹתוֹ וּנְבָהֶלָה. וְאָמַר
 לָהּ תַכְרָף: "בֹּא עִמִּי", וְהִלְכָה עִמּוֹ. וְעָבְרוּ גַם עִתָּה עַל
 כָּל הַיּוֹאכִין, עַד שִׁיִּצְאוּ.

וְאִזִּי תַכְרָף נִבְהַל וְנוֹכַר מֵהַ שְׁעֵשֶׁה דְּדָבַר כְּזֶה, וְהַבִּין
 שְׁבוּדָאֵי תַכְרָף יְהִיָּה נַעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל; וְכֵן הָיָה,
 שֶׁנַּעֲשֶׂה שָׁם תַכְרָף רַעַשׁ גָּדוֹל אֲצֵל הַיַּעֲדֵנִירָאֵל. וְהִלְךְ
 וְהִמְמִין עִצְמוֹ בְּתוֹךְ בּוֹר אֶחָד שֶׁהָיָה עִם מֵי גִשְׁמִים עַד
 שִׁיעָבַר הַרַעַשׁ, וְשָׁהָה שָׁם עַמָּה שְׁנַיִם יָמִים בְּתוֹךְ הַבּוֹר.

וְרָאָתָה הָאִשָּׁה הַנִּ"ל גְּדַל הַמְסִירַת נַפְשׁ שֶׁהָיָה לוֹ
 בְּשִׁבְלָה וְהַצָּרוֹת שֶׁסּוֹבֵל בְּשִׁבְלָה, וְנִשְׁבַּעָה בַּה':
 שֶׁכָּל הַמְּזֹל שִׁישׁ לָהּ, אֶפְשָׁר יֵשׁ לָהּ אִיזָה מְזֹל - שִׁיְהִיָּה
 לָהּ אִיזָה גְדֻלָּה וְהַצְלָחָה, שִׁיְהִיָּה כָּל הַצְלָחָה שְׁלָהּ
 לֹא נִמְנַע מֵאֹתוֹ; וְאִם יִרְצָה לִקַּח לְעִצְמוֹ כָּל הַצְלָחָה
 וְגְדֻלָּה שְׁלָהּ וְהָיָה תִשְׁאָר בְּמִקְדָּם, לֹא יִמְנַע מִמֶּנּוּ כִּלְלֵל.
 וְאִיךְ מוֹצְאִים שָׁם עֲדוּת? וְלִקַּח אוֹתוֹ הַבּוֹר לְעֲדוּת.

אחר שני ימים יצא עֲמָה מִשָּׁם וְהִלֵּךְ לְהֵלֵן, וְהָיָה הוֹלֵךְ וּבֹא עֲמָה לְהֵלֵן לְהֵלֵן, וְהִבִּין שְׁגָם שֵׁם בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם מִחֻפְּשִׁים אַחֲרָיו. וְהִלֵּךְ עוֹד, וְהִחְבִּיא עֲצָמוֹ עֲמָה בְּתוֹךְ מִקְנֵה.

וְנִזְכְּרָה שׁוֹב בְּגִדְלֵי הַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ וְהִצָּרָה שְׁפוּבָל בְּשִׁבְלָהּ, וְנִשְׁבְּעָה עוֹד הַפֶּעַם כַּנִּל, וְלָקְחָה אֶת הַמִּקְנֵה לְעֵדוּת. וְהָיוּ שֵׁם גַּם בֵּן בְּעֶרְךָ שְׁנֵי יָמִים, וַיֵּצֵאוּ וְהִלְכוּ לְהֵלֵן.

וּבֵן הָיָה כְּמָה פְּעָמִים, שֶׁחֻבֵּיא עֲצָמוֹ עֲמָה בְּמִקְוֹמוֹת אַחֲרָיִם כִּי־צֵא בְּאוֹ, וְהִינּוּ בְּשִׁבְעָה מְקוֹמוֹת שָׁל מִיָּם, וְהֵם בּוֹר וּמִקְנֵה, כַּנִּל, וְאַנְגָּמִים וּמַעֲיָן וּנְחָלִים וּנְהָרוֹת וַיָּמִים. וּבְכָל מָקוֹם וּמָקוֹם שֶׁהָיוּ נִחְבָּאִים שָׁם, נִזְכְּרָה בְּמִסְיֹרֹת נֶפֶשׁוֹ וְצָרְתוֹ בְּשִׁבְלָהּ, וְנִשְׁבְּעָה לוֹ, כַּנִּל, וְלָקְחָה אוֹתוֹ הַמָּקוֹם לְעֵדוּת, כַּנִּל. וְהִלְכוּ וּבָאוּ, וְהָיוּ מִחְבִּיאִים עֲצָמָם בְּכָל פֶּעַם בְּמִחְבּוֹאוֹת הַנִּל, עַד שֶׁבָּאוּ עַל הַיָּם.

בְּשָׂבָאוֹ עַל הַיָּם, וְהוּא הָיָה סוֹחֵר גְּדוֹל וְהָיָה מִכִּיר
הַדְּרָכִים עַל הַיָּם, וְחָתַךְ עֲצָמוֹ לָבֵא לְמַדִּינָתוֹ, עַד
שָׁעֲבַר וּבֵא לְבֵיתוֹ עִם אִשְׁתֵּי הָעֲנִי הַגָּ'ל.
וְהִשִּׁיבָהּ לְהָעֲנִי; וְהָיָה שְׂמֹחַה גְּדוֹלָה שָׁם.

וְהַפְּעֵרְגִיר הַגָּ'ל, בְּשֹׁכֵר שְׁעֵשָׂה דִבְרֵי כְּזָה וְגַם עָמַד
בְּנִסְיוֹן עֲמָה, נִפְקֵד וְנוֹלָד לוֹ בְּאוֹתָהּ שָׁנָה - בֶּן זָכָר.
וְהָיָא, גַּם הָיָא - אִשְׁתֵּי הָעֲנִי הַגָּ'ל, בְּשֹׁכֵר שְׁעֵמְדָה
בְּנִסְיוֹן כְּזָה עִם הַיְעַדְנִירָאֵל וְגַם עֲמוֹ, זָכָתָה גַּם בֶּן
וַיִּלְדָּה נְקֵבָה.

וְהָיְתָה (בת העני) יִפֹּת תֵּאֵר מְאֹד מְאֹד שְׁלֵא הָיָה יָפִי שֶׁל
מִין אָדָם כָּלָל, כִּי בֵּין בְּנֵי אָדָם לֹא נִמְצָא יָפִי כְּזֶה, וְהָיוּ
הָעוֹלָם אֹמְרִים: "הַלְּוָאֵי שְׁתַּתְגַּדְּלִי" (כִּי חֲרוֹשׁ נִפְלֵא כֹּה קָשָׁה שְׁתַּתְגַּדְּלִי),
כִּי הָיָה יָפִיָּה וְתַפְאֲרָתָהּ מְפֹלֵג מְאֹד מְאֹד, שְׁלֵא נִרְאָה
כְּזֹאת בְּעוֹלָם כָּלָל.

והיו העולם באים ונכנסים לראותה, והיו משתוממים
מאד על גדל יפיה המפלג מאד מאד, והיו נותנים לה
מתנות מתנות מחמת חבה.

והיו נותנים מתנות, עד שנתעשר העני.

והבערגר ה"ל, נפל בדעתו שישתדף עם העני
ה"ל, מגדל יפיה, שהיה חדוש בזה. ויאמר בלבו:
אפשר על זה מראה החלום, שנושאים שלו להעני
ומהעני נושאים אצלו, דהינו שישתדכו יחד ויתערבו
יחד על ידי השדוף.

פעם אחת באתה אשת העני אצלו, ואמר לה דעתו:
שרצונו להשתדף עמה, ואפשר בזה יתקים החלום,
בנ"ל. השיבה לו: "גם אני חשבת זאת בדעתי, אך
לא היה לי העזה לדבר מזה שאני אשתדף עמכם,
אך אם אתם רוצים בודאי אני מוכן ולא אמנע מכם,
כי כבר נשבעתי שכל טובי והצלחתי לא ימנע מכם".

והבן והבת הנ"ל למדו שניהם בחדר אחד לשונות
וכיוצא, בדרךכם.

והבת הנ"ל, היו הולכים ובאים לראותה מגדל
החדוש, פנ"ל, ונתנו מתנות, עד שנתעשר העני.
והיו באים שרים לראותה, והוטבה בעיניהם מאד;
והיה יפיה חדוש גדול ביניהם, כי לא היה יפי של
אנושי כלל. ומגדל הפלגת יפיה, בא על דעת השרים
להשתדף עם העני הזה. ושר שהיה לו בן, חשק
להתחתן עמה, אך אין נאה להם להתחתן עם כזה,
על בן הכרחו לראות להשתדל לגדל את האיש הזה,
והשתדלו שיעבד אצל הקיסר.

ונעשה מתחלה פראפירטשיק [קצין צבא נמוך] ואחר כך
למעלה למעלה, כי השתדלו להגביהו במהרה, עד
שהלך מהר ממעלה למעלה, עד שנעשה יעדניראל
[קצין גדול].

והיו חפצים השרים להשתדף עמו, אך היו רבים
קופצים על זה, כי כמה שרים באו על זה ועסקו בזה

להגביהו, וגם כי לא היה אפשר לו להתחתן, מחמת
הבערניו שכבר היו מדברים להשתדך עמו.

והעני הזה, שנעשה יעדניראל היה מצליח יותר
ויותר, והיה שולח אותו הקיסר להמלחמה, והצליח
מאד בכל פעם; ונשא אותו עוד יותר למעלה למעלה.
והיה הולך ומצליח מאד; עד אשר נסתלק שם
הקיסר, ונתיעצו כל בני המדינה לעשות אותו לקיסר.
ונתקבצו כל השרים, והסכימו כלם שהוא יהיה קיסר.

ונעשה קיסר (העני העני הנ"ל נעשה קיסר). והיה לוחם מלחמות,
והיה מצליח מאד; וכבש מדינות.

והיה לוחם ומצליח וכובש והולך, עד שישאר
המדינות נתיעצו למסר תחת ידו ברצון טוב, כי
ראו הצלחתו הגדולה, שכל היפי של העולם וכל
המזל של העולם אצלו, על כן נתקבצו כל המלכים
והסכימו שהוא יהיה קיסר על כל העולם, ונתנו לו
כתב באותיות של זהב.

והקיסר הזה מאן עתה להשתדך עם הבערגיר, כי אין נאה לקיסר להשתדך עם בערגיר; ואשתו הקיסרית היא לא זזה מן הבערגיר כלל.

וירא הקיסר, שאי אפשר לו לעשות שדוך אחר נגד הבערגיר הנ"ל, בפרט כי אשתו מחזקת עמו מאד מאד, על בן חשב מחשבות על הבערגיר הנ"ל.

ובתחלה ראה לחסרו, והשתדל בתחבולות - כאלו אין הדבר ממנו, לגרם לו הפסד, והקיסר בודאי יכול לעשות כזאת. והיו מפסידים ומחסרים אותו, עד שנתדלדל ונעשה עני גמור. והיא, הקיסרית, היתה מחזקת עמו תמיד.

אחר כך ראה הקיסר שכל זמן שזה הבן קים, הינו בן הבערגיר הנ"ל, אי אפשר לו לעשות שדוך אחר, והשתדל להעביר את אותו הבחור של הבערגיר. וחשב מחשבות להעבירו, וגלגל עליו עלילות, והושיב עליו שופטים, והשופטים הבינו שרצון הקיסר להעבירו מן העולם, ושפטו להניחו בשק וליהשליכו לים.

והקיסרית הָיָה לָבֵה דָוָה מְאֹד עַל זֶה, אֲךָ גַּם
הקיסרית אֵי אֶפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת כְּנֶגֶד הַקִּיסָר. מִה
עָשְׂתָה? הֲלֹכָה אֶל הַמַּמְנִים שֶׁהָיוּ מַמְנִים לְהַשְׁלִיכוֹ
לַיָּם, וּבֵאתָה אֶצְלָם, וְנִפְלָה לִפְנֵי רִגְלָם, וְהִתְחַנְנָה
מֵהֶם מְאֹד שִׁיעֵשׂוּ לְמַעַנָּה לְהַנִּיחוֹ, כִּי 'לָמָּה הוּא חֵיב
מִיָּתָה?' וּבִקְשָׁה מֵהֶם מְאֹד שִׁיקְחוּ שְׂבוּי אַחַר מְחִיב
מִיָּתָה - לְהַשְׁלִיכוֹ לַיָּם, וַיַּנִּיחוּ אוֹתוֹ הַבְּחֹר הַגִּ'ל.
וּפְעָלָה בְּקִשְׁתָּהּ אֶצְלָם, וְנִשְׁבְּעוּ לָהּ שִׁינִיחוּהָ.

וְכֵן עָשׂוּ, וְלָקְחוּ אִישׁ אַחַר וְהַשְׁלִיכוּהוּ לַיָּם, וְאוֹתוֹ
הַנִּיחוּ; וְאָמְרוּ לוֹ: "לֵךְ לֵךְ", וְהֵלֵךְ לוֹ. וְהַבְּחֹר הַזֶּה
כָּבֵר הָיָה בַר דַּעַת, וְהֵלֵךְ לוֹ.

וְקֹדֶם לָזֶה, הֲלֹכָה הַקִּיסְרִית הַגִּ'ל וְקִרְאָה לְבֵתָהּ הַגִּ'ל,
וְאָמְרָה לָהּ: "בִּתִּי, תִּדְעֵי שְׂזָה הַבֵּן שֶׁל הַבְּעֵרְגִיר הוּא
הַחֲתָן שֶׁלְךָ".

וּסְפָרָה לָהּ כָּל אוֹתוֹ הַמַּעֲשָׂה שֶׁעָבַר עָלֶיהָ כְּנֶגֶד ל -
"וְאִיךְ הַבְּעֵרְגִיר מָסַר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבְלִי (כ"ב), וְהָיָה עִמִּי

בְּשִׁבְעָה מְקוֹמוֹת הַנִּלְ, וְנִשְׁבַּעְתִּי לוֹ בַּה' שֶׁכֵּל טוֹבִי
 לֹא יִמָּנַע מִמֶּנּוּ, וְלִקְחָתִי אוֹתָן הַשְּׁבַע מְקוֹמוֹת
 לְעֵדוּת, שֶׁהֵם: בּוֹר וּמְקוֹה וְכוּ', כַּנִּלְ; בְּכֹן, עֵתָה, הִנֵּה
 אַתָּה הִיא כָּל טוֹבָתִי וּמְזֹלִי וְהִצַּלְתִּי, וּבּוֹדָאֵי אַתָּה
 נְשָׁלוּ, וּבְנֵי הַנִּלְ הוּא הַחֲתָן שֶׁלְּךָ; וְאֶבְיָד מַחֲמַת גְּסוּתוֹ
 רוֹצֵה לְהַרְגוֹ חֲנָם; וּבְכֹר הַשְּׁתַדְלָתִי לְהַצִּילוֹ וּפְעֵלָתִי
 שְׁיַנְיָחוּהוּ, כַּנִּלְ, עַל כֵּן תִּדְעִי, שֶׁהוּא הַחֲתָן שֶׁלְּךָ (הַנִּי בֵּן
 הַבְּעֵרְגִיר הַנִּלְ), וְאֵל תִּתְרָצִי עִם אַחֵר בְּעוֹלָם כָּלֵל."

וְנִתְקַבְּלוּ דְבָרַי אִמָּה בְּעֵינֶיךָ, כִּי גַם הִיא הִיְתָה יִרְאֵת
 שָׁמַיִם, וְהַשִּׁיבָה: שְׁבּוֹדָאֵי תִקִּים כָּד.

וְהִלְכָה הַבֵּת הַזֹּאת וְשִׁלְחָה כָּתָב אֵל בֶּן הַבְּעֵרְגִיר הַנִּלְ לֵ
 אֵל הַתְּפִיסָה, שֶׁהִיא מַחֲזֵקֶת עֲצָמָה בּוֹ, וְהוּא הַחֲתָן
 שֶׁלָּהּ. וְשִׁלְחָה לוֹ כְּמוֹ חֲתִיכַת לְאַנְד קְאָרְט, וְצִיָּרָה בּוֹ
 כָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁהַחֲבִיָּאָה אִמָּה עִם אָבִיו, כַּנִּלְ, שֶׁהֵם
 הַשְּׁבַע עֵדוּת: בּוֹר וּמְקוֹה וְכוּ', כַּנִּלְ, שְׁצִיָּרָה בּוֹ כְּמוֹ
 בּוֹר וּמְקוֹה וְכוּ'

וְהַזְהִירָה אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, שֶׁיִּשְׁמַר הַכָּתָב הַזֶּה מְאֹד
 מְאֹד, וְחֲתָמָה עֲצָמָה לְמִטָּה.

אחר כך היה כנ"ל, שלקחו הממנים איש אחר, ואותו הניחו, והלך לו.

וילך ויעבר, עד שבא אל הים. וישב בספינה, ועבר בים, ובא רוח סערה גדולה ונשא הספינה אל ספר [שפת הים] אחד, שהיה שם מדבר, ומגדל הסערה (שקורין אוימפיט) נשברה הספינה, אך האנשים שבה נצלו ויצאו על היבשה.

ושם היה מדבר, וילכו לנפשם כל אחד ואחד לבקש לו אכל לנפשו, כי באותו המקום לא היו רגילים הספינות לבא לשם, כי היה מדבר, ועל כן לא היו מצפים שם על איזה ספינה לשוב למקומם. והלכו שם במדבר לבקש אכל, ונתפזרו הנה והנה כל אחד ואחד.

והלך הבחור הנ"ל במדבר, והיה הולך והולך, עד שנתרחק מן הספר; ורצה לשוב, ולא יכול; וכל מה שרצה לשוב נתרחק יותר ויותר, עד שראה שאי אפשר לו לשוב, וילך באשר ילך.

והלך שם במדבר, והיה בידו קשת שהיה מציל עצמו נגד החיות רעות שבמדבר, ומצא שם איזה דברים

לְאָכַל. וְהָיָה הוֹלֵךְ וְהוֹלֵךְ, עַד אֲשֶׁר יֵצֵא מִן הַמְדַבֵּר
 וְכֵן אֶל מְקוֹם (יָשׁוּב) שֶׁהָיָה שָׁם מְקוֹם פְּנוּי, וְהָיָה שָׁם
 מִים וְאֵילָנוֹת סְבִיב סְבִיב שֶׁל פְּרוֹת, וְהָיָה אוֹכֵל מִן
 הַפְּרוֹת וְשָׁתָה מִן הַמִּים.

וְנִתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ לֵיִשֵׁב שָׁם מִסְפָּר יְמֵי חַיָּיו, כִּי בְּלֹא
 זֶה קִשָּׁה לוֹ לָשׁוּב אֶל הַיָּשׁוּב, וּמִי יוֹדֵעַ אִם יִגִּיעַ עוֹד
 לְמְקוֹם כְּזֶה - אִם יִנַּח הַמְּקוֹם הַזֶּה וְיֵלֵךְ לוֹ? עַל כֵּן
 הָיָה בְּדַעְתּוֹ לֵיִשֵׁב שָׁם וְלַחֲיוֹת שָׁם יְמֵי חַיָּיו, מֵאַחַר
 שֶׁטּוֹב לוֹ שָׁם, שֶׁהָיָה לוֹ הַפְּרוֹת לְאָכַל וְהַמִּים לְשָׁתוֹת.
 וְלִפְעָמִים הָיָה יוֹצֵא וְרוֹכֵה בְּקִשְׁתּוֹ אֲרָנְבַת אוֹ צָבִי,
 וְהָיָה לוֹ בְּשׂוֹר לְאָכַל; גַּם הָיָה צָד לְעִצָּמוֹ דָּגִים, כִּי
 הָיָה שָׁם דָּגִים טוֹבִים מְאֹד בְּתוֹךְ הַמִּים, וַיִּיטֵב בְּעֵינָיו
 לְבָלוֹת שָׁם יְמֵי חַיָּיו.

וְהַקִּיסָר הַנ"ל, אַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה הַמְשַׁפֵּט בְּכֵן הַבְּעֶרְגִּיר
 הַנ"ל וְעָתָה נִפְטָר מִמּוֹנוֹ (כִּי הַקִּיסָר סָבַר, שֶׁכֵּבֵר נִתְקַיֵּם בּוֹ הַמְשַׁפֵּט בְּאֵמֶת
 בְּכֵן הַבְּעֶרְגִּיר הַנ"ל, וְשׁוֹב אֵינְנוּ בְּעוֹלָם) - כָּעֵת יוֹכֵל לְהַשְׁתַּדֵּךְ עִם בְּתוֹ

הַנִּלְוֵה. וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר לָהּ שְׂדוּכִים עִם מֶלֶךְ פְּלוֹנֵי וְעַם
מֶלֶךְ פְּלוֹנֵי וְכִיּוֹצֵא.

וְעָשָׂה לָהּ חֵצֵר כְּרֵאוֹי, וַיֵּשְׁבָה שָׁם. וְלִקְחָהּ לְעֵצְמָהּ בְּנוֹת
שָׂרִים לְהִיּוֹת לָהּ לְרַעוּתֶיהָ, וַיֵּשְׁבָה שָׁם. וְהִיְתָה מְנַגֶּנֶת
בְּכָלֵי שִׁיר וְכִיּוֹצֵא, כְּדָרְכָם. וְכָל מֹה שֶׁהָיוּ מְדַבְּרִים לָהּ
שְׂדוּכִים, הִיְתָה מְשִׁיבָה, שְׂאִין רְצוֹנָה בְּדַבְּרִים, דִּהְיִינוּ
לְדַבֵּר הַשְּׂדוּךְ, רַק שְׂיָבֵא הַמְּשֻׁדָּךְ בְּעֵצְמוֹ.

וְהִיא הִיְתָה בְּקִיָּאָה מְאֹד בְּחֻכְמַת הַשִּׁיר, וְעָשְׂתָה
בְּאִמְנוֹת מְקוֹם שְׂיָבֵא הַמְּשֻׁדָּךְ עַל אוֹתוֹ הַמְּקוֹם וַיַּעֲמֹד
כְּנִגְנָדָה, וַיְדַבֵּר דְּבָרֵי שִׁיר, הִיְנֹגוּ שִׁיר שֶׁל חֶשֶׁק, כְּדָרְךְ
שֶׁמְדַבֵּר הַחֶשֶׁק לְחִשּׁוּקָתוֹ דְּבָרֵי חֶבְהָ.

וְהָיוּ בָּאִים מְלָכִים לְהַשְׁתַּדֵּךְ, וְעָלוּ עַל אוֹתוֹ הַמְּקוֹם,
וְהָיוּ מְדַבְּרִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד שִׁיר שְׁלוֹ. וְלִקְצָתָם
שָׁלְחָה תְּשׁוּבָה עַל יְדֵי רַעוּתֶיהָ גַם בֵּן כְּדָרְךְ שִׁיר
וְחֶבְהָ, וְלִקְצָת שֶׁנִּרְאוּ לָהּ יוֹתֵר, הִשִּׁיבָה בְּעֵצְמָהּ
וְהִרְיָמָה קוֹלָהּ בְּשִׁיר וְהִשִּׁיבָה לוֹ גַם בֵּן דְּבָרֵי חֶבְהָ,
וְלִקְצָת שֶׁנִּרְאוּ לָהּ עוֹד יוֹתֵר, הִיְתָה מְרֹאָה עֵצְמָהּ

פָּנִים אֶל פָּנִים, וְהִיתָה מְרֹאָה אֶת פְּנֵיהָ וְהִשִּׁיבָה לוֹ
 דְּבָרֵי שִׁיר וְחֻכָּה.
 וּלְכֻלָּם סִימָה בַסּוּף: "אֲבָל לֹא עָבְרוּ עָלֶיךָ הַמַּימוֹת",
 וְלֹא הָיָה מִי שְׁמַבִּין בְּוַנְתָּהּ.

וּכְשֶׁהִיתָה מְרֹאָה פְּנֵיהָ, הָיוּ נוֹפְלִים מִגְדָּל יַפֵּיהָ, וְהָיוּ
 קָצַת גְּשָׁאָרִים חֲלָשׁוֹת, וְקָצַת גְּשָׁתְגָעוּ מִחֻמַּת חוֹלֶת
 אֲהָבָה, מִגְדָּל יַפֵּיהָ שֶׁהָיָה מִפְּלֶג מְאֹד מְאֹד. וְאֵף עַל פִּי
 כֵּן, אֵף עַל פִּי שְׁגִשְׁתְּגָעוּ וְנִשְׁאָרוּ חֲלָשׁוֹת, עִם כָּל זֹאת
 הָיוּ בָּאִים מְלָכִים לְהִשְׁתַּדָּד עִמָּהּ, וּלְכֻלָּם הִשִּׁיבָה בְּנִ"ל.

וְהַבֵּן הַנִּ"ל (הַיְנוּ בֶן הַבְּעֵרְנִיר הַנִּ"ל) יָשַׁב שָׁם בְּאוֹתוֹ מְקוֹם הַנִּ"ל,
 וְעָשָׂה לְעִצְמוֹ שָׁם מְקוֹם לִישֵׁב בוֹ וְהָיָה יוֹשֵׁב שָׁם.
 וְגַם הוּא הָיָה יָכוֹל לְנַגֵּן וְיוֹדֵעַ חֻכְמַת הַשִּׁיר, וְהָיָה
 בּוֹחֵר לוֹ עֵצִים שְׂרָאוּיִים לְעִשׂוֹת מֵהֶם כְּלֵי שִׁיר, וְעָשָׂה
 לְעִצְמוֹ כְּלֵי שִׁיר, וּמֵהַגִּידִין שֶׁל הַחַיּוֹת עָשָׂה לוֹ נִימִין
 (שְׂקוּרִין סְמוּרִים), וְהָיָה מְנַגֵּן וּמְשׁוֹרֵר לְעִצְמוֹ.

וְהָיָה לִזְכוּת הַכֶּתֶב שֶׁהָיָה לוֹ שֶׁשָּׁלַחָה לוֹ הַבַּת הַקִּיסָר
 הַנִּזְכָּר, וְהָיָה מְשׁוֹרָר וּמְנַגֵּן וְנִזְכָּר כָּל הַמְּאַרְעוֹת שֶׁהָיוּ
 לוֹ, וְאֵיךְ אָבְיוּ הָיָה בְּעֶרְגִיר וְכוּ', וְעַתָּה נִשְׁלַךְ לְכֹאֵן.

וְהַלֵּךְ וְלָקַח הַכֶּתֶב הַנִּזְכָּר וְעָשָׂה לוֹ סִימָן בְּאֵילָן אֶחָד,
 וְעָשָׂה שָׁם מְקוֹם וּמִמֵּן שָׁם הַכֶּתֶב הַנִּזְכָּר. וַיֵּשֶׁב שָׁם
 אֵיזָה זְמַן.

פַּעַם אֶחָד הָיָה רוּחַ סַעְרָה גְּדוֹלָה וְשָׁבַר כָּל הָאֵילָנוֹת
 שֶׁהָיוּ עִמָּדִים שָׁם, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהַכִּיר הָאֵילָן, שֶׁטָּמְנָה
 שָׁם הַכֶּתֶב, כִּי בְּעוֹד שֶׁהָיוּ עִמָּדִים הָיָה לוֹ סִימָן
 לְהַכִּיר, וְעַכְשָׁיו שֶׁנִּפְלוּ, נִתְעַרַב הָאֵילָן בֵּין הָאֵילָנוֹת -
 שֶׁהָיוּ שָׁם הַרְבֵּה מְאֹד, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְהַכִּיר הָאֵילָן;
 וְזֶה אֵי אֶפְשָׁר לְבַקֵּעַ כָּל הָאֵילָנוֹת לְחַפֵּשׂ הַכֶּתֶב, כִּי
 הָיוּ רַבִּים מְאֹד. וְהָיָה בּוֹכָה וּמְצַטְטֵר עַל זֶה מְאֹד מְאֹד.
 וְרָאָה, שָׁאֵם יֵשֶׁב כָּאֵן בְּוַדַּי יִשְׁתַּנֵּעַ מִגְּדֹל הַצֵּעַר,
 שֶׁהָיָה קָשָׁה עָלָיו מְאֹד. וְנִתְיָשֵׁב, שֶׁמִּכְרַח לִילֵךְ לְהַלֵּךְ,
 וַיֵּעֲבֹר עָלָיו מָה, כִּי בְּלֹא זֹאת הוּא מְסַכֵּן מְאֹד, מִגְּדֹל
 הַצֵּעַר, כִּנִּזְכָּר. וְלָקַח לוֹ בֶּשֶׂר וּפְרוֹת בְּתוֹךְ שִׁקּוֹ, וַיֵּלֶךְ
 בְּאֶשֶׁר יֵלֶךְ.

ועֲשֵׂה לְעֵצְמוֹ סִימָנִים בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁיֵּצֵא מִשָּׁם.
 וְהָיָה הוֹלֵךְ, עַד שֶׁבָּא אֶל יֵשׁוּב. וְשָׂאֵל: "אֵיזָה מְדִינָה
 הִיא זֹאת?" הַשִּׁיבֵה לוֹ. וְשָׂאֵל: "אִם נִשְׁמַע כְּאֵן מֵאוֹתוֹ
 הַקִּיסָר?" ^(הג"ל) הַשִּׁיבֵה לוֹ: "הֵן". וְשָׂאֵל: "אִם נִשְׁמַע
 כְּאֵן מִבֵּית הַיִּפֶת תַּאֲר?" הַשִּׁיבֵה לוֹ: "הֵן, אֲךְ שָׂאֵי
 אֶפְשָׁר לְהִשְׁתַּדֵּף עִמָּה" ^(כ"ל).

וְנִתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ: מֵאַחַר שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לָבֵא לְשָׁם,
 וְהֵלֵךְ אֶל הַמֶּלֶךְ שֶׁל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה, וְסִפֵּר לוֹ כֹּל לְבוֹ,
 וְשֶׁהוּא הֶחֱתַן שְׁלָה, וּבְשִׁבְלֵהוּ אֵינָה רוֹצֶה לְהִשְׁתַּדֵּף
 עִם אַחֵר; וּמֵאַחַר שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לָבֵא לְשָׁם, בְּכֵן הוּא
 מוֹסֵר לוֹ כָּל הַסִּימָנִים שֶׁבִּידוֹ, דִּהְיֵנוּ הַשְּׁבָעָה מִימֹת
 הַנְּ"ל, וְשֵׂאוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ יֵלֵךְ לְשָׁם וַיִּשְׁתַּדֵּף עִמָּה, וְלוֹ יִתֵּן
 מַעוֹת בְּעַד זֶה.

וְהַבִּיר הַמֶּלֶךְ, שֶׁדְּבָרָיו כְּנִים, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְבָדוֹת זֹאת מִן
 הַלֵּב, וְהוֹטֵב הַדְּבָר בְּעֵינָיו. אֲךְ נִתְיָשֵׁב: אִם יָבִיא אוֹתָהּ
 לְכָאן וְאוֹתוֹ הַבְּחֹר יִהְיֶה פֹה, אֵין הַדְּבָר טוֹב לְפָנָיו;
 וְלִהְרֹגוֹ קָשָׁה בְּעֵינָיו, כִּי מִדּוּעַ יִהְרַג עַל הַטּוֹבָה שֶׁעָשָׂה
 לוֹ? ! בְּכֵן נִתְיָשֵׁב לְשִׁלְחוֹ לְמַרְחוֹק מֵאֵתִים פְּרָסָאוֹת.

וְחָרָה הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי הַבֶּן הַנִּלְעָל עַל אֲשֶׁר הוּא
מְשַׁלְּחוֹ בְּעֵד טוֹבָה כְּזוֹ שֶׁעָשָׂה לוֹ.

וְהִלְךְ שָׁם אֶל מֶלֶךְ אַחֵר גַּם בֶּן, וְסִפֵּר לוֹ גַּם בֶּן כִּנְיָן,
וּמָסַר לוֹ כָּל הַסִּמְנִים, וְלִהְשֵׁנִי הוֹסִיף סִמְנֵי יוֹתֵר;
וְצוּהָ עָלָיו וְזָרוּ שְׂיִסַּע תִּכְרָף, אוֹלֵי יוֹכֵל לְהַקְדִּים אֶת
חֲבֵרוֹ, וְגַם אֶפְלוֹ אִם לֹא יִקְדִּימוּ, יֵשׁ לוֹ סִמְנֵי יוֹתֵר
מִחֲבֵרוֹ.

וְהִשְׁנֵי נִתְיָשֵׁב גַּם בֶּן כִּנְיָן כְּמוֹ הָרֵאשׁוֹן, וְשִׁלַּח גַּם בֶּן
אֶת אוֹתוֹ הַבֶּן לְמַרְחוֹק מֵאַתִּים פְּרָסְאוֹת.
וְחָרָה לוֹ גַּם בֶּן מְאֹד, וַיִּלְךְ אֶל הַשְּׁלִישִׁי, וְלִהְשֵׁלִישִׁי
מָסַר עוֹד סִמְנִים מִבְּהֻקִּים בְּיוֹתֵר.

וַיִּלְךְ וַיִּסַּע תִּכְרָף הַמֶּלֶךְ הָרֵאשׁוֹן הַנִּלְעָל, וּבָא לְשָׁם
לְמָקוֹם בֵּית הַקִּיסָר הַנִּלְעָל, וְעָשָׂה לוֹ שִׁיר, וְנָעַץ בְּתוֹךְ
הַשִּׁיר עַל פִּי הַחֲכָמָה זוֹ כָּל אוֹתָן הַמְּקוֹמוֹת, דְּהִינּוּ
הַשְּׁבָעָה עֲדִים הַנִּלְעָל; אֵךְ עַל פִּי הַשִּׁיר נִזְדַּמְּנֵן לוֹ שְׁלֵא
סִדְרָם כְּסִדְרָן אֶת הַמְּקוֹמוֹת הַנִּלְעָל, כִּי בֶן הַגִּיעַ לוֹ עַל
פִּי חֲכָמַת הַשִּׁיר. וּבָא לְשָׁם עַל הַמְּקוֹם הַנִּלְעָל, וְהִגִּיד
הַשִּׁיר.

בְּשִׁמְעַת בַּת הַקִּיסָר הַמְּקוֹמוֹת הַנִּלְ, נִפְלְאָה בְּעֵינֶיהָ,
 וְנִרְאָה לָהּ שֶׁמִּכְרַח שָׁזְהוּ בֶן גִּילְהָ, רַק הִיא קָשָׁה
 בְּעֵינֶיהָ עַל שֶׁלֹּא סִדְרָם כַּסְדָּר, אֲךְ אַף עַל פִּי כֵן,
 חֲשָׁבָה בְּרַעְתָּהּ: 'אוֹלֵי מַחְמַת חֲכָמַת מִשְׁקַל הַשִּׁיר
 בָּא לוֹ זֶה הַסְדָּר', וְנִסְכָּם בְּלִבָּהּ: שָׁזְהוּ הוּא, וְכִתְבָהּ לוֹ
 שֶׁהִיא מְשֻׁדָּקֶת לוֹ. וְנַעֲשֶׂה שְׂמֻחָה וְרַעֵשׂ שְׂנַמְצָא לָהּ
 בֶּן גִּילְהָ, וְהַכִּינוּ עַל הַחֲתָנָה.

בְּתוֹךְ כֵּךְ בָּא הַשְּׁנִי וְהָיָה רֵץ גַּם בֶּן לְשֵׁם. וְאָמְרוּ לוֹ
 שֶׁכִּבֵּר הִיא מְשֻׁדָּקֶת, וְלֹא הַשְּׁנִיחַ עַל זֶה, וְאָמַר, שֶׁאֵף
 עַל פִּי כֵן יֵשׁ לוֹ דְבַר שִׁיגִיד לָהּ שֶׁבּוֹדָאֵי יַפְעֵל. וְכֹא
 וְהִגִּיד שִׁירוֹ וְסִדְרָ כָּל הַמְּקוֹמוֹת הַנִּלְ כַּסְדָּר, וְגַם נָתַן
 עוֹד סִימָן יוֹתֵר.

וְשֶׁאֲלָה אוֹתוֹ: "מֵאֵין יוֹדַע הֶרְאֵשׁוֹן?" וְלַהֲגִיד הָאֵמֶת
 לֹא טוֹב לְפָנָיו, וְאָמַר שֶׁאֵינוֹ יוֹדַע. וְנִפְלְאָה בְּעֵינֶיהָ מְאֹד,
 וְעַמְדָה מִשְׁתּוֹמֵם, כִּי גַם הֶרְאֵשׁוֹן סִפֵּר הַמְּקוֹמוֹת,
 וּמֵאֵין יתוֹדַע לְאָדָם סִימָנִים הַלְלוֹ? אֲךְ אַף עַל פִּי כֵן
 נִרְאָה בְּעֵינֶיהָ, שָׁזְהוּ הַשְּׁנִי הוּא בֶּן גִּילְהָ, מֵאַחַר שֶׁרָאָתָהּ
 בּוֹ שֶׁסִּפֵּר כַּסְדָּר וְכוּ', כַּנִּלְ; וְהֶרְאֵשׁוֹן, אֶפְשָׁר עַל פִּי

חֲכַמַת הַשִּׁיר בָּא לוֹ זֹאת שֶׁהִזְכִּיר אֵלּוּ הַמְּקוֹמוֹת, אֲךָ
נִשְׁאַרָה עֲמֶדָת.

וְהַבְּחוּר הַנִּ"ל, בְּשִׁשְׁלָחוֹ הַשְּׂנִי חָרָה לוֹ גַם כֵּן, וְהַלֵּךְ
אֶל הַשְּׁלִישִׁי וְסִפֵּר לוֹ גַם כֵּן בַּנִּ"ל, וּמָסַר לוֹ עוֹד יוֹתֵר
סִימָנִים מִבְּהָקִים בְּיוֹתֵר; וְלִפְנֵי הַשְּׁלִישִׁי סִפֵּר כָּל לְבוֹ,
בְּאִשֶּׁר שֶׁהָיָה לוֹ כֶּתֶב שֶׁהָיָה מְצִיָּר בּוֹ הַמְּקוֹמוֹת בַּנִּ"ל,
בְּכֵן יִצְיֵר לְעַצְמוֹ גַם כֵּן עַל גֵּיָר כָּל אוֹתָן הַמְּקוֹמוֹת,
וַיָּבִיֵא אֵלֶיהָ. וְהַשְּׁלִישִׁי נִתְיָשֵׁב גַם כֵּן בַּנִּ"ל, שְׂאִין מוֹב
לְפָנָיו שְׂבִיֵא אוֹתָהּ לְכָאן וְזֶה הַבְּחוּר יִהְיֶה כָּאן, וְשִׁלַּח
גַם כֵּן אֶת הַבְּחוּר עוֹד לְמַרְחוֹק יוֹתֵר מֵאֲתֵיִם פְּרָסָאוֹת.

וְזֶה הַמְּלֶכֶךְ הַשְּׁלִישִׁי רָץ גַם כֵּן לְשֵׁם (דְּהִינּוּ לִקַּח אֶת הַיִּפֶּת תֹּאֵר),
וּבֵא לְשֵׁם, וְהִגִּידוּ לוֹ שֶׁכֶּכֶר יֵשׁ כָּאן שְׂנֵי הַנִּ"ל, וְהַשִּׁיב:
אֵף עַל פִּי כֵן, כִּי יֵשׁ לוֹ דְּבָר שְׂבִוְדָאֵי יַפְעֵל. וְהַעוֹלָם
לֹא הָיוּ יוֹדְעִים כָּלֵל מִפְּנֵי מָה הָיָא נִתְרַצָּה לְאֵלּוּ יוֹתֵר
מֵאֲחֵרִים. וּבֵא גַם הַשְּׁלִישִׁי וְהִגִּיד שִׁירוֹ בְּסִימָנִים
מִבְּהָקִים יוֹתֵר, וְהִרְאָה הַכֶּתֶב עִם צִיּוֹר הַמְּקוֹמוֹת.

וּנְבַהֲלָהּ מְאֹד, אֲךָ לֹא יִכְלֶה לַעֲשׂוֹת דְּבָר, מִחֲמַת שְׂגָם
הָרֵאשׁוֹן נִרְאָה שְׁזָהוּ, וְאַחַר כֵּן הִשְׁנִי; עַל כֵּן אָמְרָה,
שְׁלֹא תִאֱמִין, עַד שְׂיָבִיאוּ לָהּ כֶּתֶב יְדֵה בְּעֵצְמוֹ.

אחַר כֵּן נִתְיָשֵׁב בְּדַעְתּוֹ הַבְּחֹר הַנַּ"ל: עַד מָתִי יִהְיֶה
מִשְׁלַחִין אוֹתוֹ בְּכָל פֶּעַם לְהִלֵּן יוֹתֵר? עַל כֵּן יֵשֵׁב
עֵצְמוֹ, שֶׁהוּא בְּעֵצְמוֹ יִנִּיחַ עֵצְמוֹ לִילָךְ לְשֵׁם, אוֹלֵי
יַפְעֵל הוּא.

וְהָיָה הוֹלֵךְ וְסוֹבֵב עַד שֶׁבָּא לְשֵׁם, וְאָמַר, שֶׁהוּא יֵשׁ
לוֹ דְּבָר וְכוּ'. וּבֹא וְהִגִּיד שִׁירוֹ וְנָתַן עוֹד יוֹתֵר וְיוֹתֵר
סִימָנִים מִבְּהָקִים, וְהִזְכִּיר אוֹתָהּ שֶׁלְמַד עָמָה בְּחֹדֶר
אֶחָד וְכוּיִצָּא בְּזָה, וְסִפֵּר לָהּ הַכֹּל, שֶׁהוּא שָׁלַח הַמְּלָכִים
הַנַּ"ל, וְשִׁטְמָן הַכֶּתֶב בְּאֵילָן, וְכֹל מָה שֶׁעָבַר עָלָיו.

אָבֵל הָיָא לֹא הִשְׁגִּיחָה כְּלָל עַל זֶה (וּבִדְאֵי גַם הָרֵאשׁוֹנִים הַמְּלָכִים
הַנַּ"ל אִמְרוּ אִיזָה טַעְמִים עַל מַה שֶּׁאֵין בְּרָם הַכֶּתֶב); וְלִהְיֵיבִיר אוֹתוֹ בְּוִדְאֵי אֵי
אֶפְשֶׁר, כִּי כָּבֵר עָבַר זְמַן רַב; וְלֹא רָצְתָה לְהִשְׁגִּיחַ עוֹד
עַל סִימָנִים כְּלָל, עַד שְׂיָבִיאוּ לָהּ הַכֶּתֶב; כִּי גַם עַל
הָרֵאשׁוֹן סִבְרָה שְׁזָהוּ בְּוִדְאֵי, וְכֵן עַל הִשְׁנֵי וְכוּ', עַל כֵּן
לֹא רָצְתָה וְכוּ', כַּנַּ"ל.

וּנְתִיב הַבְּחֹר, שְׂכָאן אִי אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת שְׁהִיּוֹת כְּלָל,
 וּנְתִיב לְשׁוּב וְלַחֲזֹר לְמִקְוָמוֹ אֶל הַמְּדַבֵּר שְׁהִיּוֹת בּוֹ,
 וְשֵׁם יִבְלָה יְמֵי חַיָּיו. וְהָיָה הוֹלֵךְ וְסוֹבֵב לְהִגִּיעַ לְמְדַבֵּר
 הַנַּ"ל, וְהִגִּיעַ לְשֵׁם אֶל הַמְּדַבֵּר הַנַּ"ל.

בְּתוֹךְ כָּל הַנַּ"ל עָבְרוּ בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ כַּמָּה שָׁנִים,
 וְנִסְכְּם אֶצֶל הַבְּחֹר הַנַּ"ל שֵׁיִשֵּׁב שֵׁם בְּמְדַבֵּר, וּיְבַלָּה
 שָׁם יְמֵי חַיָּיו; כִּפִּי מַה שְׁעָרָךְ בְּדַעְתּוֹ חֵיוֹת הָאָדָם
 בְּעוֹלָם הַזֶּה, נִחְקַר בְּדַעְתּוֹ שְׂטוּב לְבָלוֹת כָּאֵן מִסֵּפֶר
 יְמָיו, וַיֵּשֶׁב שֵׁם וְאָכַל וְכוּ' כַּנַּ"ל.

וְעַל הַיָּם הָיָה רוֹצֵחַ.

וְהַרוֹצֵחַ שָׁמַע שְׂנַמְצָא יַפֶּת תֹּאֵר כְּזוֹ בְּעוֹלָם, וְחָשַׁב
 לְתַפְסָה; אַף שֶׁהוּא לֹא הָיָה צָרִיךְ אוֹתָהּ כִּי הָיָה סְרִים,
 אֲדָ חָשַׁק לְתַפְסָה כְּדִי לְמַכְרָה לְאִיזָה מְלֹךְ וְיִקַּח בַּעֲדָה
 הוֹן רַב; וְהִתְחִיל לְהַשְׁתַּדֵּל בָּזֶה.

והרועה הוא מפקר, והפקיר עצמו: אם יפעל יפעל,
ואם לאו לאו; ומה יפסיד? כי הוא מפקר בדרך
הרועה.

והלך הרועה וקנה סחורות רבות מאד מאד - רבוי
מפגלג מאד.

גם עשה צפרים של זהב, והיו נעשים באמנות,
שנדמה שהם חיים ממש (נאמר לך, סבע). גם עשה שבלים
של זהב, והיו הצפרים עומדים על השבלים; וזה היה
בעצמו נדמה לחדוש, שהצפרים עומדים על שבלים
ואין השבלים נשברים (כי היו צפרים גדולים על פני היה חדוש). גם עשה
בתחבולות, שנדמה שהם מנגנים, ואחת היתה מכה
ומקשקשת בלשונה (שקורין גיקנאקט), ואחת היתה מצלצלת
בפיה (שקורין גישושמשים). ואחת היתה מזמרת; והכל היה
בתחבולות - שהיו בני אדם עומדים שם בתוך חדר
שהיה על הספינה מאחורי הצפרים, ועשו כל הג"ל
אותן הבני אדם, ונדמה, שהצפרים בעצמן מנגנים, כי
היו עשויים עם דראטין [חוט ברזל] באמנות, עד שנדמה
שהם בעצמן עושין כל הג"ל.

וְנָסַע הַרוֹצֵחַ עִם כָּל הַנֶּ"ל לַמְדִינָה שֶׁהִיְתָה שָׁם בֵּת
הַקַּיֶסֶר הַנֶּ"ל, וּבָא אֶל הָעִיר שֶׁהִיְתָה שָׁם, וְעָמַד עִם
סְפִינְתוֹ בַּיָּם, וְשָׁלַשׁ הָאֲנָקִירִשׁ ^[והענין] וְעַכְבָּהי <sup>(שְׁקוֹרִין גִּיאֲנָקוֹרִט
ועננה),</sup> וְדָמָה עֲצָמוֹ לְסוֹחַר גְּדוֹל; וְהָיוּ נִכְנָסִים וּבָאִים שָׁם
לְקִנּוֹת אֲצֵלוֹ סְחוֹרוֹת רַבּוֹת יְקָרוֹת. וְעָמַד שָׁם אִיזָה
זְמַן רַבֵּעַ שָׁנָה וַיֹּתֵר וְהָיוּ נוֹשְׂאִים מִמֶּנּוּ סְחוֹרוֹת יְפוֹת
שִׁקְנוּ אֲצֵלוֹ.

וְחִשְׁקָה גַם בֵּת הַקַּיֶסֶר לְקִנּוֹת סְחוֹרָה מִמֶּנּוּ, וְשָׁלַחָה
אֵלָיו שְׂשִׂימָא סְחוֹרָה אֲצֵלָהּ, וְשָׁלַח לָהּ: שְׂאִינּוּ צָרִיךְ
לָזֶה לְשֵׂאת סְחוֹרָה לְבֵית הַקּוֹנֵה, אַף עַל פִּי שֶׁהִיא
בֵּת הַקַּיֶסֶר, וּמִי שֶׁצָּרִיךְ סְחוֹרָה יָבֵא אֲצֵלוֹ, וּלְסוֹחַר
אֵין מִי שֶׁיִּכְרִיחַ אוֹתוֹ עַל זֶה. וַיִּשְׁבֶּה עֲצָמָה בֵּת הַקַּיֶסֶר
שֶׁתִּלְךָ אֲצֵלוֹ.

וְדַרְבָּה הָיָה, כְּשֶׁהִלְכָה בְּשׁוֹק הִיְתָה תּוֹלָה מִכֶּסֶה עַל
פְּנֵיהָ, כְּדִי שֶׁלֹּא יִסְתַּכְּלוּ בָּהּ, כִּי יוֹכְלוּ בְּנֵי אָדָם לִפְלֹ
וְכוֹ' מִחֲמַת יְפִיָּה כְּנֶ"ל, עַל כֵּן הִיְתָה מִכֶּסֶה פְּנֵיהָ כְּנֶ"ל.
וְהִלְכָה בֵּת הַקַּיֶסֶר וּכְסָתָה אֶת פְּנֵיהָ, וְלִקְחָה גַם
רְעוּתֶיהָ עִמָּהּ, וְחִיל ^(שְׁקוֹרִין וַוֹאד, הַמְשַׁמֵּר) הִלְךָ אַחֲרֶיהָ.

ובאתה אל הסוחר הנ"ל (הינו הרוצח שנקמה לסוחר), וקנתה שם סחורות אצלו, והלכה לה. ואמר לה הסוחר: "אם תבא עוד הפעם, אראה לך עוד דברים יפים מזה, שהם נפלאים מאד". ושבה לביתה.

שוב פעם אחרת באתה וקנתה, והלכה לה. ועמד שם (הרוצח הזה) איזה זמן. בתוך כך נעשית (הבת קיסר הנ"ל) רגילה אצלו, נכנסת ויוצאת.

פעם אחת באתה אצלו, והלך ופתח לה החדר שהיו עמדים שם הצפרים של זהב וכו', וראתה שהוא חדוש נפלא. ורצו גם האחרים, הינו החיל, לפגום, ואמר: "לאו לאו! זה איני מראה לשים אדם, רק אלך שאת בת הקיסר, אבל לאחרים איני רוצה כלל". ונכנסה היא בעצמה.

והלך גם הוא אל החדר ונעל הדלת, ועשה כפשוטו - שלקח שק והניחה בעל ברחה בתוך השק, ופישט ממנה מלבושיה והלבישם את מאמראם [מלה] אחד, וכסה פניו, ודחפו לחוץ, ואמר לו: "לך!"

והמאטראם [המלח] הַזֶּה הוּא אֵינוּ יוֹדֵעַ כֻּלָּל מַה נַּעֲשֶׂה עִמוֹ, וְתִכַּף שִׁצְצָא לַחוּץ וּפָנָיו מִכֶּסֶה, וְהַחִיל לֹא יָדְעוּ, וְהַתְּחִילוּ לִילֵךְ עִמוֹ מִיָּד - כַּמְדָּמָה לָהֶם שׂוֹאת הִיא הַבַּת הַקִּיסָר. וְהוּא (הַטָּעוּת הַמֵּאֲטְרָאִים) הוֹלֵךְ עִם הַחִיל שֶׁהוֹלִיכוּהוּ, וְלֹא יָדַע הֵיכָן הוּא כֻּלָּל, עַד שֶׁנֶּאֱמַר לְשֵׁם לְחֹדֶר שֶׁהִיְתָה הַבַּת קִיסָר יוֹשֶׁבֶת שָׁם, וְגָלוּ פָּנָיו, וְרָאוּ שֶׁהוּא מֵאֲטְרָאִים. וְנַעֲשֶׂה רַעֲשׂ גְּדוֹל. (וְאֵת הַמֵּאֲטְרָאִים סָפְחוּ עַל פָּנָיו הַיָּטֵב וְדִקְפָּחוּהוּ, כִּי הוּא אֵינוּ חָיֵב, כִּי לֹא יָדַע כֻּלָּל).

וְהַרְוִיצַח לָקַח אֶת הַבַּת הַקִּיסָר, וַיֵּדַע שֶׁבּוֹדָאֵי יִרְדְּפוּ אַחֲרָיו; וְהִלֵּךְ מִן הַסְּפִינָה וְטָמֵן עֲצָמוֹ עִמָּה בְּבוֹר שֶׁהָיָה בּוֹ מִי גִשְׁמִים, עַד שֶׁיַּעֲבֹר הָרַעֲשׂ.

וְאֵת הַמֵּאֲטְרָאִים [הַמְּלָחִים] שֶׁל הַסְּפִינָה צִוָּה לְשַׁתְּכָף וּמִיָּד יַחְתְּכוּ הָאֲנָקִירִים [הַעֲנֻנִים] וַיִּבְרְחוּ מִיָּד, כִּי בּוֹדָאֵי יִרְדְּפוּ אַחֲרֵיהֶם, וּבּוֹדָאֵי לֹא יָהִיוּ רוֹבִים אֶל הַסְּפִינָה, מִחֲמַת הַבַּת קִיסָר שֶׁהֵם סְבוּרִים שֶׁהִיא שָׁם בַּסְּפִינָה, "רַק שֶׁיִּרְדְּפוּ אֶתְכֶם, וְעַל כֵּן תִּבְרְחוּ מִיָּד; וְאִם יִשְׁיִגוּ אֶתְכֶם - יִשְׁיִגוּ, מַה בְּזוּהָ?" כְּדֶרֶךְ הַרְוִיצַחִים, שֶׁאֵינָם מִשְׁגִּיחִין עַל עֲצָמָן כֻּלָּל.

וְכֵן הָיָה, שְׁנַעֲשֶׂה רַעֲשׁ וְרָדְפוּ תַכְרָף אַחֲרֵיהֶם, אֲךָ לֹא
מִצְאוּהָ שָׁם.

וְהַרְוִיחַ הַחֲבִיא עֲצָמוּ עָמָה בְּבוֹר שֶׁל מִי גְשָׁמִים,
וְהָיוּ מִנְחִים שָׁם; וְהָיָה מִפְּחִיד אוֹתָהּ שְׁלֹא תִצְעַק,
שְׁלֹא יִשְׁמְעוּ בְּנֵי אָדָם, וְהָיָה אָמַר לָהּ: "אֲנִי מִסְרְתִי
נִפְשִׁי בְּשִׁבְלֶיךָ כְּדֵי לְתַפְסֵךְ, וְאִם אֶפְסִיד אוֹתְךָ אֵין
חַי נְחֻשָׁבִים אֶצְלִי כְּלוּם; מֵאַחַר שֶׁכָּבַר אֶת בִּידִי, אִם
אֶחָזֵר וְאֶפְסִיד אוֹתְךָ וְתִמְנְעִי מִמֶּנִּי, אֵין חַי נְחֻשָׁבִים
אֶצְלִי מֵאוּמָה כְּלָל; עַל כֵּן, תַכְרָף שְׁתַּתְּנִי צְעָקָה אֶחָנֵק
אוֹתְךָ מִיָּד, וְיַעֲבֹר עָלַי מָה, כִּי אֵינִי שׂוֹהָ בְּעֵינַי כְּלוּם".

וְתִירָא לְנַפְשָׁה מִפְּנֵי (הָיָה חֶבֶט קִיסָר הַיָּמָה וְרָאָה לְצַעֲקָה, מִפְּנֵי אִימַת הַרְוִיחַ).

אֲחֵר כִּךְ יֵצֵא מִשָּׁם עָמָה וְהוֹלִיךְ אוֹתָהּ בְּעִיר. וְהָיוּ
הוֹלְכִים וְהוֹלְכִים, וּבָאוּ לְמָקוֹם אֲחֵר, וְהִבִּין שְׁגָם
שָׁם מִחֲפָשִׁים, וְהַחֲבִיא עֲצָמוּ עָמָה עוֹד בְּמָקוֹה; וְכֵן
יֵצֵא מִשָּׁם, וְהִלְךְ וְהַחֲבִיא עָמָה עוֹד בְּמָקוֹם אֲחֵר;
עַד שֶׁהָיָה מִחֲבִיא עֲצָמוּ עָמָה בְּכָל הַשְּׁבַעָה מְקוֹמוֹת

שְׁהַחֲבִיא הַבְּעֶרְגִּיר עִם אִמּוֹה, כַּנְּ"ל, שְׁהֵם הַשְּׂבָעָה
עֲדִים הַנְּ"ל (הֵינּוּ שְׂבָעָה מִיַּי מוֹם, שְׁהֵם בּוֹר וּמְקוּנָה וּמִעֵן וְכוּ' כַּנְּ"ל).

עַד אֲשֶׁר בָּא אֶל הַיָּם. וְחִפְּשׂ שָׁם לְמִצָּא עַל כָּל פְּנִים
סְפִינָה קְטַנָּה שֶׁל צִיִּדֵי דָגִים כְּדֵי לַעֲבֹר עִמָּה; וּמִצָּא
סְפִינָה, וְלָקַח אֶת בֵּת הַקִּיסָר. וְהוּא לֹא הָיָה צָרִיךְ
אוֹתָהּ כִּי הָיָה סָרִיס, כַּנְּ"ל, אֲךָ הָיָה רוֹצֵה לְמַכְרָה
לְאַיִזָּה מְלֹךְ, וְהָיָה מַתִּירָא פֶּן יִתְפָּסוּ אוֹתָהּ מִמֶּנּוּ.

וְהִלְךְ וְהִלְבִּישׁ אוֹתָהּ בְּבִגְדֵי מַאֲטְרָאס [מלח], וְנִדְמִית
לְזֹכֵר. וְעָבַר עִמוּ בָיִם. (מִכָּאן וְלִהְלֵאָה נִדְבַר עַל הַבֵּת קִיסָר בְּלִשׁוֹן זָכָר, כִּי בְּלִשׁוֹן זֵה
סָפַר רַבְּנֵי ווֹ"ל, מִחֲמַת שְׁהַרְצַח הַלְּבִישׁ אוֹתָהּ כִּמוּ זָכָר).

וּבֹא רוּחַ סְעָרָה וְנָשָׂא הַסְּפִינָה אֶל הַסְּפָר (חִוּף), וְשָׁבַר
אֶת הַסְּפִינָה, וּבָאוּ אֶל אוֹתוֹ הַסְּפָר שֶׁהָיָה מְדַבֵּר הַנְּ"ל,
שֶׁהָיָה שָׁם הַבַּחֹר הַנְּ"ל.

בְּבֹאֵם לְשָׁם - וְהַגּוֹלֵן הָיָה בְּקֵי בְּדַרְכִים, כְּדַרְכָּם, וְיָדַע
שֶׁכָּאן הוּא מְקוֹם מְדַבֵּר, שְׁאִין מַגִּיעִים הַסְּפִינּוֹת לְכָאן,
עַל כֵּן לֹא הָיָה מַתִּירָא כָּאן מִשׁוּם אָדָם, וְהַנִּיחָה. וְהָלְכוּ
(הֵינּוּ הַרוֹצֵחַ וּבֵת הַקִּיסָר) זֶה לְכָאן וְזֶה לְכָאן - לְבַקֵּשׁ לָהֶם אֶכֶל

ונתרחק מן הגזלן. והגזלן הלך בדרבבו, וראה והגה
 אינה אצלו. והתחיל לצעק אליה, והיא ישבה עצמה,
 ולא השיבה לו, כי אמרה: 'מאחר שסופי יהיה
 שימכר אותי, למה לי להשיב לו? ואם יחזר ויגיע
 אצלי, אשיב לו שלא שמעתי; בפרט כי אין רצונו
 להרגני, כי הוא צריך למכר אותי'. ולא השיבה אותו.
 והלכה להלן. והוא, הגזלן, מחפש אנה ואנה ולא
 מצאה, והלך להלן ולא מצאה; ומן הסתם אכלוהו
 חיות רעות.

והיא הלכה להלן להלן, והיתה מוצאת לה איזה
 אכל. והלכה, עד שהגיעה אל המקום שהיה יושב
 שם הבחור הנ"ל.

וכבר נתגדלה בשערות, וגם היתה לבושה כמו זכר
 בבגדי מאטראם, כנ"ל, ולא הכירו זה את זה.
 ותקף בבאה בא לו שמחה שבא עוד אדם; ושאל
 אותו: "מאין באת לכאן?" השיבה: "הייתי עם איזה
 סוחר בים" וכו'. שאלה אותו: "מאין באת אתה

לְכָאן?׃ הַשִּׁיב לָהּ: ״גַּם בֵּן עַל יְדֵי אֵיזָה סוֹחֵר״ וְכוּ׳.
וַיֵּשְׁבוּ שָׁם שְׁנֵיהֶם.

(אין הלשון טרעקע, די פענס היא נקראת בלשון זכר ופענס בלשון נקבה).

ואַחַר שְׁנַלְקָחָהּ בַּת הַקַּיֶסֶר מִן הַקַּיֶסֶר, בִּנְ"ל, הִיְתָה הַקַּיֶסֶרִית מְקוֹנֶנֶת וּמְכָה רֵאשָׁה בְּכַתָּל עַל אַבְדַּת בִּתּוּהָ. וְהִיְתָה מְצַעֶרֶת בְּדַבְרִים מְאֹד אֶת הַקַּיֶסֶר, שְׁעַל יְדֵי גְסוּתוֹ אֲבַד אֶת הַבְּחוּר הַנְּ"ל, וְעַתָּה אֲבַד בְּתָם. (וְאַמְרָה): ״הֲלֹא הִיא הִיְתָה כָּל הַמּוֹל וְהַצְּלָחָה שְׁלֵנּוּ, וְאַבְדְּנוּ אוֹתָהּ, וּמָה יֵשׁ לִי עוֹד הַיּוֹם?״ וְהִיְתָה מְצַעֶרֶת אוֹתוֹ מְאֹד.

וּבּוֹדָאֵי גַם אֵלָיו בְּעַצְמוֹ הָיָה צָר מְאֹד עַל אַבִּידַת בִּתּוֹ, וְעוֹד הִיְתָה הַקַּיֶסֶרִית מְצַעֶרֶת וּמְכַעֶסֶת אוֹתוֹ מְאֹד; וְנַעֲשׂוּ קְטָמוֹת וּכְעָסִים בֵּינֵיהֶם.

וְהִיְתָה מְדַבֶּרֶת לוֹ דְּבָרִים רָעִים, עַד שֶׁהַכַּעֲסָה אוֹתוֹ מְאֹד, עַד אֲשֶׁר אָמַר לְשַׁלְּחָהּ. וְהוֹשִׁיב דֵּינָיִם, וּפְסָקוּ לְשַׁלְּחָהּ, וְשַׁלְּחוּהָ (שְׁקוֹרִין פֶּאֶר שׁוֹקֵט).

אחר כך הָיָה הַקִּיסָר שׁוֹלַח לְמַלְחָמָה וְלֹא הָיָה מְצַלִּיחַ,
וְהָיָה תּוֹלֵה הַדְּבָר בְּאִיזָה יַעֲדִירָאֵל [קצ"ו], שׁ"ב בְּשִׁבִיל
שְׁעֵשִׁית כִּךְ עַל יְדֵי זֶה אִבְדַּת הַמַּלְחָמָה"; וְשִׁלַּח אוֹתוֹ.
אחר כך שָׁלַח עוֹד לְמַלְחָמָה, וְלֹא הִצְלִיחַ, וְשִׁלַּח עוֹד
יַעֲדִירָאֵל (הַיְטוּ פֶר שִׁקְט); וְכֵן שִׁלַּח כְּמָה יַעֲדִירָאֵלִין.

וְרָאוּ בְנֵי הַמְּדִינָה שְׁעוֹשָׂה דְבָרִים זָרִים: בְּתַחֲלָה
שִׁלַּח הַקִּיסָרִית, אַחֵר כִּךְ יַעֲדִירָאֵלִין! וַיָּשִׁבוּ עֲצָמָן:
'אֲפֹשֶׁר לְהַפְדָּה, לְשִׁלַּח אַחֵר הַקִּיסָרִית, וְאוֹתוֹ יִשְׁלַחוּ,
וְהַקִּיסָרִית תִּנְהַג הַמְּדִינָה'.

וְכֵן עָשׂוּ. וְשִׁלַּחוּ אֶת הַקִּיסָר, וְהִשִּׁיבוּ אֶת הַקִּיסָרִית,
וְהִיא נִהְגָה הַמְּדִינָה.

וְהַקִּיסָרִית שִׁלְחָה תְּכַף לְהַחְזִיר אֶת הַבְּעֵרְגִיר עִם
אִשְׁתּוֹ הַבְּעֵרְגִירִין, וְהַכְּנִיסָה אוֹתוֹ בְּפִלְטִין [ארמון] שְׁלָה.

וְהַקִּיסָר, כְּשֶׁהָיָה נִשְׁלַח, עָמַד וּבִקֵּשׁ מִהַמּוֹלִיכִים אוֹתוֹ
שִׁינִיחוּהוּ, כִּי אָף עַל פִּי בֶן הָיִיתִי קִיסָר שְׁלָכְכֶם, וּבּוֹדָאֵי
עֲשִׂיתִי לָכֶם טוֹבוֹת, עֲתָה, חָנוּנִי נָא בְּזֹאת וְהִנִּיחוּ
אוֹתִי לִילָךְ, כִּי בּוֹדָאֵי לֹא אֲשׁוּב אֶל הַמְּדִינָה עוֹד, וְאִין

לְכֶם לְהַתְיַרָא; הַנִּיחוּ לִי וְאַלֶּךְ, וְאַהֲיָה עַל כָּל פָּנִים
חֲפָשִׁי יָמַי חַיִּי שְׂיֵשׁ לִי לַחַיּוֹת. וְהַנִּיחוּ אוֹתוֹ.

וְהָיָה הוֹלֵךְ וְהוֹלֵךְ. בֵּין כֶּד וּבֵין כֶּד עָבְרוּ כַּמָּה שָׁנִים,
וְהָיָה הוֹלֵךְ וְהוֹלֵךְ הַקִּיסָר, וּבָא עַל הַיָּם, וְנָשָׂא גַם בֶּן
הָרוּחַ אֶת הַסְּפִינָה, וּבָא גַם בֶּן אֶל הַמְדַבֵּר הַנְּ"ל, עַד
שָׂבָא אֶל הַמְּקוֹם שְׂיֹשְׁבִים שֵׁם אֱלֹהֵי הַשָּׁנִים הַנְּ"ל (הַנְּ"ל)

הַבְּחֹר בֶּן הַקְּעֶרְנִי וּבְחֹ הַיָּפֶת תֹּאֵר, שְׁלִבּוּשָׁה בְּבִגְדֵי זָכָר, כַּנְּ"ל.

וְלֹא הַפִּירוּ זֶה אֶת זֶה, כִּי כָּבֵד נִתְגַּדַּל הַקִּיסָר בְּשַׁעֲרוֹת,
וּכְבֹד עָבְרוּ כַּמָּה שָׁנִים. וְכֵן הֵם גַּם בֶּן כָּבֵד נִתְגַּדְלוּ
בְּשַׁעֲרוֹת, כַּנְּ"ל. וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ: "מֵאַיִן בָּאתָ לְכֹאֵן?"
וְהִשִּׁיב לָהֶם: "עַל יְדֵי סוּחַר" וְכוּ', וְכֵן הֵם הִשִּׁיבוּ לוֹ
וְכוּ'. וַיֵּשְׁבוּ שֵׁם אֱלֹהֵי הַנְּ"ל יַחַד, וְהָיוּ אַכְלִים וְשׁוֹתִים,
כַּנְּ"ל. וְהָיוּ מְנַגְּנִים בְּכָלֵי שִׁיר; כִּי כָּלֵם הָיוּ יְכוּלִים לְנַגֵּן,
כִּי זֶה קִיסָר, וְכֵן הֵם יְכוּלוּ גַם בֶּן לְנַגֵּן, כַּנְּ"ל.

וְהוּא, הַבְּחֹר הַנְּ"ל, הָיָה הַבְּרִיָּה [ורוּז וּמוֹצֵלַח] בִּינֵיהֶם, כִּי
כָּבֵד הָיָה שֵׁם מְכָבֵד; וְהָיָה מְבִיא לָהֶם בֶּשֶׂר וְאַכְלוּ.
וְהָיוּ שֹׂרְפִים שֵׁם עֲצִים שֶׁהָיוּ יְקָרִים מִן זֶהָב בְּיִשׁוּב.

וְהָיָה אוֹתוֹ הַבְּחֹר הַנַּ"ל מוֹכִיחַ לָהֶם (לשון הוכחה וברור דברים)
שָׂכָאן טוֹב לְבִלּוֹת יָמֵי חַיֵּיהֶם, כְּפִי הַטּוֹב שְׂיִישׁ לְבְנֵי
אָדָם בְּעוֹלָם בִּישׁוּב, טוֹב לְפָנִיהֶם לֵישֵׁב כָּאן לְבִלּוֹת
כָּאן יָמֵי חַיֵּיהֶם.

שָׂאָלוּ אוֹתוֹ: "מָה טוֹב הָיָה לָךְ שְׂאָתָה אֵמֵר שְׂכָאן
טוֹב יוֹתֵר לְפָנֶיךָ?" הַשִּׁיב לָהֶם וְסִפֵּר לְפָנִיהֶם מָה
שְׂעֵבֵר עָלָיו, שְׁהָיָה בֶן בְּעֵרְגִיר וְכו', עַד שְׂבָא לְכָאן;
וּמָה הָיָה לוֹ בְּזֶה שְׁהוּא בֶן בְּעֵרְגִיר? שְׁהָיָה לוֹ כָּל
טוֹב?! גַּם כָּאן יֵשׁ לוֹ כָּל טוֹב! וְהוֹכִיחַ לָהֶם שְׂטוֹב
לְבִלּוֹת כָּאן יָמֵי חַיֵּיהֶם.

שָׂאָלוּ הַקִּיסָר הַזֶּה הַנַּ"ל: "הַשְּׂמַעְתָּ מֵאוֹתוֹ הַקִּיסָר?
הַשִּׁיב לוֹ: שְׂשָׂמַעַ. שָׂאָל אוֹתוֹ עַל הַיִּפְתַּ תֹּאֵר: 'אִם
שָׂמַע מִמֶּנָּה?', הַשִּׁיב לוֹ גַּם בֶּן: "הֵן".

וְהִתְחִיל הַבְּחֹר לְהִתְרַגֵּז וְאָמַר: "זֶה הַרוֹצֵחַ!" (הֵנּוּ אוֹתוֹ
הַקִּיסָר הַנַּ"ל שְׂדַבְרוּ מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא לֹא יָדַע שְׁוֹה שְׂמַדְבֵּר עִמּוֹ הוּא הוּא הַקִּיסָר בְּעַצְמוֹ; וְהָיָה הַבְּחֹר אֵמֵר
כְּכַסֵּם, כְּחֹזֵק בְּשֵׁנוֹ עָלָיו, וְאָמַר כְּכַסֵּם: זֶה הַרוֹצֵחַ!). וְשָׂאָלוּ (הֵנּוּ זֶה הַקִּיסָר שְׂנַדְמָה לְאִישׁ אַחֵר,
שָׂאָל לְהַבְּחֹר): "מִמֶּנִּי מָה הוּא רוֹצֵחַ?", הַשִּׁיב לוֹ: "בְּשָׂבִיל
אֲכֹרִיּוֹת שְׂלוֹ וְגַסּוֹתוֹ בְּאִתִּי לְכָאן". שָׂאָלוּ: "וְאִיךָ?"
וְיֵשֵׁב עַצְמוֹ הַבְּחֹר: שְׂבְּכָאן אֵין לוֹ מִמִּי לְהִתִּירָא,

והגיד לו וספר לו כל אותו המאָרע שְׁעָבַר עָלָיו. (נראו
 הדברים, שבתחלה לא ספר לו טף המעשה, רק שהיה בן בערניר).

שָׁאֵלוּ: "אם הָיָה זֶה הַקִּיסָר בָּא לִידָךְ, הֲיִיתָ נוֹקֵם בּוֹ
 עֲבָשׁוּ?" הָשִׁיב לוֹ: "לֹא!" (כי הוא הָיָה רַחֲמָן) "אֲדַרְבָּא, הֲיִיתִי
 מִפְּרָנְסוּ כְּמוֹ שְׂאֵנִי מִפְּרָנְסוּ אוֹתָךְ!"

שוב התחיל הקיסר להתאנח ולגנח: "כִּמָּה שִׁיבָה
 רָעָה וּמְרָה לְהַקִּיסָר הַזֶּה", כִּי שָׁמַע שֶׁהֵיפֵת תֹּאֵר שְׁלוֹ
 נָאֻבְרָה וְהוּא נִשְׁלַח.

וַיֹּאמֶר עוֹד אוֹתוֹ הַבְּחוּר: "בְּשִׁבִיל אֲכֹרְיֹתוֹ וְגַדְלוֹת
 שְׁלוֹ אֲבִד אֶת עֲצָמוֹ וְאֶת בְּתוֹ וְאֲנִי נִשְׁלַכְתִּי לְכָאן -
 הַכֹּל עַל יְדוֹ!"

שָׁאֵלוּ עוֹד (הֵינִי הַקִּיסָר לְהַבְּחוּר): "אם הָיָה בָּא לִידָךְ הֲיִיתָ נוֹקֵם
 בּוֹ?" הָשִׁיב לוֹ: "לֹא! אֲדַרְבָּא, הֲיִיתִי מִפְּרָנְסוּ מִמֶּשׁ
 כְּמוֹ שְׂאֵנִי מִפְּרָנְסוּ אוֹתָךְ!"

וַיִּתְּוֹדַע הַקִּיסָר אֵלָיו, וְהוֹדִיעוּ שֶׁהוּא בְּעֲצָמוֹ הוּא
 הַקִּיסָר הַגָּ'ל, וְיָמָה שְׁעָבַר עָלָיו וְכוּ'; וְנִפְלַע עָלָיו (הַבְּחוּר)
 הַגָּ'ל וְחִבְקוֹ וְנִשְׁקוֹ.

וְהִיא (הֵינּוּ הַיְפֹת תֹּאֵר, שֶׁהֵיחָה גַם בֶּן שָׁם, וְקִשְׁרָהּ נִדְמִית לְזָכָר) שְׁמָעָה כָּל זֹאת,
 מַה שְּׂאֵלוּ מְדַבְּרִים זֶה לָזֶה...

וְהַבְּחֹר הַגֵּ"ל, הָיָה דְרָכּוֹ לִילֵךְ בְּכָל יוֹם וְעָשָׂה לוֹ סִימָן
 בְּשִׁלְשָׁה אֵילָנוֹת, כִּי הָיָה שֵׁם אֲלָפִים אֲלָפִים אֵילָנוֹת,
 וּבִקְשָׁה שֵׁם הַכֶּתֶב הַגֵּ"ל (הֵינּוּ בְּשִׁלְשָׁה אֵילָנוֹת מִרְחֵם), וְעָשָׂה בָהֶם סִימָן,
 כִּדְרֵי שְׁלִמְחָר לֹא יִצְמָרֵךְ לְכַדֵּק וּלְחַפֵּשׂ בְּאֵלוֹ הַשְּׁלִשָּׁה
 אֵילָנוֹת; כִּלְיָ הָאֵל וְאוֹלֵי יִמְצָא אוֹתוֹ הַכֶּתֶב הַגֵּ"ל.

וּכְשֶׁהָיָה חוֹזֵר מִשָּׁם, הָיָה בָּא עִם עֵינָיִם בְּכִיּוֹת, מִחֲמַת
 שֶׁהָיָה בּוֹכָה בְּשִׁבְקָשׁ וְלֹא מִצָּא.

שְׂאֵלוֹ אוֹתוֹ: "מַה אַתָּה מְבַקֵּשׁ בְּאֵלוֹ הָאֵילָנוֹת, כִּנְ"ל,
 וְאַחַר כֵּךְ אַתָּה חוֹזֵר וְעֵינֶיךָ בְּכִיּוֹת?", הַשִּׁיב לָהֶם
 וְסִפֵּר לָהֶם כָּל אוֹתוֹ הַמַּעֲשָׂה, שֶׁבֵּת הַקַּיִסָּר שְׁלָחָה לוֹ
 בְּתָב וְכוּ', וְטָמַן אוֹתוֹ בְּאֵלוֹ אֵילָנוֹת, וּבָא רוּחַ סַעְרָה
 וְכוּ', כִּנְ"ל; וְעַתָּה הוּא מְבַקֵּשׁ אוֹלֵי יִמְצָא. אָמְרוּ לוֹ:
 "לְמַחֵר, בְּשִׁתְּלֵךְ לְבַקֵּשׁ גֵּלְךָ גַם בֶּן עַמֶּךָ, אוֹלֵי נִמְצָא
 אֲנַחְנוּ אוֹתוֹ הַכֶּתֶב". וְכֵן הָיָה, וְהִלְכוּ הֵם עִמּוֹ גַם בֵּן.

וּמְצָאָה הַבַּת קִיסָר אֶת אוֹתוֹ הַכֶּתֶב בְּאֵילָן, וּפְתָחָה
אוֹתוֹ, וְרָאָתָה שֶׁהוּא כֶּתֶב יָדָה מִמֶּשׁ.

חֲשֵׁבָה בְּדַעְתָּה: אִם תִּגִּיד לוֹ תִּכְרַף שֶׁהִיא הִיא,
כְּשֶׁתִּחְזֹר וְתִפְשֹׁט אֵלּוֹ הַמַּלְבוּשִׁים וְתִחְזֹר לִיְפִיָּה
וְתִהְיֶה שׁוֹב יַפֶּת תֹּאֵר כְּמִקְדָּם - יוֹכֵל לִפְלֹל וְלִגְוֹעַ, וְהִיא
רוֹצָה שִׁיְהִיָּה בְּכַשְׁרוֹת כְּדָת.

וְהִלְכָה וְהִחְזִירָה לוֹ הַכֶּתֶב, וְאָמְרָה לוֹ שֶׁמְצָאָה הַכֶּתֶב.
וְתִכְרַף גַּפְּל חֲלָשׁוֹת. וְהִחְיֹו וְהִכְרִיאֻ אוֹתוֹ, וְהָיָה בֵּינֵיהֶם
שִׁמְחָה גְדוֹלָה.

אֲחֵר כִּדְ אָמַר אוֹתוֹ הַכְּחוּר: "לָמָּה לִי הַכֶּתֶב? הֵיכֵן
אֶמְצָאָה? כִּי בְהִכְרַח הִיא עֲכָשׁוֹ אֶצֶל אִיזָה מְלָךְ,
וְלָמָּה לִי זֹאת? אֲבָלָה כָּאֵן יְמֵי חַיִּי" וְהִשִּׁיב לָהּ הַכֶּתֶב,
וְאָמַר לָהּ: "הֵא לָךְ הַכֶּתֶב וְתִלְךְ וְתִשְׁאַנְנָה (כִּי הִיא נְדָמִית לְזָכַר,
כ"ל). וְרָצָתָה לִילָךְ.

וּבִקְשָׁה מִמֶּנּוּ שִׁילָךְ עִמָּה גַם כֵּן, כִּי הוּא בּוֹדָאֵי יִקַּח
אוֹתָהּ, וְהָיָה הַטּוֹב הַהוּא אֲשֶׁר יִהְיֶה לִי, אֶתֶּן לָךְ חֵלֶק

גַּם כֵּן (הֵינּוּ שֶׁהַבַּת קִיסָר שְׁנַדְמִית לְזָכַר, אִמְרָה אֵל הַכְּחוּר שֶׁלֹּא יִדַע שֶׁהִיא כְּעֶצְמָה הִיא הַיֶּפֶת

תֹּאֵר הַנָּל, שִׁילָךְ עִמּוֹ גַם כֵּן, וְהוּא בּוֹדָאֵי יִקַּח אֶת הַיֶּפֶת תֹּאֵר וְיִטַּב עִם הַכְּחוּר גַּם כֵּן). וְהַכְּחוּר

רָאָה יִשְׁהוּא אִישׁ חָכָם (הָיָה הַבַּת קִיסָר, שְׁאֵנוּ מְדַבְּרִים עָלָיו בְּלִשׁוֹן זָכָר כַּנ"ל),
וּבְיַדָּאֵי יִשְׁיִיג וְיִקַּח אוֹתָהּ, וְנִתְרַצָּה לִילְדָה עִמּוֹ.

וְהַקִּיסָר הֵנ"ל הָיָה גִשְׁאָר לְבָדוּ, כִּי הוּא הָיָה יָרֵא לְשׁוּב
אֶל הַמְּדִינָה. וּבְקִשָּׁה מִמֶּנּוּ שְׁיִלְדָה גַם כֵּן, כִּי מֵאַחַר
יִשְׁהוּא יָשׁוּב וְיִקַּח הַיִּפְתַּת תַּאֲר, אֵין לוֹ אִימָה עוֹד (כִּי יִתְּרוֹ
הַמֶּלֶךְ), וְיִוְכַל לְהִשְׁיבוֹ גַם כֵּן.

וְהִלְכוּ אֵלָיו הַשְּׁלֵשָׁה יָחַד וְשָׁכְרוּ לָהֶם סְפִינָה, וּבָאוּ אֶל
הַמְּדִינָה שְׁיִוְשְׁבַת שֵׁם הַקִּיסָרִית, וּבָאוּ אֶל אוֹתוֹ הָעִיר
שֶׁהִיא יוֹשְׁבַת שֵׁם, וְהֶעֱמִידוּ הַסְּפִינָה.

וְיִשְׁבָּה עֲצָמָה (בַּת הַקִּיסָר): אִם תּוֹדִיעַ תִּכְרַף לְאִמָּה שְׁפֹאֲתָה,
תּוֹכַל לְגֹעַ! וְשָׁלַחַה אֶצְלָה: בְּאִשֶׁר שְׁנַמְצָא אִישׁ
שְׁיִוְדַע יִדְעָה מִבְּתָהּ. אַחַר כֵּן הִלְכָה בְּעֲצָמָה וְסִפְרָה
לְהַקִּיסָרִית כֹּל מַה שְׁעֵבַר עַל בְּתָהּ, וְסִפְרָה לָהּ כֹּל
הַמַּעֲשֵׂה, וּלְבַסּוֹף אָמְרָה לָהּ: "וְהִיא גַם כֵּן בְּכָאן".

אַחַר כֵּן אָמְרָה לָהּ הָאִמָּת: "אֲנִי אֲנִי הִיא", וְהוֹדִיעָה
לָהּ שְׁגַם הַחֲתָן שָׁלָה - בֶּן הַפֶּעֶרְגִיר, הוּא גַם כֵּן בְּכָאן.

אך אמרה לה: שאינה רוצה באפן אחר, רק שישבו את אביה הקיסר למקומו. ואמה לא היתה מרצית לזה כלל, כי חרה לה עליו מאד על שבשבילו היה כל הנ"ל, אך אף על פי כן הכרחה למלאת רצון בתה. ורצו להשיבו, ויבקשו, והנה אין הקיסר נמצא כלל. והגידה לה בתה: שגם הוא בכאן.

**והיתה החתנה והשמחה
בשלמות.**

**והמלוכה והקיסרית קבלו הזוג
הזה, ומלכו בכפה.**

גם אחר כך לא היה להקיסר הזקן גדלה, כי הפל היה על ידו. המאמראם מפחו מפחו אותו על פניו ודחפוהו.

הבערגיר היה לו גדלה מאד, כי הוא אבי הקיסר, שהוא העקר.

מעשה יט
בן אלדן ובן שפחה שנתחלפו

מעשה במלך אחד,

שְׁהִיְתָה שְׂפָחָה אַחַת בְּבֵיתוֹ שְׁהִיְתָה
מְשֻׁמָּשֶׁת אֶת הַמְּלָכָה. (וּמִסְתַּמָּא מִבְּשֻׁלַת
אֵינָה רְשָׁאָה לְכַנֵּס אֶל הַמְּלָךְ, אֲךָ הִיְתָה אֵיזָה
שְׂפָחָה מְשֻׁרְתֶת קִטְנָה בְּמַעֲלָה).

וְהִגִּיעַ זְמַן לְדַתָּה שֶׁל הַמְּלָכָה, וְגַם
הַשְּׂפָחָה הַזֵּה לְהִגִּיעַ זְמַן לְדַתָּה בְּאוֹתוֹ
הַיָּת.

וְהִלְכָה הַמְּיַלְדֶת וְהַחֲלִיפָה הַוּלְדוֹת,
לְמַעַן תִּרְאֶה מַה יִּצְמַח מִזֶּה וְאִיךָ יִפְלֹ
דָּבָר; וְהַחֲלִיפָה הַוּלְדוֹת, וְהַנִּיחָה בֶן
הַמְּלָךְ אֶצֶל הַשְּׂפָחָה וּבֶן הַשְּׂפָחָה אֶצֶל
הַמְּלָכָה.

ואחר כך התחילו אלו הבנים להתגדל.

ובן המלך (הינו זה שנתגדל אצל המלך, כי היו סוכרים, שהוא בן המלך) היו מגדלים אותו ממעלה למעלה, עד שהיה הולך וגדול והיה בריה גדולה.

וגם אותו בן השפחה (הינו בן המלך באמת, אך נתגדל אצל השפחה, כנ"ל) נתגדל בביתו, ושניהם היו לומדים יחד בחדר אחד. וזה הבן מלך האמתי שנקרא "בן השפחה", היה טבעו נמשך לנמוס המלכות, אך שהיה נתגדל בבית העבד, ולהפך, בן השפחה שנקרא "בן המלך", היה טבעו נמשך לנמוס אחר שלא כנמוס המלך, אך שהיה נתגדל בבית המלך והיה מוכרח להתנהג בנמוס המלכות, שהיו מגדלים אותו בנמוס זה.

והמילדת הנ"ל, מחמת שנשים דעתן קלות, הלכה וגלתה הסוד לאחד, איך שהחליפה הבנים, כנ"ל, וחברא חברא אית לה [לחבר יש חבר], עד שנתגלה הסוד מאחד לחברו - בדרך העולם, עד שהיו העולם מרננים בזה - איך שנחלף הבן מלך. אבל אין רשאים לדבר מזה, שלא יתגלה למלך, כי בודאי אין רשאים

שִׁידַע הַמֶּלֶךְ מִזֶּה, כִּי מִה יַעֲשֶׂה הַמֶּלֶךְ בְּזֶה, כִּי אֵין
 תִּקְנֶה לָּזֶה, כִּי אֵי אֶפְשֶׁר לְהֶאֱמִין, אוֹלֵי הוּא שְׁקֵר,
 וְאֵיךְ אֶפְשֶׁר לְחֹזֵר וּלְהַחֲלִיף? וְעַל כֵּן בּוֹדֵאי אֲסוּר לָהֶם
 לְגַלוֹת זֹאת לְמֶלֶךְ, רַק הָעַם הָיוּ מְרַנְּנִים בִּינֵיהֶם עַל זֶה.

וַיְהִי הַיּוֹם, וְהֵלֶךְ אַחֲרָי וַגְּלָה הַסּוּד בְּאֲזֵי הַבֶּן מֶלֶךְ,
 אֵיךְ שְׂאֲמָרִים עָלָיו שְׂנֵחֲלָה, כַּנֶּ"ל - "אֵךְ אֵי אֶפְשֶׁר
 לָךְ לְחַקֵּר עַל זֶה, כִּי אֵין זֶה כְּבוֹדֶךָ, וְאֵי אֶפְשֶׁר לָךְ
 לְחַקֵּר זֹאת כָּלָל; אֵךְ הוֹדַעְתִּי לָךְ זֹאת, כִּי אוֹלֵי יִהְיֶה
 קֶשֶׁר בְּנֶגֶד הַמְּלוּכָה, וְיִוָּכַל הַקֶּשֶׁר לְהַתְּחַזֵּק עַל יַדֵּי
 זֶה, כִּי יֵאמְרוּ, שֶׁהֵם לוֹקְחִים לְעֶצְמָם הַבֶּן מֶלֶךְ לְמֶלֶךְ,
 הֵינּוּ אוֹתוֹ שְׂאֲמָרִים עָלָיו שֶׁהוּא הַבֶּן מֶלֶךְ הָאֲמִתִּי
 (כַּנֶּ"ל) עַל כֵּן אָתָּה צְרִיךְ לְחַשֵּׁב מַחֲשָׁבוֹת עַל הַבֶּן הַנֶּ"ל
 לְהַעֲבִירוֹ" (כַּל זֶה הוּא דְבָרֵי אוֹתוֹ הַאִישׁ שֶׁגִּלָּה הַסּוּד לְבֵן הַשִּׁפְחָה הַנִּקְרָא בֶן הַמֶּלֶךְ).

וְהֵלֶךְ זֶה הַבֶּן מֶלֶךְ (הֵינּוּ זֶה שֶׁנִּקְרָא בֶן מֶלֶךְ. וְהַכֵּלֵל: כָּל מְקוֹם, שֶׁנִּזְכָּר כָּאֵן בֶּן הַמֶּלֶךְ
 סֵתֵם, הַכּוּנָה עַל הַנְּחֻלָּה, הֵינּוּ שֶׁהוּא בְּאֵמֶת בֶּן הַשִּׁפְחָה, רַק שֶׁנִּקְרָא בֶן הַמֶּלֶךְ, כִּי נִתְגַּדֵּל אֶצֶל הַמֶּלֶךְ, כַּנֶּ"ל.
 וְכֵן הַשִּׁפְחָה - בְּמְקוֹם שֶׁנִּזְכָּר בֶּן הַשִּׁפְחָה. רַק בְּמְקוֹם שֶׁנִּזְכָּר בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֲמִתִּי אוֹ בֶּן הַשִּׁפְחָה הָאֲמִתִּי, אֵי
 הַכּוּנָה עַל הָאֲמִתִּי לְאֲמִתּוֹ) וְהַתְּחִיל לְגַרֵם רְעוֹת לְאָבִי הַבֶּן הַנֶּ"ל (אֲשֶׁר

באמת הוא אביו, כנ"ל) וְשֵׁם עֵינֹו לְהִיּוֹת רוֹבָה בּוֹ רָעוֹת תָּמִיד,
וְהָיָה תָּמִיד גּוֹרֵם לוֹ רָעוֹת רָעָה אַחַר רָעָה, כְּדִי שִׁיכַרְח
לְעַקֵּר עִם בְּנוֹ.

וְכָל זְמַן שֶׁהָיָה הַמֶּלֶךְ חַי, עֲדִין לֹא הָיָה לוֹ מִמְשָׁלָה כָּל
כֶּד, אַף עַל פִּי כֵן הָיָה גּוֹרֵם לוֹ רָעוֹת. וְאַחַר כֵּךְ נִזְקַן
הַמֶּלֶךְ וּמָת, וְלָקַח הוּא אֶת הַמְּלוּכָה (הַיְנוּ כֵן הַשְּׁפָחָה שֶׁנִּחְלַף וְנִקְרָא
עֲתָה בֶן מֶלֶךְ כִּנ"ל), וְאָז עֲשֶׂה רָעוֹת יוֹתֵר לְאַבִּי הַבֶּן הַנ"ל - רָעָה
אַחַר רָעָה; וְהָיָה עוֹשֶׂה בְּדֶרֶךְ עֲרָמָה, בְּאִפְנֵי שְׂלֵא יִבְנוּ
הָעוֹלָם שֶׁהוּא עוֹשֶׂה לוֹ רָעוֹת, כִּי אִין זֶה נָאָה בְּפִנֵּי
הַהֶמוֹן, רַק הָיָה מַעֲלִים הַדְּבָר; וְגַרְם לוֹ רָעוֹת תָּמִיד.

וְהִבִּין אָבִי הַבֶּן הַנ"ל שֶׁהוּא עוֹשֶׂה לוֹ רָעוֹת בְּשָׂבִיל
הָעֲנָן הַנ"ל, וְעָנָה וְאָמַר לְבָנוּ (הַיְנוּ כֵן הַמֶּלֶךְ בְּאִמָּתוֹ, אֲדָּ עַל יְדֵי הַחֲלוּף נִרְמָה
שְׂהוּא בֶן) וְסִפֵּר לוֹ כָּל הָעֲנָן, וְאָמַר לוֹ, שִׁישׁ לוֹ רַחֲמָנוֹת
גְּדוֹל עָלָיו; כִּי מִמָּה נִפְשָׁד, אִם אַתָּה בְּנִי, בּוֹדָאֵי יֵישׁ
לִי רַחֲמָנוֹת עָלֶיךָ, וְאִם אַתָּה בֶּן הַמֶּלֶךְ בְּאִמָּתוֹ, בּוֹדָאֵי
הַרַחֲמָנוֹת גְּדוֹל בְּיוֹתֵר עָלֶיךָ, כִּי הוּא רוֹצֵה לְהַעֲבִיר
אוֹתְךָ לְנִמְרֵי חֶסֶם וְשְׁלוֹם; עַל כֵּן אַתָּה מְכַרְח לְעַקֵּר
מִכָּאֵן. וְהוֹרַע בְּעֵינָיו הַדְּבָר מְאֹד. אֲדָּ הַמֶּלֶךְ הַנ"ל (דְּהַיְנוּ

זה שנעשה מלך מחד אביו, כי נדמה שהוא הן מלך, מחמת החלופי) הִיָּה רוֹכֵה לוֹ בְּכָל
פַּעַם חֲצִי רָעָתוֹ זֶה אַחַר זֶה.

וּנְתִישֵׁב הַבֶּן הַנִּ"ל לְעֵקֶר מִשָּׁם, וְנָתַן לוֹ אָבִיו מָמוֹן
הַרְבֵּה וְהִלְךְ לוֹ.

וְחָרָה לוֹ הַדָּבָר מְאֹד לְבֵן הַנִּ"ל (אֲשֶׁר הוּא בְּאֶמֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ) עַל
אֲשֶׁר נִתְגַּרְשׁ מִמְּדִינָתוֹ בְּחַנּוּם, כִּי הִסְתַּכֵּל בְּעַצְמוֹ:
'לָמָּה וְעַל מָה מִגִּיעַ לִי זֹאת לְהִתְגַּרֵּשׁ? אִם אֲנִי בֶן
הַמֶּלֶךְ, בְּוַדַּאי אֵינּוּ מִגִּיעַ לִי זֹאת, וְאִם אֵינִי בֶן הַמֶּלֶךְ,
גַּם בֶּן אֵינּוּ מִגִּיעַ לִי זֹאת לְהִיּוֹת בּוֹרַח בְּחַנּוּם, כִּי מָה
חֲטָאִי?'

וְהֵרַע לוֹ מְאֹד, וּמִחֲמַת זֶה לָקַח אֶת עַצְמוֹ אֶל הַשְּׂתִיָּה,
וְהִלְךְ לְבֵית הַזּוֹנוֹת, וְרָצָה לְבָלוֹת בָּזָה אֶת יָמָיו:
לְהִשְׁתַּכֵּר וְלִילֵךְ בְּשִׁרְיוֹת לְבוֹ, מִחֲמַת שְׁנַתְגַּרֵּשׁ
בְּחַנּוּם.

וְהַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל תָּפַס אֶת הַמְּלוּכָה בְּחֻזְקָה, וּכְשֶׁהָיָה
שָׁמַע שִׁישׁ אֵיזָה אֲנָשִׁים שְׁמַרְנָנִים וּמְדַבְּרִים מֵהַחֲלוּף
הַנִּ"ל, הָיָה מַעֲגִישָׁם וְנוֹקֵם בָּם מְאֹד, וּמִלְכָּד בְּתַקְוָה וְעוֹ.

ויהי היום, ונסע המלך עם שריו לתפס חיות (שקורין
 באולאונט), ובאו למקום נאה ונהר מים לפני המקום ההוא,
 ועמדו שם לנוח ולטייל.

והניח עצמו המלך לשכב, ובא על דעתו המעשה
 הנ"ל שעשה - שגרש את הבן הנ"ל בחנם - 'כי ממה
 נפשך: אם הוא בן המלך, לא די שנתחלף? מדוע
 יהיה נתגרש מכאן?! ואם אינו בן המלך, גם כן אין
 מגיע לו לגרשו, כי מה חטא?'

והיה המלך חושב בזה ומתחרט על החטא והעולה
 הגדולה הזאת שעשה, ולא ידע לתת עצה לנפשו מה
 לעשות בזה; ואי אפשר לדבר מדבר בזה עם שום
 אדם להתייעץ עמו.

ונתעצב בדאגה מאד, ואמר להשרים: לשוב, כי
 מאחר שנפלה עליו דאגה אין צריכין עוד לטייל; וחזרו
 לביתם.

וּבְשׁוּחֲזוֹר הַמֶּלֶךְ לְבֵיתוֹ, בְּוֹדָאֵי הָיוּ לוֹ כַּמָּה עֲנִינִים
וְעַסְקִים, וְנִתְעַסַּק בְּעַסְקָיו, וְעָבַר מִדַּעְתּוֹ עֲנִין הַנַּ"ל.

וְהֵבֵן הַנַּ"ל, שְׁנִתְגַּרְשׁ (אֲשֶׁר הוּא בֶן הַמֶּלֶךְ בְּאֵמֶת) וְעָשָׂה מַה שְׁעָשָׂה
וּבִזְבוּ מַעוֹתָיו, פֶּעַם אֶחָד יֵצֵא לְבָדוֹ לְטִיֵּל.

וְהֵנִיחַ לְשֹׁכֵב, וּבָא לוֹ עַל דַּעְתּוֹ מַה שְׁעָבַר עָלָיו,
וְחָשַׁב: 'מַה זֹאת עָשָׂה אֱלֹקִים לִי? אִם אֲנִי הֵבֵן מֶלֶךְ,
בְּוֹדָאֵי אֵינִי רְאוּי לִי זֹאת, וְאִם אֵינִי בֶן הַמֶּלֶךְ, גַּם בֶּן
אֵינִי מִגִּיעַ לִי זֹאת - לְהִיּוֹת בּוֹרַח וּמְגָרֵשׁ?' וְנִתְיָשַׁב
בְּדַעְתּוֹ: 'אֲדַרְבָּא, אִם בֶּן, שֶׁה' יִתְבָּרַךְ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת
כְּזֹאת - לְהַחֲלִיף אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ' (וְשִׁעְבַר עָלָיו כְּנִיל) 'אִם בֶּן
הֵיִתְכֵן מַה שְׁעָשִׂיתִי? וְכִי כִּף הָיָה רְאוּי לִי לְהִתְנַהֵג
כְּמוֹ שְׁעָשִׂיתִי?' וְהִתְחִיל לְהַצְטַעַר וּלְהִתְחַרֵּט מְאֹד עַל
הַמַּעֲשִׂים רָעִים שְׁעָשָׂה.

וְאַחַר כֵּךְ חָזַר לְמְקוֹמוֹ וְחָזַר אֶל הַשְּׂכָרוֹת, אֶךְ
מִחֲמַת שְׂכָבָר הִתְחִיל לְהִתְחַרֵּט, הָיָה מְבַלְבֵּל אוֹתוֹ
הַמְחַשְּׁבוֹת שֶׁל חֲרָטָה וְתִשׁוּבָה בְּכָל פֶּעַם.

פַּעַם אַחַת הִנִּיחַ עֵצְמוֹ לְשֹׁכֵב. וְחָלַם לוֹ: אִיךְ שְׁבַמְקוֹם
פְּלוֹנִי יֵשׁ יָרִיד בְּיוֹם פְּלוֹנִי, שְׂיִלְךָ לְשָׁם, וּמֵה שְׂיִזְדַּמֵּן
לוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה אֵיזָה עֲבָדוֹת לְהִשְׁתַּפֵּר, יַעֲשֶׂה אוֹתוֹ
הָעֲבָדוֹת, אֵף אִם אֵינּוּ לְפִי כְבוֹדוֹ. וְהִקְיִן.

וְהַחֲלוֹם הַזֶּה נִכְנָס לוֹ מְאֹד בְּמַחְשַׁבְתּוֹ; כִּי לְפַעְמִים
עוֹבֵר הַדְּבָר תַּכְרַף מִן הַמַּחְשָׁבָה, אֵף דְּבַר הַחֲלוֹם הַזֶּה
נִכְנָס הֶרְבֵּה בְּמַחְשַׁבְתּוֹ. אֵף אֵף עַל פִּי כֵן הָיָה קָשָׁה
בְּעֵינָיו לַעֲשׂוֹת זֹאת.

וְהִלְךְ יוֹתֵר אֶל הַשְׁתֵּיָה; וְחָלַם לוֹ יוֹתֵר הַחֲלוֹם הַזֶּ"ל
כְּמֵה פְּעָמִים, וּבִלְבָּל אוֹתוֹ מְאֹד.

פַּעַם אַחַת הָיוּ אוֹמְרִים לוֹ בְּחֲלוֹם: "אִם אַתָּה רוֹצֵה
לְחוּם עַל עֵצְמְךָ - תַּעֲשֶׂה כְּנִ"ל!" וְהִכְרַח לְקַיֵּם אֶת
הַחֲלוֹם.

וְהִלְךְ וְנָתַן מוֹתֵר הַמַּעוֹת שֶׁהָיָה לוֹ עֲדוּן עַל הָאֲכַסְנִיָּא,
גַּם הַמְּלַבּוּשִׁים חֲשׂוּבִים שֶׁהָיָה לוֹ הִנִּיחַ גַּם כֵּן עַל
הָאֲכַסְנִיָּא. וְהוּא לָקַח לְעֵצְמוֹ מְלַבּוּשׁ פְּשׁוּט שֶׁל
סוֹחְרִים, כְּגוֹן אֶפְיִנְטִישׁע [מַלְבוּשׁ עֵלִיז], וְנָסַע עַל הַיָּרִיד. וּבָא
לְשָׁם.

והשִׁבִים וְהִלֵּךְ עַל הַיָּרִיד. וּפָנַע בּוֹ סוֹחֵר אֶחָד, וְאָמַר לוֹ: "רְצוֹנָךְ לְהִשְׁתַּפֵּר בְּאִיזָה עֲבֹדוֹת?" הַשִּׁיב לוֹ "הֵן" אָמַר לוֹ: "אֲנִי צָרִיךְ לְהוֹלִיךְ בְּהֵמוֹת, תִּשְׁכִּיר עֲצָמָךְ אֲצִלִּי?" וְהוּא לֹא הָיָה לוֹ פָּנָא לִישֵׁב אֶת עֲצָמוֹ בְּזוֹה, מִחֲמַת הַחֲלוּם הַנִּל, וְעָנָה וְאָמַר תַּכְּף: "הֵן", וְהִסּוֹחֵר שָׁכַרוּ תַכְּף.

וּתַכְּף הִתְחִיל לְשַׁמֵּשׂ עִמּוֹ וּלְצִוּוֹת עָלָיו, כְּדֶרֶךְ הָאָדוֹן עַל מְשָׁרְתָיו. וְהוּא הִתְחִיל לְהִסְתַּפֵּל בְּעֲצָמוֹ: 'מָה עֹשֶׂה?! כִּי בּוֹדְאִי אֵין רְאוּי לוֹ עֲבֹדוֹת כְּזוֹה, כִּי הוּא אִישׁ יָדָה, וְעַתָּה יִצְטָרֵךְ לְהוֹלִיךְ בְּהֵמוֹת וַיִּכְרַח לִילָךְ רַגְלֵי אֲצִל הַבְּהֵמוֹת. אֵךְ אֵי אֶפְשָׁר לְהִתְחַרֵּט.

וְהִסּוֹחֵר מְצִוֶה עָלָיו כְּדֶרֶךְ הָאָדוֹן. וְשָׂאֵל אֶת הַסּוֹחֵר: "אֵיךְ אֵלֶיךָ לְבַדִּי עִם הַבְּהֵמוֹת?" הַשִּׁיב לוֹ: "יֵישׁ עוֹד רַעִים מוֹלִיכֵי בְּהֵמוֹת שְׁלִי, וְתִלְךְ עִמָּם". וְנָתַן לוֹ לָיִדוֹ אִיזָה בְּהֵמוֹת שְׂיֹלִיכֵם, וְהוֹלִיכֵם חוּץ לְעִיר. וְשָׁם נִתְקַבְּצוּ יַחַד שְׂאָר הָרוֹעִים הַמוֹלִיכִים הַבְּהֵמוֹת, וְהִלְכוּ יַחַד.

והולידך את הבהמות. והסוחר היה רוכב על סוס,
והלך אצלם. והסוחר היה רוכב באכזריות, וכנגדו
היה באכזריות יותר מאד. והוא היה מתפחד מאד
מאד מן הסוחר, מחמת שראהו באכזריות גדול
כנגדו, והיה מתירא פן יכה אותו הכאה אחת במקלו
וימות תכף (הטו כי מרב דקותו כי היה איש רך מאד על כן נדמה לו כן)

והיה הולך עם הבהמות והסוחר אצלם. ובאו לאיזה
מקום, ולקחו השק שמנח בו הלחם של הרועים, ונתן
להם (הסוחר) לאכל. ונתנו לו גם כן מלחם זה, ואכל.

אחר כך היו הולכים אצל יער עב מאד (הטו שהאילנות הם רצופים
ותכופים מאד זה אצל זה), והלכו ותעו נשתי בהמות מהבהמות
של זה הבן (שנעשה רעה אצל הסוחר כנ"ל).

וצעק עליו הסוחר, והלך אחריהם לתפסם, והם
ברחו יותר. ורדף אחריהם. ומחמת שהיער היה רצוף
ועב, תכף כשנכנס לתוך היער לא ראו זה את זה,
ונתעלם מעיני החברים שלו מיד.

והוא היה הולך ורדף אחרי הבהמות, והם בורחים.
ורדף אחריהם הרבה, עד שבא לתוך עבי היער.

וּנְתִישֵׁב: 'בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ אָמוֹת! כִּי אִם אָשׁוּב בְּלִי
הִבְהֵמוֹת, אָמוֹת עַל יְדֵי הַסּוֹחֵר (כִּי הָיָה נִדְקָה לֹא מִחֻמַּת פֶּחַד שֶׁהָיָה לוֹ מִן
הַסּוֹחֵר, שְׂמִיּוֹת אוֹתוֹ כִּשְׁשׁוּב בְּלִי הִבְהֵמוֹת) וְאִם אֶהְיֶה כָּאֵן - גַּם בֵּין אָמוֹת
עַל יְדֵי חַיּוֹת שְׁבִיעֵר! וְלָמָּה לִּי לָשׁוּב אֶל הַסּוֹחֵר?! כִּי
אֵיךְ אוֹכֵל לֵבָא אֵלָיו בְּלִי הִבְהֵמוֹת' כִּי הָיָה לוֹ פֶּחַד
גָּדוֹל מְמַנּוּ.

וְהִלֵּךְ וְרָדַף יוֹתֵר אַחֲרֵי הִבְהֵמוֹת, וְהֵם בּוֹרְחִים. בְּתוֹךְ
כֶּךָ נַעֲשֶׂה לִלְזָה. וְדָבָר כְּזֶה עֲדִין לֹא עָבַר עָלָיו -
שִׁיעָמְרֵךְ לָלוֹן יַחֲדֵי בְּלִילָה בְּתוֹךְ עָבִי הַיֵּעַר כְּזֶה.
וְשָׁמַע קוֹל נְהַמַּת הַחַיּוֹת שֶׁהוֹמִים כְּדַרְכָּם. וּנְתִישֵׁב
בְּדַעְתּוֹ, וְעָלָה עַל אֵיזָה אֵילָן וְלֵן שָׁם. וְשָׁמַע קוֹל
הַחַיּוֹת שֶׁשָּׂאֲגִים כְּדַרְכָּם.

בְּבִקְרֵי הַסֵּתֶכֶל, וְרָאָה וְהִנֵּה הִבְהֵמוֹת עוֹמְדִים סְמוּכִים
אֶצְלוֹ! וְיָרַד מִן הָאֵילָן וְהִלֵּךְ לְתַפְסָם, וּבָרְחוּ לְהֵלֵן.
וְהִלֵּךְ אַחֲרֵיהֶם יוֹתֵר, וּבָרְחוּ יוֹתֵר. וְהָיוּ הִבְהֵמוֹת
מוֹצְאִים שָׁם אֵיזָה עֲשָׂבִים, וְעָמְדוּ לְרַעוֹת וּלְאָכֵל.
וְהָיָה הוֹלֵךְ לְתַפְסָם, וּבָרְחוּ.

וְכֵן הָיָה הוֹלֵךְ אַחֲרֵיהֶם וְהֵם בּוֹרְחִים, הוֹלֵךְ אַחֲרֵיהֶם
 וְהֵם בּוֹרְחִים; עַד שֶׁבָּא בְּתוֹךְ עֲבֵי הַיַּעַר מְאֹד, שֶׁהָיָה
 שֵׁם חַיִּים שְׂאִינָם מְתִירָאִים מְאֹד מְאֹד, כִּי הֵם
 רְחוּקִים מִן הַיְשׁוּב.

וְשׁוֹב נַעֲשֶׂה לִילָה; וְשָׁמַע קוֹל נְהִמַת הַחַיִּים, וְנִתְּרָא
 מְאֹד. וַיֵּרָא וְהִנֵּה עוֹמֵד שֵׁם אֵילָן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד. עָלָה
 עַל אוֹתוֹ הָאֵילָן.

בְּבֹאוֹ עַל הָאֵילָן, וַיֵּרָא וְהִנֵּה שׁוֹכֵב שָׁם בֶּן אָדָם,
 וְנִתְּרָא. אֵךְ אַף עַל פִּי בֶן הָיָה לוֹ לְנַחֲמָה מְאֹד
 שְׁמִצָּא כָּאֵן בֶּן אָדָם.

וְשָׂאֵלוּ זֶה אֵת זֶה: "מִי אַתָּה?" "בֶּן אָדָם", "מִי אַתָּה?"
 "בֶּן אָדָם", "מֵאֵין בָּאתָ לְכָאן?" וְלֹא הָיָה רְצוֹנוֹ לְסַפֵּר
 לוֹ מַה שֶׁעָבַר עָלָיו, וְהָשִׁיב לוֹ: "עַל יְדֵי הַבְּהֵמוֹת;
 שֶׁהָיִיתִי רְעֵה בְּהֵמוֹת, וְתָעוּ שְׁתֵּי בְּהֵמוֹת לְכָאן, וְעַל
 יְדֵי זֶה בָּאתִי לְכָאן" (כ"ג). וְשָׂאֵל הוּא אֵת הָאָדָם שְׁמִצָּא
 שָׁם עַל הָאֵילָן: "מֵאֵין בָּאתָ אֶתָּה לְכָאן?" הָשִׁיב

לו: "אני באתי לכאן על ידי הסוס; שהייתי רוכב על הסוס, ועמדתי לפוש, והלך הסוס ותעה בתוך היער; והייתי רודף אחריו לתפסו, והוא ברח יותר, עד שבאתי לכאן".

ונתחברו שם יחד שיהיה להם צותא חדא. ודברו ביניהם, שאפלו כשיכאו לישוב, יהיו גם כן ביחד בצותא חדא. ולנו שם שניהם, ושמעו קול נהמת החיות שהומים ושאגים מאד.

לפנות בקר שמע קול חוכא [צחוק] גדולה מאד מאד על פני כל היער, שהיתה מתפשטת קול החוכא על כל היער, כי היתה חוכא גדולה מאד מאד, עד שהיה האילן מזדעזע ומתנענע מן הקול. והוא נתבהל ונתפחד מאד מאד מזה.

ואמר לו השני (הינו זה האדם שמצא שם על האילן ששכב שם מקדם): "שוב אין אני מתפחד כלל מזה. כי כבר אני לן כאן זה כמה לילות, ובכל לילה סמוך אל היום נשמע קול החוכא הזה, עד שכל האילנות רעשים ומזדעזעים". ונתבהל מאד, ואמר לחברו: "הדבר נראה שזהו

מקום הידועים, כי בִּישׁוּב לֹא נִשְׁמַע קוֹל חוֹכָא כְּזֶה,
כִּי מִי שָׁמַע קוֹל חוֹכָא עַל כָּל הָעוֹלָם?"

ואחר כך נעשה תכף יום.

והסתכלו, ויראו והנה הבהמות של זה עמדים, וגם
הסוס של זה עמד. וירדו, והתחילו לרדף: זה אחר
הבהמות, וזה אחר הסוס. והבהמות היו בורחים
להלן יותר, והוא רודף וכו' כנ"ל. וכן השני רדף אחר
הסוס והסוס בורח, עד שנתרחקו ונתעו זה מזה.

בתוך כך מצא שק עם לחם. וזה חשוב בנדיאי מאד
מאד במדבר. ולקח השק על כתפו, והלך אחרי
הבהמות.

בתוך כך פגע באדם אחר; ונתבהל מתחלה, אך אף
על פי בן היה לו לנחמה קצת, מאחר שמצא כאן
אדם.

וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הָאָדָם: "אֵיךְ בָּאתָ לְכָאן?" חֲזַר הוּא וְשָׂאֵל אֶת הָאָדָם הַזֶּה: "אֵיךְ בָּאתָ אֵתָּה לְכָאן? הַשִּׁיב לִי: אֲנִי, אֲבוֹתִי וְאֲבוֹתַי נִתְגַּדְּלוּ כָאן; אֵךְ אֵתָּה, אֵיךְ בָּאתָ לְכָאן, כִּי לְכָאן לֹא יָבֵא כָּלֵל שׁוֹם אָדָם מִן הַיָּשׁוּב."

וּנְתַבְּהֵל, כִּי הֵבִין שְׂאִין זֶה אָדָם כָּלֵל, מֵאַחַר שֶׁאָמַר שְׂאֲבוֹת אֲבוֹתָיו נִתְגַּדְּלוּ כָאן, וְאָדָם מִן הַיָּשׁוּב אֵינּוּ בָא לְכָאן; עַל כֵּן הֵבִין שְׂבֻדָּאֵי אֵין זֶה אָדָם כָּלֵל. אַף עַל כֵּן לֹא עָשָׂה לוֹ כָּלֵל וְקָרְבוּ (הֵינּוּ שׁוֹהֵה הָאָדָם הַיָּשֵׁר לֹא עָשָׂה שׁוֹם רָעָה לָּהּ שֶׁהִלְךְ אַחֲרֵי הַבְּהֻמוֹת, שֶׁהוּא בֵּן הַמְּלֹךְ הָאֲמִתִּי שֶׁנִּחְלַף בּוֹ).

וְאָמַר לוֹ (הֵינּוּ אָדָם הַיָּשֵׁר לְבֵן הַמְּלֹךְ הָאֲמִתִּי): "מָה אֵתָּה עוֹשֶׂה כָאן?" הַיָּשִׁיב לוֹ שֶׁהוּא רוֹדֵף אַחֲרֵי הַבְּהֻמוֹת בְּנֵי ל. אָמַר לוֹ הָאָדָם הַנִּי"ל: "חֲדַל לָךְ לְרוֹדֵף אַחֲרֵי הָעֲנוּוֹת! כִּי אֵין זֶה בְּהֻמוֹת כָּלֵל, רַק הָעֲנוּוֹת שְׂלָךְ הֵם מוֹלִיכִים אוֹתְךָ כָּד; דִּי לָךְ! כְּבָר קִבַּלְתָּ אֶת שְׂלָךְ! הֵינּוּ הָעֲנֵשׁ שְׂלָךְ כְּבָר קִבַּלְתָּ; וְעַתָּה, חֲדַל לָךְ מִלְּרַדֵּפֶם עוֹד; בֵּא עִמִּי וְתִבֵּא לָמָּה שְׂיֵאוֹת לָךְ!"

והַלֵךְ עִמּוֹ. וְנִתְיָרָא לְדַבֵּר עִמּוֹ וְלִשְׁאַלּוֹ, כִּי אָדָם כָּזֶה,
 פֶּן יִפְתַּח פִּיּוֹ וַיְבַלְעֵנִי (הֵינּוּ שׁוֹהַ הַבֵּן הַמְּלֹךְ הַאֲמֵת הַלֵךְ עִם הָאָדָם הַנֶּשֶׁר הַזֶּה, וְהָיָה
 מִתְיָרָא לְדַבֵּר עִמּוֹ וְלִשְׁאַל אֹתוֹ דָּבָר, פֶּן יִפְתַּח פִּיּוֹ וַיְבַלְעֵנִי; כִּי הַבֵּן שְׂאִין זֶה אָדָם כָּלָל). וְהַלֵךְ

אַחֲרָיו.

בְּתוֹךְ כֶּךָ פָּגַע אֶת חֲבֵרוֹ שְׂרַדַף אַחַר הַסּוּם כַּנִּל,
 וְתַכַּף כְּשִׂרְאָהּ, רָמַז לֹא: "תִּדְעַ, שְׂאִין זֶה אָדָם כָּלָל;
 וְלֹא תִשָּׂא וְתִתֵּן עִמּוֹ כָּלָל, כִּי אִין זֶה אָדָם כָּלָל!" וְהַלֵךְ
 מִיָּד וְלַחֵשׁ לֹא בְּאֲזִינוֹ כָּל זֶה: שְׂאִין זֶה אָדָם כָּלָל וְכוּ',
 כַּנִּל.

וְהִסְתַּכַּל חֲבִירוֹ (הֵינּוּ הָאָדָם שֶׁל הַסּוּם), וַיֵּרָא וְהִנֵּה שָׂק עִם לֶחֶם
 עַל כִּתְפוֹ. וְהִתְחִיל לְהִתְחַנֵּן לֹא: "אַחִי, זֶה כְּמֹה יָמִים
 שְׂלֹא אֲכַלְתִּי, תֵּן לִי לֶחֶם!" הַשִּׁיב לֹא: "כָּאֵן בְּמִדְבָּר
 אִין מוֹעִיל שׁוּם דָּבָר, כִּי חַיִּי קוֹדְמִין, וְאַנִּי צְרִיךְ הַלֶּחֶם
 בְּשִׁבְלִי." וְהִתְחִיל לְהִתְחַנֵּן לֹא וְלִבְקָשׁוֹ מְאֹד: "אַתָּן לֵךְ
 מַה שְׂאֵתָן!" (אֵךְ בּוֹדָאִי אִין מוֹעִיל שׁוּם מִדָּר וּמִתֵּן כְּעַד לֶחֶם בְּמִדְבָּר).

הַשִּׁיב לֹא: "מַה תִּתֵּן לִי, כִּי מַה תּוּכַל לָתֵת לִי כְּעַד לֶחֶם
 בְּמִדְבָּר?" הַשִּׁיב לֹא: (הֵינּוּ זֶה שֶׁבִקֵּשׁ הַלֶּחֶם, שְׁהוּא הָאָדָם שֶׁל הַסּוּם, הַשִּׁיב לְאָדָם

של הבהמות, שהוא בן המלך האמת) "אתן לך כל עצמי, שאמכר את עצמי לך בעד לחם" ונתישב: (הינו האדם של הבהמות נתישב בעצמו) 'לקנות אדם, כדאי לתן לו לחם' וקנה אותו לעבד עולם. ונשבע לו בשבועות: שיהיה לו עבד עולם גם כשיכאו לישוב, והוא יתן לו לחם, דהינו שיאכלו יחד מן השק עד שיכלה הלחם.

והלכו יחד אחרי האדם היער הנ"ל; וזה העבד הולך אחריו (הינו זה האדם של הסוס שנמכר לעבד להאדם של הבהמות, הלך אחרי אחרי האדם של הבהמות, ושניהם הלכו אחרי אדם היער). ועל ידי זה הקל עליו קצת. כשהיה צריך להגביה איזה דבר או איזה ענין אחר, היה מצוה על עבדו (הינו על זה האדם של הסוס שנמכר לו לעבד) שיגביה לו ושיעשה לו חפצו; והלכו יחד אחרי אדם היער הנ"ל.

ובאו למקום שהיו שם נחשים ועקרבים, ונתפחד מאד; ומחמת הפחד שאל את האדם היער: "איך נעבר כאן?!"

השיב לו: "הלא גם זה יפלא (אלא מאי), איך תכנסם ותבא לביתי?!" והראהו את ביתו שעמד באויר; "ואיך תכנסם בביתי?!"

והלכו עם האדם היער הנ"ל, והעביר אותם בשלום, והכניסם לביתו והאכילם והשקם, והלך לו.

וזה (הינו בן המלך האמת שהוא האדם של הכהמות) היה משמש עם עבדו הנ"ל ככל אשר היה צריך; וחרה להעבד מאד על אשר נמכר לעבד בשביל שעה אחת שהיה צריך לחם לאכל; כי עתה יש להם מה לאכל, ורק בשביל שעה אחת - יהיה עבד עולם? והיה מתאנח וגונח: "איך באתי למדה כזו, להיות עבד?!"

שאל לו (הינו בן המלך האמת שהוא הארון שלו שאל אותו): "ובאיזה גדלה היית שאתה מתאנח על שבאת למדה זו?"

השיב לו וספר לו, איך שהוא היה מלך, והיו מרננים עליו שנחלף וכו', כנ"ל (כי באמת זה האדם של הסוס, הוא הוא המלך הנ"ל אשר באמת הוא בן השפחה כנ"ל), וגרש את חברו כנ"ל; ופעם אחת בא על דעתו שלא טוב עשה, ונתחרט וכו', והיו

באים עליו חרמות תמיד על המעשה הרעה והעולה
הגדולה שעשה נגד חברו.

פעם אחת חלם לו, שהתקון שלו הוא שישליך את
המלוכה וילך למקום שעניו ישאו אותו, ובזה יתקן
חטאו; ולא רצה לעשות כזאת, אך היו מבלבלין אותו
תמיד חלומות הללו שיעשה כנ"ל, עד שנגמר בדעתו
שיעשה כן; והשליך את המלוכה, והלך באשר הלך,
עד שבא לכאן; ועתה יהיה עבד...

וזה שמע את כל זה, ושתק (הינו זה הכן מלך האמת שהוא האדם של
הבמות, שמע כל זה שמפר לו האדם של הסוס שהוא עכשו עבדו, ושתק) ואמר: 'אראה
ואתנישב איך לנהוג עם זה'.

בלילה בא האדם היער הנ"ל ונתן להם לאכל
ולשתות, ולנו שם.

לפנות בקר שמעו קול החוכא [שחוק] הגדולה מאד,
כנ"ל, עד שכל האילנות היו רועשים ומזדעזעים,

בנ"ל. וְהִסִּיתוּ (הִיטוּ הַעֲבָד הַסִּיט אֶת בֶּן הַמֶּלֶךְ הַאֲמִית, שֶׁהוּא אֲדוֹנִי) לְשֹׂאֵל אֶת
 אָדָם הַיַּעַר: 'מָה זֹאת?', וְשֹׂאֵלוֹ: "מָה קוֹל הַחֹכֵא
 הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת סָמוּךְ לְבִקְרָ?" הַשִּׁיב לוֹ: "זֶהוּ חֹכֵא,
 שְׁהִיּוֹם שׁוֹחֵק מִן הַלַּיְלָה; שְׁהַלַּיְלָה שׁוֹאֵלֶת אֶת הַיּוֹם:
 מִדּוּעַ כְּשֹׂאֲתָהּ בָּא, אֵינן לִי שֵׁם? וְאִזּוּ הַיּוֹם שׁוֹחֵק
 וְעוֹשֶׂה חֹכֵא גְדוֹלָה, וְאַחַר כֵּךְ נַעֲשֶׂה יוֹם; וְזֶהוּ קוֹל
 הַחֹכֵא הַנְּ"ל". וְנִפְלֵא בְּעֵינָיו, כִּי זֶהוּ עֲנִין פְּלֵא, שְׁהִיּוֹם
 שׁוֹחֵק מִן הַלַּיְלָה.

בְּבִקְרָ חֲזַר הָאָדָם הַיַּעַר וְהִלְךְ לוֹ, וְהֵם הָיוּ אֲכָלִים
 וְשׁוֹתִים שָׁם. בְּלַיְלָה חֲזַר וּבָא, וְאָכְלוּ וְשָׁתוּ וְלָגְוּ.
 בְּלַיְלָה שָׁמְעוּ קוֹל הַחַיּוֹת, שְׁכָלָם שְׁאֲגִים וְהוֹמִים
 בְּקוֹלוֹת מְשֻׁנּוֹת, שְׁכָל הַחַיּוֹת וְהַעוֹפוֹת בָּלָם נָתְנוּ
 בְּקוֹלָם: הָאֲרִיָּה הִיָּה שְׁאֵג, וְהַלְּבִיא הוֹמָה בְּקוֹל אַחַר,
 וְהַעוֹפוֹת מְצַפְצְפִים וּמְקַשְׁקְשִׁים בְּקוֹלָם, וְכֵן בָּלָם
 הוֹמִים בְּקוֹלוֹת.

וּבִתְחִלָּה נִזְדַּעְעוּ מְאֹד, וְלֹא הָטוּ אֲזָנָם אֶל הַקוֹל
 מִחֲמַת הַפֶּחַד, אַחַר כֵּךְ הָטוּ אֲזָנָם, וְשָׁמְעוּ שֶׁהוּא קוֹל
 נְגִינָה וְזִמְרָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה מְאֹד; וְהָטוּ אֲזָנָם יוֹתֵר,

וְשָׁמְעוּ שֶׁהוּא קוֹל זְמֵרָה וּנְגִינָה נִפְלָא מְאֹד מְאֹד,
 שֶׁהוּא תַעֲנוּג נִפְלָא וְעָצוּם מְאֹד לְשִׁמְעַת זֹאת, שֶׁכָּל
 הַתַּעֲנוּגִים שֶׁל הָעוֹלָם כֻּלָּם כְּאֵין, וְאִינֶם נִחְשָׁבִים,
 וּבִטְלִים לְגַמְרֵי נֶגֶד הַתַּעֲנוּג הַנִּפְלָא הַזֶּה שֶׁל הַנְּגִינָה
 הַזֹּאת.

וּדְבָרוֹ בִּינִיהֶם שִׁישְׂאָרוֹ כָּאֵן, כִּי יֵשׁ לָהֶם לֶאֱכֹל
 וּלְשִׁתּוֹת, וּמִתַּעֲנוּגִים בְּתַעֲנוּג נִפְלָא כֹּה, שֶׁכָּל מִינֵי
 תַּעֲנוּגִים בְּטִלִים כְּנֶגֶד זֶה.

וְהִסִּית הָעֶבֶד אֶת הָאֲדוֹן (הֵינּוּ בֶן הַמֶּלֶךְ הַאֲמֵת) לְשִׂאֹל אוֹתוֹ (א)
 אָדָם הַזֶּה): 'מַה זֹאת?' וּשְׂאֵלוֹ.

הַשִּׁיב לוֹ: "שִׂיחָה אֵיךְ שֶׁהַחֲמָה עוֹשֶׂה מְלַבּוֹשׁ לְהַלְבֵּנָה,
 וְאָמְרוּ כָּל הַחַיּוֹת שֶׁל הַיַּעַר: הֵיזֶת שֶׁהַלְבֵּנָה עוֹשֶׂה
 לָהֶם טוֹבוֹת גְּדוֹלוֹת; כִּי עֶקֶר מִמְשַׁלְתָּם הוּא בְּלִילָה,
 כִּי לַפְעָמִים הֵם צְרִיכִין לִפְנֵים בִּישׁוּב, וּבַיּוֹם אֵין יְכוּלִים,
 וְעֶקֶר מִמְשַׁלְתָּם בְּלִילָה; וְהַלְבֵּנָה עוֹשֶׂה לָהֶם טוֹבָה
 כֹּז, שֶׁמְאִירָה לָהֶם; עַל כֵּן הַסְּפִימוּ שִׁיעִשׂוּ נִגּוֹן חֲדָשׁ
 לְכַבוֹד הַלְבֵּנָה; וְזֶהוּ קוֹל הַנְּגִינָה שֶׁאַתֶּם שֹׁמְעִים" (הֵינּוּ
 שֶׁכָּל הַחַיּוֹת וְהַעוֹפוֹת מִנְּגִינִים נִגּוֹן חֲדָשׁ לְכַבוֹד הַלְבֵּנָה שֶׁקִּבְּלָה מְלַבּוֹשׁ מִן הַחֲמָה).

וּכְשֶׁשָׁמְעוּ שֶׁזָהוּ נִגּוּן, הִפּוּ אֶזְנֵם יוֹתֵר, וְשָׁמְעוּ שֶׁהוּא
נִגּוּן נִפְלֵא וְנִעִים מְאֹד מְאֹד.

וְאָמַר לָהֶם הָאָדָם הַיֵּעַר הַנִּ"ל: "מָה זֶה חֲדוּשׁ אֲצִלְכֶם,
הֲלֹא יֵשׁ אֲצִלִּי כָּלִי שֶׁקִּבַּלְתִּי מֵאֲבוֹתַי שֶׁהֵם יִרְשׁוּ
מֵאֲבוֹת אֲבוֹתֵיהֶם, שֶׁהַכֹּלִי עֲשׂוּיָה עִם עֲלִים וְצִבְעוֹנִים
כְּאֵלוֹ, שֶׁכְּשֶׁמְנִיחִים הַכֹּלִי הַזֹּאת עַל אֵיזָה בְּהֶמָּה אוֹ
עוֹף, אֲזַי תִּכָּף מִתְחִיל לְנַגֵּן הַנִּגּוּן הַזֶּה".

אֲחֵר כִּד חֲזַר וְנִעְשָׂה הַחֹכֵא הַנִּ"ל, וְנִעְשָׂה יוֹם. וְהִלְךְ
לוֹ הָאָדָם הַיֵּעַר הַנִּ"ל, וְהוּא (הֵינּוּ בֶן הַמֶּלֶךְ הָאֵמֶת) הִלְךְ לְחֹפֶשׁ
אֲחֵר הַכֹּלִי הַנִּ"ל; וְחֹפֶשׁ בְּכֹל אוֹתוֹ הִחְדַּר וְלֹא מִצָּא,
וְלִהְיוֹן יוֹתֵר הָיָה מִתִּירָא לִילְךְ.

וְהֵם, הֵינּוּ הָאָדוֹן (שֶׁהוּא בֶן הַמֶּלֶךְ הָאֵמֶת) וְהַעֲבָד (שֶׁהוּא בֶן הַשִּׁפְחָה בְּאֵמֶת,
שֶׁהָיָה מִתְחַלֵּף מֶלֶךְ, כִּנ"ל), הָיוּ מִתִּירָאִים לוֹמַר לָאָדָם הַיֵּעַר הַנִּ"ל
שִׁיזְלִיכֶם לְיִשׁוּב.

אֲחֵר כִּד בָּא אָדָם הַיֵּעַר הַנִּ"ל וְאָמַר לָהֶם שִׁיזְלִיכֶם
לְיִשׁוּב, וְהוֹלִיךְ אוֹתָם לְיִשׁוּב.

וְלָקַח אֶת הַכְּלִי הַנֶּ"ל וּנְתַנָּה לְבֶן הַמֶּלֶךְ הָאֲמִתִּי, וְאָמַר לוֹ: "הַכְּלִי אֲנִי נוֹתֵן לְךָ, וְעַם הָאָדָם הַזֶּה (הַיְגוּ הַעֵבֶר שִׁלּוֹ, שֶׁהוּא בֶן הַשְּׁפָחָה בְּאֵמֶת, שֶׁהָיָה מֶלֶךְ תַּחֲלָה מִחֲמַת הַחַיִּית, כִּנ"ל) תִּדְרַע אִיךָ לְהַתְנַהֵג עִמּוֹ".

וְשָׂאָלוּ אוֹתוֹ: "לְהִיכֵן גַּלְדָּךְ?"

אָמַר לָהֶם: שִׁישָׂאָלוּ וַיִּדְרָשׁוּ אַחֵר הַמְּדִינָה שֶׁנִּקְרְאָת בְּשֵׁם הַזֶּה: "הַמְּדִינָה טַפְּשִׁית וְהַמֶּלֶךְ חָכֵם". (דָּאֵם נִירִישֶׁע לֵאמֹר אִין דְּעַר קְלוּגִיד מַלְכוּת, בְּנֵה הַלְשׁוֹן סֵפֶר רַבְנֵי, נְרוֹ יָאִיר).

שָׂאָלוּ אוֹתוֹ: "לְהִיכֵן וּלְאַיִזָּה צַד נִתְחִיל לְשָׂאֵל אַחֵר הַמְּדִינָה הַזֹּאת?", הִרְאָה לָהֶם בִּידּוֹ לְצַד פְּלוּגִי (כַּמְרָאָה כַּאֲצַבְעֵי). וְאָמַר הָאָדָם הַיַּעַר לְהַבֵּן מֶלֶךְ הָאֲמִתִּי: "לְךָ לְשֵׁם אֵל הַמְּדִינָה הַנֶּ"ל, וְשֵׁם תִּבְאֵ אֵל הַגְּדֹלָה שֶׁלְּךָ". וְהִלְכוּ לָהֶם.

וְהָיוּ הוֹלְכִים בְּדַרְכָּם, וְהָיוּ מִתְאַוִּים מְאֹד לְמִצָּא אִיזָה חִיָּה אוֹ בְּהֵמָה, לְנַסּוֹת אֶת הַכְּלִי הַנֶּ"ל אִם תּוּכַל לְנַגֵּן, כִּנ"ל, אֲךָ עֲדִין לֹא הָיוּ רְאִים שׁוּם מִיֵּן חִיָּה. אַחֵר כָּךְ בָּאוּ יוֹתֵר לְיִשׁוּב, וּמִצָּאוּ אִיזָה בְּהֵמָה, וְהִנִּיחוּ הַכְּלִי עָלֶיהָ וְהִתְחִילָה לְנַגֵּן, כִּנ"ל.

וְהָיוּ הוֹלְכִים וּבָאִים, עַד שֶׁבָּאוּ אֶל הַמְּדִינָה הַגְּלוּלָה.
 וְאוֹתָהּ הַמְּדִינָה הָיָה חוֹמָה סָבִיב לָהּ, וְאִין נִכְנָסִין אֵלֶיהָ
 כִּי אִם בְּשַׁעַר אֶחָד, וְצָרִיכִים לְסַבֵּב כַּמּוֹה פְּרָסְאוֹת עַד
 שֶׁבָּאִין אֶל הַשַּׁעַר לְכַנֵּס אֶל הַמְּדִינָה. וְהִלְכוּ וְסָבְבוּ,
 עַד שֶׁבָּאוּ אֶל הַשַּׁעַר.

בְּבָאֵם אֶל הַשַּׁעַר, לֹא רָצוּ לְהִנָּיֵחַ אוֹתָם לְכַנֵּס, הָיוּ
 שֶׁהַמֶּלֶךְ שָׁלַח הַמְּדִינָה מֵת, וְנִשְׁאַר הַבֶּן מֶלֶךְ, וְהִנָּיֵחַ
 הַמֶּלֶךְ צְוָאָה: בְּאֲשֶׁר שָׁעַד עִכְשָׁו הָיוּ קוֹרְאִין אֶת
 הַמְּדִינָה: דָּאֵם נִירִישַׁע לְאַנְד און דְּעַר קְלוּגִיר מְלָכוֹת

[מדינה טיפשית ומלך חכם], עִכְשָׁו יְהֵא קוֹרְאִין אוֹתָהּ לְהַפְּדִי: דָּאֵם

קְלוּגֵעַ לְאַנְד און דְּעַר נִירִישַׁע מְלָכוֹת [מדינה חכמה ומלך טיפוש];

וּמִי שֶׁיִּחְגַּר מִתְּנִיּוֹ לָזוּה - שֶׁיִּחְזֹר הַשֵּׁם לְקִדְמוֹתוֹ, (דְּהִנְטוּ שִׁיחֵי

חֲזוֹרִים וְקוֹרְאִים אֶת הַמְּדִינָה בְּשֵׁם הָרֵאשׁוֹן, דְּהִנְטוּ מְדִינָה טִפְשִׁית וּמֶלֶךְ חָכֵם) - הוּא יְהִי

מֶלֶךְ. עַל כֵּן אִין מִנִּיחִין שׁוּם אָדָם לְכַנֵּס אֶל הַמְּדִינָה,

כִּי אִם מִי שֶׁיִּחְגַּר מִתְּנִיּוֹ לָזוּה. עַל כֵּן לֹא רָצוּ לְהִנָּיֵחַ

אוֹתוֹ לְכַנֵּס, וְאָמְרוּ לוֹ: "הֵאֱתָה יְכוֹל לְחַגֵּר מִתְּנִיָּךְ לָזוּה

- לְהַחְזִיר אֶל הַמְּדִינָה הַשֵּׁם הָרֵאשׁוֹן?", וּבִדְבָרֵי אֵי

אֶפְשָׁר לְהַכְנִיֵם עֲצָמוֹ לְדַבֵּר כֵּזוֹה, וְלֹא יִכְלוּ לְכַנֵּס.

וְהִסִּיתוּ הָעֶבֶד הַנֶּ"ל שְׂיַחְזְרוּ לְבֵיתָם, אֲךָ הוּא לֹא רָצָה לְחַזֵּר, מִחֲמַת שֶׁהָאָדָם הַיָּעַר אָמַר לוֹ שְׂיִלְךָ לְמִדְיָנָה זֶה, וְשֵׁם יָבֵא לְגַדְלָה שָׁלוֹ.

בְּתוֹךְ כֵּךְ בָּא לְשֵׁם עוֹד אָדָם אֶחָד שֶׁהָיָה רוֹכֵב עַל סוּס, וְרָצָה לְכַנֵּס, וְלֹא הִנִּיחוּ אוֹתוֹ גַּם בֵּן לְכַנֵּס, מִחֲמַת הַנֶּ"ל.

בְּתוֹךְ כֵּךְ רָאָה שְׁעוֹמֵד הַסּוּס שֶׁל אוֹתוֹ הָאָדָם, וְלָקַח הַכְּלִי הַנֶּ"ל וְהִנִּיחָהּ עַל הַסּוּס, וְהִתְחִיל לְנַגֵּן הַנְּגִינָה הַנִּפְלְאָה מְאֹד, כַּנֶּ"ל. וּבְקִשׁ מְאֹד הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס שְׂיִמְכֹר לוֹ הַכְּלִי הַזֶּה, וְלֹא רָצָה לְמַכְרָתָּהּ. וְהָשִׁיב לוֹ: "מָה תוֹכֵל לְתַן לִי בְּעַד כְּלִי נִפְלְאָה כִּזֶּה?"

אָמַר לוֹ הָאָדָם שֶׁל הַסּוּס הַנֶּ"ל: "מָה תוֹכֵל לְפַעֵל עִם הַכְּלִי הַזֶּה?" (הֵלֵא הוּא רַק) שְׂתַעֲשֶׂה עִמָּה קְאֻמְעֵדִיאַע [מִשְׁחָק הַצִּנְהָ] וְתִקְבֵּל דִּינָר; אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ דְּבָר, שֶׁהוּא טוֹב יוֹתֵר מִהַכְּלִי שְׁלֶךְ, דִּהְיִנּוּ שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ דְּבָר שֶׁקִּבְלָתִי מֵאֲבוֹת אֲבוֹתִי: לְהִיּוֹת מִבֵּין דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר, הִינּוּ שְׂאֵנִי יוֹדֵעַ דְּבָר כִּזֶּה שֶׁקִּבְלָתִי מֵאֲבוֹת אֲבוֹתִי, שְׂיִכּוּלִים לְהִיּוֹת עַל

יָדָה מִבֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, שֶׁכִּשְׂאֶחָד אָמַר אֵיזָה דְבוּר
 בְּעִלְמָא, יְכוּלִים עַל יְדֵי הַקְּבֵלָה הַנִּי"ל שְׂיִישׁ לִי לְהִבִּין
 דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר; וְעֵדִין לֹא גָלִיתִי זֹאת לְשׁוּם אָדָם
 בְּעוֹלָם, בְּכֵן אֲנִי אֶלְמַד אוֹתְךָ הַדָּבָר הַזֶּה, וְאַתָּה תִּתֵּן
 לִי הַכְּלִי הַזֶּה לְהַזִּיתִי הַנִּי"ל.

וְנִתְיָשֵׁב (הַבֵּן מִלֶּךְ הָאֵמֶת שֶׁהָיָה לוֹ הַכְּלִי הַזֶּה בְּנִי"ל), שֶׁבְּאֵמֶת הוּא דָּבָר
 נִפְלָא לְהִיּוֹת מִבֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, וְנִתֵּן לוֹ הַכְּלִי
 הַנִּי"ל, וְהוּא (הַבֵּן הָאָדָם שֶׁל הַסּוּם הַנִּי"ל) הִלְךְ וְלִמְדוּ הַדָּבָר הַנִּי"ל,
 לְהִיּוֹת מִבֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר.

וְהַבֵּן מִלֶּךְ הָאֵמֶת, מֵאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה מִבֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ
 דָּבָר, הָיָה הוֹלֵךְ שָׁם אֵצֶל שַׁעַר הַמְּדִינָה הַנִּי"ל, וְהִבִּין,
 שֶׁהוּא בְּאִפְשָׁר שְׂיִחַגֵּר מִתְּנִיּוֹ לָזֶה לְהַחְזִיר לְהַמְּדִינָה
 שִׁם הָרְאִישׁוֹן, כִּי כָּבֵד נַעֲשָׂה מִבֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר,
 עַל כֵּן הִבִּין שֶׁהוּא בְּאִפְשָׁר; אִף עַל פִּי שֶׁעֵדִין אֵינוֹ
 יוֹדֵעַ אֵיךְ וּמָה - אֵיךְ יוּכַל לַעֲשׂוֹת זֹאת, אִף עַל פִּי
 כֵּן, מֵאַחַר שֶׁנַּעֲשָׂה מִבֵּין דָּבָר מִתּוֹךְ דָּבָר, עַל כֵּן הִבִּין
 שֶׁהוּא בְּאִפְשָׁר.

וּנְתִיבָהּ, שְׂיִצְוֶה לְהַנִּיחַ אוֹתוֹ לְכַנֵּם, וְהוּא יִכְנִים עֲצָמוֹ לְזֶה (הַיְנוּ לְחֻזְרוֹ לְהַמְדִינָה שֵׁם הָרִאשׁוֹן) 'וַיִּמָּה יִפְסִיד בְּזֶה?' וְאָמַר (לְאוֹתָן הָאֲנָשִׁים, שְׁלֹא רָצוּ לְהַנִּיחַ לְכַנֵּם שֵׁם שׁוֹם אֲדָם כִּי אִם מִי שִׁחְגַּר מִתְּנִי לְעֵנֵן הַנִּ"ל) שְׂיִנְיָחוּ אוֹתוֹ לְכַנֵּם, וְהוּא יִחְגַּר מִתְּנִי לְעֵנֵן הַנִּ"ל לְהַחְזִיר אֶל הַמְדִינָה שֵׁם הָרִאשׁוֹן. וְהַנִּיחוּ אוֹתוֹ לְכַנֵּם.

וְהוֹדִיעוּ אֶל הַשְּׂרָרִים, שְׁנִמְצָא אִישׁ בְּזֶה שְׂרוּצָה לְחַגֵּר מִתְּנִי לְזֶה לְהַחְזִיר לְהַמְדִינָה שֵׁם הָרִאשׁוֹן. וְהִבִּיאֻהוּ אֶל הַשְּׂרָרִים שֶׁל הַמְדִינָה.

וְאָמְרוּ לוֹ הַשְּׂרָרִים: "תִּדְעַ, שְׁנָם אֲנַחְנוּ אֵין אָנוּ טַפְּשִׁים חֵם וְשְׁלוֹם, רַק שֶׁהַמֶּלֶךְ שֶׁהָיָה, הָיָה חָכֵם גְּדוֹל מִפְּלֶג מְאֹד, אֲשֶׁר כִּנְגְדוּ הָיִינוּ כְּלָנוּ נַחֲשָׁבִים טַפְּשִׁים, וְעַל כֵּן הָיְתָה הַמְדִינָה נִקְרָאת מְדִינַת טַפְּשִׁית וּמֶלֶךְ חָכֵם; וְאַחַר כֵּךְ נִפְטַר הַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל, וְנִשְׂאָר הַבֶּן מֶלֶךְ, וְגַם הוּא חָכֵם, אֲבָל כִּנְגְדֵנוּ אֵינוֹ חָכֵם כָּלֵל, עַל כֵּן נִקְרָאת הַמְדִינָה (עַכְשָׁיו) לְהַפְּךְ: מְדִינַת חֲכָמָה וּמֶלֶךְ טַפֵּשׁ,

וְהַנִּיחַ הַמֶּלֶךְ צְוָאָה, שְׁמִי שְׂיִמְצָא חָכֵם בְּזֶה שְׂיִוָּכַל לְהַחְזִיר לְהַמְדִינָה שֵׁם הָרִאשׁוֹן, הוּא יִהְיֶה מֶלֶךְ; וְצִוָּה לְכַנֵּם, שְׂכַפְּשִׁימְצָא אִישׁ בְּזֶה, יִסְתַּלֵּק הוּא מִן הַמְּלוּכָה,

וְאוֹתוֹ הָאִישׁ יִהְיֶה נַעֲשָׂה מֶלֶךְ, הֵינּוּ בְשִׁימְצֵא חָכָם
 כְּזֶה שִׁיְהִי מִפְּלֶג בְּחֻכְמָה מְאֹד מְאֹד עַד שֶׁכִּנְגְדוּ
 יִהְיוּ כָּלֶם מְפָשִׂים, הוּא יִהְיֶה מֶלֶךְ, כִּי זֶה הָאִישׁ יִכּוֹל
 לְהַחְזִיר לְהַמְדִּינָה שֵׁם הָרֵאשׁוֹן, כִּי יִהְיוּ חוֹזְרִים וְקוֹרִין
 אוֹתָהּ מְדִינָה מְפָשִׂית וּמֶלֶךְ חָכָם, כִּי הֵם כָּלֶם מְפָשִׂים
 כִּנְגְדוּ; עַל כֵּן תִּדְעַ לְאִיזָה דְבַר אֶתָּה מְכֻנֵּם עֲצֻמָּךְ."

(כל זה אמרו לו השרים הנ"ל).

וְאָמְרוּ לוֹ (הֵינּוּ גַם כֵּן הַשְּׂרָיִם הַנִּלְי, כִּי כָּל זֶה הוּא הַמֶּשֶׁךְ דְּבִרְיָהֶם): "הַנְּסִיּוֹן יִהְיֶה,
 אִם אֶתָּה חָכָם כְּזֶה: הִיּוֹת שִׁישׁ כָּאֵן גֵּן שֶׁנִּשְׁאָר מִן
 הַמֶּלֶךְ שֶׁהָיָה שְׁהוּא הָיָה חָכָם גְּדוֹל מְאֹד, וְהֵגֶן הוּא
 נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, שְׁגֵדְלִים בּוֹ כְּלֵי מַתְכוֹת כְּלֵי כֶּסֶף
 וְכְלֵי זָהָב, וְהוּא נִפְלָא וְנֹרָא מְאֹד; אֵךְ אֵי אֶפְשָׁר
 לְכַנֵּם בּוֹ, כִּי כְּשֶׁנִּכְנְסִים בּוֹ אָדָם, אֲזִי תִכְרַף מִתְחִילִין שָׁם
 לְרַדְפוֹ, וְרוֹדְפִין אוֹתוֹ, וְהוּא צוֹעֵק, וְהוּא אֵינּוּ יוֹדֵעַ
 כְּלָל וְאֵינּוּ רֹאֶה מִי רוֹדֵף אוֹתוֹ, וְכֵךְ הֵם רוֹדְפִין אוֹתוֹ,
 עַד שֶׁמְבָרִיחִין אוֹתוֹ מִן הֵגֶן. עַל כֵּן נִרְאֶה אִם אֶתָּה
 חָכָם, אִם תּוֹכֵל לְכַנֵּם אֶל הֵגֶן הַזֶּה."

וַיִּשְׂאֵל: "אִם מִכִּים אֶת הָאָדָם הַנִּכְנָס?" אָמְרוּ לוֹ:
 "שֶׁהֶעָקַר שְׂרֹדְפִין אוֹתוֹ, וְהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ כָּלֵל מִי וּמִי
 רוֹדֵף אוֹתוֹ, וּבוֹרַח בְּבִהְלָה גְדוּלָה מְאֹד" כִּי בֶן סִפְרוֹ
 לָהֶם בְּנֵי אָדָם שֶׁנִּכְנָסוּ לְשֵׁם.

וְהִלֵּךְ אֶל הַגֶּן (הַיְנוּ זֶה הַגֶּן מֶלֶךְ הָאֱמֶת), וְרָאָה שְׂיֵישׁ לוֹ חוֹמָה
 סָבִיב, וְהִשְׁעַר פְּתוּחַ, וַאִין שָׁם שֹׁמְרִים (כִּי כּוּדַאִי אֵין צְרִיכִים
 שֹׁמְרִים לָזֶה הַגֶּן).

וְהָיָה הוֹלֵךְ אֶצֶל הַגֶּן, וְהִסְתַּפֵּל, וְרָאָה שֶׁעֵמִד נָשָׁם אֶצֶל
 הַגֶּן אָדָם, הַיְנוּ שֶׁהָיָה מְצַיֵּר שֵׁם אָדָם. וְהִסְתַּפֵּל, וְרָאָה
 שֶׁלְמַעַלָּה מֵעַל הָאָדָם יֵישׁ דָּף (שְׁקוֹרֵן טַאבְּלִיצֵע, לוח), וְכַתּוּב
 שָׁם: שֶׁזֶה הָאָדָם הָיָה מֶלֶךְ לִפְנֵי כַּמָּה מֵאוֹת שָׁנִים,
 וּבִימֵי הַמֶּלֶךְ הַזֶּה הָיָה שְׁלוֹם, כִּי עַד אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ הָיָה
 מִלְחָמוֹת, וְכֵן אַחֲרָיו הָיָה מִלְחָמוֹת, וּבִימֵי הַמֶּלֶךְ הַזֶּה
 הָיָה שְׁלוֹם.

וְהִתְבּוֹנֵן (מֵאחֶר שֶׁכָּבַר נַעֲשֶׂה מִכֵּן דָּבָר מֵהוּדֵף דָּבָר, כְּנִ"ל): שֶׁהַכֹּל תִּלְוֵי בֹזֵה
 הָאָדָם; שֶׁכְּשֶׁנִּכְנָסִין לַגֶּן וְרוֹדְפִין אוֹתוֹ, אֵין צְרִיכִין
 לְבָרַח כָּלֵל, רַק לְעֵמִד עֲצָמוֹ אֶצֶל הָאָדָם, וְעַל יְדֵי זֶה
 יִנְצֵל. וְיוֹתֵר מְזֹה, שֶׁאִם יִקְחוּ אֶת הָאָדָם הַזֶּה וַיַּעֲמִידוּ

אותו לפנים בתוך הגן הזה, אזי יוכל כל אדם לפנים בשלום אל הגן הזה. (כל זה הבין זה הבן מלך האמת על ידי שהיה מבין דבר מתוך דבר, כנ"ל).

והלך ונכנס אל הגן, ותכף בשהתחילו לרדפו, הלך ועמד אצל האדם הנ"ל שעמד אצל הגן מבחוץ, ועל ידי זה יצא בשלום בלי פגע כלל, כי אחרים כשנכנסו לגן והתחילו לרדפם היו בורחים בבהלה גדולה מאד והיו מכים ונלקים על ידי זה, והוא יצא בשלום ושלום, על ידי שעמד עצמו אצל האדם הנ"ל.

והשרים ראו ותמהו על שייצא בשלום. ואזי צוה (זה הבן מלך האמת), לקח את האדם הנ"ל ולהעמיד אותו בפנים בתוך הגן, וכן עשו, ואזי עברו כל השרים בתוך הגן ונכנסו ויצאו בשלום, בלי פגע כלל.

אמרו לו השרים: "אף על פי כן, אף על פי שראינו ממך דבר כזה, אף על פי כן בשביל דבר אחד אין ראוי לתן לך המלוכה; ננסה אותך עוד בדבר אחד!" אמרו לו: "היות שיש כאן כסא מהמלך שהיה, והכסא גבוה מאד, ואצל הכסא עמדים כל מיני חיות

ועופות של עיץ (הינו שהם חתוכים ומתקנים מן עץ, בלע"ז: אויסקגעניצט), ולפניו
הכפא עומד מטה, ואצל המטה עומד שלחן, ועל
השלחן עומד מנורה.

ומן הכפא יוצאים דרכים כבושים (שקורין גשלאנייע וענין),
והדרכים הם בנויים בבנין חומה (הינו גימאריש וענין), ואלו
הדרכים יוצאים מן הכפא לכל צד; ואין אדם יודע
כלל מה ענין הכפא הזה עם הדרכים הללו.

ואלו הדרכים, כשהם יוצאים ומתפשטים להלן איזה
שעור, עומד שם אריה של זהב, ואם ילך ויתקרב
אצלו איזה אדם, אזי יפתח את פיו ויבלענו; ולהלן
מן אותו האריה מתפשט הדרך עוד להלן יותר, וכן
בשאר הדרכים היוצאים מן הכפא, הינו שגם הדרך
השני היוצא מן הכפא לצד אחר, הוא גם כן כד,
כשמתפשט ונמשך הדרך איזה שעור, עומד שם
מין חיה אחר, כגון לביא, של מיני מתכות, ושם גם
כן אי אפשר להתקרב אליו כנ"ל, ולהלן מתפשט
הדרך יותר, וכן בשאר הדרכים; ואלו הדרכים הם
מתפשטים והולכים בכל המדינה בלה, ואין שום
אדם יודע ענין הכפא הנ"ל עם כל הדברים הנ"ל עם

הַדְרָכִים הַנִּי"ל; עַל בֵּן תִּתְנַסֶּה בָּזוּה, אִם תּוּכַל לַיְדַע
עַנְיֵן הַכֶּסֶּא עִם כָּל הַנִּי"ל".

וְהָרְאוּ לוֹ הַכֶּסֶּא, וְרָאָה שֶׁהוּא גְבוּהָ מְאֹד וְכוּ'.
וְהִלְךְ אַצֵּל הַכֶּסֶּא, וְהִסְתַּכֵּל, וְהִתְבּוֹנֵן שְׂזוּאת הַכֶּסֶּא
עֲשׂוּיָה מִן הָעֵץ שֶׁל הַתְּבֵה הַנִּי"ל (הַיְטוּ הַכְּלִי הַנִּי"ל, שֶׁנֶּחַן לוֹ אָדָם הַיֵּשֶׁר,
כַּנִּי"ל). וְהִסְתַּכֵּל, וְרָאָה שֶׁחֲסַר מִן הַכֶּסֶּא לְמַעְלָה אֵיזוֹה
שׂוֹשְׁנָה (הַיְטוּ רִיזוּלִי), וְאִם הָיָה לְהַכֶּסֶּא זֹאת הַשׂוֹשְׁנָה, הָיָה
לָהּ הַכֹּחַ שֶׁיֵּשׁ לְהַתְּבֵה הַנִּי"ל (הַיְטוּ הַכְּלִי הַנִּי"ל, שֶׁהָיָה לָהּ כֹּחַ לִגְנוֹן כִּשְׁהָיוּ מַעֲיָוִין
אוֹתָהּ עַל אֵיזוֹה מִן חִתָּה אוֹ בְהִמָּה אוֹ עוֹף, כַּנִּי"ל).

וְהִסְתַּכֵּל יוֹתֵר, וְרָאָה, שְׂזוּאת הַשׂוֹשְׁנָה שֶׁחֲסַר לְמַעְלָה
מִן הַכֶּסֶּא, הִיא מְנַחַת לְמַטָּה בַּכֶּסֶּא, וְצָרִיכִין לְקַח
אוֹתָהּ מִשָּׁם וּלְהַנִּיחָהּ לְמַעְלָה, וְאֲזִי יִהְיֶה לְהַכֶּסֶּא
הַכֹּחַ שֶׁל הַתְּבֵה הַנִּי"ל; כִּי הַמְּלֹךְ שֶׁהָיָה, עָשָׂה כָּל
דְּבַר בְּחֻכְמָה, בְּאִפְסָן שְׁלֵא יִבִּין שׁוּם אָדָם אֶת הָעַנְיָן,
עַד שֶׁיָּבֵא חָכָם מְפֹלֵג, שֶׁיִּבִּין אֶת הַדְּבַר וְיֻכַּל לְכוּן
לְהַחֲלִיף וּלְסַדֵּר כָּל הַדְּבָרִים כְּרְאוּי.

וְכֵן הַמַּטָּה הַבִּינ שֶׁצָּרִיכִין לְנַתְקָה קֶצֶת מִן הַמְּקוֹם
שֶׁעַמְדָּתָה, וְכֵן הַשְּׁלָחַן צָרִיכִין גַּם כֵּן לְנַתְקוֹ קֶצֶת, לְשִׁנוֹת

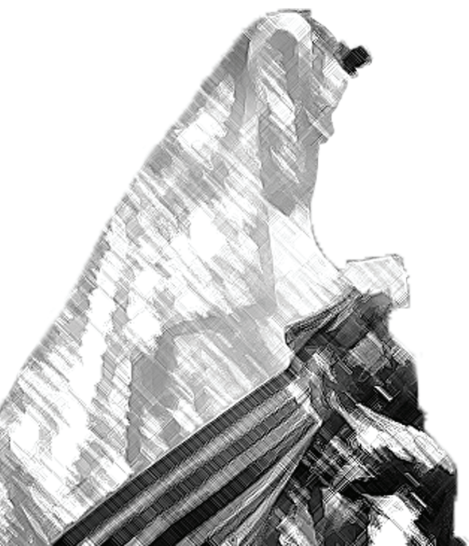
מקומו קצת, וכן המנורה צריכין גם בן לנתקה קצת
 ממקומה, וכן העופות והחיות צריכין גם בן לשנותם
 בלם ממקומם: לקח זה העוף ממקום זה ולהעמידו
 במקום זה, וכן בלם; כי המלך עשה הכל בערמה
 ובחכמה, באפן שלא יבין שום אדם, עד שיבא החכם
 שיוכל להתבונן לסדרם פראוי. וכן האריה שעומד
 שם (אצל התפשטות הדרד) צריכין להעמידו כאן, וכן בלם.

וצוה לסדר הכל פראוי: לקח השושנה מלמטה ולתחבה
 למעלה, וכן כל הדברים הנ"ל לסדר בלם בסדר הראוי,
 כנ"ל. ואז התחילו בלם לנגן נגון הנפלא מאד, ועשו בלם
 הפעלה הראויה להם; ואז נתנו לו המלוכה.

ענה ואמר הבן מלך האמת, שנעשה עתה מלך, אל
 בן השפחה האמת הנ"ל:
 "עתה אני מבין, שאני בן המלך באמת,
 ואתה בן השפחה באמת!"

למעשה יב לבעל תפלה

מעשה, פעם אֶחָד הָיָה "בַּעַל תְּפִלָּה",
שֶׁהָיָה עוֹסֵק תָּמִיד בְּתַפְלוֹת וְשִׁירוֹת
וְתַשְׁבָּחוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ.

וְהָיָה יוֹשֵׁב חוּץ לַיִשׁוּב, וְהָיָה רָגִיל
לִכְנֹס לַיִשׁוּב. וְהָיָה נִכְנָס אֶצֶל אִיזָה
אָדָם (מִסְתַּמָּא הָיָה נִכְנָס לְהַקְטִינִים בְּמַעֲלָה,
כְּגוֹן עֲנִיִּים וְכִיּוֹצֵא) וְהָיָה מְדַבֵּר עַל לְבוֹ
מֵהַתְּכַלִּית שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, הַיּוֹת
שֶׁבְּאַמֶּת אֵין שׁוּם תְּכַלִּית כִּי אִם לַעֲסֹק
בְּעִבּוּדַת ה' כָּל יְמֵי חַיָּיו, וּלְבִלּוֹת יְמָיו
בְּתַפְּלָה לַה' יִתְבַּרְךָ וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת
יְכוּ'. וְהָיָה מֵרַבָּה לְדַבֵּר עִמּוֹ דְּבָרֵי
הַתְּעוֹרְרוֹת כְּאֵלוֹ, עַד שֶׁנִּכְנָסוּ דְּבָרָיו
בְּאָזְנוֹ, עַד שֶׁנִּתְרַצָּה אוֹתוֹ הָאָדָם
לְהִתְחַבֵּר עִמּוֹ.

וְתִכְף כְּשֶׁנִּתְרַצָּה עִמּוֹ, הָיָה לוֹקְחוֹ
וּמוֹלִיכּוֹ לְמִקְוֵמוֹ שֶׁהָיָה לוֹ חוּץ לַיִשׁוּב, כִּי
אוֹתוֹ הִבְעֵל תְּפִלָּה הַנִּלְבָּח לּוֹ מִקְוֵמוֹ
חוּץ לַיִשׁוּב, כְּנִלְ.

וּבְאוֹתוֹ הַמִּקְוֵמוֹ הָיָה שֵׁם נֶהָר לְפָנָיו, גַּם
הָיָה שֵׁם אֵילָנוֹת וּפְרוֹת, וְהָיוּ אוֹכְלִים מִן
הַפְּרוֹת; וְעַל בְּגָדִים לֹא הָיָה מִקְפִּיד
כָּלֵל.

וְכֵן הָיָה (הבעל תפילה) רָגִיל תָּמִיד לְכַנֵּם לְיִשׁוּב וּלְפִתּוֹת
 וּלְרִצּוֹת בְּנֵי אָדָם לְעִבּוֹדַת ה' יִתְבָּרַךְ לִילָךְ בְּדַרְכּוֹ
 לְעִסַּק בְּתַפְלוֹת וְכוּ', וְכֹל מִי שֶׁהָיָה מְרַצֶּה עִמּוֹ הָיָה
 לוֹקָחוֹ וּמוֹלִיכוֹ לְמִקְוָמוֹ חוּץ לְיִשׁוּב, כַּנִּ"ל.

וְהֵם הָיוּ עוֹסְקִים שֵׁם רַק בְּתַפְלוֹת וְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת
 לַה' יִתְבָּרַךְ וּוְדוּוּיִים וְתַעֲנִיתִים וְסִגּוּפִים וְתִשְׁבּוּכָה
 וְכוּיָצָא בָּזֶה. וְהָיָה נוֹתֵן לָהֶם חֲבוּרִים שֶׁהָיוּ לוֹ בְּעֵנְיֵי
 תַפְלוֹת וְשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וּוְדוּוּיִים.

וְהָיוּ עוֹסְקִים בָּזֶה תָּמִיד, עַד שֶׁהָיוּ נִמְצָאִים גַּם בְּאוֹתָן
 הָאֲנָשִׁים שֶׁהֵבִיאָם לְשֵׁם, שֶׁהָיוּ רְאוּיִים גַּם כֵּן לְקָרֵב
 בְּנֵי אָדָם לְעִבּוֹדַת ה' יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁהָיָה נוֹתֵן לְאֶחָד
 רְשׁוֹת, שֶׁגַּם הוּא יְכַנֵּם לְיִשׁוּב לְעִסַּק בְּעֵנְיֵי הַנִּ"ל,
 דְּהֵינּוּ לְקָרֵב בְּנֵי אָדָם לַה' יִתְבָּרַךְ, כַּנִּ"ל.

וְכֵן הָיָה הַבַּעַל תַּפְלָה הַנִּ"ל עוֹסֵק בְּעֵנְיֵי זֶה תָּמִיד, וְהָיָה
 מְקָרֵב בְּכָל פַּעַם אֲנָשִׁים וּמוֹצִיאָם מִן הַיִּשׁוּב, כַּנִּ"ל,
 עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה רֵשֶׁם בְּעוֹלָם, וְהִתְחִיל הַדְּבָר לְהִתְפָּרֵס, וְהָיָה

כִּי פִתְּאָם נִמְלְטוּ אִיזָה אַנְשִׁים מִן הַמְּדִינָה, וְלֹא נֹדַע אִיִּם; וְכֵן נֹדַמּוֹן, שֶׁפִּתְּאָם נֶאֱכָד אֶצֶל אֶחָד בְּנוֹ וְכִיּוֹצֵא בּוֹ, וְלֹא נֹדַע אִיפֹה הֵם. עַד שֶׁנֹּדַע: הַיּוֹת שֶׁנִּמְצָא הַבַּעַל תְּפִלָּה הַנִּ"ל, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ וּמִפְתָּה בְּנֵי אָדָם לְעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ, כַּנִּ"ל.

אֲךָ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְהַכִּירוֹ וּלְתַפְּסוֹ, כִּי הַבַּעַל תְּפִלָּה הַזֶּה הָיָה מִתְּנַהֵג בְּחֻכְמָה, וְהָיָה מְשַׁנֵּה וּמַחְלִיף עֲצָמוֹ אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּשָׁנוּי אַחֵר, שֶׁאֶצֶל זֶה הָיָה נִדְמָה כְּעָנִי, וְאֶצֶל זֶה כְּסוֹחֵר, וְאֶצֶל זֶה בְּעִנְיָן אַחֵר, וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה.

גַּם כְּשֶׁהָיָה נִכְנָס לְדַבֵּר עִם בְּנֵי אָדָם, כְּשֶׁהָיָה רֹאֶה שְׂאִינּוֹ יָכוֹל לַפְעֵל אֶצֶלָם כְּוֹנֵתוֹ, הָיָה מְרַמֵּה אוֹתָם בְּדַבָּרִים, עַד שֶׁלֹּא הָיוּ מְבִינִים כָּלֵל כְּוֹנֵתוֹ הַטּוֹבָה, וְכֵאלּוֹ אֵין כְּוֹנֵתוֹ כָּלֵל לְעִנְיָן הַנִּ"ל, דִּהְיִינוּ לְקָרֵב לָהּ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא הָיָה אֶפְשָׁר כָּלֵל לְהַבִּין שֶׁכְּוֹנֵתוֹ לָזֶה; אֲף עַל פִּי שֶׁבְּאֻמַּת כָּל עַקֵר כְּוֹנֵתוֹ כְּשֶׁהָיָה מְדַבֵּר עִם בְּנֵי אָדָם הָיָה רַק לָזֶה לְקָרֵב לָהּ יִתְבָּרַךְ, כַּנִּ"ל, כִּי כָל כְּוֹנֵתוֹ הָיָה רַק זֹאת, רַק כְּשֶׁהָיָה מִבֵּין שְׂאִינּוֹ פּוֹעֵל

אָצלו, הָיָה מְסַבְּבוֹ וּמְעַקְמוֹ וּמְרַמֶּהוּ, עַד שֶׁלֹּא הָיָה יְכוּל כָּלֵל לְהַבִּין פְּוִנְתּוֹ הַטּוֹבָה.

וְהָיָה הַבֶּעַל תְּפִלָּה עוֹסֵק בְּעִנְיָן זֶה, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה רֶשֶׁם וּפְרָסוֹם בְּעוֹלָם, וְהָיוּ מִצְפִּים לְתַפְסוֹ, אֲדָּךְ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר, כַּנִּל.

וְהָיָה הַבֶּעַל תְּפִלָּה הַנִּל עִם אֲנָשָׁיו יוֹשְׁבִים חוּץ לְיִשְׁרָאֵל, (כ"ב) וְעוֹסְקִים רַק בְּעִנְיָנִים הַנִּל בְּתְפִלָּה וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ וְוִדּוּיִים וְתַעֲנִיתִים וְסִגּוּפִים וְתַשְׁוּבוֹת (כ"ג).

גַּם הָיָה עִנְיָן הַבֶּעַל תְּפִלָּה הַנִּל, שֶׁהָיָה יְכוּל לְהַסְפִּיק לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁצָרִיךְ, וְאִם הָיָה מִבֵּין בְּאֶחָד מֵאֲנָשָׁיו, שֶׁלְּפִי מַחוֹ הוּא צָרִיךְ לְעִבּוֹדַת ה' שֶׁיִּהְיֶה הוֹלֵךְ מְלַבֵּשׁ בְּמַלְבוּשֵׁי זָהָב, (שְׁקוּרֵין גִּילְדֵין גִּישְׁטִיק) הָיָה מְסַפִּיק לוֹ; וְכֵן לְהַפְדָּ, שֶׁלְּפַעֲמִים נִתְקַרַב אֵלָיו אִיזָה עֲשִׂיר וְהָיָה מוֹצִיאֵו מִן הַיִּשְׁוֹב, כַּנִּל, וְהָיָה מִבֵּין שְׁזָה הַעֲשִׂיר צָרִיךְ לִילָךְ בְּבִגְדֵים קְרוּעִים וְנִבְזִים, הָיָה מְנַהִיגוֹ כָּד; הַכֹּל כְּפִי שֶׁהָיָה יוֹדֵעַ צָרֵךְ הַסְּפָקַת כָּל אֶחָד וְאֶחָד הָיָה מְסַפִּיק לוֹ.

ואצל אלו האנשים שקרבם לה' יתברך, היה תענית או סגוף גדול יקר יותר מכל התענוגים שבעולם, כי היה להם תענוג מן הסגוף גדול או מתענית יותר מכל התענוגים שבעולם.

ויהי היום, והיה מדינה שהיה שם עשירות גדול, שהיו כלם עשירים; אך היה דרכם והנהגתם זר ומשונה מאד, כי הכל היה מתנהג אצלם כפי העשירות, שהיה ערך מעלת כל אחד ואחד כפי העשירות שלו, שמי שיש לו כד וכו' אלפים או רבבות - יש לו מעלה זו, ומי שיש לו כד וכו' ממון - יש לו מעלה אחרת, וכן פיוצא בזה, כל סדר המעלות היה אצלם כפי הממון של כל אחד ואחד; ומי שיש לו כד וכו' אלפים ורבבות, כפי הסכום שהיה קצוב אצלם, הוא מלך.

וכן היה להם דגלים, שמי שיש לו כד וכו' ממון הוא בדגל זה, ויש לו אותו המעלה פלונית באותו הדגל; ומי שיש לו כד וכו' ממון הוא בדגל אחר, ויש לו שם איזה מעלה באותו הדגל לפי ערך ממונו. והיה קצוב

אָצֶלֶם כַּמָּה מְמוֹן יְהִי לֹו וְיִהְיֶה נַחֲשֵׁב בְּאוֹתוֹ הַדְּגֹל
 בְּמַעֲלָה פְּלוֹגִית, וְכַמָּה מְמוֹן יְהִי לֹו וְיִהְיֶה נַחֲשֵׁב
 בְּדֹגֵל אַחַר בְּאִיזָה מַעֲלָה, וְכֵן הַדְּרָגָה וְהַמַּעֲלָה שֶׁל
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הִיא הַכֹּל כְּפִי הַמְמוֹן, כְּפִי מַה שֶׁהָיָה
 קְצוּב אֶצְלָם.

וְכֵן הָיָה קְצוּב אֶצְלָם, כְּשֵׁיִשׁ לֹו כָּךְ וְכָךְ מְמוֹן הוּא
 סֶתֶם בֶּן אָדָם, וְאִם יֵשׁ לֹו עוֹד פְּחוֹת מְזָה הוּא חֲתִיה
 אוֹ עוֹף וְכִיּוֹצֵא. וְהָיָה אֶצְלָם "חִיּוֹת רְעוֹת" וְ"עוֹפוֹת",
 דִּהְיִנוּ כְּשֵׁיִשׁ לֹו רַק כָּךְ וְכָךְ הוּא נִקְרָא: אֲרִיָּה אֲנֹנְשִׁי.
 (בְּלִשׁוֹן אֲשֶׁכְנוּ אִיִּין מַעֲנַטְשֶׁלִּכֶר לִיִּיב) וְכֵן כִּיּוֹצֵא בְּזָה שְׂאָר חִיּוֹת רְעוֹת
 וְעוֹפוֹת וְכוּ', דִּהְיִנוּ שְׁלִפֵי מַעוֹט מְמוֹנוֹ הוּא רַק חֲתִיה אוֹ
 עוֹף וְכוּ', כִּי עִקַּר הָיָה אֶצְלָם הַמְמוֹן, וּמַעֲלָה וְדִרְגָּא
 שֶׁל כָּל אֶחָד הָיָה רַק לְפִי הַמְמוֹן.

וְנִשְׁמַע בְּעוֹלָם שֵׁיִשׁ מְדִינָה כְּזוֹ, וְהָיָה הַבְּעַל תְּפִלָּה
 מְתַאֲנֵחַ עַל זֶה, וְהָיָה אָמַר: "מִי יוֹדֵעַ עַד הֵיכָן הֵם
 יְכוּלִים לֵילֵךְ וְלִתְעוֹת עַל יְדֵי זֶה?!"

וּנְמָצְאוּ אַנְשִׁים מֵאֲנָשָׁיו שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה הֲנִ"ל, וְלֹא שָׁאָלוּ אֶת דַּעְתּוֹ כְּלָל, וְהִלְכוּ לְשֵׁם אֵל הַמְּדִינָה הֲנִ"ל לְהַחְזִירָם לְמוֹטָב, כִּי הָיָה לָהֶם רַחֲמָנוּת גְּדוֹל עֲלֵיהֶם עַל שִׁנְתֵּעוּ כָּל כֶּד בְּתַאֲוֹת מָמוֹן, וּבִפְרָט שֶׁהַבַּעַל תְּפִלָּה הֲנִ"ל אָמַר שֶׁהֵם יְכוּלִים לִילֶךְ וּלְתַעוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּנֵּ"ל, עַל כֵּן הִלְכוּ אֵלּוּ הָאֲנָשִׁים הֲנִ"ל אֶל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה הֲנִ"ל, אוֹלֵי יַחְזִירוּ אוֹתָם לְמוֹטָב.

וְהִלְכוּ לְשֵׁם, וּבָאוּ אֶל הַמְּדִינָה הֲנִ"ל, וְנִכְנְסוּ לְאַחַד מֵהֶם; מִסְתַּמָּא נִכְנְסוּ לְאַיִזָּה "חֲחִיה" (דְּהִינוּ לְאָדָם, שְׂהוּא קָטָן כְּמַעֲלָה, כִּי לֹא סֵךְ מַעֲטָה, שֶׁהָיָה נִקְרָא אֶצְלָם תַּחֵה, כִּנֵּ"ל); וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר עִמוֹ כְּדַרְכָּם, אֲשֶׁר בְּאַמַּת אֵין זֶה תְּכִלִּית כְּלָל, וְעַקֵּר הַתְּכִלִּית הוּא רַק עֲבוֹדַת ה' וְכוּ'. וְלֹא שָׁמַע לָהֶם כְּלָל, כִּי כִּבְר נִשְׁתַּרְשׁ אֶצְלָם שְׁעַקֵּר הוּא רַק הַמָּמוֹן.

וְכֵן הָיָה מְדַבֵּר עוֹד עִם אַחֵר, וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו גַּם כֵּן. וְהוּא (הִינוּ אַחֵר מֵאֲנָשֵׁי הַבַּעַל תְּפִלָּה הֲנִ"ל) הָיָה מְרַבֵּה לְדַבֵּר עִמוֹ, וְהִשִּׁיב לוֹ זֶה הָאִישׁ שֶׁדַּבֵּר עִמוֹ: "וְיֹתֵר מִזֶּה אֵין לִי פְּנָאֵי כְּלָל לְדַבֵּר עִמּוֹ!" שָׁאָלוּ: "מִפְּנֵי מָה?" הִשִּׁיב לוֹ:

"היִוֹת שְׁאַנְחֵנוּ בְּלָנוּ מוֹכְנִים עֵתָה לְעַקֵּר מִן הַמְּדִינָה לִילְדָה לְמְדִינָה אַחֲרֶת, בְּאִשֶּׁר שְׂרָאִינוּ שְׁעַקֵּר הַתְּכָלִית הוּא רַק הַמָּמוֹן, עַל כֵּן נִסְכָּם אֶצְלָנוּ לִילְדָה לְמְדִינָה שְׂשֵׁם יְכוּלִין לַעֲשׂוֹת מָמוֹן, דְּהֵינּוּ שְׂשֵׁם שֵׁם עֶפֶר שְׁעוֹשֵׂיִן מְמַנֶּה זֶהָב וְכֶסֶף, עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִים עֵתָה לִילְדָה בְּלָנוּ אֶל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה".

גַּם נִסְכָּם אֶצְלָם, שֶׁהֵם רוֹצִים שְׂיִהְיוּ אֶצְלָם כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת גַּם בֵּן, דְּהֵינּוּ שְׂמִי שְׂיִהְיֶה לוֹ כָּל כֶּךָ מָמוֹן - כְּפִי הַסְּכּוּם שְׁקֻצְבוּ עַל זֶה, הוּא יִהְיֶה "כּוֹכֵב", כִּי מֵאַחַר שְׂשֵׁם לוֹ כָּל כֶּךָ מָמוֹן יֵשׁ לוֹ הַכַּח שֶׁל אוֹתוֹ הַכּוֹכֵב, כִּי הַכּוֹכֵב מְגַדֵּל הַזֶּהָב, כִּי מֵה שְׂשֵׁם עֶפֶר שְׁעוֹשֵׂיִן מְמַנֶּה זֶהָב, זֶהוּ מַחֲמַת הַכּוֹכֵב שְׁמְגִדֵּל בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם עֶפְרוֹת זֶהָב, נִמְצָא שְׁהַזֶּהָב הוּא נִמְשָׁךְ מִן הַכּוֹכְבִים, וּמֵאַחַר שְׂשֵׁם לְאַחַד כָּל כֶּךָ זֶהָב, נִמְצָא שְׂשֵׁם לוֹ כַּח אוֹתוֹ הַכּוֹכֵב, וְעַל כֵּן הוּא בְּעֶצְמוֹ כּוֹכֵב.

וְכֵן אֲמָרוּ, שְׂיִהְיוּ אֶצְלָם מְזֻלוֹת גַּם בֵּן, דְּהֵינּוּ כְּשִׂיִּהְיֶה לְאַחַד כֶּךָ וְכָד - כְּפִי הַסְּכּוּם שְׁקֻצְבוּ עַל זֶה, הוּא יִהְיֶה מְזֻל.

וְכֵן עָשׂוּ לָהֶם מְלָאכִים, הַכֹּל כְּפִי רַבּוּי הַמָּמוֹן, כַּנִּל. עד שְׁהִסְכִּימוּ בִּינֵיהֶם שִׁיְהִיו לָהֶם גַּם בֵּן אֱלֻקוֹת, שְׁמִי שִׁיְהִיה לֹ רַבּוּי מָמוֹן הַרְבֵּה כֶּךָ וְכֶךָ אֲלָפִים וּרְבֻבוֹת - כְּפִי מַה שֶּׁקָּצְבוּ עַל זֶה, הוּא יִהְיֶה אֱלֹהִים, כִּי מֵאַחַר שֶׁהָאֱלֻקִּים שׁוֹפְעֵי בּוֹ כֹּל כֶּךָ מָמוֹן, עַל בֵּן הוּא בְּעֶצְמוֹ אֱלֹהִים. וְכֵן קִיְמוּ וְעָשׂוּ, כְּכֹל הַנִּל.

גַּם אָמְרוּ, שְׂאִין רְאוּי לָהֶם לֵישֵׁב כָּלֵל בְּאִוִּירָא דְהָאִי עֵלְמָא [באיר של זה העולם], וְאִין רְאוּי לָהֶם לְהִתְעַרֵּב עִם בְּנֵי הָעוֹלָם, שְׁלֵא יִטְמְאוּ אוֹתָן, כִּי שְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם הֵם מְטֵמְאִים כְּנִגְדָם; עַל כֵּן יֵשְׁבוּ עֶצְמוֹן, שִׁיִּבְקָשׁוּ לָהֶם הָרִים הַגְּבוּהִים בְּיוֹתֵר מִכֹּל הָעוֹלָם, וְיֵשְׁבוּ שָׁם, כְּדִי שִׁיְהִיו מְרוֹמְמִים מֵאִוִּירָא דְעֵלְמָא.

וְשִׁלְחוּ אֲנָשִׁים לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ הָרִים הַגְּבוּהִים, כַּנִּל, וְהִלְכוּ וּבְקָשׁוּ וּמְצְאוּ הָרִים גְּבוּהִים מְאֹד. וְהִלְכוּ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה וְיֵשְׁבוּ שָׁם עַל הַהָרִים הַגְּבוּהִים, הֵינּוּ שְׁעַל כָּל הַר וְהַר יֵשְׁבוּ שָׁם אִיזָה קְבוּץ מֵאֲנָשֵׁי הַמְּדִינָה הַנִּל.

ועשו סביב ההר חזקת גדול, והיה שם חפירות גדולות וכיוצא סביב ההר, עד שלא היה אפשר בשום אופן שיבא אליהם שום אדם, כי לא היה רק שביל נעלם אל ההר, באפן שאדם אחר לא היה יכול כלל לבא אליהם; וכן בהר השני וכן בכל ההרים עשו חזקת וכו', כנ"ל; והעמידו שמרים ברחוק מן ההר, כדי שלא יתקרב להם זר. והם היו יושבים שם על ההרים, והיו מתנהגים במנהג הנ"ל. והיו להם אלהות רבים, דהיינו לפי הממון, כנ"ל.

ומאחר שהיה העקר אצלם הממון, עד שעל ידי ממון הרבה היו נעשים אלוה, על כן היה להם חשש מרציחה וגזלה, כי כל אחד יהיה רוצח וגזלן כדי שיהיה נעשה אלוה על ידי הממון שיגזל; אך אמרו, שימאחר שהוא אלוה (דקונו העשיר בעל הממון הוא אלוה), הוא ישמר מגזלות ורציחות. ותקנו עבודות וקרבות שיהיו מקריבים ומתפללים אל האלהות הנ"ל.

גם היו מקריבים בני אדם, והיו מקריבין את עצמן אל האלהות הנ"ל, כדי שיהיה נכלל בו, ואחר כך יתגלגל ויהיה עשיר; כי עקר האמונה היה אצלם הממון,

כַּנְ"ל; וְהָיָה לָהֶם עֲבוּדוֹת וְקַרְבָּנוֹת וְקַמְרַת שְׁהָיוּ עוֹבְדִים בָּהֶם אֶת הָאֱלֹהוֹת הַנְ"ל (דהיינו בעלי המזון הרבה כנ"ל).

וּבּוֹדָאֵי אַף עַל פִּי כֵּן הִיְתָה הַמְּדִינָה מְלֵאָה מִרְצִיחָה וּגְזֵלָה, כִּי מִי שְׁלֵא הָיָה מֵאֱמִין בְּעֲבוּדוֹת הַנְ"ל, הָיָה רוֹצֵחַ וְגֵזֵל, כִּדִּי שְׁיֵהִיָּה לוֹ מְמוֹן; כִּי עֵקֶר הָיָה אֶצְלָם הַמְּמוֹן כַּנְ"ל, כִּי עַל יְדֵי הַמְּמוֹן יְכוּלִים לְקַנּוֹת כָּל דְּבַר אֲכִילָה וּמְלִבוּשִׁים, וְעֵקֶר חַיּוֹת הָאָדָם - עַל יְדֵי הַמְּמוֹן (כֵּן הִתְהַוָּה סִבְרָתָם לְפִי דַעְתָּם הַמִּשְׁבֶּשֶׁת וְהַנְּבֻקָה) עַל כֵּן הָיָה הַמְּמוֹן הָאֱמוּנָה שְׁלָהֶם.

וְהָיוּ מִשְׁתַּדְּלִים שְׁלֵא יִהְיֶה נְחֹסֵר אֶצְלָם מְמוֹן כָּלֵל, כִּי הַמְּמוֹן הוּא עֵקֶר הָאֱמוּנָה וְהָאֱלֹהוֹת שְׁלָהֶם, כַּנְ"ל, אֲדַרְבָּא, צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְהוֹסִיף וּלְהַכְנִים מְמוֹן מִמְּקוֹמוֹת אֲחֵרִים לְתוֹךְ הַמְּדִינָה; וְהָיוּ יֹצְאִים מֵהֶם סַחְרִים לְסַחֵר בְּמְדִינוֹת אֲחֵרִים כִּדִּי לְהַשְׁתַּכַּר מְמוֹן - לְהַכְנִים מְמוֹן יוֹתֵר לְתוֹךְ הַמְּדִינָה.

וְצַדִּיקָה, "כַּנְ"ל הוּא אֲסוּר גְּדוּל" לְפִי דַעְתָּם, כִּי "הוּא מְחִסִּיר שְׁפַע מְמוֹנָו אֲשֶׁר נָתַן לוֹ הָאֱלֹהִים, אֲשֶׁר זֶה

הוא העקר - שיהיה לו ממון, והוא פוגם ומחסיר ממונו", על כן בודאי היה אסור אצלם לתן צדקה.

גם היה אצלם ממונים, שהיו ממונים להשגיח על כל אחד אם יש לו כל כך ממון כמו שהוא אמר, כי כל אחד היה צריך להראות עשרו בכל פעם, כדי שיהיה נשאר באותו המעלה שהיה לו לפי ממונו, כנ"ל.

ולפעמים היה נעשה מ"חיה" - "אדם", ומאדם - חיה, דהינו, כשאחד אבד ממונו, אזי נעשה מאדם חיה - אחר שאין לו ממון, וכן להפך - כשאחד הרויח ממון, אזי נעשה מחיה אדם; וכן כשאר המעלות כפי הממון, כנ"ל.

והיו להם צורות ופארעין [דמות דיוקן] של אותן האלהות (דהינו בעלי המון), והיו אצל כל אחד ואחד צורות הללו, והיו מחבקים ומנשקים אותם, כי זה היה העבודה והאמונה שלהם, כנ"ל.

והאנשים הנ"ל, דהינו האנשים הבשרים של הבעל תפלה הנ"ל, חזרו למקומם, וספרו להבעל תפלה

מגדל הפעות והשמות של אותה המדינה, איך הם נבוכים מאד בתאות ממון, ושהם רוצים לעקור למדינה אחרת ולעשות להם פוככים ומזלות. ענה ואמר הבעל תפלה הנ"ל: שהוא מתירא שלא יתעו יותר ויותר.

אחר כך נשמע, שעשו לעצמן אלהות, כנ"ל. ענה ואמר הבעל תפלה הנ"ל: שעל דבר זה היה מתירא ודואג מתחלה.

והיה לו להבעל תפלה רחמנות גדול עליהם, ונתישב לילך בעצמו לשם, אולי ישיב אותם מטעותם. והלך לשם הבעל תפלה, ובא אל השמרים שעמדים סביב

ההר; (והשמרים מסתמא היו אנשים קטנים כמעלה, שהם רשאים לעמד באויר דהאי עלמא [באור של זה העולם], כי אנשים שיש להם מעלות מחמת המזון, כנ"ל, הם אינם יכולים כלל להתערב עם בני העולם ולעמד באויר דהאי עלמא, שלא יטמאו עצמן, כנ"ל, ולא היו יכולים לדבר כלל עם בני העולם, שלא יטמאו אותם בהכל פיהם, על כן, כדאי השמרים שעמדו חוץ לעיר היו קטנים כמעלה כנ"ל). אך גם השמרים היה להם הצורות הנ"ל והיו

מחבקים ומנשקים אותם בכל פעם, כי גם אצלם היה עקר האמונה הממון, כנ"ל.

ובא הבעל תפלה הנ"ל אצל שמר אחד, והתחיל לדבר עמו מהתכלית: "באשר שעקר התכלית הוא רק עבודת ה', תורה ותפלה ומעשים טובים וכו', והממון הוא שטות ואינו תכלית כלל" וכו'; ולא שמע אליו כלל השמר הנ"ל, כי כבר נשקע אצלם מימים רבים שעקר הוא רק הממון, כנ"ל.

וכן הלך הבעל תפלה לשמר שני ודבר עמו גם כן כנ"ל, ולא שמע אליו גם כן. וכן הלך אל כל השמרים - ולא שמעו אליו כלל.

וישב עצמו הבעל תפלה ונכנס לתוך העיר שהיתה על ההר, כנ"ל. כשבא לשם, היה אצלם פליאה, ושאלו אותו: "איך נכנסת לכאן?" (כי לא היה אפשר לשום אדם לנכנס אצלם כנ"ל). השיב להם: "מאחר שכבר נכנסתי, יהיה איך שיהיה, מה אתם שואלים על זה?"

והתחיל הבעל תפלה לדבר עם אחד מהתכלית וכו', כנ"ל, ולא שמע אליו כלל, וכן השני, וכן כלם, כי כבר נשקעו בטעותם הנ"ל.

וְהָיָה הַדְּבָר תְּמוּנָה בֵּין אַנְשֵׁי הָעִיר עַל שְׂבֵא אָדָם
 אֲצֵלָם וּמִדְּבַר אֲלֵיהֶם כְּדַבְּרִים הָאֵלֶּה הַפֶּךְ אֲמוּנָתָם,
 וְהִרְגִּישׁוּ בְּעֵצְמָן - 'אוֹלֵי הָאָדָם הַזֶּה הוּא הַבֶּעַל
 תְּפִלָּה?', כִּי כָּבֵר נִשְׁמַע אֲצֵלָם שִׁישׁ בַּעַל תְּפִלָּה כִּזֶּה
 בְּעוֹלָם.

כִּי כָּבֵר נִתְפָּרְסָם הַדְּבָר שֶׁל הַבֶּעַל תְּפִלָּה בְּעוֹלָם,
 כַּנֶּ"ל, וְהָיוּ קוֹרִין אוֹתוֹ בְּעוֹלָם: "דָּעַר פְּרוּמֵר בַּעַל
 תְּפִלָּה" [בעל תפילה וחסיד ירא]; אֵד לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לָהֶם לְהַכִּירוֹ
 וּלְתַפְסוֹ, כִּי הָיָה מִזְשָׁנָה עֵצְמוֹ אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
 אֲצֵל זֶה הָיָה נִדְמָה כְּסוֹחֵר, וְאֲצֵל זֶה כְּעֵנִי וְכוּ', כַּנֶּ"ל.
 וְתַכְרַף נִמְלֵט מִשָּׁם.

וַיְהִי הַיּוֹם, וְהָיָה גְבוּר שֶׁנִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו כַּמָּה גְבוּרִים.

וְהָיָה הַגְּבוּר עִם גְּבוּרָיו הוֹלֵךְ וְכוּבֵשׁ מְדִינוֹת; וְלֹא
 הָיָה רוּצָה בִּי אִם הַכְּנָעָה, וְכִשְׁהָיוּ בְּנֵי מְדִינָה מְכַנְּיָעִים
 עֵצְמָן תַּחְתָּיו הָיָה מְנִיחָם, וְאִם לֹא, הָיָה מַחְרִיבָם.

וְהָיָה הוֹלֵךְ וְכוֹבֵשׁ, וְלֹא הָיָה רוֹצֵה שׁוּם מָמוֹן, רַק
הַכְנָעָה - שִׁיְהִי תַחְתָּיו.

וְהָיָה דְרָכּוֹ שֶׁל הַגְּבוּר, שֶׁהָיָה שׁוֹלַח לְמַדִּינָה גְבוּרָיו
כְּשֶׁהָיָה עֲדִין רְחוּק מִמֶּנָּה הַרְבֵּה - חֲמִשִּׁים פְּרָסָאוֹת,
שִׁיכְנִיעוּ עֲצָמָן תַּחְתָּיו; וְהָיָה כּוֹבֵשׁ מַדִּינוֹת, כִּנְ"ל.

וְהַסְּחָרִים שֶׁל הַמַּדִּינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת הַנִּ"ל שֶׁהָיוּ
סְחָרִים בְּמַדִּינוֹת אַחֲרוֹת, כִּנְ"ל, בָּאוּ לְמַדִּינַתְּם, וְסָפְרוּ
מֵהַגְּבוּר הַנִּ"ל.

וְנִפְלָ עֲלֵיהֶם פֶּחַד גָּדוֹל. וְאֵף עַל פִּי שֶׁהָיוּ מְרַצִּים
לְהַכְנִיעַ עֲצָמָן תַּחְתָּיו, אֵךְ שֶׁשָּׁמְעוּ שֶׁהוּא מְמַאֵם
בְּמָמוֹן וְאֵינוֹ רוֹצֵה מָמוֹן כָּלֵל, וְזֶה הָיָה הַפֶּךְ אֲמוּנָתְם,
עַל בֶּן הָיָה בְּלַתִּי אֶפְשָׁר אֲצַלֵּם לְהַכְנִיעַ תַּחְתָּיו, כִּי הָיָה
אֲצַלֵּם כְּמוֹ שָׂמֵד, מֵאַחַר שֶׁאֵינוֹ מְאָמִין כָּלֵל בְּאֲמוּנָתְם
דִּהְיִנוּ בְּמָמוֹן.

וְנִתְּרָאוּ מְאֹד מְלֻפְנָיו, וְהִתְחִילוּ לַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת
וְלְהַקְרִיב קֶרְבָּנוֹת לְאֱלֹהוֹתֵם הַנִּ"ל, וְהָיוּ לוֹקְחִים חֵזָה
(דִּהְיִנוּ כִּי שִׁישׁ לוֹ מָמוֹן מְעַט, שֶׁהוּא חָזָה אֲצֵלֵם) וְהַקְרִיבוּ לְקַרְבָּן לְאֱלֹהוֹת

הַנִּ"ל, וְכִיּוֹצֵא בָּאלוֹ הַעֲבוֹדוֹת, כִּנְ"ל.

והגבור הנ"ל היה הולך ומתקרב אליהם בכל פעם, והתחיל לשלח אליהם גבוריו מה הם רוצים, כדרךכו, כנ"ל.

והיה עליהם פחד גדול, ולא היו יודעים מה לעשות. ויעצו אותם אנשים סחרים שלהם: היות שהיו במדינה, שכל בני המדינה הם כלם אלהות, ונוסעים עם מלאכים, דהינו שכל אנשי אותה המדינה מקטן ועד גדול הם כלם עשירים מפלגים, עד שהקטן שבהם הוא גם כן אלוה לפי טעותם (כי הקטן שבהם הוא עשיר מפלג ויש לו כל כך כשעור הקצוב לאלוה אצלם וכנ"ל) וגם נוסעים עם מלאכים, כי הסוסים שלהם הם מכסים בעשירות גדול בזהב וכיוצא, עד שפסוי של סוס אחד עולה לסך של מלאך שלהם, נמצא שנוסעים עם מלאכים, שקושרים שלשה זוגות מלאכים אל העגלה ונוסעים עמהם.

'בכך צריכין לשלח אל אותה המדינה, ומשם יהיה להם עזרה בודאי, מאחר שכל המדינה הם כלם אלהות'. (כל זה היתה עצת הסחרים שלהם). והוטב הדבר בעיניהם

מאד, כי היו מאמינים שבודאי יהיה להם ישועה
משם, מאחר שהם כלם אלהות, כנ"ל.

והבעל תפלה הנ"ל ישב עצמו:
שילך עוד הפעם אל אותו המדינה הנ"ל, אולי אף על
פי כן ישיב אותם מטעותם זה.

והלך לשם, ובא אל השמרים, והתחיל לדבר עם
שמר אחד בדרבו. וספר לו השמר מהגבור הנ"ל,
שיש להם פחד גדול מפניו וכו', כנ"ל. ושאל אותו
הבעל תפלה: ומה אתם רוצים לעשות? וספר לו
השמר ענין הנ"ל, שהם רוצים לשלח אל המדינה
שהם כלם אלהות וכו' כנ"ל.

ושחק ממנו מאד הבעל תפלה, ואמר לו: "הלא הכל
שמות גדול, כי גם בני אותה המדינה הם כלם רק בני
אדם כמנונו, וגם אתם כלכם ואלהים שלכם, כלם הם
רק בני אדם ולא אלוה; רק שיש יחיד בעולם, שהוא
הבורא יתברך שמו, ואותו לכד ראוי לעבד, ולו ראוי

לְהִתְפַּלֵּל, וְזֶהוּ עֵקֶר הַתְּכָלִית". וְכִיּוֹצֵא בְּדַבְרִים אֵלּוּ
דִּבֶּר הַבַּעַל תְּפִלָּה אֶל הַשְּׁמֶר הַנ"ל.

וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו הַשְּׁמֶר, כִּי כָּבֵד נִשְׁקַע אֶצְלָם מַעוֹתָם
מִיָּמִים רַבִּים, כַּנ"ל. אֵךְ אַף עַל פִּי כֵן הַבַּעַל תְּפִלָּה
הִרְבָּה עָלָיו דְּבָרִים, עַד שֶׁבִסּוֹף הִשִּׁיב לוֹ הַשְּׁמֶר:
"וַיִּתֵּר מִזֶּה מָה אֲנִי יְכוֹל לַעֲשׂוֹת? הֲלֹא אֲנִי רַק יַחֲדִיד
בְּעֹלְמָא וַיֵּשׁ כְּנִגְדֵי בְּנֵי הַמְּדִינָה, שֶׁהֵם רַבִּים", וְזֹאת
הַתְּשׁוּבָה הַיְתֵרָה קִצְתָּ נַחֲמָה לְהַבַּעַל תְּפִלָּה, כִּי הֵבִין
שֶׁהִתְחִילוּ דְבָרָיו קִצְתָּ לְכַנֵּם בְּאֲזֵי הַשְּׁמֶר, כִּי הִדְבָּרִים
שֶׁדִּבֶּר הַבַּעַל תְּפִלָּה מִקֵּדָם בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה עִם
אוֹתוֹ הַשְּׁמֶר, וְהִדְבָּרִים שֶׁדִּבֶּר עֲתָה, נִתְקַבְּצוּ יַחַד, עַד
שֶׁעָשׂוּ אִיזָה רֶשֶׁם בְּלִבּוֹ, עַד שֶׁהִתְחִיל מַעֲטָ לְהִסְתַּפֵּק
וּלְנַטוֹת אֵלָיו קִצְתָּ, כַּנִּרְאָה מִתּוֹךְ הַתְּשׁוּבָה הַנ"ל.

וְכֵן הִלְךְ הַבַּעַל תְּפִלָּה אֶל הַשְּׁמֶר הַשְּׁנִי וְדִבֶּר עִמּוֹ גַּם
כֵּן כַּנ"ל, וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו גַּם כֵּן, וּבִסּוֹף הִשִּׁיב לוֹ גַּם כֵּן,
כַּנ"ל: "הֲלֹא אֲנִי יַחֲדִיד כְּנִגְדֵי בְּנֵי הַמְּדִינָה" וְכו' כַּנ"ל;
וְכֵן כָּל הַשְּׁמֶרִים כָּלָם הִשִּׁיבוּ לוֹ תְּשׁוּבָה זֹו בִּסּוֹף.

אחר כך נכנס הבעל תפלה אל העיר, והתחיל שוב לדבר עם פדרכו: באשר שכלם בטעות גדול ואין זה תכלית כלל, רק עקר התכלית לעסק בתורה ותפלה וכו'. ולא שמעו אליו, כי כלם נשקעו מאד בזה מימים רבים.

וספרו לו מהגבור, ושהם רוצים לשלח אל המדינה שהם כלם אלהות וכו', פנ"ל ושחק מהם גם כן, ואמר להם: "שהוא שטות ושכלם רק בני אדם וכו', והם לא יוכלו לעזור לכם כלל, כי אתם בני אדם והם בני אדם, ואינם אלוה כלל, רק שיש יחיד יתברך שמו" וכו'.

ועל ענין הגבור, אמר להם (בלשון חמה, כדרך שמתמיה אדם ואמר): "האם אינו זה הגבור (הירוש' ל')?" ולא הבינו דבריו אלו. וכן היה הולך מאחד לחברו ומדבר עמהם פנ"ל, ועל ענין הגבור אמר לכל אחד פנ"ל - 'אם אינו זה הגבור' וכו', פנ"ל, ולא הבינו דבריו.

ונעשה רעש בעיר, באשר שנמצא אחד שמדבר בזאת, שעושה שחוק מאמונתם, ואמר שיש יחיד

וכו', ובענין הגבור הוא אמר כנ"ל. והבינו, שבודאי הוא הבעל תפלה, כי כבר היה נתפרסם אצלם כנ"ל. וצויו לחפש אחריו ולתפסו, אף על פי שהוא משנה עצמו אצלם בכל פעם כנ"ל (הינו פעם נדמה כסוחר, ופעם קעני וכו', כנ"ל). אך הם ידעו מזה גם כן, שהבעל תפלה הנ"ל הוא משנה עצמו בכל פעם, וצויו לחקר אחריו ולתפסו. וחפשו אחריו ותפסוהו, והביאוהו אל השרים.

והתחילו לדבר עמו, ואמר להם גם כן כנ"ל: "באשר שפלים בטעות ושטות גדול, ואין זה תכלית כלל (הינו שהמזון אינו התכלית כלל), רק שיש יחיד שהוא הבורא יתברך שמו" וכו', "ובני אותה מדינה שאתם אמרים שהם כלם אלהות, לא יוכלו לעזור לכם כלל, כי הם רק בני אדם" וכו'.

ונחשב אצלם למשגע, כי כל בני המדינה היו שקועים בטעות של המזון כל כך, כנ"ל, עד שזה שדבר בנגד דעתם וטעותם, היה נחשב למשגע.

וְשָׂאֵלוּ אוֹתוֹ: "מָה זֶה שָׂאֵתָה אֵמֵר עַל עֲנֵן הַגִּבּוֹר (בלשון תמיה) 'אִם אֵינֹו זֶה הַגִּבּוֹר' כֵּן" ל.

הַשִּׁיב לָהֶם: "שָׂאֵנִי הָיִיתִי אֶצֶל מֶלֶךְ אֶחָד, וְנֶאֱבָד אֶצְלוֹ גִּבּוֹר; וְאִם הַגִּבּוֹר הֵנִי" ל הוּא אוֹתוֹ הַגִּבּוֹר, יֵשׁ לִי הַכְּרוֹת עִמּוֹ. וְיִתֵּר מְזוּהָ, מָה שָׂאֵתֶם בְּטוּחִים בְּמִדְיָנָה הֵנִי" ל שֶׁהֵם כָּלֶם אֱלֹהוֹת, זֶהוּ שְׂטוּת, כִּי הֵם לֹא יוֹכְלוּ לַעְזֹר לָכֶם; וְלִדְעָתִי, אִם תִּהְיוּ בְּטוּחִים עֲלֵיהֶם, אֲדַרְבָּא, זֶה יִהְיֶה מִפְּלָה שְׁלָכֶם".

אָמְרוּ לוֹ: "מִנֵּן אֵתָה יוֹדֵעַ זֹאת?"

הַשִּׁיב לָהֶם: הַיּוֹת שָׂאֶצֶל הַמֶּלֶךְ הֵנִי" ל שֶׁהוּא הָיָה אֶצְלוֹ, כֵּן" ל, הָיָה לוֹ יָד, דִּהְיֵנוּ שֶׁהָיָה אֶצֶל אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ תְּמוּנַת יָד עִם חֲמִשׁ אֶצְבָּעוֹת וְעִם כָּל הַשְּׂרָטוּמִין שֵׁישׁ עַל הַיָּד, וְזֹאת הָיְתָה הַלְּאֵנֵד קֶאֱרַט (הֵינִי מִפֶּת הָעוֹלָם) שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְכָל מָה שֶׁהָיָה מִן בְּרִיאַת שְׁמַיִם וָאָרֶץ עַד הַסּוֹף וּמָה שֶׁיִּהְיֶה אַחַר כֵּן, הַכֹּל הָיָה מְצִיָּר עַל אוֹתוֹ הַיָּד.

כִּי הָיָה מְצַיֵּר בְּשִׂרְטוּטֵי הַיָּד צִיּוֹר עֲמִידַת כָּל עוֹלָם
וְעוֹלָם עַתָּה בַּל פְּרָטָיו כְּמוֹ שְׂמֻצָּיִר עַל הַלְּאֲנָד קֹאֲרֵט

לְבִקְיָאִים בְּעֵינֵי צִיּוֹר מִפֶּת הָעוֹלָם, שְׂקוֹרִין לֵאמֹר קֹאֲרֵט.

וְהָיָה בְּהַשְׂרָטוּטִין כְּמוֹ אוֹתִיּוֹת, כְּמוֹ שְׂבִלְאֲנָד קֹאֲרֵט
כְּתוּבִים אוֹתִיּוֹת אֵצֶל כָּל דְּבָר וְדְבָר כְּדֵי לִידַע מַה הוּא
הַדְּבָר הַזֶּה, דְּהֵינּוּ לִידַע שְׂכָאן הוּא עִיר פְּלוּנִי וְכָאן
נְהָר פְּלוּנִי, וְכִיּוֹצֵא, כְּמוֹ כֵּן מִמֶּשׁ הָיָה נִרְשָׁם בְּשִׂרְטוּטֵי
הַיָּד הַנִּלְכָּל כְּמוֹ אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵיוּ הָאוֹתִיּוֹת נִרְשָׁמִים אֵצֶל
כָּל דְּבָר וְדְבָר, שֶׁהָיָה נִרְשָׁם עַל הַיָּד, כְּדֵי לִידַע מַהוּת
הַדְּבָר.

וְגַם פְּרָטֵי כָּל הַמְּדִינוֹת וְעִירוֹת וְנִהְרוֹת וְגִשְׁרִים וְהָרִים
וְיִשְׁאָר דְּבָרִים פְּרָטִיִּים - הַכֹּל הָיָה נִרְשָׁם עַל הַיָּד
בְּשִׂרְטוּטֵי הַנִּלְכָּל, וְאֵצֶל כָּל דְּבָר הָיוּ כְּתוּבִים אוֹתִיּוֹת,
שֶׁזֶהוּ דְּבָר פְּלוּנִי, וְזֶה דְּבָר פְּלוּנִי. וְגַם כָּל בְּנֵי אָדָם
שֶׁהוֹלְכִים בְּתוֹךְ הַמְּדִינָה וְכָל הַמְּאָרְעוֹת שֶׁלָּהֶם -
הַכֹּל הָיָה נִרְשָׁם שָׁם. וְהָיָה כְּתוּב שָׁם גַּם כָּל הַדְּרָכִים
מְּדִינָה לְמְדִינָה וּמִמְקוֹם לְמִקְוֹם.

"ומחמת זה הייתי יודע לפנים אל העיר הזאת - מה שאי אפשר לשום אדם לפנים לכאן; וכן אם אתם רוצים לשלח אותי לעיר אחרת, אני יודע הדרך גם כן, הכל על ידי היד הנ"ל".

וכן היה נרשם בה הדרך מעולם לעולם, כי יש דרך ונתיב שעל ידו יכולין לעלות מארץ לשמים (כי אי אפשר לעלות לשמים, מחמת שאין יודעין הדרך, ושם היה נרשם הדרך לעלות לשמים). והיה נרשם שם כל הדרכים שיש מעולם לעולם; כי אליהו [הנביא] עלה לשמים בדרך פלוני, והיה כתוב שם אותו הדרך, ומשה רבנו עלה לשמים בדרך אחר, והיה כתוב שם אותו הדרך גם כן, וכן חנוך עלה לשמים בדרך אחר, והיה כתוב שם גם אותו הדרך; וכן מעולם לעולם - הכל היה נרשם בשרטוטי היד הנ"ל.

גם היה נרשם על היד כל דבר ודבר, כפי מה שהיה בעת בריאת העולם, וכפי ההוה שלו, וכפי מה שיהיה אחר כך, כגון סדום היה נרשם שם כפי מה שהיתה בעת ישובה קדם שנהפכה, גם היה מציר שם הפיכת סדום כמו שהעיר נהפכת, וגם היה מציר שם ציור

שֶׁל סְדוּם שִׁישׁ לָהּ אַחַר הַהִפְיָכָה; כִּי הָיָה נִרְשָׁם עַל
הַיָּד מִה שֶׁהָיָה וּמִה שֶׁהוּוּה וּמִה שֶׁיְהִיָּה.

"וְשָׁם, בְּאוֹתוֹ הַיָּד רְאִיתִי, שְׁאוֹתוֹ הַמְדִינָה הַנִּלְלָה
שֶׁאַתֶּם אֹמְרִים עֲלֵיהֶם שֶׁהֵם כָּלֶם אֱלֹהוֹת - עִם כָּל
הָאֲנָשִׁים הַבָּאִים אֲלֵיהֶם לְקַבֵּל עֶזֶר מֵהֶם - כָּלֶם יְהִי
נִכְלִין וְאוֹבְדִין.

(כָּל זֶה הַשִּׁיב לָהֶם הַבַּעַל הַפְּלֵא).

וּנְפֵלָא כְּעִינֵיהֶם הַדְּבָר מְאֹד, כִּי הָיוּ נִכְרִים דְּבָרֵי אֲמַת,
כִּי זֶה יְדוּעַ שְׁעַל הַ"לְאָנְד קְאָרְט" מְצִיר כָּל הַדְּבָרִים;
וְהַכִּינּוּ שְׁגָם דְּבָרֵי נְרָאִין דְּבָרֵי אֲמַת, כִּי זֶה רְאִין,
שֶׁאֲפָשֶׁר לְקַבֵּץ וּלְחַבֵּר שְׁנֵי שְׁרִטוּטִין שֶׁל הַיָּד וְיִהְיֶה
מֵהֶם אוֹת (עַל כֵּן הַכִּינּוּ, שְׁדְּכָרִים אֵלֹהֵי הַנִּלְלָה אִי אֲפָשֶׁר לְבָרוּת זֹאת מִלְּבוֹ, וּנְפֵלָא כְּעִינֵיהֶם מְאֹד).

וְשֶׁאֵלֹו אוֹתוֹ: "הֵיכֵן הוּא הַמְּלֶכֶד הַנִּלְלָה? אוֹלֵי יִגְלָה לָנוּ
דְּרָד אֵיךְ לְמִצָּא מְמוֹן? הַשִּׁיב לָהֶם: עֲדִין אַתֶּם רוֹצִים

מִמּוֹן (בלשון חמה) מִמּוֹן לֹא תִדְבְּרוּ כְּלָל! " שָׂאֵלוּ אוֹתוֹ:
 "אֵף עַל פִּי כֵן, הֵיכֵן הוּא הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל?"
 הָשִׁיב לָהֶם: "גַּם אֲנִי אֵינִי יוֹדֵעַ מִהַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל, וּמַעֲשֵׂה
 שְׁהִיָּה כִּי הָיָה:

שְׁהִיָּה מֶלֶךְ וּמִלְכָּה, וְהָיָה לָהֶם בֵּת יַחֲדָה, וְהִגִּיעַ
 סְמוּךְ לַפְּרָקָה, וְהוֹשִׁיבוּ יוֹעֲצִים לִיעוֹן אֶת מִי רָאוּ
 לְהַשְׁיֵאָה לוֹ.

וְגַם אֲנִי הָיִיתִי שֵׁם בֵּין בְּעָלֵי הָעֵצָה, כִּי הַמֶּלֶךְ הָיָה
 אֶהָב אוֹתִי. וְהָיְתָה עֵצָתִי: שְׁיִתְּנוּ לָהּ אֶת הַגְּבוּרָה,
 בְּאֲשֶׁר שֶׁהַגְּבוּרָה עָשָׂה לָנוּ כְּמָה טוֹבוֹת, שְׁכַבְשׁ כְּמָה
 מְדִינֹת, עַל כֵּן רָאוּ שְׁיִתְּנוּ לוֹ אֶת הַבֵּת מִלְכָּה לְאִשָּׁה.
 וְהוֹטְבָה עֵצָתִי מְאֹד, וְהִסְכִּימוּ כָּלֶם לָזֶה.

וְהָיְתָה שְׂמֻחָה גְדוֹלָה שָׁם עַל שְׂמֻצָּאוֹ חֲתָן לְהַבֵּת
 מִלְכָּה. וְהַשְׁיֵאוּ אוֹתָהּ עִם הַגְּבוּרָה.

וְיִלְדָה הַבֵּת מִלְכָּה וְלָדָהּ. וְאוֹתוֹ תִּתְּנוּק הָיָה יָפָה
 תָּאֵר מְאֹד מְאֹד שְׂלֵא הָיָה יָפִי שֶׁל מִיִן אֲנֹשֵׁי כְּלָל,

וְשִׁעְרוֹתָיו הָיוּ שָׁל זָהָב, וְהָיָה לָהֶם כָּל הַגְּוָנִים, וּפְנֵי
הָיוּ כַּפְּנֵי חֲמָה, וְעֵינָיו הָיוּ אוֹרוֹת אַחֲרִים.

וְהַתִּינוּק הַזֶּה נוֹלַד עִם חֲכָמָה גְּמוּרָה, כִּי רָאוּ בּוֹ תַכְּפָה
(בשעת ההולדה), שֶׁהוּא חָכֵם גָּמור, שֶׁכִּשְׁהָיוּ מַדְבְּרִים בְּנֵי
אָדָם, בְּמָקוֹם שֶׁצָּרִיכִין לְשַׁחַק הָיָה שׁוֹחֵק, וְכֵן פִּיּוּצָא
בְּזוֹה, כִּי הִכִּירוּ בּוֹ שֶׁהוּא חָכֵם גָּדוֹל, רַק שֶׁעַדִּין אֵין לוֹ
הַתְּנוּעוֹת שֶׁל גָּדוֹל, כְּגוֹן דְּבוּר וְכִיּוּצָא.

וְהָיָה אֶצֶל הַמְּלֶכֶךְ מְלִיץ, דִּהְיִינוּ דְּבָרָן בְּעַל לְשׁוֹן וּמְלִיצָה,
שֶׁהָיָה יָכוֹל לְדַבֵּר וּלְהַמְלִיץ דְּבָרֵי צַחוֹת נִפְלְאִים מְאֹד,
שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַמְּלֶכֶךְ.

וְהַמְּלִיץ הָיָה גַם מַעֲצָמוֹ מְלִיץ נָאֵה, אִךְ הַמְּלֶכֶךְ הִנְ"ל
הִרְאָה לוֹ דֶּרֶךְ אִיךְ יַעֲלֶה לְקַבֵּל כַּח חֲכָמַת הַמְּלִיצָה,
וְעַל יְדֵי זֶה הָיָה מְלִיץ נִפְלָא מְאֹד מְאֹד.

גַם הָיָה לְהַמְּלֶכֶךְ חָכֵם. וְהַחָכֵם הָיָה גַם בֶּן מַעֲצָמוֹ חָכֵם,
אִךְ הַמְּלֶכֶךְ הִרְאָה לוֹ דֶּרֶךְ אִיךְ יַעֲלֶה וְיִקְבַּל חֲכָמָה, וְעַל
יְדֵי זֶה הָיָה חָכֵם נִפְלָא מְאֹד.

וְכֵן הַגְּבוּר הָיָה גְבוּר מְעַצְמוֹ. וְהַמְּלֶךְ הִרְאָה לוֹ דְרָךְ
 אֵיךְ יַעֲלֶה וְיִקְבַּל גְּבוּרָה, וְעַל יְדֵי זֶה הָיָה גְבוּר נִפְלָא
 וְנוֹרָא מְאֹד:

כִּי יֵשׁ חֶרֶב שֶׁהִיא תּוֹלָה בְּאֹיֵר הָעוֹלָם, וְיֵשׁ לְהַחֲרֵב
 הַזֹּאת שְׁלֹשָׁה כּוֹחוֹת: כְּשִׁמְנֵיבִיחֵין אֶת הַחֶרֶב אָזִי
 בּוֹרְחִים וְנָסִים כָּל שְׂרֵי הַחַיִּלוֹת, וּמִמּוֹלָא יֵשׁ לָהֶם
 מִפְּלָה, כִּי כְּשִׁנְסִים הַשָּׂרִים אֵין מִי שְׁיִנְהַג הַמְּלַחְמָה,
 וְאָזִי אֵין תְּקוּמָה בַּמְּלַחְמָה; אֲדָּ אַף עַל פִּי כֵּן אֶפְשָׁר
 שְׁיִתְקַרְבוּ הַנְּשָׂאָרִים לְמַלְחָמָה. וְיֵשׁ לְהַחֲרֵב הַנִּ"ל שְׁנֵי
 פִּיּוֹת, וְיֵשׁ לָהֶם שְׁנֵי כּוֹחוֹת, שְׁעַל יְדֵי חֹד אֶחָד נּוֹפְלִים
 כְּלָם, וְעַל יְדֵי חֹד הַשְּׁנַיִ מַגִּיעַ לָהֶם הַחֲלִי (שְׁקוּרִין דְּאֵר), דְּהֵינּוּ
 שְׁבָשָׂרָם נִכְחָשׁ וְנָמַם, כִּידוּעַ חֲלִי זֶה רַחֲמָנָא לְצַלָּן;
 הֵינּוּ שָׂרֵק עַל יְדֵי הַתְּנוּעָה שְׁעוֹשִׂין בְּאוֹתוֹ הַחֶרֶב
 בְּמָקוֹם שֶׁהִיא, עַל יְדֵי זֶה מַגִּיעַ לְהַשְׁנָאִים כְּנִ"ל, דְּהֵינּוּ
 עַל יְדֵי כָּל חֹד וְחֹד הַכּוֹחַ שְׁיֵשׁ לָהֶּ. וְהַמְּלֶךְ הִרְאָה
 לְהַגְּבוּר הַדְּרָךְ שְׁיֵשׁ לְהַחֲרֵב הַנִּ"ל, וּמִשָּׁם קִבַּל גְּבוּרָתוֹ
 הַגְּדוֹלָה.

וגם אני, הראה לי המלך הדרך לענן שלי, וקבלתי משם מה שאני צריך.

וכן היה להמלך אהב נאמן, שהיה אהב את עצמו עם המלך באהבה נפלאה ונוראה מאד מאד, עד שלא היה אפשר להם כלל שלא יראו זה את זה איזה שעה. אך אף על פי כן יש שעות שצריכין להתפרד קצת; והיו להם צורות שהיו מצירין צורת שניהם, והיו משעשעין עצמן באלו הצורות בעת שנפרדו אחד מחברו. והצורות האלו היו מצירין איד המלך עם האהב נאמן אהבים עצמן ומחבקים ומנשקים עצמן באהבה גדולה. והיה סגלה לאלו הצורות, שמי שהיה מסתכל באלו הצורות היה מגיע לו אהבה גדולה מאד, (היו שמדת האהבה באה למי שהיה מסתכל באלו הצורות). וגם האהב נאמן קבל האהבה מן המקום שהראה לו המלך.

והגיע עת שהלכו כל הנ"ל כל אחד ואחד למקומו לקבל משם כחו, דהינו המליץ והגבור וכל אנשי

הַמְּלֹךְ הַגִּ'ל, כָּל אֶחָד וְאֶחָד עָלָה לְמִקְוָמוֹ הַגִּ'ל לְחִדְשׁ
שָׁם בַּחוּ.

וַיְהִי הַיּוֹם, וְהָיָה רוּחַ סְעָרָה גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם. (כל זה הבעל תפילה
ממשך לספר לשרים) וְהָרוּחַ סְעָרָה הַזֶּה בְּלָבֵל אֶת כָּל הָעוֹלָם
בְּלוֹ, וְהִפָּךְ מַיִם לַיַּבְשָׁה וּמַיַּבְשָׁה לַיָּם, וּמִמְדָּבָר יָשׁוּב
וּמִיָּשׁוּב מְדָבָר, וְהִפָּךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ.

וּבֹא הָרוּחַ סְעָרָה הַזֶּה לְתוֹךְ בַּיִת הַמְּלֹךְ, וְלֹא עָשָׂה
שָׁם שׁוּם הַזֶּקֶק, רַק שֶׁנִּכְנַס הָרוּחַ סְעָרָה וְחָטַף אֶת
הַיֶּלֶד שֶׁל הַבַּת מְלֶכָה הַגִּ'ל. וּבְתוֹךְ הָרַעֲשׁ (שְׁקוּדִין אִימְפִיט),
תִּכְרַף בְּשַׁחַטָּף אֶת הַתִּינּוֹק הַיָּקָר הַגִּ'ל רְדָפָה הַבַּת
מְלֶכָה אַחֲרָיו, וְכֵן הַמְּלֶכָה, וְכֵן הַמְּלֹךְ, עַד שֶׁנִּתְפָּזְרוּ
בָּלֵם, וְלֹא נוֹדַע מְקוֹמָם אַיִם.

וְאַנְחָנוּ בְּלָנוּ לֹא הָיִינוּ בְּכָל זֶה, כִּי הָיִינוּ עוֹלִים כָּל אֶחָד
וְאֶחָד לְמִקְוָמוֹ לְחִדְשׁ בַּחוּ, כַּגִּ'ל; וּכְשֶׁחֲזַרְנוּ וּבָאֵנוּ -
לֹא מְצָאֵנוּ אוֹתָם בָּלֵם, כַּגִּ'ל; וְגַם הַיָּד הַגִּ'ל נֶאֱבָדָה

אז. ומאז נתפזרו כלנו, ומאז אין אנו יכולים עוד לעלות כל אחד ואחד למקומו לחדש פחו, כי אחר שנהפך ונתבלבל העולם כלו ונחלפו כל מקומות העולם - מים ליבשה וכו', כנ"ל, בודאי אי אפשר עתה לעלות בדרכים הראשונים, כי עתה צריכים דרכים אחרים לפי חלוף ושנוי המקומות, ועל כן לא היינו יכולים עוד לחזור ולעלות כל אחד ואחד למקומו לחדש פחו הנ"ל.

אך הרשימה שגשאר אצל כל אחד ואחד היא גם כן גדולה מאד. ואם הגבור הזה הוא הגבור של המלך הנ"ל, הוא בודאי גבור גדול מאד

(כל זה השיב הבעל תפלה להאנשים הנ"ל).

והם שמעו דבריו, ותמהו מאד; והחזיקו את הבעל תפלה, ולא הניחו אותו לילך מאתם (כי אולי הגבור שבא עליהם הוא הגבור הנ"ל, שיש להבעל תפלה הכרות עמו).

והגבור הנ"ל היה הולך ומתקרב.

וְשׁוֹלַח בְּכֹל פֶּעַם שְׁלוּחָיו, עַד שְׁנַתְקָרַב וּבָא אֵלֵיהֶם,
וְעַמֵּד חוּץ לְעִיר, וְשָׁלַח לָהֶם שְׁלוּחָיו. וְנִתְיָרָאוּ מֵאֹד,
וּבִקְשׁוּ מִהַבֵּעַל תְּפִלָּה הַגְּבֹרָה, שֶׁיִּתֵּן לָהֶם עֲצָה.

וְאָמַר הַבֵּעַל תְּפִלָּה: שְׁצַרִּיכִין לְחַקֵּר הַדְרָף וְהַהֲנַהֲגָה
שֶׁל אוֹתוֹ הַגְּבוּר, כִּי שִׁיבִיר עַל יְדֵי זֶה אִם הוּא אוֹתוֹ
הַגְּבוּר (דְּהֵינּוּ הַגְּבוּר שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַגְּבֹרָה).

וְהַלֵּךְ הַבֵּעַל תְּפִלָּה וַיֵּצֵא אֶל הַגְּבוּר הַגְּבֹרָה.

וּבָא אֶל הַמַּחֲנֶה שֶׁל הַגְּבוּר, וְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם גְּבוּר
אֶחָד מִגְּבוּרָיו שֶׁל הַגְּבוּר (הֵינּוּ עִם אֶחָד מִהַשְּׂמֵרִים כִּי לְחַקֵּר אִם הוּא אוֹתוֹ הַגְּבוּר
הַגְּבֹרָה), וְשָׁאַל אוֹתוֹ הַבֵּעַל תְּפִלָּה: "מָה מַעֲשִׂיכֶם, וְאֵיךְ
נִתְחַבְּרָתֶם עִם הַגְּבוּר הַזֶּה?"

הַשִּׁיב לוֹ (הֵינּוּ אֶחָד מִהַגְּבוּרִים הַגְּבֹרָה הַשִּׁיב לַהַבֵּעַל תְּפִלָּה): מַעֲשֵׂה שְׁתֵּיהֶם כִּי
הָיָה:

הָיִיתָ שְׁנִמְצָא כְּתוּב בְּסִפְרֵי דְבָרֵי הַיָּמִים שְׁלָהֶם (שְׁקוּרִין
קְרִיאֵינִי קִישׁ), אֵיךְ שְׁתֵּיהֶם רוּחַ סְעָרָה גְּדוֹלָה בְּעוֹלָם, וְהָרוּחַ

סְעָרָה הִפָּךְ אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ, שֶׁהִפָּךְ מַיִם לַיַּבֵּשָׁה
 וּמַיַּבֵּשָׁה לַיָּם, וּמִמְדָּבָר יָשׁוּב וְכוּ', וּבִלְבָל אֶת כָּל
 הָעוֹלָם בְּלוֹ; וְאַחֵר הִרְעֵשׂ וְהִבְלִבּוּל שֶׁנִּתְבַּלְבְּלוּ כָּל
 הָעוֹלָם, יֵשְׁבוּ עֲצָמָן בְּנֵי הָעוֹלָם לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִלֶּךְ;
 וְחִקְרוּ מִי רָאוּי לַעֲשׂוֹתוֹ מִלֶּךְ עֲלֵיהֶם, וְחִקְרוּ וְאָמְרוּ:
 "בְּאִשֶּׁר שֶׁעֵקֶר הוּא הַתְּכֵלִית, עַל כֵּן מִי שֶׁהוּא מִשְׁתַּדֵּל
 בְּיוֹתֵר בְּהַתְּכֵלִית, הוּא רָאוּי לְהִיּוֹת מִלֶּךְ".

וְהִתְחִילוּ לְחַקֵּר מִהוּ הַתְּכֵלִית?, וְהָיָה בִּינֵיהֶם כְּתוֹת
 כְּתוֹת:

כְּת אַחַת אָמְרוּ:

'שֶׁעֵקֶר הַתְּכֵלִית הוּא כְבוֹד'.

'כִּי אֲנִי רְאִים שֶׁהַכְּבוֹד הוּא הָעֵקֶר אֲצֵל הָעוֹלָם, כִּי
 כְּשֶׁאֵין גּוֹתֵנִין לְאָדָם כְּבוֹדוֹ, דִּהְיִינוּ שְׂמֻדְבָּרִים לוֹ אִיזָה
 דְּבוֹר כְּנֶגֶד כְּבוֹדוֹ, יֵשׁ לוֹ שְׂפִיכוֹת דְּמַיִם, כִּי הָעֵקֶר הוּא
 הַכְּבוֹד אֲצֵל כָּל הָעוֹלָם; וְאֶפְלוּ לְאַחֵר מִיִּתָּה מִקְפִּידִים
 לְהֵן לְהַמֵּת כְּבוֹדוֹ - לְקַבְּרוּ בְּכְבוֹד וְכִיּוֹצֵא (וְאִמְרוּ לוֹ, שֶׁקֵּל מִה
 שֶׁעוֹשִׂין הַכֵּל עוֹשִׂין לָךְ בְּשִׁבְלֵי כְבוֹדְךָ), אַף עַל פִּי שֶׁאַחֵר מִיִּתָּה אֵין שִׁדְּךָ

ממזון ושום תאווה אצל המת, אף על פי כן על כבוד המת מקפידים; נמצא שהכבוד הוא העקר התכלית'.

וכיוצא בספרות כאלו. (של מבוכה ושמות. וכן כל הכחות המבארים למטה, בלם היו להם סברות הרבה לדעתם הנבוכה והסקלה. וקצתם מבארים למטה, אך רבנו ו"ל לא רצה לכאר כל הסברות הנבוכות שיש באלו הדעות, כי יש בזה סברות נבוכות כל קד, עד שאפשר חס ושלום למעות באמת באלו הסברות של שקר, רחמנא לצלן).

עד שננספם אצלם: 'שעקר התכלית הוא כבוד, על כן צריכין לבקש איש מכבוד, וגם שיהיה רודף אחר הכבוד, הינו שיהיה רודף אחר הכבוד וישיג את הכבוד (שזהו איש מכבוד, שיש לו כבוד), כי מאחר שהוא איש מכבוד, שיש לו כבוד, והוא רודף אחר כבוד, ומסייע את הטבע שהיא רוצה בכבוד כנ"ל, נמצא שזה האיש משתדל אחר התכלית ומשיגו, כי התכלית הוא כבוד (כל זה היה דעתם הסקלה והנבוכה), כנ"ל, על כן זה האיש ראוי להיות מלך'.

והלכו לבקש איש כזה, והלכו ומצאו שהיו נושאים את 'בעטליר' [קבצן] זמן אחד, והלכו אחריו לערף חמשה מאות אנשים, בלם 'ציגינירים' [צוענים], וגם הוא היה 'ציגיניר'; והבעטליר הזה היה עור ועקם

ואלם, והאנשים הנ"ל הלכו אחריו, כי כלם היו אנשי המושפחה שלו, כי היו לו אחיות ואחים וזרע מרעים שלו, עד שנעשה מהם קבוץ הנ"ל שהלכו אחריו ונשאו אותו. והוא הקפיד מאד על כבודו, כי היה כעסן גדול וכועס בכל פעם עליהם בקפדות גדולות, וצוה בכל פעם שינשאו אותו אנשים אחרים, וכעס בכל פעם עליהם.

נמצא, שזה הפעטליר הזקן הוא איש מכבד גדול, שיש לו כבוד כזה; וגם רודף אחר הכבוד, כי הוא מקפיד כל כך על כבודו כנ"ל.

על כן הוטב בעיני הפת הזאת הפעטליר הזה, וקבלו אותו למלך.

ולחיות גם ארץ גורמת, כי יש ארץ שגורמת ומסגלת לכבוד, וכן יש ארץ גורמת למדה אחרת, על כן אלו הבת (שחקרו לעצמם שעקר החקלית הוא כבוד), בקשו ארץ גורמת לכבוד, ומצאו מדינה שמסגלת לזה, וישבו שם.

פֿת אַחֶרֶת אָמְרוּ:

שׂאִין הַכְּבוֹד עֵקֶר הַתְּכָלִית, וְחִקְרוּ: "שׁעֵקֶר הַתְּכָלִית
הוּא רְצִיחָה".

'כִּי אָנוּ רֵאִים שְׁכָל הַדְּבָרִים נְכָלִים וְנִפְסָדִים, וְכָל
מָה שׁיֵּשׁ בְּעוֹלָם, עֲשׂוּבִים וְצִמְחִים וּבְנֵי אָדָם וְכָל מָה
שׁיֵּשׁ בְּעוֹלָם, הַכֵּל צָרִיךְ לְבֹא לְכִלְיוֹן וְהַפְּסֵד, נִמְצָא
שׁתְּכָלִית הַכֵּל הוּא הַכִּלְיוֹן וְהַהֶפְסֵד; עַל כֵּן הָרוֹצֵחַ,
שֶׁהוּא הוֹרֵג וּמְכַלֶּה בְּנֵי אָדָם, נִמְצָא שֶׁהוּא מְרַבֵּה
לְהֵבִיא אֶת הָעוֹלָם אֶל הַתְּכָלִית. עַל כֵּן נִסְפָּם בִּינֵיהֶם
שֶׁהַתְּכָלִית הוּא רְצִיחָה'.

וּבְקִשׁוֹ אֵיזָה אִישׁ שְׂיִהְיֶה רוֹצֵחַ וְכַעֲסָן וְבַעַל קִנְאָה
בְּיוֹתֵר, 'כִּי אִישׁ כְּזֶה הוּא קָרוֹב יוֹתֵר אֶל הַתְּכָלִית (לְפִי
דַעֲתָם הַנְּבוֹכָה), וְהוּא רֵאִוִי לְהִיּוֹת מִלֶּדֶד'.

וְהִלְכוּ לְבִקְשׁוֹ; וְשִׁמְעוּ קוֹל צְעָקָה, וְשִׂאֲלוּ: "מָהוּ קוֹל
הַצְּעָקָה הַזֹּאת?" וְהַשִּׁיבוּ לָהֶם: "שׁ"קוֹל הַצְּעָקָה הַיָּא,
הִיּוֹת שֶׁאֶחָד שָׁחַט אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ". עָנוּ וְאָמְרוּ:
"וְכִי יֵשׁ רוֹצֵחַ אֲבִיר לֵב וְכַעֲסָן יוֹתֵר מִזֶּה - שְׂיִהְיֶה רֵג"

את אביו ואת אמו?! האיש הזה השיג את התכלית" והוטב בעיניהם, וקבלו אותו עליהם למלך. ובקשו להם ארץ גורמת לרציחה, ובחרו להם במקום הרים וגבעות שהוא מקום הרוצחים, והלכו לשם, וישבו שם עם מלכם.

כת אחרת אמרו:

'שראוי למלך מי שיש לו שפע מזונות הרבה, ואינו נזון ממזונות של שאר בני אדם רק ממזונות דקים (כגון חלב, פרי שלא נתשם שכלו), ואיש כזה ראוי למלך'.

אך לא מצאו תקף איש כזה שלא יהיה נזון ממזונות של שאר בני אדם, ובחרו להם לפי שעה איש עשיר שיש לו שפע מזונות הרבה, עד אשר ימצאו איש כרצונם, דהינו שלא יהיה נזון וכו' כנ"ל; ולפי שעה עשו את העשיר למלך, עד אשר ימצאו איש כנ"ל, אז ירד העשיר מן המלוכה, ויקבלו את אותו האיש למלך. ובחרו להם ארץ גורמת לזה, והלכו וישבו שם.

כַּת אַחֲרַת אָמְרוּ:

'שִׁיפַת תֹּאֵר רְאוּיָה לְמַלְךְ, כִּי עֵקֶר הַתְּכָלִית שְׂיֵהֶיָה
הָעוֹלָם מִיִּשְׁב, כִּי לָזֶה נִבְרָא הָעוֹלָם, וּמֵאַחַר שְׂהִיפַת
תֹּאֵר מְעוֹרְרַת תִּאֲוָה זֹו לְיִשׁוּב הָעוֹלָם, נִמְצָא שֶׂהִיא
מְבִיאָה אֶל הַתְּכָלִית, עַל כֵּן יַפַּת תֹּאֵר רְאוּיָה לְמַלְךְ'.
וּבְחֲרֵו לָהֶם יַפַּת תֹּאֵר וּמְלָכָה עֲלֵיהֶם, וּבִקְשׁוּ לָהֶם
אַרְץ גּוֹרְמַת לָזֶה, וְהִלְכוּ וַיִּשְׁבוּ שָׁם.

כַּת אַחֲרַת אָמְרוּ:

'שְׁעֵקֶר הַתְּכָלִית הוּא הַדְּבֹר, כִּי מוֹתֵר הָאָדָם מִן
הַבְּהֵמָה הוּא הַדְּבֹר, וּמֵאַחַר שְׂזָה עֵקֶר הִיִּתְרוֹן שְׂיִיש
לְאָדָם, עַל כֵּן זֶהוּ עֵקֶר הַתְּכָלִית'. עַל כֵּן בִּקְשׁוּ לָהֶם
אִישׁ דְּבָרָן, שְׂיֵהֶיָה בְּעַל לְשׁוֹן, שְׂיִידַע כִּמָּה לְשׁוֹנוֹת
וַיִּרְבֶּה לְדַבֵּר תְּמִיד, כִּי אִישׁ כְּזֶה הוּא אֶצֶל הַתְּכָלִית.
וְהִלְכוּ וּמְצָאוּ אִישׁ צְרַפְתִּי מִשְׁנַע, שְׂהֵיָה הוֹלֵךְ וּמְדַבֵּר
לְעַצְמוֹ. וּשְׂאִלוּהוּ אִם יוֹדַע לְשׁוֹנוֹת, וְהֵיָה יוֹדַע כִּמָּה
לְשׁוֹנוֹת. 'וְאִישׁ כְּזֶה בְּוֹדָאֵי הַשְּׂיִיג הַתְּכָלִית (לְפִי דַעְתָּם הַנְּבוּכָה),
מֵאַחַר שֶׂהוּא בְּעַל לְשׁוֹן, שְׂיִוִידַע כִּמָּה לְשׁוֹנוֹת, וּמְדַבֵּר

הרבה מאד, כי הוא מדבר אִפְלוּ לְעֵצְמוֹ; על בֵּן הוֹטֵב
 בְּעֵינֵיהֶם אִישׁ הֵזֶה, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמִלְךָ.
 וּבָחֲרוּ לָהֶם אָרֶץ גּוֹרָמֹת לְעֵנִין שְׁלָהֶם, וְהִלְכוּ וַיָּשׁוּבוּ
 שָׁם עִם מַלְכָם. וּבֹדְאֵי הִנְהִיג אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

פת אחרת אמרו:

'שַׁעֲקַר הַתְּכָלִית הוּא שְׂמֻחָה.'

'כִּי בְּשָׁנוּלָד בֵּן שְׂמֻחִים, כְּשֵׁישׁ חֲתָנָה שְׂמֻחִים,
 כְּשֹׁבֵבִשִׁים אִיזָה מְדִינָה שְׂמֻחִים, נִמְצָא שְׂתַכְלִית הַכֹּל
 הוּא שְׂמֻחָה'. על בֵּן בְּקִשׁוֹ אִישׁ שְׂיִהְיָה שְׂמֻחַ תָּמִיד,
 'נִמְצָא שֶׁהוּא אֶצֶל הַתְּכָלִית', וְהוּא יִהְיֶה מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם.
 וְהִלְכוּ וּמְצָאוּ: שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ עֵרֵל אֶחָד בְּכַתְּנַת בְּזוּי
 בְּדַרְבּוֹ, וְנָשָׂא פְלִעֵשִׁיל ^[בַּקְּבוּק] יַיִן שָׂרָף, וְהִלְכוּ אַחֲרָיו
 כְּמֹה עֵרֵלִים; וְזֶה הָעֵרֵל הָיָה שְׂמֻחַ מְאֹד ^{(כִּי הָיָה שָׂבוּר}
 מְאֹד). וְרָאוּ שֶׁזֶה הָעֵרֵל הוּא שְׂמֻחַ מְאֹד וְאִין לוֹ שׁוֹם
 דְּאָגָה, על בֵּן הוֹטֵב בְּעֵינֵיהֶם הָעֵרֵל הֵזֶה, כִּי הִשִּׁיג אֶת
 הַתְּכָלִית שֶׁהוּא שְׂמֻחָה, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ עֲלֵיהֶם,
 וּבֹדְאֵי הִנְהִיג אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר.

ובַּחֲרוּ לָהֶם אָרֶץ גּוֹרָמַת לְעַנְיָן שְׁלָהֶם, דִּהְיִנוּ מְקוֹם
 כְּרָמִים וְכִיּוֹצֵא, שִׁיְהִיו עוֹשֵׂינָן יַיִן, וּמִהַחֲרָצִנִּים יִהְיוּ
 עוֹשֵׂינָן יַיִן שָׂרָף, וְלֹא יִלְךְ שׁוֹם דְּבַר לְאַבוּד; כִּי זֶהוּ עֵקֶר
 הַתְּכָלִית אֲצֵלָם: לְשִׁתוֹת וּלְהַשְׁתַּכֵּר וּלְהִיּוֹת שְׂמֵחַ
 תָּמִיד.

אף על פי שאין שום שיכות וענין לשמחתם, כי אין
 להם כלל על מה לשמח, אף על פי כן זה היה עקר
 התכלית אצלם - להיות שמח תמיד - על לא דבר.
 ובַּחֲרוּ לָהֶם אָרֶץ גּוֹרָמַת כַּנ"ל, וְהִלְכוּ וַיָּשְׁבוּ שָׂם.

כַּת אַחֲרֵת אָמְרוּ:

'שַׁעֲקֵר הוּא חֲכָמָה.'

ובִקְשׁוּ לָהֶם חָכֶם גָּדוֹל, וַעֲשׂוּ אוֹתוֹ מִלֶּךְ עֲלֵיהֶם,
 וּבִקְשׁוּ לָהֶם אָרֶץ גּוֹרָמַת לְחֲכָמָה, וְהִלְכוּ וַיָּשְׁבוּ שָׂם.

כַּת אַחֲרֵת אָמְרוּ:

'שַׁעֲקֵר הַתְּכָלִית הוּא: לְהַשְׁגִּיחַ עַל עֲצָמוֹ בְּאִכְלָהּ
 וּשְׂתִיָּה (שְׁקוּרִין פִּלְזוּי) - לְגַדֵּל הָאִיבָרִים.'

ובקשו בעל איברים, שיש לו איברים גדולים ומשגיח לגדל האיברים פנ"ל, 'כי מאחר שיש לו איברים גדולים יש לו חלק יותר בעולם (כי הוא תופס מקום יותר בעולם), והוא סמוך יותר אל התכלית, כי זהו התכלית לגדל האיברים; על פן איש כזה ראוי למלך'.

והלכו ומצאו איש ארך (שקורין וייגרה), והוטב בעיניהם, כי הוא בעל איברים וסמוך אל התכלית, וקבלו אותו למלך. ובקשו להם ארץ גורמת לזה, והלכו וישבו שם.

והיתה פת אחרת שאמרו:

שאין כל זה תכלית, רק עקר התכלית הוא רק לעסק בתפלה לה' יתברך ולהיות עניו ושפל ברך וכו'.
ובקשו להם בעל תפלה אחד, ועשו אותו למלך עליהם.

(והמען, מאליו יבין, שקל הכחות הנ"ל בלם טעו מאד במבוכות גדולות מאד, רק זאת הכת האחרונה כונו האמת, אשרי להם).

כל זה ספר אחד מהגבורים הנ"ל להבעל תפלה.

וּסְפַר לוֹ: שֶׁהֵם (דְּהִינּוּ אֱלֹהֵי הַגִּבּוֹרִים שֶׁנִּתְחַבְּרוּ עִם הַגִּבּוֹר הַגָּדוֹל) - הֵם מִן
הַכֶּתֶשׁ שֶׁל בַּעֲלֵי הָאִיבָרִים, שֶׁקָּבְלוּ עֲלֵיהֶם לְמַלְךְ בַּעַל
אִיבָרִים כַּנִּלְוֹ:

וַיְהִי הַיּוֹם, וְהָלְכוּ מַחֲנֵה אַחַת מֵהֶם עִם הָעֲגָלוֹת
שֶׁהוֹלְכִין אַחֲרֵי הַמַּחֲנֵה (שְׁקוֹרִין אִיבָאוּ), שֶׁמוֹלִיכִין אַחֲרֵיהֶם
מֵאֲכָל וּמִשְׁתֵּה וּכְיוּצָא. וְאֵלֹהֵי הַבַּעֲלֵי אִיבָרִים הָיְתָה
בּוֹדְאֵי אֵימָתָן מִטְּלַת עַל הַבְּרִיּוֹת, כִּי הָיוּ אֲנָשִׁים
גְּדוֹלִים וְגִבּוֹרִים, וּבּוֹדְאֵי מִי שֶׁפָּגַע בָּהֶם נָטָה מֵהֶם מִן
הַדֶּרֶךְ.

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הָלְכוּ הַמַּחֲנֵה הַגָּדוֹל, בָּא כְּנֶגְדָם גִּבּוֹר אֶחָד
(וְהוּא הַגִּבּוֹר הַגָּדוֹל, שֶׁהוֹלֵךְ עִתָּה עִמָּהֶם כַּנִּלְוֹ), וְהַגִּבּוֹר הַזֶּה כִּשְׁבָא כְּנֶגְד
הַמַּחֲנֵה לֹא נָטָה מִן הַדֶּרֶךְ, וְנִכְנַס בְּתוֹךְ הַמַּחֲנֵה וּפִזֵּר
אוֹתָם לְכָאן וּלְכָאן, וְנִתְיָרְאוּ אֲנָשֵׁי הַמַּחֲנֵה מִלְּפָנָיו;
וְהוּא נִכְנַס לְתוֹךְ הָעֲגָלוֹת הַגָּדוֹל שֶׁהוֹלְכִין אַחֲרֵי
הַמַּחֲנֵה, וְאָכַל כָּל מַה שֶׁהָיָה שָׁם.

וּנְפֹלָא הַדָּבָר בְּעֵינֵיהֶם מְאֹד מְאֹד (על גדל גבורתו, שלא היה מתירא מן המחנה כּלל, ונקנם בחוקם ואכל כל מה שהיה על השלוחת כּנ"ל) וְתִכְרַף וּמִיד נִפְלוּ לַפָּנָיו, וְאָמְרוּ לוֹ: "יְחִי הַמֶּלֶךְ". כִּי יָדְעוּ 'שֶׁגִּבּוֹר כָּזֶה בְּיָדָיו רָאוּי לַמֶּלֶךְ', לָפִי דַעְתָּם 'שֶׁעַקֵּר הַתְּכָלִית הוּא מִי שֶׁהוּא בְּעַל אֵיבָרִים' כּנ"ל, 'וּבְיָדָיו יִמְחַל לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת הַמְּלוּכָה, מֵאַחַר שֶׁנִּמְצָא גִבּוֹר בְּעַל אֵיבָרִים כָּזֶה, כִּי לוֹ רָאוּי הַמְּלוּכָה'.

וְכֵן הָיָה, שֶׁנִּתְקַבַּל (זה הגבור הנ"ל שבא כנגדם) לַמֶּלֶךְ עַל הַכֹּת הַזֹּאת (שנחקר אצלם שעקר הוא בעל איברים כּנ"ל).

"וְהוּא הוּא הַגִּבּוֹר שֶׁאָנוּ הוֹלְכִין עִתָּה עִמּוֹ לְכַבֵּשׁ הָעוֹלָם".

"וְהוּא אָמַר (הנינו זה הגבור שנעשה עתה מלך עליהם) שֵׁישׁ לוֹ בִּזְהָ בִּזְהָ בִּזְהָ אַחֲרַת בְּמָה שֶׁהוּא הוֹלֵךְ לְכַבֵּשׁ אֶת הָעוֹלָם, כִּי אֵין בּוֹנְתוֹ כְּלָל לָזֶה שִׁיְהִיָּה הָעוֹלָם כְּבוֹשׁ תַּחְתָּיו, רַק שֵׁישׁ לוֹ בִּזְהָ אַחֲרַת בְּזֶה"

(כל זה הם דברי אחר מהגבורים, שספר כל זה להבעל תפלה ששאל לו איד נחמברו עם הגבור כּנ"ל, השיב לו כל זה).

שאל לו הבעל תפלה: "ומה ענין גבורתו של זה הגבור הנ"ל, שהוא המלך שלכם?" השיב לו: "היות שפדינה אחת לא רצו להכניע עצמן תחתיו, ולקח הגבור הזה החרב שיש לו, והחרב שלו יש לה שלשה כחות: כשמגביהין אותה ברחין כל שרי התילים" (כו' (הינו שלשה כחות המבארים למעלה).

כששמע זאת הבעל תפלה, הבין שזהו בודאי הגבור של המלך הנ"ל.

ובקש הבעל תפלה: אם אפשר שיתראה פנים עם זה הגבור שהוא המלך שלהם?. השיבו לו: שיודיעו הדבר להגבור, וישאלו אותו אם יתן רשות (שקורן מעלדיוויו). והלכו ושאלו אותו, ונתן רשות שיבא אליו.

כשבא הבעל תפלה אל הגבור, הפירו זה את זה, והיה ביניהם שמחות גדולות מאד מאד על שזכו להתועד יחד; והיה ביניהם שמחות ובכיות, כי זכרו את המלך ואנשיו ובכו על זה, על פן היה ביניהם שמחות ובכיות.

וְדַבְּרוּ יַחַד הַבַּעַל תְּפִלָּה עִם הַגְּבוּר, אִיךְ נִתְגַּלְגְּלוּ
וּבָאוּ לְכָאן.

וְסִפֵּר הַגְּבוּר לְהַבַּעַל תְּפִלָּה:

שְׂמָאז שְׁהִיָּה הָרוּחַ סְעָרָה הַנִּ"ל שְׂאֵז נִתְפָּזְרוּ כְּלָם
כַּנִּ"ל, אֵז כְּשִׁחֲזֹר מִמְּקוֹם שְׁעָלָה לְשֵׁם לְחִדּוּשׁ כַּחוֹ
כַּנִּ"ל, כְּשִׁחֲזֹר וְלֹא מִצָּא אֶת הַמְּלֶךְ עִם כָּל הָאֲנָשִׁים
שְׁלוֹ הַנִּ"ל, אֵז הֶלֶךְ בְּאֲשֶׁר הֶלֶךְ; וְעִבֵּר עַל כָּל הָאֲנָשִׁים
הַנִּ"ל, הִינּוּ שֶׁהִבִּין שְׁהִיָּה בְּמִקוֹם כְּלָם, הִינּוּ שֶׁעִבֵּר
בְּאִיזָה מְקוֹם, וְהִבִּין שְׁשֵׁם הוּא בּוֹדֵאי הַמְּלֶךְ, אִיךְ
לֹא הָיָה יָכוֹל לְבַקְּשׁוֹ וּלְמַצְאוֹ, וְכֵן עִבֵּר בְּמִקוֹם אַחֵר,
שֶׁהִבִּין שְׁשֵׁם הִיא הַמְּלֶכֶה, אִיךְ לֹא הָיָה יָכוֹל לְבַקְּשָׁה
וּלְמַצְאָהּ, וְכֵן עִבֵּר עַל כָּל הָאֲנָשִׁים הַנִּ"ל.

"אִיךְ אוֹתָךְ לֹא עִבְרָתִי" (הִינּוּ שֶׁהַגְּבוּר לֹא עִבֵּר עַל מְקוֹם שְׁהָיָה שֵׁם הַבַּעַל תְּפִלָּה).

עָנָה וְאָמַר הַבַּעַל תְּפִלָּה:

"אֲנִי עִבְרָתִי עַל מְקוֹם כְּלָם וְגַם עַל מְקוֹם שְׁלֶךְ" (הִינּוּ שֶׁהַבַּעַל
תְּפִלָּה עִבֵּר גַּם עַל מְקוֹם הַגְּבוּר); כִּי הִיִּיתִי עוֹבֵר בְּמִקוֹם אַחֵד, וְרָאִיתִי

שְׁעֵמֶד כְּתַר הַמֶּלֶךְ, וְהַבְּנֵי שְׂכָאן יֵשׁ בְּוֹדָאֵי הַמֶּלֶךְ,
אֵךְ לֹא הָיִיתִי יְכוּל לְבַקְשׁוֹ וּלְמַצְאוֹ.

וְכֵן הִלַּכְתִּי יוֹתֵר וְעִבְרָתִי עַל יָם שֶׁל דָּם, וְהַבְּנֵי שְׂזוּה
הֵימָּן נַעֲשֶׂה בְּוֹדָאֵי מֵהַדְּמָעוֹת שֶׁל הַמֶּלֶכָה שֶׁהִיא בּוֹכָה
עַל כָּל הַנֶּ"ל, וּבְוֹדָאֵי הַמֶּלֶכָה הִיא כָּאן, אֵךְ לֹא הָיָה
אֶפְשָׁר לְבַקְשָׁהּ וּלְמַצְאָהּ.

וְכֵן עִבְרָתִי עַל יָם שֶׁל חֶלֶב, וְהַבְּנֵי שְׂזוּה הֵימָּן נַעֲשֶׂה
בְּוֹדָאֵי מֵהַחֶלֶב שֶׁל הַבַּת מֶלֶכָה, שֶׁנֶּאֱבָר בְּנֵה, כְּנִ"ל,
וְהָיָה דוֹחֵק אוֹתָהּ רַבּוּי הַחֶלֶב, וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה הֵימָּן הַזֶּה
שֶׁל חֶלֶב; וּבְוֹדָאֵי כְּכָאן הִיא הַבַּת מֶלֶכָה, אֵךְ לֹא הָיָה
אֶפְשָׁר לְבַקְשָׁהּ וּלְמַצְאָהּ.

וְכֵן עִבְרָתִי יוֹתֵר, וְרֵאִיתִי שֶׁהָיוּ מְנַחִים הַשְּׁעָרוֹת שֶׁל
זָהָב שֶׁל הַתֵּינֹק הַנֶּ"ל, וְלֹא לָקַחְתִּי מֵהֶם כְּלָל; וַיִּדְעָתִי
שְׂכָאן הוּא בְּוֹדָאֵי הַתֵּינֹק הַנֶּ"ל, אֵךְ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר
לְבַקְשׁוֹ וּלְמַצְאוֹ.

וְכֵן עִבְרָתִי יוֹתֵר, וְהָיִיתִי עוֹבֵר עַל יָם שֶׁל יַיִן, וַיִּדְעָתִי
שְׂזוּה הֵימָּן נַעֲשֶׂה בְּוֹדָאֵי מֵהַדְּבוּרִים שֶׁל הַמְּלִיץ, שֶׁהוּא
עוֹמֵד וּמְדַבֵּר תְּנַחוּמִין לְפָנָי הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶכָה, וְאַחַר כֵּן

הוא חוזר פָּנָיו וּמְדַבֵּר תְּנַחוּמִין לְהַבִּת מְלָכָה, וּמֵאֵלֹו
הַדְּבוּרִים נַעֲשֶׂה הַיָּם שֶׁל יַיִן (כְּמוֹ שֶׁחָתוּב: "וַחֲכַד כַּיִן הַטּוֹב"); אֲדָּ לֹא
הָיִיתִי יְכוֹל לְמַצְאוּ.

וְכֵן עֲבַרְתִּי יוֹתֵר, וְרֵאִיתִי שְׁעוּמֵד אֶבֶן שֶׁחֲקוֹק עָלָיו
תְּמוּנַת הַיָּד הַנִּלְעָם שְׂרֵטוּטִין, וְהַבְּנֵתִי שֶׁכָּאֵן הוּא
בְּוֹדָאֵי הַחֲכָם (שֶׁל הַמְּלָךְ הַנִּלְעָם) וְהוּא חָקַק לוֹ תְּמוּנַת
הַיָּד עַל הָאֶבֶן, אֲדָּ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְמַצְאוּ.

וְכֵן עֲבַרְתִּי יוֹתֵר, וְרֵאִיתִי שְׁעוּמֵד מְסֻדָּר עַל הַר אֶחָד
הַשְּׁלֻחָנוֹת שֶׁל זָהָב וְהַקְּרִידֵעֲנִצִּין וְשָׂאֵר אוֹצְרוֹת
הַמְּלָךְ, וְהַבְּנֵתִי שֶׁכָּאֵן הוּא בְּוֹדָאֵי הַמְּמַנֶּה עַל
הָאוֹצְרוֹת (שֶׁל הַמְּלָךְ הַנִּלְעָם), אֲדָּ לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לְמַצְאוּ.

הַשִּׁיב הַגְּבוּר:

גַּם אֲנִי עֲבַרְתִּי עַל כָּל הַמְּקוֹמוֹת הַלְלוֹ, וְאֲנִי לְקַחְתִּי
מִן הַשְּׁעָרוֹת שֶׁל זָהָב שֶׁל הַתִּינוֹק הַנִּלְעָם; כִּי לְקַחְתִּי
שִׁבְעָה שְׁעָרוֹת שִׁישׁ לָהֶם כָּל מִינֵי גִּוְנִין, וְהֵם יְקָרִים
אֲצִלִּי מְאֹד; וְהָיִיתִי יוֹשֵׁב בְּמִקוֹם שִׁישְׁבְּתִי, וְהָיִיתִי
מְחִיָּה עֲצָמִי בְּמָה שֶׁאֶפְשָׁר, בַּעֲשָׂבִים וּכְיוֹצֵא, עַד שֶׁלֹּא
הָיָה לִי שׁוּם דְּבָר לְהַחֲיוֹת עֲצָמִי, וְהִלְכְתִּי בְּאִשֶׁר אֵלָּה.

וּכְאֲשֶׁר הִלַּכְתִּי מִמְקוֹמֵי הַנֵּ"ל, שְׁכַחְתִּי אֶת הַקְּשֵׁת
שְׁלִי שָׁם."

הַשִּׁיב הַבַּעַל תְּפִלָּה:

"אֲנִי רָאִיתִי אֶת הַקְּשֵׁת הַזֶּה, וַיִּדְעֵתִי שְׁבוּדָאֵי הוּא
קְשֵׁת שְׁלֹךְ, אֲךָ לֹא הָיִיתִי יָכוֹל לְמַצֵּא אוֹתָךְ."

וּסְפַר יוֹתֵר הַגְּבוּר לְהַבְעֵל תְּפִלָּה שְׁכַשְׁחֶהְלֶךְ מִשָּׁם,
"הָיִיתִי הוֹלֵךְ וּבָא עַד שֶׁפָּגַעְתִּי בְּהַמַּחְנֶה הַנֵּ"ל,
וְנִכְנַסְתִּי לְתוֹכָם, כִּי הָיִיתִי רָעַב מְאֹד וְהָיִיתִי רוֹצֵה
לֶאֱכֹל, וְתַכְךָ כְּשֶׁנִּכְנַסְתִּי לְתוֹכָם קִבְּלוּ אוֹתִי לְמִלְךָ
עֲלֵיהֶם כִּנֵּ"ל."

וְעַתָּה אֲנִי הוֹלֵךְ לְכַבֵּשׁ הָעוֹלָם, וּכְוֹנֵתִי, אוֹלֵי אוֹכֵל
לְמַצֵּא אֶת הַמִּלְךָ עִם הָאֲנָשִׁים שְׁלוֹ הַנֵּ"ל."

וְדַבֵּר הַבַּעַל תְּפִלָּה עִם הַגְּבוּר: "כֹּה עוֹשִׂים עִם
הָאֲנָשִׁים הַלְלוּ, דְּהִינּוּ בְנֵי הַמְּדִינָה הַנֵּ"ל שֶׁנִּפְּלוּ
בְּתַאֲוֹת מְמוֹן כָּל כָּךְ עַד שֶׁבָּאוּ לְשִׁטוֹתַיִם כְּאֵלוֹ,
שֶׁבַעֲלֵי הַמְּמוֹן הֵם אֱלֹהוֹת אֲצִלָּם, וְשָׂאֵר עֲנִינֵי שִׁטוֹת
שִׁישׁ לְבִנֵי מְדִינָה זֹאת?"

עָנָה וְאָמַר הַגָּבוֹר לְהַבְעֵל תְּפִלָּה, שְׁשִׁמְעַם מִהַמְלִיךְ:
 "שְׁמַכֵּל הַתְּאֻוֹת אֶפְשָׁר לְהוֹצִיא אֶת מִי שֶׁנִּפְּל לְתוֹכָם,
 אֲדָךְ מִי שֶׁנִּפְּל לְתְּאֻוֹה זֶה שֶׁל מָמוֹן, אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוּם
 אֶפֶן לְהוֹצִיאֹ מִשָּׁם; וּבִוְדָאִי לֹא תִפְעַל כָּלֵל אֶצְלָם, כִּי
 אִי אֶפְשָׁר לְהוֹצִיאֵם מִזֶּה כָּלֵל". רַק שְׁשִׁמְעַם מִהַמְלִיךְ:
 שְׁעַל יְדֵי הַדְּרִיךְ שֵׁיִשׁ לְהַחֲרִיב הַנִּ"ל שְׁמִשָּׁם קִבֵּל
 גְּבוּרָתוֹ כִּנִּ"ל, עַל יְדֵי זֶה יִכּוּלִים לְהוֹצִיא מִתְּאֻוֹה הַזֹּאת
 שֶׁל מָמוֹן אֶת מִי שֶׁנִּפְּל וְנִשְׁקַע בְּתוֹכָהּ.

וַיֵּשְׁבוּ יַחַד אֵיזֵה זְמַן הַגָּבוֹר עִם הַבְּעַל תְּפִלָּה.
 וְעַל עֲנִיֵּן הַנִּ"ל שֶׁל בְּנֵי הַמְּדִינָה הַנִּ"ל, שֶׁבִקְשׁוּ מִהַבְּעַל
 תְּפִלָּה שְׁיִיצֵא אֶל הַגָּבוֹר בְּשִׁבְלָם, כִּנִּ"ל, הִרְחִיבוּ הַזְּמַן,
 הֵינּוּ שֶׁהַבְּעַל תְּפִלָּה פָּעַל אֶצֶל הַגָּבוֹר לְהִרְחִיב לָהֶם
 הַזְּמַן לְבְנֵי הַמְּדִינָה, וְנָתַן לָהֶם אֲרֻכָּא אֵיזֵה זְמַן.

וּמָסְרוּ סִימָנִים זֶה לָזֶה, הֵינּוּ הַגָּבוֹר וְהַבְּעַל תְּפִלָּה
 מָסְרוּ סִימָנִים זֶה לָזֶה, כְּדֵי שְׁיִוָּכְלוּ לִידַע אֶחָד מִחֲבֵרוֹ,
 וְהִלְךְ לוֹ הַבְּעַל תְּפִלָּה לְדַרְכּוֹ.

וּבְדַרְךְ הַלּוּכּוֹ שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה רְאָה שֶׁהוֹלְכִים אֲנִישִׁים
וּמְתַפְלְלִים, וְנוֹשְׂאִים חֲבוּרִים שֶׁל תְּפִלוֹת. וְנִתְּרָא
מֵהֶם, וְגַם הֵם נִתְּרָאוּ מִמּוֹנוֹ. וְעָמַד לְהִתְפַּלֵּל, וְגַם הֵם
הִתְפַּלְּלוּ.

אֲחֵר כִּךְ שָׂאֵל אוֹתָם: "מִי אַתֶּם?" הִשִּׁיבוּ לוֹ: "שָׁבַעַת
שֶׁהָיָה רוּחַ סְעָרָה הַיָּ"ל, שָׂאֵז נִפְרְדּוּ בְּנֵי הָעוֹלָם
לְמִינֵיהֶם, אֵלֶּה בְּחֵרוֹ בָּזָה וְאֵלוֹ בָּזָה (כָּכָל הַמִּבְאֵר לְמַעְלָה חֲלוּקִין
הַבְּתוּת הַיָּ"ל), אֵז אֲנַחְנוּ בְּחֵרְנוּ לָנוּ לְעַסֵּק בְּתִפְלָה תְּמִיד לְה'
יִתְבָּרֵךְ, וּבִקְשָׁנוּ וּמִצָּאֵנוּ בַּעַל תְּפִלָּה אֶחָד וְעֵשִׂינוּ אוֹתוֹ
לְמַלְךְ"

כְּשֶׁשָּׁמַע זֹאת הַבַּעַל תְּפִלָּה, הוֹטֵב הַדָּבָר בְּעֵינָיו מְאֹד,
כִּי בָזָה הוּא חֲפִץ. וְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמָּהֶם, וְגָלָה לָהֶם
סֵדֵר תְּפִלוֹתָיו וְחֲבוּרָיו וְעִנְיָנָיו.

כְּשֶׁשָּׁמְעוּ דְבָרָיו, נִפְתַּחוּ עֵינֵיהֶם, וְרָאוּ גֵדֵל מַעֲלָתוֹ שֶׁל
הַבַּעַל תְּפִלָּה הַזֶּה, וְתִכְרַף עָשׂוּ אוֹתוֹ לְמַלְךְ עֲלֵיהֶם, כִּי
הַמְּלָךְ שֶׁלָּהֶם מָחַל לוֹ הַמְּלוּכָה, מִחֲמַת שֶׁרָאוּ שֶׁהוּא
מְפֹלָג בְּמַעֲלָה יִתְרָה מְאֹד מְאֹד.

וְלַמַּד עִמָּהֶם הַבַּעַל תְּפִלָּה הַזֶּה וְהָאִיר עֵינֵיהֶם, וְעָשָׂה
 אוֹתָם לְצַדִּיקִים גְּמוּרִים גְּדוּלִים מְאֹד. כִּי הֵם הָיוּ
 מִתְחַלְּלִים גַּם בֶּן צַדִּיקִים (מֵאַחַר שֶׁעָסְקוּ רַק בַּתְּפִלָּה כִּנ"ל), אֲךָ זֶה הַבַּעַל
 תְּפִלָּה הָאִיר עֵינֵיהֶם עַד שֶׁנַּעֲשׂוּ צַדִּיקִים נוֹרָאִים מְאֹד.

וְשָׁלַח הַבַּעַל תְּפִלָּה אֲגֵרַת לְהַגְבוֹר הַנ"ל, וְהוֹדִיעוּ אִיךָ
 שְׂזָכָה וּמִצָּא אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ וְנַעֲשֶׂה עֲלֵיהֶם מִלְּךָ.

וּבְנֵי הַמְּדִינָה שֶׁל מָמוֹן הַנ"ל, הָיוּ עוֹסְקִים יוֹתֵר
 בְּעַנְיֵיהֶם בְּעִבּוֹדָתָם, כְּכֹל הַנ"ל.

וְהַזְמַן שֶׁהַגְּבִיל עִמָּהֶם הַגְּבוֹר הַנ"ל הָיָה מְמַשְׁמֵשׁ
 לְבָא, וְנִתְפַחְרוּ מְאֹד; וְעָשׂוּ עִבּוֹדָתָם הַנ"ל, וְהִקְרִיבוּ
 קָרְבָּנוֹת וּקְמִצֵּת וְעָסְקוּ בַּתְּפִלּוֹת שֶׁלָּהֶם שֶׁהָיוּ
 מִתְפַּלְּלִים לְאֱלֹהוֹתָם הַנ"ל.

וְנִסְפָּם בֵּינֵיהֶם, שֶׁהֵם מְכַרְחִים (לְקִים עֲצָתָם הַרְאוּשׁוּתָהּ, דְּהִינֵי) לְשָׁלַח
 אֶל הַמְּדִינָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ עֲשִׂירוֹת מִפְּלֶגַּ כִּנ"ל, אֲשֶׁר לְפִי
 דַּעְתָּם 'הָיוּ כָּל בְּנֵי אוֹתָהּ הַמְּדִינָה בָּלָם אֱלֹהוֹת כִּנ"ל.

וְהֵם יוֹשִׁיעוּ אוֹתָם בְּיָדָי בְּנִ"ל, מֵאַחַר שְׁבָלָם הֵם
אֱלֹהוֹת בְּנִ"ל. וְשָׁלְחוּ שְׁלוּחִים לְשֵׁם.

וּבְדַרְדָּר הַלּוּכָם (של השלוחים) לְשֵׁם תָּעוּ וְהִלְכוּ, וּמִצְאוּ אָדָם
שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ עִם מַקֵּל, שֶׁהַמַּקֵּל שָׁלוּ הָיָה עוֹלָה יוֹתֵר
מִכָּל אֱלֹהוֹתָם, הֵינּוּ שֶׁהַמַּקֵּל שָׁלוּ הָיָה עִם אֲבָנִים
טוֹבוֹת יְקָרִים, אֲשֶׁר זֶה הַמַּקֵּל הָיָה שְׁוֵה יוֹתֵר מִכָּל
הָעֲשִׂירוֹת שֶׁל כָּל אֱלֹהוֹתָם הַנִּ"ל, (הֵינּוּ בֵּין הָאֱלֹהוֹת שֶׁבְמִדְיָנָתָם וּבֵין
הָאֱלֹהוֹת שֶׁהִלְכוּ אֲצֵלָם, כִּי הַמַּקֵּל הָיָה שְׁוֵה יוֹתֵר מִכָּל הָעֲשִׂירוֹת שֶׁל כֻּלָּם). גַּם הָיָה הוֹלֵךְ
בְּכוֹבֵעַ (שְׁקוֹרֵין אַפִּילִישׁ), שֶׁהָיָה קְבוּעַ בּוֹ אֲבָנִים טוֹבוֹת שֶׁהָיָה
שְׁוֵה הוֹן רַב.

וְתַכֵּף וּמִיד נִפְלוּ לְפָנָיו בְּכַרְיָעָה וְהִשְׁתַּחֲוִיָּה, כִּי לְפִי
דַּעְתָּם הָיָה הָאָדָם הַזֶּה אֱלֹוֶה עַל כָּל אֱלֹהִים שְׁלָהֶם,
מֵאַחַר שִׁישׁ לוֹ עֲשִׂירוֹת מִפְּלֶג כְּזֶה (וְהָאָדָם הַזֶּה שִׁפְנָעוּ הוּא הָיָה הַמְּכַנֵּה
עַל הָאוֹצְרוֹת שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל).

וְאָמַר לָהֶם הָאָדָם הַזֶּה: "זֶה הוּא חֲדוּשׁ אֲצִלְכֶם (בְּלִשׁוֹן
חִמָּה) בָּאוּ עִמִּי וְאַרְאֶה לָכֶם עֲשִׂירוֹת". וְהוֹלִיךְ אוֹתָם אֶל
הַהַר שֶׁהָיָה מְסֻדָּר שֵׁם אוֹצֵר הַמְּלֶךְ, וְהִרְאָה אוֹתָם

את האוצר. ותקף ומיד נפלו בכריעה והשתחוויה, 'כי זהו אלוה על כל אלהים', לפי דעתם (הספלה והנבוכה, שהיה אצלם עקר האמונה הממון והעשירות כנ"ל).

אך קרננות לא הקריבו שם (כי לפי דעתם הנ"ל שהוא אלוה על וכו', נודא היו מקריבים את עצמן לאלוה כזה, אך וכו') כי כשיצאו אלו השלוחים, הזהירו אותם שבדרך לא יהיו מקריבים קרננות; כי חששו שאם ירצו בדרך להקריב קרננות לא ישאר מהם כלום, כי אולי ימצאו איזה אוצר בדרך, אולי ילך אחד לבית הכפא וימצא שם אוצר (והוא אצלו אלוה כנ"ל) ויתחילו להקריב את עצמן אליו, ולא ישאר מהם אחד, על בן הזהירו את השלוחים (הינו בני המדינה וההירו את השלוחים) שבדרך לא יקריבו קרננות כלל; על בן לא הקריבו אלו השלוחים קרננות לזה הממנה הנ"ל. אבל זה היה ברור אצלם, 'שהוא אלוה על כל אלהים, מאחר שיש לו עשירות עצום ורב כזה'.

ונתישבו אלו השלוחים: למה להם לילך אל האלהות הנ"ל?, דהינו אל המדינה שהיו עשירים מפלגים מאד, שהם אצלם כלם אלהות כנ"ל, 'כי הלא אצל

זֶה הָאִישׁ בְּוֹדָאֵי יוֹכְלוּ לְקַבֵּל יִשׁוּעָה, כִּי הֲלוֹא זֶה
הָאִישׁ הוּא אֱלוֹהַ גְּדוֹל עַל כָּלָם (לפי דעתם הרעה הנ"ל), מֵאַחַר
שֵׁישׁ לוֹ עֲשִׂירוֹת עֲצוּם וּמְפֹלֵג כְּזֶה (כפלי כפלים יותר מכלם); עַל
כֵּן בְּקִשׁוֹ מִזֶּה הָאִישׁ שֶׁיִּלְךְ עִמָּם לְמִדְיַנְתָּם. וְנִתְרַצָּה
לָהֶם וְהִלְךְ עִמָּם.

וּבֹא לְמִדְיַנְתָּם. וְהָיָה אֲצֵל בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁמָּחָה גְּדוֹלָה
שֶׁמִּצְאוּ אֱלוֹהַ כְּזֶה, כִּי הָיוּ בְּטוֹחִים שֶׁעַל יָדוֹ יִהְיֶה לָהֶם
תְּשׁוּעָה בְּוֹדָאֵי, 'מֵאַחַר שֶׁהוּא אֱלוֹהַ כְּזֶה' (לפי דעתם), כִּי יֵשׁ
לוֹ עֲשִׂירוֹת עֲצוּם כְּזֶה'.

וְצִוָּה זֶה הָאִישׁ (שהוא הממנה של המלך הנ"ל, שקבלו אותו בני המדינה הזאת לאלוה),
שֶׁקֶדֶם שִׁיְהִיָּה סֶדֶר מְתָקֵן וְנִכּוֹן בְּמִדְיַנָּה לֹא יִקְרִיבוּ
קָרְבָּנוֹת כָּלָל. (כי באמת זה הממנה של המלך היה צדיק גדול, כי היה מאנשי המלך
הנ"ל, שהיו כלם צדיקים גדולים מאד, ובודאי היה מקאם מאד ככל המנהגים הרעים והשטותיים של
אותה המדינה; אך עדין לא היה יכול להשיב אותם מדרךם הרעה, אך צוה לעת שעלה על כל פנים
לא יקריבו קרבנות).

וְהִתְחִילוּ בְּנֵי הַמְּדִינָה לְבַקֵּשׁ מֵאִתּוֹ אֹדוֹת הַגְּבוּר
הַנִּ"ל שֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם.

וְגַם הַמְּמַנֶּה עָנָה: "אֲפֹשֶׁר הוּא זֶה הַגְּבוּר?" (הרד"ק לו).

וְהִלֵּךְ זֶה הַמְּמַנֶּה וַיֵּצֵא אֶל הַגָּבוֹר, וּבִקֵּשׁ מֵאַנְשָׁיו
שֶׁל הַגָּבוֹר, אִם אֶפְשָׁר לְהִתְרַאוֹת פְּנִים עִמּוֹ. וְאָמְרוּ,
שְׂיֻדְיָעוּ לוֹ וַיִּשְׁאַלוּ אוֹתוֹ. וְהִלְכוּ וַיִּשְׁאַלוּ אוֹתוֹ, וְנָתַן
רְשׁוֹת. וְנִכְנַס הַמְּמַנֶּה אֶל הַגָּבוֹר, וְהִפִּירוּ זֶה אֶת זֶה,
וְהָיָה בֵּינֵיהֶם שְׂמֵחוֹת גְּדוֹלוֹת וּבְכִיּוֹת, כַּנִּלְמָד.

וְאָמַר הַגָּבוֹר לְהַמְּמַנֶּה: "תִּדְרַע, שְׁגַם הַבַּעַל תִּפְלָה
הַכָּשֵׁר שְׁלָנוּ רְאִיתִיו גַּם בֵּן, וּכְבָר נַעֲשֶׂה מְלֶכֶךְ" (וספרו זה
לזה איד נחלקלו וקאו לקאן).

וּסְפָר הַמְּמַנֶּה לְהַגָּבוֹר: שֶׁהוּא עֹבֵר עַל מְקוֹם הַמְּלֶכֶךְ
וְעַל מְקוֹם כָּל הָאֲנָשִׁים הַנִּלְמָד, אֵךְ עַל שְׁנֵיהֶם לֹא עֹבֵר,
הֵינּוּ עַל מְקוֹם הַבַּעַל תִּפְלָה וְהַגָּבוֹר, עַל (מקום) אוֹתָם
שְׁנֵיהֶם לֹא עֹבֵר.

וְדַבְּרוּ יַחַד הַמְּמַנֶּה עִם הַגָּבוֹר אוֹדוֹת הַמְּדִינָה הַנִּלְמָד,
עַל שְׁנֵיתָיו וְנִבְכוּ כָּל כֶּךְ עַד שֶׁבָאוּ לְשִׁטוֹתַיִם כְּאֵלּוֹ.
הַשִּׁיב הַגָּבוֹר לְהַמְּמַנֶּה תְּשׁוּבָה הַנִּלְמָד שֶׁהַשִּׁיב לְהַבַּעַל
תִּפְלָה כַּנִּלְמָד, הֵינּוּ שִׁשְׁמַע מִהַמְּלֶכֶךְ, שְׁמִי שְׁנִשְׁקַע
בְּתַאוּהַ זֶה שֶׁל מְמוֹן, אִי אֶפְשָׁר לוֹ בְּשׁוּם אַפֵּן לְשׁוּב

וְלִצְאֹת מִשָּׁם, כִּי אִם עַל יְדֵי הַדְּרֹךְ שֵׁשׁ לְהַחֲרֹב הַנַּ"ל
 (שְׁמוֹשָׁם מִקְבֵּל הַגְּבוּר כַּח גְּבוּרָתוֹ), עַל יְדֵי זֶה יְכוּלִים לְהוֹצִיאָם מִזֶּה.

וְהַרְחִיבוּ הַזְּמַן עוֹד יוֹתֵר, הֵינּוּ שֶׁהַמְּמַנֶּה דִּבֵּר עִם
 הַגְּבוּר לְהַרְחִיב הַזְּמַן עִם בְּנֵי הַמְּדִינָה הַנַּ"ל עוֹד יוֹתֵר.
 וְנָתַן לָהֶם הַגְּבוּר עוֹד אַרְכָּא וְזְמַן. אַחֵר כִּד מָסְרוּ
 סִימָנִים זֶה לָזֶה, הַמְּמַנֶּה וְהַגְּבוּר.

וְהַלֵּךְ הַמְּמַנֶּה מִן הַגְּבוּר וְחֹזֵר הַמְּמַנֶּה אֶל הַמְּדִינָה
 הַנַּ"ל.

וְגַם הַמְּמַנֶּה הַזֶּה בְּוֹדָאֵי הוֹכִיחַ אוֹתָם עַל דְּרָכָם הָרָעָה
 שֶׁנִּתְעוּ וְנִבְכּוּ כָּל כִּד בְּתַאֲוֹת מָמוֹן, אֵךְ לֹא הוֹעִיל
 לָהֶם כָּלֵל, כִּי כִּבְר נִשְׁקְעוּ בָּזֶה מְאֹד מְאֹד כַּנַּ"ל.

רַק מִחֲמַת שֶׁכִּבְר הוֹכִיחוּ אוֹתָם הִרְבֵּה, הִפְעֵל תְּפִלָּה
 וְגַם הַמְּמַנֶּה, בְּלִבְלוֹ אוֹתָם, וְהָיוּ אֹמְרִים: "אֲדַרְבָּא,
 הוֹצִיאוּ נָא אוֹתָנוּ מִטְּעוֹתֵינוּ". אֵף עַל פִּי שֶׁהֵם הָיוּ
 אֲחִזִּים בְּדַעְתָּם בְּחִזְקָה וְלֹא הָיוּ רוֹצִים כָּלֵל לְשׁוּב
 מִטְּעוֹתָם הָרָעָה, אֵךְ הָיוּ אֹמְרִים לְמוֹכִיחֵיהֶם הַנַּ"ל:
 "אֲדַרְבָּא, אִם הוּא כְּדַעְתְּכֶם, שְׁאַנְחֵנוּ בְּטַעוֹת
 וּבְמִבּוֹכָה גְּדוּלָה, אִם כֵּן הוֹצִיאוּ נָא אוֹתָנוּ מִטְּעוֹתֵינוּ".

וּנְתַן לָהֶם עֲצָה (היגו הממנה נתן עצה לבני המדינה הנ"ל): **בְּאִשֶּׁר שֶׁהוּא יוֹדֵעַ הַכַּח שֶׁל זֶה הַגְּבוּר, מֵהֵיכֵן הוּא מְקַבֵּל כַּח גְּבוּרָתוֹ; וְסֵפֶר לָהֶם עֵינֵי הַחֶרֶב הַנִּלְשָׁמֶשׁ מְקַבֵּל הַגְּבוּר כַּח גְּבוּרָתוֹ; "בְּכֵן, גִּלְדָּ אֲנִי וְאַתֶּם אֵל מְקוֹם הַחֶרֶב, וְעַל יְדֵי זֶה תֻּכְלוּ לְהִתְגַּבֵּר בְּגִידוֹ"**

וְכוֹנֵת הַמְּמַנָּה הָיָה, שֶׁכְּשֵׁיבֵאוּ לְשֵׁם יוֹכְלוּ לְשׁוּב וּלְצִאת עַל יְדֵי זֶה מִטְּעוֹתֵם בְּנִלְ, (כי על ידי אותו הדרך שיש להתרבר האמת, על ידי זה יכולים להוציא מתאוות קמון, כנ"ל). וְקַבְּלוּ דְבָרָיו (היגו בני המדינה קבלו עצת הממנה לילך עמו אל החרב הנ"ל).

וְהִלֵּךְ הַמְּמַנָּה, וּבְנֵי הַמְּדִינָה שֶׁלְּחוּ עִמּוֹ אֶת גְּדוּלֵי הַמְּדִינָה, שֶׁהֵם אֲצֵלֶם אֱלֹהוֹת (ובודאי היו הולכים עם תכשיטי כסף וזהב שְׁהוּ תְלוּיִים עֲלֵיהֶם, כִּי זֶה הָיָה הַעֲשָׂר אֲצֵלֶם), וְהִלְכּוּ יַחַד.

וְהוֹדִיעַ הַמְּמַנָּה הַדָּבָר הַזֶּה לְהַגְּבוּר: בְּאִשֶּׁר שֶׁהוּא הוֹלֵךְ עִמָּם לְבַקֵּשׁ מְקוֹם הַחֶרֶב, וְכוֹנֵתוֹ, אוֹלֵי יִזְכֶּה בְּדֶרֶךְ הַלוֹכּוֹ לְמִצָּא אֶת הַמֶּלֶךְ וְאֲנָשָׁיו. עָנָה וְאָמַר הַגְּבוּר: "גַּם אֲנִי אֵלָךְ עִמָּךְ."

וְשָׁנָה הַגְּבוּר עֲצָמוּ, כְּדִי שְׁלֹא יָבִינוּ אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים
שֶׁהֲלָכוּ עִם הַמְּמֻנָה שְׁזָהוּ הַגְּבוּר הַנַּ"ל, עַל כֵּן שָׁנָה
עֲצָמוּ, וְהִלֵּךְ גַּם כֵּן עִם הַמְּמֻנָה.

וְנִתְיָשְׁבוּ, שִׁיּוּדֵי עוֹ הַדְּבָר לְהַבְעֵל תְּפִלָּה. וְהוֹדִיעוּ לוֹ.
וְאָמַר הַבְּעַל תְּפִלָּה, שְׁגַם הוּא יֵלֵךְ עִמָּם, וְהִלֵּךְ אֲלֵיהֶם
הַבְּעַל תְּפִלָּה.

וְצוּה הַבְּעַל תְּפִלָּה לְאֲנָשִׁים שְׁלוֹ שִׁיתְּפַלְלוּ עַל זֶה
שִׁיִּצְלִיחַ ה' דַּרְכָּם, שִׁיִּזְכּוּ לְמִצָּא הַמְּלֶכֶךְ עִם אֲנָשָׁיו
הַנַּ"ל, כִּי תִמִּיד הָיָה הַבְּעַל תְּפִלָּה מִתְּפַלֵּל עַל זֶה, וְהָיָה
מִצְוָה לְאֲנָשָׁיו וְהָיָה מִתְּקַן לָהֶם תְּפִלוֹת שִׁיתְּפַלְלוּ עַל
זֶה, וְעָתָה הַזְּהִיר אוֹתָם בְּיוֹתֵר, כְּשֶׁהִלֵּךְ אֶל הַמְּמֻנָה
וְהַגְּבוּר לִילֵךְ עִמָּם לְבַקֵּשׁ אֶת הַמְּלֶכֶךְ וְאֲנָשָׁיו כַּנַּ"ל,
שִׁיתְּפַלְלוּ עַל זֶה תִּמִּיד - לְזָכוֹת לְמִצָּא אוֹתָם.

וְכֵּן הַבְּעַל תְּפִלָּה אֶל הַמְּמֻנָה וְהַגְּבוּר הַנַּ"ל, וְכֹדֵאִי
הָיָה בִּינֵיהֶם שְׂמֻחָה גְדוֹלָה, שְׂמֻחוֹת וּבְכִיּוֹת כַּנַּ"ל.

והִלְכוּ שְׁלֹשָׁתָן יַחַד, דִּהְיוּ הַמְּמַנֶּה וְהַגְּבוֹר וְהַבֶּעַל
 הַפְּלָה, וְהַאֲלֹהוֹת הֵנ"ל, דִּהְיוּ הָעֲשִׂירִים גְּדוּלֵי
 הַמְּדִינָה הֵנ"ל (שֵׁם נִקְרָאִים שֵׁם בְּמִדְיָנָתָם אֱלֹקִים, כֵּנ"ל), הִלְכוּ עִמָּהֶם.

וַיִּתְהַלֵּךְ אֲשֶׁר יִתְהַלְכוּ.

וּבָאוּ לַמְּדִינָה אַחַת, וְהָיוּ שֵׁם שְׁמָרִים סְבִיב הַמְּדִינָה.
 וַשְּׂאֵלוּ אֶת הַשְּׁמָרִים עַל עֶסְקֵי הַמְּדִינָה, "וַיְמֵי הַמְּלֹךְ
 שְׁלָכְכֶם?"

הַשִּׁיבוּ הַשְּׁמָרִים: שְׁבַעַת שְׁהִיָּה הַרוּחַ סְעָרָה הֵנ"ל,
 שְׂאֵז נִפְרְדוּ בְּנֵי הָעוֹלָם לְמִינֵיהֶם, כֵּנ"ל, אִזּוּ בָּחֲרוּ
 לָהֶם בְּנֵי הַמְּדִינָה שְׁלָהֶם, שְׁעַקָר הוּא הַחֲכָמָה, וְקָבְלוּ
 עֲלֵיהֶם חָכָם גְּדוּל לְמֹלֶךְ, וְזֶה מְקָרֹב מְצָאוּ חָכָם
 גְּדוּל, מְפֹלָג בְּחֲכָמָה מְאֹד מְאֹד, וּמְחַל לוֹ הַמְּלֹךְ אֶת
 הַמְּלוּכָה, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמֹלֶךְ, כִּי אֶצְלָם הָיָה הָעַקָר
 הַחֲכָמָה, וַיִּמְאַחַר שְׁמֻצָאוּ חָכָם מְפֹלָג כּוֹה, עַל כֵּן קָבְלוּ
 אוֹתוֹ לְמֹלֶךְ.

וְאָמְרוּ אֵלָיו הַשְּׁלֵשָׁה הַנִּ"ל (היגו המקמנה והגבור והבעל תפילה):
 שֵׁנִי נִרְאִין הַדְּבָרִים שְׂזָהוּ הַחֲכָם שְׁלָנוּ" (דְּהִינוּ הַחֲכָם שֶׁל הַמֶּלֶךְ
 הַנִּ"ל) וּבְקִשׁוֹ אִם אֶפְשָׁר לְהִתְרַאוֹת פְּנִים עִמּוֹ?; וְהַשִּׁיבּוֹ
 לָהֶם, שִׁיזְדִיעוּ לוֹ וַיִּשְׂאֵלוּ אוֹתוֹ. וְהִלְכוּ וַיִּשְׂאֵלוּ, וְנָתַן
 לָהֶם רְשׁוֹת. וּבָאוּ (אלו השלשה) אֶל הַחֲכָם שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ
 שֶׁל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה, וְהִבִּירוּ זֶה אֶת זֶה, כִּי הַחֲכָם הַזֶּה
 הָיָה הַחֲכָם שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל, וּבְיַדֵּי הָיָה שֵׁם שְׂמֻחָה
 גְּדוֹלָה, שְׂמֻחוֹת וּבְכִיּוֹת, כִּנִּ"ל, כִּי בָכוּ - 'אִיךְ זֹכִים
 לְמִצָּא אֶת הַמֶּלֶךְ עִם כָּל הַנִּ"ל?!

וַיִּשְׂאֵלוּ אֶת הַחֲכָם: אִם אֵינּוּ יוֹדֵעַ מִן הַיָּד שֶׁל הַמֶּלֶךְ?
 וְהַשִּׁיב לָהֶם: שֶׁהַיָּד הוּא אֶצְלוֹ, אִיךְ מֵעַת שְׁנַתְּפוּרוֹ עַל
 יְדֵי הַרוּחַ סְעָרָה כִּנִּ"ל, שְׂאֵז נֶעְלַם מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וְכוּ'
 כִּנִּ"ל, מֵאֵז הוּא אֵינּוּ רוֹצֵה לְהַסְתִּיב לְכָל בְּתוֹךְ הַיָּד,
 כִּי הִיא שִׁיבָה רַק אֶל הַמֶּלֶךְ, רַק שְׂחַקֵּק תְּבִנִית הַיָּד עַל
 אָבוֹן, כְּדִי שִׁישְׁתַּמֵּשׁ בָּזֶה קִצְתַּת לְצַרְךָ עֲנִינּוֹ, אֲבָל בְּהַיָּד
 אֵינּוּ מִסְתַּבֵּל כָּלֵל.

וְדַבְּרוּ עִם הַחֲכָם 'אִיךְ נִתְגַּלְגַּל וּבָא לְכָאן?' וְסִפֵּר
 לָהֶם: שֶׁמֵּעַת שֶׁהָיָה הַרוּחַ סְעָרָה הַנִּ"ל, הִלֵּךְ בְּאֶשׁ
 הַלֵּךְ, (וּבְדֶרֶךְ הַלֵּכוֹ עָבַר עַל בָּלֵם, רַק עַל אֵלֵי הַשְּׁלֵשָׁה, הִיגו הַבַּעַל תַּפִּלָּה וְהַגְּבוּר וְהַמְּמַנֶּה, לֹא

עַד שֶׁמִּצְאוּ אוֹתוֹ בְּנֵי הַמְּדִינָה אֱלוֹ וְקָבְלוּ אוֹתוֹ
 לְמַלְכָּךְ כִּנְ"ל; וְלָעֵת עֵתָה הוּא צָרִיךְ לְהִנְהִיג אוֹתָם לְפִי
 דְרָכָם, כִּפִּי דְרֶךְ חֻקְמָתָם, עַד אֲשֶׁר בְּרִבּוֹת הַזְּמַן יֵשִׁיב
 אוֹתָם אֶל הָאֲמֶת.

וְדַבְּרוּ עִם הַחֻכְם אוֹדוֹת בְּנֵי הַמְּדִינָה הַנִּ"ל שֶׁנִּתְעוּ
 וְנִבְּכוּ כָּל כֶּךָ בְּשִׁטּוֹת וְעִבּוּדָה זָרָה שֶׁל מָמוֹן, כִּנְ"ל,
 וְאָמְרוּ: אֲלֵמָּלֵא לֹא נִתְּפַדְּרָנוּ וְנִתְּפַזְּרָנוּ כִּי אִם בְּשִׁבִיל
 אוֹתָהּ הַמְּדִינָה לְהַחְזִיר אוֹתָם לְמוֹטֵב, הִיָּה דִי לָנוּ בְּזוּה,
 כִּי נִתְּפַשְׁנוּ וְנִתְּעוּ כָּל כֶּךָ.

כִּי בְּאֲמֶת כָּל הַפְּתוֹת הַנִּ"ל, בְּלִם נִתְּעוּ וְנִבְּכוּ, וְצָרִיכִים
 לְתַקְנָם - לְהַשִּׁיבָם מִשִּׁטּוֹתָם וּלְהַחְזִירָם אֶל הַתְּכָלִית
 הָאֲמֶתִּי; כִּי אִפְּלוּ הַבַּת שֶׁפָּחְרוּ לָהֶם חֻקְמָה לְתַכְלִית,
 גַּם הֵם לֹא הִשִּׁיגוּ הַתְּכָלִית הָאֲמֶתִּי, וְצָרִיכִין תְּקוּן
 וְתִשׁוּבָה, כִּי בָּחְרוּ בְּחֻקְמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסִית.
 אֲדָּךְ מִכָּל הַטְּעוּתִים הַנִּזְכָּרִים לְעֵיל הוּא בְּנִקָּל יוֹתֵר
 לְהַשִּׁיבָם מִטְּעוּתָם וּלְהַחְזִירָם אֶל הָאֲמֶת, אֲבָל אֱלוֹ
 נִתְּעוּ בְּעִבּוּדָה זָרָה שֶׁל מָמוֹן וְנִשְׁקָעוּ בָּהּ כָּל כֶּךָ כְּכָל
 הַנִּ"ל, עַד שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיבָם מִזוּה, כִּנְ"ל. (גַּם הַחֻכְם הַשִּׁיב

להם, ששמע גם בן מהמלך, שמקבל התאווה אפשר להוציא אכל מתאווה זו של קמון אי אפשר להוציא את מי שנקל לתוכה, כי אם על ידי הדרך שיש להתרוב הנ"ל).

וּגְתָרְצָה הַחֶכֶם גַּם בֵּן לַיֶּלֶךְ עִמָּהֶם, וְהִלְכוּ אַרְבַּעַתָּן יַחַד. וְגַם אֵלוּ הָאֱלֹהוֹת הַשּׁוֹטִים הַנ"ל הִלְכוּ עִמָּהֶם גַּם בֵּן, בֵּן"ל.

וְהִלְכוּ וּבָאוּ לְמַדִּינָה אַחַת, וְשָׂאוּ גַם בֵּן אֶת הַשְּׂמָרִים עַל עֲנַן הַמְּדִינָה, וּמִי הַמֶּלֶךְ שָׁלָהֶם? הַשִּׁיבוּ: "שְׁמַעַת שְׁהִיָּה הַרוּחַ סְעָרָה הַנ"ל, אִזּוּ בְּחָרוּ לָהֶם בְּנֵי מְדִינָה זוֹ שֶׁהִתְכַלִּית הוּא הַדְּבֹר, וְקָבְלוּ עֲלֵיהֶם דְּבָרָן בְּעַל לְשׁוֹן לְמֶלֶךְ. אַחַר כֵּךְ מִצְאוּ אִישׁ אֶחָד שְׁהִיָּה בְּעַל לְשׁוֹן וּמְלִיצָה וְדְבָרָן מְפֹלֵג מְאֹד מְאֹד, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמֶלֶךְ, כִּי הַמֶּלֶךְ מִחַל לוֹ הַמְּלוּכָה, מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּעַל לְשׁוֹן כּוֹה".

וְהִבִּינוּ אֵלוּ הָאֲרַבְעָה הַנ"ל, שֶׁפּוֹדֵאי זֶה הוּא הַמְּלִיץ שְׁלָנוּ (דְּהִינֵי הַמְּלִיץ שֶׁל הַמֶּלֶךְ הַנ"ל), וּבִקְשׁוּ גַם בֵּן אִם אֶפְשָׁר לְהִתְרַאוֹת עִם הַמֶּלֶךְ הַזֶּה, וְאָמְרוּ, שִׁיּוֹדִיעוּ לוֹ וְקָבְלוּ רִשׁוֹת. וְהִלְכוּ וְשָׂאוּ, וְנָתַן לָהֶם רִשׁוֹת.

ונכנסו אלו הארבעה אצל המלך של מדינה זו, והוא היה המליץ של המלך, כנ"ל, והכירו זה את זה, והיה ביניהם גם כן שמחה גדולה ובכיות, כנ"ל.

והלך המליץ עמהם גם כן, והלכו יותר לבקש אולי ומצאו הנשארים, דהינו המלך וכו', כי ראו שה' מצליח דרכם, שהם מוצאים בכל פעם את חבריהם; ותלו כל זה בזכות הבעל תפלה הכשר שלהם, שהוא עוסק תמיד להתפלל על זה, ועל ידי תפלותיו זכו למצוא את חבריהם הנ"ל. והלכו יותר, אולי יזכו למצוא גם השאר.

והלכו ובאו למדינה אחת, ושאלו גם כן על ענין המדינה, ומי המלך שלהם. השיבו להם, שהם מן הכת שפחדו להם את השמחה ומשתה לתכלית, וקבלו עליהם איזה שפור אחד שהוא בשמחה תמיד, להיות מלך עליהם. ואחר כך מצאו איש אחד, שהיה יושב בתוך ים של יין, והוטב בעיניהם ביותר, כי זה הוא בודאי שפור מפלג מאוד מאוד, וקבלו אותו למלך.

ובקשׁו גם כן להתראות פנים עמו, והלכו וקבלו רשות. ונכנסו (אלו החברים הנ"ל) אצל זה המלך, והוא היה האהב נאמן של המלך, שהיה יושב בתוך הים של יון שנעשה מדברי התנחומין של המליץ כנ"ל. (ובני המדינה זו סברו שהוא איש שכור גדול, מאחר שיושב בים של יון, וקבלו אותו למלך).

והפירו זה את זה, והיה ביניהם גם כן שמחה גדולה ובכיות, כנ"ל. והלך האהב נאמן עמהם גם כן.

והלכו יותר ובאו למדינה אחת, ושאלו את השמרים: "מי המלך שלכם?" השיבו: שמלך שלהם הוא יפת תאר, מחמת שהיא מביאה אל התכלית, כי התכלית הוא ישוב העולם, כמבאר לעיל.

ובתחלה היתה אצלם איזה יפת תאר למלכה, אחר כך מצאו יפת תאר מפלגת בפייה מאד מאד, וקבלו אותה למלך. (השי אלו החברים הנ"ל הבינו) שהיא בודאי הבת מלכה הנ"ל, ובקשו גם כן להתראות עמה. והלכו וקבלו רשות. ונכנסו אל המלכה, והפירו כי היא הבת מלכה.

וגדל השמחה שהיה שם, בודאי אין לשער. ושאלו אותה: "איך באת לכאן?" וספרה להם: שמעת שפא

הָרוּחַ סָעָרָה וְחָטַף אֶת הַתִּינוּק הַיָּקָר (מן הַעֲרִיסָה) הַנִּ"ל, אָז יֵצֵאָה בְּשַׁעַת הַבְּהֻלָּה אַחֵר הַתִּינוּק וְלֹא מֵצֵאָה אוֹתוֹ. וְדַחַק אוֹתָהּ הַחֲלָב, וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה יָם שֶׁל חֲלָב. וְאַחֵר כָּד מֵצְאוּ אוֹתָהּ בְּנֵי מְדִינָה זוֹ, וְקָבְלוּ אוֹתָהּ לְמִלְךָ עֲלֵיהֶם. וְהָיָה שֵׁם שְׂמֻחָה גְדוֹלָה; גַּם בָּכוּ מְאֹד עַל הַתִּינוּק הַיָּקָר הַנִּ"ל שֶׁנֶּאֱבָד מֵהֶם, וְעַל אָבִיהָ וְאִמָּהּ שְׂאִינָה יוֹדַעַת מֵהֶם.

וְהִנֵּה, נִמְצָא שָׂבֵא בַּעֲלָהּ שֶׁל הַמַּלְכָּה הַזֹּאת (הַיְנֵי הַבַּת מַלְכָּה שְׂנַעֲשִׂית כִּאֵן מַלְכָּה), כִּי הַגְּבוּר הוּא בַּעֲלָהּ כִּנִּ"ל, וְעַתָּה יֵשׁ לְהַמְדִּינָה מִלְךָ.

וּבְקִשָּׁה הַבַּת מַלְכָּה (שֶׁהִיא מַלְכָּה בְּמְדִינָה זוֹ) אֶת הַבַּעַל תְּפִלָּה, שְׂיִלְךָ בְּמְדִינָתָה וַיִּטְהַר אוֹתָהּ מִהַזְּהֻמָּא הַגְּדוֹלָה שְׁלָהּ, כִּי מֵאַחַר שֶׁאֲצֻלָּם הָיָה עֵקֶר הַתְּכָלִית עֲנִין הַיִּפְתַּת תַּאֲרָה, כִּנִּ"ל, בְּוַדַּאי הָיוּ מִזְהָמִים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוָה זוֹ, עַל בֶּן בְּקִשָּׁה מִהַבַּעַל תְּפִלָּה שְׂיִלְךָ וַיִּטְהַר אוֹתָם קִצַּת לְעַת עַתָּה, שְׂלֹא יִתְגַּשְׁמוּ לְעַת עַתָּה בְּזִהְמָא הַזֹּאת כָּל כָּד; כִּי מַלְכָּד הַתְּנַבְרוֹת הַתַּאֲוָה, הָיָה אֲצֻלָּם כְּמוֹ אִמוּנָה

שְׂזוּהוּ הַתְּכָלִית (כי כל הכחות הנ"ל שִׁבְחָרוּ לָהֶם כֵּל אַחַת וְאַחַת אִזְוָה כַּדָּה רָעָה לְהַחֲלִיתָ, כַּנ"ל, הִיָּה אֶצְלָ כֵּל אַחַת וְאַחַת כִּמּוֹ אִמּוּנָה גְּמוּרָה אֲוֹתָהּ הַמְּבָרָה רָעָה), **וְעַל כֵּן בְּוֹדָאֵי הָיָו מִשְׁקָעִים מְאֹד בְּזוּהָ, עַל כֵּן בְּקִשָּׁה מְמַנּוּ, שִׁילָךְ וַיִּטְהַר אוֹתָם קִצָּת לָעַת עֵתָה.**

אֲחֵר כִּדְ הָלַכּוּ כְּלָם לְבַקֵּשׁ הַשָּׂאָר, דְּהֵינּוּ הַמְּלָךְ וְכוּ', וְהָלַכּוּ וּבָאוּ לְמַדְיָנָה אַחַת, וְשָׂאֲלוּ גַם כֵּן: "מִי הַמְּלָךְ שְׁלָכְכֶם?" הַשִּׁיבּוֹ: שֶׁהַמְּלָךְ שְׁלָהֶם הוּא כֵּן שָׁנָה.

כִּי הֵם מִן הַבַּת שִׁבְחָרוּ לָהֶם שְׁמֵי שֵׁישׁ לֹא שִׁפַּע מְזוּנֹת וְאִינּוּ נְזוֹן מְמֻזָּן שֶׁל שָׂאָר בְּנֵי אָדָם, הוּא רָאוּי לְהֵיוֹת מְלָךְ, וְקִבְּלוּ לְפִי שְׁעָה עֲשִׂיר אֶחָד לְמְלָךְ. אַחֵר כִּדְ מִצָּאוּ אָדָם שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בְּיָם שֶׁל חֶלֶב וְהוֹטֵב בְּעֵינָיָהֶם מְאֹד, כִּי זֶה הָאָדָם הוּא נְזוֹן כָּל יְמָיו מִחֶלֶב, וְאִינּוּ נְזוֹן מְמֻזָּנֹת שֶׁל שָׂאָר הָעוֹלָם, עַל כֵּן קִבְּלוּ אוֹתוֹ לְמְלָךְ. וְעַל כֵּן נִקְרָא: "כֵּן שָׁנָה", מִחֲמַת שֶׁנְּזוֹן מִחֶלֶב כְּמוֹ כֵּן שָׁנָה.

וְהֵינּוּ שְׂזוּהָ הוּא הַתִּינּוֹק הַנ"ל, וּבְקִשּׁוֹ לְהַתְּרָאוֹת פְּנִים עִמּוֹ. וְהָלַכּוּ וְשָׂאֲלוּ, וְקִבְּלוּ רְשׁוֹת. וְנִכְנְסוּ אֶצְלוֹ, וְהִפְּרִיּוּ זֶה אֶת זֶה; כִּי גַם הוּא (הַיָּטוּ הַתִּינּוֹק שֶׁנִּשְׁעָה מְלָךְ) הִפְּרִי

אותם, אף על פי שהיה תינוק קטן כשנעלם מאתם, אף על פי בן, מאחר שהיה חכם גמור מעת הולדו, כי נולד עם חכמה גמורה, כנ"ל, על כן הכיר אותם; והם הכירו אותו בודאי.

ובודאי היה שם שמחה נוראה מאד; וגם בכו עדין על שאינם יודעים מהמלך והמלכה.

ושאלו אותו: "איך באת לכאן?" וספר להם: שבעת שחטף אותו הרוח סערה, נשאו למקום שנשאו, והיה שם באותו המקום, והיה מוחה עצמו במה שאפשר במה שמוצא שם; עד שבא אל ים של חלב, והבין שזה הים נעשה בודאי מחלב של אמו, כי בודאי דחק אותה החלב, ומזה נעשה זה הים. וישב שם באותו הים של חלב, והיה נזון מן החלב, עד שבאו בני המדינה זו וקבלו אותו למלך.

אחר כך הלכו יותר, ובאו למדינה אחרת, ושאלו: "מי המלך שלכם?" השיבו: שהם בחרו להם שרצייחה הוא התכלית, וקבלו עליהם למלך רוצח אחד; אחר כך מצאו אשה אחת שהיתה יושבת בתוך ים של

דָם, וְקָבְלוּ אוֹתָהּ לְמַלְךְ, מִחֲמַת שָׂרָאוּ שֶׁהִיא בּוֹדֵאֵי רוּצַח גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, מֵאַחַר שִׁישׁוּשְׁבַת בְּתוֹךְ יָם שֶׁל דָם.

וּבְקִשּׁוֹ גַם כֵּן לְהִתְרַאוֹת פָּנִים עֲמוּהָ, וְהִלְכוּ וְקָבְלוּ רְשׁוֹת. וְנִכְנְסוּ אֵלֶיהָ, וְהִיא הִיְתָה הַמְלֻכָה הַנִּזְכָּרָה, שֶׁהִיְתָה בּוֹכָה תָּמִיד, וּמֵהִדְמָעוֹת שֶׁלָּהּ נַעֲשֶׂה הַיָּם שֶׁל דָם, כַּנִּזְכָּר. וְהִכִּירוּ זֶה אֶת זֶה, וְהָיָה שִׁמְחָה גְדוֹלָה מְאֹד בּוֹדֵאֵי. וְעַדֵּין הָיוּ בּוֹכִים, עַל שְׂאִינָם יוֹדְעִים מִן הַמְלֻךְ עַדֵּין.

וְהִלְכוּ יוֹתֵר, וּבָאוּ לְמַדִּינָה אַחַת, וְשָׂאוֹ: "מִי הַמְלֻךְ שֶׁלְכֶם?" הַשִּׁיבוּ: שֶׁהֵם בָּחֲרוּ לָהֶם לְמַלְךְ אִישׁ מְכַבֵּד אֶחָד, כִּי אֶצְלָם 'עֵקֶר הַתְּכֵלִית הוּא כְבוֹד'; אַחַר כֵּן מֵצָאוּ שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב בַּשָּׂדֶה זֶקֶן אֶחָד וְכֹתֵר עַל רֵאשׁוֹ, וְהוֹטֵב בְּעֵינֵיהֶם, כִּי הוּא מְכַבֵּד גְּדוֹל, מֵאַחַר שֶׁהוּא יוֹשֵׁב בַּשָּׂדֶה מְכַתֵּר בְּכֹתֵר, וְקָבְלוּ אוֹתוֹ לְמַלְךְ.

וְהִבִּינוּ כִּי בּוֹדֵאֵי זֶה הוּא הַמְלֻךְ (הַיְגֵי הַמְלֻךְ שֶׁלָּהֶם הַנִּזְכָּר), וּבְקִשּׁוֹ גַם כֵּן אִם אֶפְשָׁר לְהִתְרַאוֹת עֲמוּהָ, וְהִלְכוּ, וְקָבְלוּ רְשׁוֹת (קָבְלָת רְשׁוֹת הוּא מִה שֶׁקִּדְּוִין מַעֲלִידִין). וְנִכְנְסוּ אֶצְלוֹ, וְהִכִּירוּ כִּי הוּא

הוא המלך בעצמו. וגדל השמחה שהיה נשם, בודאי
אי אפשר לשער במח.

ואלו האלהות השונים הנ"ל (הינו העשרים, גדולי המדינה של עשירות,
שהיו במדינתם אלוהות) הלכו עמהם, ולא ידעו כלל מחיותם,
מהו השמחות הללו.

והנה עתה חזרו ונתקבצו כל הקבוצין הקדוש יחד,
ושלחו את הבעל תפלה אל המדינות הנ"ל (הינו המדינות
של הכתות הנ"ל ששחרו להם מדות רעות הנ"ל לתכלית), לתקן אותם ולטהר
אותם להשיבם משמותם - כל מדינה ומדינה משמות
וטעות שלה, כי כלם תעו ונבוכו בנ"ל.

ועתה היה בודאי פח ביד הבעל תפלה לילך אליהם
ולהשיבם, כי קבל פח ורשות מן המלכים של כל
המדינות הנ"ל, כי כאן היו כל המלכים שלהם, בנ"ל
(כי הקבוצין הקדוש הזה של המלך שחזרו עתה ונתקבצו, כלם היו מלכים על כל המדינות של הכתות
הנ"ל, בני"ל); והלך הבעל תפלה בכחם, לטהרם ולהחזירם
בתשובה.

וְדַבֵּר הַגְּבוּר עִם הַמֶּלֶךְ אֹדוֹת בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁנִּפְּלוּ אֶל
הָעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל מָמוֹן, כַּנִּלְיָה, וְאָמַר הַגְּבוּר לְהַמֶּלֶךְ: "אֵיךְ
שִׁשְׁמַעְתִּי מִפִּיכֶם, שֶׁעַל יְדֵי הַדֶּרֶךְ שִׁישׁ לִי אֶל הַחֶרֶב
הַנִּלְיָה, עַל יְדֵי זֶה יִכּוּלִים לְהוֹצִיא אֶת מִי שֶׁנִּשְׁשָׁקַע בְּעֲבוּדָה
זָרָה שֶׁל תְּאוֹת מָמוֹן". הַשִּׁיב לוֹ הַמֶּלֶךְ: "כֵּן הַדֶּבֶר".

והודיע המלך להגבור:

הַיּוֹת שֶׁבַּדְרֶךְ שֶׁהוּא עוֹלָה אֶל הַחֶרֶב הַנִּלְיָה, יֵשׁ דֶּרֶךְ
מִן הַצַּד, וּבָאִים בְּאוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ אֶל הַר שֶׁל אִשׁ, וְעַל
הָהָר רְבוּץ אֲרִיָּה, וְהָאֲרִיָּה, כְּשֶׁהוּא צָרִיד לֶאֱכֹל,
הוּא הוֹלֵךְ וְנוֹפֵל עַל הָעֵדְרִים וְלוֹקֵחַ לוֹ צֵאֵן וּבְהֵמוֹת
וְאֹכְלִים; וְהָרַעִים יוֹדְעִים מְזֵה, וְשֹׁמְרִים מְאֹד אֶת הַצֵּאֵן
מִפְּנֵי; אֲבָל הָאֲרִיָּה אֵינּוּ מִשְׁגִּיחַ כָּלֵל עַל זֶה, רַק
כְּשֶׁהוּא רוֹצֵה לֶאֱכֹל, הוּא נוֹפֵל עַל הָעֵדְרִים; וְהָרַעִים
הֵם מְכִים וּמְרַעִישִׁים עָלָיו, אֲבָל הָאֲרִיָּה אֵינּוּ שֹׁמֵעַ
זֹאת כָּלֵל, רַק הוּא לוֹקֵחַ לְעֵצְמוֹ צֵאֵן וּבְהֵמוֹת וְהוֹמָה
וְאֹכְלִים. וְאוֹתוֹ הָהָר שֶׁל אִשׁ הַנִּלְיָה אֵינּוּ נִרְאֶה כָּלֵל.

וְעוֹד מִן הַצַּד יֵשׁ עוֹד דֶּרֶךְ אַחֵר, וּבָאִים בְּאוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ
אֶל מְקוֹם, הַנִּקְרָא קַעֲדָה (הַנִּיזוּ בֵּית הַבְּשׂוּל, מִסְּבִיחַ), וְשָׁם, בְּאוֹתוֹ

הַקֶּעָדַיִשׁ כָּל מִינֵי מֵאֲכָלִים, וּבְאוֹתוֹ הַקֶּעָדַיִשׁ אֵין שׁוֹם
 אִישׁ כָּלָל, רַק הַמֵּאֲכָלִים מִתְבַּשְׁלִים עַל יְדֵי הָהָר שֶׁל
 אִישׁ הַנַּ"ל; וְהָהָר שֶׁל אִישׁ הוּא רְחוֹק מִשֵּׁם הַרְבֵּה, רַק
 שֶׁהוֹלְכִים שְׂבִילִים וְצִנּוֹרוֹת מִן הָהָר שֶׁל אִישׁ אֶל הַקֶּעָדַיִשׁ
 הַנַּ"ל, וְעַל יְדֵי זֶה מִתְבַּשְׁלִים שֵׁם כָּל הַמֵּאֲכָלִים הַנַּ"ל.
 וְגַם הַקֶּעָדַיִשׁ ^[מסבחה] הַזֹּאת אֵינָה נִרְאֶה כָּלָל, רַק שְׂיִישׁ
 סִימָן: שְׁעוֹמְדִים שֵׁם צְפָרִים עַל אוֹתָהּ הַקֶּעָדַיִשׁ, וְעַל
 יְדֵי זֶה יוֹדְעִים שֵׁשׁ הוּא הַקֶּעָדַיִשׁ; וְאֵלוֹ הַצְּפָרִים הֵם
 מְרַחֲפִים בְּכַנְפֵיהֶם, וְעַל יְדֵי זֶה הֵם מְבַעֲרִים הָאִישׁ
 וּמְכַבֵּים הָאִישׁ, הַיְנוּ, עַל יְדֵי הַרְחִיפָה שֶׁל הַצְּפָרִים הֵם
 מְבַעֲרִים וּמְלַהִיבִים הָאִישׁ, וְגַם עַל יְדֵי זֶה בְּעֶצְמוֹ הֵם
 מְכַבֵּים הָאִישׁ שְׁלֹא יִתְלַהֵב יוֹתֵר מִדֵּי.

וְהֵם מְלַהִיבִים הָאִישׁ כְּפִי הַמֵּאֲכָלִים, שֶׁלְצַדֵּק מֵאֲכָל
 פְּלוֹנֵי צְרִיכִים לְהִלְהִיב הָאִישׁ כָּד, וְלְצַדֵּק מֵאֲכָל אַחֵר
 צְרִיכִים לְהִלְהִיב הָאִישׁ כָּד, הַכֹּל כְּפִי הַמֵּאֲכָל, כֵּן הֵם
 מְלַהִיבִים אֶת הָאִישׁ (כֹּל זֶה הוּא דְבַר הַמִּלֵּךְ אֶל הַגּוֹבֵר).

"בְּכֵן תוֹלֵךְ אוֹתָם (הֵנוּ אֵת אֵלוֹ הָאֲנָשִׁים הַנַּ"ל שֶׁנִּפְּלוּ בְּשִׁבּוּדָה וְדָה שֶׁל קָמוֹן, שֶׁהֵם הָאֱלֹהִים
 שֶׁל הַמִּדְיָנָה שֶׁל עֲשֵׂרוֹת הַנַּ"ל, שֶׁהִלְכוּ עִמָּהֶם, כַּנַּ"ל) תַּחֲלָה נִגַּד הָרוּחַ כִּדֵּי שְׂיִינֵעַ

אֱלֹהֵיהֶם רִיחַ הַמֵּאֲכָלִים הֵנ"ל, אַחַר כֵּן, כְּשֶׁתִּתֵּן לָהֶם מִן
הַמֵּאֲכָלִים הֵנ"ל, בּוֹדֵאי יִשְׁלִיכוּ תַאֲוָה זוֹ שֶׁל מָמוֹן."

וְכֵן עָשָׂה הַגִּבּוֹר. וְלָקַח אֶת הָאֲנָשִׁים הֵנ"ל, דִּהְיִנוּ
גְדוּלֵי הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, שָׁהֵם אֱלֹהוֹת בְּמְדִינַתְּם,
כֵּנ"ל, כִּי אֱלוֹ הָאֱלֹהוֹת הָיוּ בְכָאֵן, כִּי בָאוּ עִם הַמְּמֻנָּה
עַל הָאוֹצְרוֹת לְכָאֵן, כְּכֹל הַמְּבֹאֵר לְמַעְלָה. וּכְשֶׁיֵּצְאוּ
מִמְּדִינַתְּם עִם הַמְּמֻנָּה, כֵּנ"ל, נָתַנוּ לָהֶם בְּנֵי הַמְּדִינָה כַּח
וְהִרְשָׁאָה, שֶׁכָּל מִה שִׁיעֲשׂוּ אֱלוֹ הַשְּׁלוֹחִים יִהְיֶה עָשׂוּי,
וְכֹל בְּנֵי הַמְּדִינָה מְכַרְחִים לְהַתְרִצוֹת לְכָל מִה שִׁיעֲשׂוּ
אֱלוֹ הַשְּׁלוֹחִים (שָׁהֵם גְּדוּלֵי הַמְּדִינָה - אֱלֹהוֹת שְׁלֵהֶם), וְלֹא יוֹכְלוּ לְשַׁנּוֹת.

וְלָקַח הַגִּבּוֹר אֶת אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים שָׁהֵם נִקְרָאִים אֱלֹהוֹת
בְּמְדִינַתְּם מִחֲמַת עֲשָׂרָם, כֵּנ"ל, וְהוֹלִיךְ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ
הֵנ"ל, וְהֵבִיא אוֹתָם עַד הַקַּעַד שֶׁל הַמֵּאֲכָלִים הֵנ"ל.

וּבַתְּחִלָּה הוֹלִיךְ אוֹתָם כְּנֶגֶד הַרוּחַ, וְהִגִּיעַ לָהֶם הַרִיחַ
שֶׁל הַמֵּאֲכָלִים, וְהִתְחִילוּ לְבַקֵּשׁ מְאֹד שְׂוִתֵּן לָהֶם
מִהַמֵּאֲכָלִים הַטּוֹבִים הַלְלוּ; אַחַר כֵּן הוֹלִיךְ אוֹתָם
מְכַנְּנֵד הַרוּחַ, וְהִתְחִילוּ לְצַעֵק שִׁישׁ סְרַחָה גְדוּלָּה;

חזר והביא אותם כנגד הרוח, ושוב הגיע להם הריח הטוב של המאכלים, וחזרו ובקשו אותו שיתן להם מן המאכלים; חזר והוליד אותם מכנגד הרוח, וחזרו וצעקו שיש סרחה גדולה מאד.

ענה ואמר להם הגבור להאנשים הנ"ל: "הלא אתם ראים שאין כאן שום דבר שיסריח, בהכרח צריכים לומר בודאי שאתם בעצמכם מסריחים, כי בכאן אין שום דבר שיסריח".

אחר כך נתן להם מן המאכלים הנ"ל, ותכף כשאכלו מאלו המאכלים התחילו תכף להשליך ולזרק מהם את כספם וזהבם, וכל אחד חפר לעצמו חפירה וקבר וקבר את עצמו בתוך החפירה, מחמת גדל הבושה שנתבישו על ידי שהרגישו גדל הסרחון של המזון (שהוא מסריח כמו צואה ממש), מחמת שטעמו מן המאכלים הנ"ל; וקרעו את פניהם, וקברו את עצמן, ולא היו יכולים להרים פניהם כלל.

ונתביש אחד מחברו, כי שם באותו המקום המזון הוא הבושה הגדולה מכל הבושות, ומי שרוצה

לְדַבֵּר דְבָרֵי בְזוּי לַחֲבֵרוֹ, הוּא אָמַר לוֹ שְׂיִישׁ לוֹ מְמוֹן,
 כִּי מְמוֹן הוּא בּוֹשָׁה גְדוֹלָה מְאֹד שֵׁם, וְכֹל מִי שְׂיִישׁ לוֹ
 יוֹתֵר מְמוֹן מִתְבַּיֵּשׁ יוֹתֵר; עַל כֵּן קָבְרוּ אֶת עֲצָמָן מִגְדֵּל
 הַבּוֹשָׁה, וְכֹל אֶחָד לֹא הָיָה יָכוֹל לְהָרִים פָּנָיו אֲפָלוּ
 בְּפָנֵי חֲבֵרוֹ, מִכָּל שֶׁכֵּן בְּפָנֵי הַגָּבוֹר הַזֶּה"ל. וְכֹל מִי שֶׁהָיָה
 מוֹצֵא אֲצֵלוֹ עוֹד אִיזוּה דִינָר אוֹ גְדוֹל, הָיָה מְבַעֵר אוֹתוֹ
 מִיַּד וּמִשְׁלִיכּוֹ מִמֶּנּוּ לְמַרְחֹק בְּחַפְזוֹן גְּדוֹל.

אַחַר כֵּךְ בָּא אֲלֵיהֶם הַגָּבוֹר וְהוֹצִיא אוֹתָם (מִן הַחֲפִירוֹת וְהַקְּבָרִים
 תנ"ל), וְאָמַר לָהֶם: "בָּאוּ עִמִּי, כִּי עַתָּה אֵינְכֶם צְרִיכִים
 לְהַתְּיָרָא עוֹד מִן הַגָּבוֹר (שְׁהָיוּ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה שֶׁל עֲשִׂרוֹת מִתְּנַרְאִים מִמֶּנּוּ כנ"ל),
 כִּי אֲנִי הוּא הַגָּבוֹר" (כנ"ל)

וּבְקִשׁוֹ מִן הַגָּבוֹר שְׂיִיתֵן לָהֶם מִן הַמַּאֲכָלִים הַלָּלוּ, כִּדְרֵי
 לְהוֹלִיד לְמְדִינָתָם; כִּי הֵם בְּוֹדָאֵי יְהוָה מִמַּאֲסִים מְאֹד
 בְּמְמוֹן, אֲדָךְ רָצוּ שָׁגֵם כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה יֵצְאוּ מִתְּאוּה זוֹ
 שֶׁל מְמוֹן. וְנָתַן לָהֶם מֵאלוֹ הַמַּאֲכָלִים.

וְהוֹלִיכּוּ אֶל הַמְּדִינָה שְׁלָהֶם, וְתַכְּף בְּשִׁנְתָּנּוּ לָהֶם מֵאלוֹ
 הַמַּאֲכָלִים - הַתְּחִילוּ תַכְּף לְהַשְׁלִיד אֶת כֶּסֶףם וְזָהָבָם
 כנ"ל, וְטָמְנוּ עֲצָמָן בְּמַחְלוֹת עֶפְרַיִם מִגְדֵּל הַבּוֹשָׁה.

וְהַעֲשִׂירִים הַגְּדֹלִים וְהָאֱלֹהוֹת הַנִּ"ל נִתְבַּיְשׁוּ בְיוֹתֵר;
 וְגַם הַקְּטָנִים שֶׁהָיוּ נִקְרָאִים אֲצֵלֶם "חַיּוֹת רְעוֹת" כַּנִּ"ל,
 נִתְבַּיְשׁוּ בְּעֶצְמוֹן גַּם כֵּן, עַל שֶׁהָיוּ עַד הַנָּה קְטָנִים
 בְּעֵינֵי עֶצְמוֹן מִחֲמַת שֶׁאִין לָהֶם מָמוֹן, כִּי עַתָּה נִתְנַלְּהָ,
 שְׁאֵאֲדַרְבָּא, הַמָּמוֹן הוּא עֵקֶר הַבּוֹשָׁה.

כִּי אֵלֹו הַמֵּאֲכָלִים הַנִּ"ל יֵשׁ לָהֶם סִגְלָה זֹו: שְׁמִי
 שְׁאוּכַל מֵהֶם מִמָּאִם בְּמָמוֹן מְאֹד, כִּי מִרְגִּישׁ סְרַחוֹן
 הַמָּמוֹן כְּמוֹ צוּאָה וְטַנוּף מִמּוֹשׁ; וְאֲזִי הַשְּׁלִיכוּ אֵלַי
 כֶּסֶפְכֶּם וְאֵלַי זֶהְבְּכֶם.

וְאַחַר כֵּן שְׁלַחוּ לְשֵׁם אֵת הַבַּעַל תְּפִלָּה הַנִּ"ל, וְנָתַן
 לָהֶם תְּשׁוּבוֹת וְתַקּוּנִים, וְטַהַר אוֹתָם.

וְהַמֶּלֶךְ הַנִּ"ל מֶלֶךְ בְּכַפָּה.
 וְכָל הָעוֹלָם שָׁבוּ אֶל ה' יִתְבַּרְךָ, וְעִסְקוּ
 רַק בְּתוֹרָה וְתְפִלָּה וְתְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים
 טוֹבִים. אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

לעשה יג
להטבעה בעטלורס

אָספּר לָכֶם אֵיךְ הָיוּ שְׂמֵחִים:

מַעֲשֵׂה פְעַם אַחַת הָיָה מְלַךְ, וְהָיָה לוֹ
בֶּן יָחִיד, וְרָצָה הַמֶּלֶךְ לְמַסֵּר הַמְּלוּכָה
לְבָנוּ בְּחַיָּיו.

וְעָשָׂה מִשְׁתָּה גְדוֹל (שְׁקוֹרִין בְּאֵל); וּבּוֹדֵאֵי
בְּכָל פְעַם שֶׁהַמֶּלֶךְ עוֹשֶׂה בְּאֵל הוּא
שְׂמֵחָה גְדוֹלָה מְאֹד, בְּפָרֵט עֵתָה
שֶׁמַּסֵּר הַמְּלוּכָה לְבָנוּ בְּחַיָּיו, בּוֹדֵאֵי הָיָה
שְׂמֵחָה גְדוֹלָה מְאֹד.

וְהָיוּ שֵׁם כָּל הַשָּׂרֵי מְלוּכָה וְכָל הַדְּכָסִים
וְהַשָּׂרִים, וְהָיוּ שְׂמֵחִים מְאֹד עַל
הַמִּשְׁתָּה. וְגַם הַמְּדִינָה הָיָה נִהְנֵימָה מִזֶּה
שֶׁמַּסֵּר הַמְּלוּכָה לְבָנוּ בְּחַיָּיו, כִּי הוּא
כְּבוֹד גְדוֹל לְמֶלֶךְ. וְהָיָה שֵׁם שְׂמֵחָה
גְדוֹלָה מְאֹד, וְהָיָה שֵׁם כָּל מֵינֵי שְׂמֵחָה:
קַאֲפְעֵלִישׁ [מִקְהֵלוֹת זִמְרָה] וְקַאֲמַעֲדִישׁ
[מִשְׁחֵקֵי הַצְּגוֹת] וְכִיּוֹצָא מִזֶּה, כָּל מֵינֵי
שְׂמֵחָה, הַכֹּל הָיָה שֵׁם עַל הַמִּשְׁתָּה.

וכשנעשו שְׂמֵחִים מְאֹד, עָמַד הַמֶּלֶךְ וְאָמַר לְבָנוּ:
 "הַיּוֹת שְׂאֵנִי חוֹזָה בְּכֹכְבִים, וְאֲנִי רֹאֶה שְׂאֵתָה עֲתִיד
 לִירֵד מִן הַמְּלוּכָה; בְּכֵן, תִּרְאֶה שְׂלֹא יִהְיֶה לְךָ עֲצָבוֹת
 בְּשִׁתְּרֵד מִן הַמְּלוּכָה, רַק תִּהְיֶה בְּשִׂמְחָה; וּכְשִׁתְּהִי
 בְּשִׂמְחָה - גַּם אֲנִי אֶהְיֶה בְּשִׂמְחָה.

גַּם בְּשִׂיחָה לְךָ עֲצָבוֹת, אַף עַל פִּי כֵן אֲנִי אֶהְיֶה
 בְּשִׂמְחָה, עַל שְׂאֵין אֶתָּה מֶלֶךְ, כִּי אֵינְךָ רְאוּי לְמְלוּכָה,
 מֵאַחַר שְׂאֵינְךָ יָכוֹל לְהַחְזִיק עֲצֻמְךָ בְּשִׂמְחָה בְּשִׂאֶתָּה
 יוֹרֵד מִן הַמְּלוּכָה; אֲבָל כְּשִׁתְּהִי בְּשִׂמְחָה - אֲזִי אֶהְיֶה
 בְּשִׂמְחָה יְתֵרָה מְאֹד".

וְקִבַּל הַבֶּן מֶלֶךְ אֶת הַמְּלוּכָה בְּיַד רָמָה, וְעָשָׂה לוֹ שְׂרִי
 מְלוּכָה וְדַכְסִים וְשָׂרִים וְחָיִל.

וְזֶה הַבֶּן מֶלֶךְ הָיָה חָכֵם, וְהָיָה אֹהֵב חֲכָמָה מְאֹד, וְהָיוּ
 אֹצְלוֹ חֲכָמִים גְּדוֹלִים; וְכָל מִי שֶׁהָיָה בָּא אֹצְלוֹ עִם
 אִיזָה דְבַר חֲכָמָה - הָיָה אֹצְלוֹ בְּחִשְׁבוֹת גְּדוֹל מְאֹד.
 וְהָיָה נוֹתֵן לָהֶם כְּבוֹד וְעִשְׂרוֹת בְּשִׁבְלֵי הַחֲכָמָה, לְכָל
 אֶחָד כְּפִי רְצוֹנוֹ: מִי שֶׁהָיָה רוֹצֵה מְמוֹן - הָיָה נוֹתֵן לוֹ

מִמּוֹן, וְמִי שֶׁהָיָה רוֹצֵה כְּבוֹד - הָיָה נוֹתֵן לוֹ כְּבוֹד, הַכֹּל
בְּשִׁבִיל הַחֲכָמָה.

וּמַחֲמַת שֶׁהָיָה חָשׁוּב אֲצֵלוֹ הַחֲכָמָה כָּל כָּךְ, הָיוּ
כֻּלָּם לוֹקְחִין עֲצָמוֹן אֶל הַחֲכָמָה, וְעִסְקוּ כָּל הַמְּדִינָה
בְּחֲכָמוֹת; כִּי זֶה הָיָה רוֹצֵה מִמּוֹן - כִּדְּרֵי שִׁיקְבָּל מִמּוֹן
עַל יְדֵי זֶה, וְזֶה הָיָה רוֹצֵה חַיִּיבוֹת וְכְבוֹד.

וּמַחֲמַת שֶׁכָּלֵם עִסְקוּ רַק בְּחֲכָמוֹת, עַל בֵּן שֶׁכָּחוּ שָׁם
בְּאוֹתָהּ הַמְּדִינָה טַכְסִיסֵי מִלְחָמָה.

כִּי הָיוּ כֻּלָּם עוֹסְקִין בְּחֲכָמוֹת, עַד שֶׁהָיוּ כָּל בְּנֵי הַמְּדִינָה
חֲכָמִים גְּדוֹלִים, עַד שֶׁהִקְטַן שִׁבְאוֹתָהּ הַמְּדִינָה - הָיָה
בְּמְדִינָה אַחֶרֶת חָכָם גְּדוֹל מִכָּלֵם, וְהַחֲכָמִים שִׁבְאוֹתָהּ
הַמְּדִינָה הָיוּ חֲכָמִים מִפְּלִגִּים גְּדוֹלִים מְאֹד.

וּמַחֲמַת הַחֲכָמוֹת נִתְפָּקְרוּ הַחֲכָמִים שֶׁל אוֹתָהּ
הַמְּדִינָה, וּמִשְׁכּוּ גַם אֶת הַבֵּן מֶלֶךְ הַנִּ"ל לְדַעְתָּם,
וְנִתְפָּקַר גַּם בֵּן.

וּשְׂאָר בְּנֵי הַמְּדִינָה לֹא נִתְפָּקְרוּ, מִחֲמַת שֶׁהָיָה עִמָּקוֹת
וְדַקּוֹת גְּדוֹל בְּאוֹתָהּ הַחֲכָמָה שֶׁל הַחֲכָמִים הַנִּ"ל, עַל בֵּן

לא יכלו שאר בני המדינה לכנס באותה החכמה, ולא
הזיק להם; אבל החכמים והבן מלך נתפקרו, כנ"ל.

והבן מלך, מחמת שהיה בו טוב, כי נולד עם טוב,
והיו לו מדות טובות וישרות, היה נזכר לפעמים:
היכן הוא בעולם??, ומה הוא עושה?? וכו'. והיה
גונח ומתאנח על זה על שנפל למבוכות כאלו
ונתעה כל כך; והיה מתאנח מאוד. אבל תכף
בשהיה מתחיל להשתמש עם השכל - חזר ונתחזק
אצלו החכמות של אפיקורסית הנ"ל. וכן היה כמה
פעמים, שהיה נזכר כנ"ל, והיה גונח ומתאנח, ותכף
בשהתחיל להשתמש עם השכל - חזר ונתחזק אצלו
האפיקורסות, כנ"ל.

ויהי היום, והיה בריחה באיזה מדינה, וברחו כלם.
ובדרך בריחתם עברו דרך איזה יער, ואבדו שם זכר
ונקבה: אחד אבד זכר, ואחד אבד נקבה; ועדין היו

בָּנִים קַמְנִים בְּנֵי אַרְבַּע וְחֲמִשׁ שָׁנִים; וְלֹא הָיָה לָהֶם
מַה לֵּאכֹל, וְצָעְקוּ וּבְכוּ, כִּי לֹא הָיָה לָהֶם מַה לֵּאכֹל.

בְּתוֹךְ כֶּךָ בָּא אֶצְלָם בְּעַמְלִיר ^[קבצו] אַחַד עִם הַשָּׂקִים
שָׁלוֹ ^(שְׁקוּרֵי מֵאֲרָבָעִים) שְׁנוּשָׂא בָהֶם לָחֶם; וְהִתְחִילוּ אֵלּוּ
הַבָּנִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וְלִהְיוֹת כְּרוּכֵי ם אַחֲרָיו, וּנְתַן
לָהֶם לָחֶם לֵאכֹל, וְאָכְלוּ.

וַשְּׂאֵל אוֹתָם: "מִהֵיכַן בָּאתֶם לְכָאן?" הַשִּׁיבוּ לוֹ: "אֵין
אָנוּ יוֹדְעִים", כִּי הָיוּ בָּנִים קַמְנִים כִּנְ"ל.

וְהִתְחִיל לִילָךְ מֵהֶם; וּבִקְשׁוּ מִמֶּנּוּ שִׁיקַח אוֹתָם עִמּוֹ,
וְאָמַר לָהֶם: "אֵת זֶה אֵינִי רוֹצֵה, שֶׁתִּלְכוּ עִמִּי".

בְּתוֹךְ כֶּךָ הִסְתַּכְּלוּ - וְהִנֵּה הוּא עוֹר. וְהָיָה אֶצְלָם פְּלֵא:

"מֵאַחַר שֶׁהוּא עוֹר, אֵיךְ יוֹדֵעַ לִילָךְ?" ^{(וּכְאֵמֶת הוּא חֲדוּשׁ מִה שֶׁהָיָה}

^{קִשָּׁה לָהֶם זֹאת, כִּי עֲדוֹן הָיוּ בָּנִים קַמְנִים, וְקָ שֶׁהָיוּ בָּנִים חֲכָמִים, וְהָיָה פְּלֵא אֶצְלָם כִּנְ"ל).}

וּבִרְכָם ^(זֶה הַכַּעֲטָלִיד הָעוֹר) שִׁיְהִיו כְּמוֹתוֹ, שִׁיְהִיו זְקֵנִים כְּמוֹתוֹ;
וְהַשְּׂאִיר לָהֶם עוֹד לָחֶם לֵאכֹל, וְהִלָּךְ לוֹ. וְהִבִּינוּ אֵלּוּ
הַבָּנִים כִּי ה' יִתְבָּרַךְ הַשְּׂגִיחַ עֲלֵיהֶם, וְהִזְמִין לָהֶם
בְּעַמְלִיר עוֹר בְּכָאן לְתַן לָהֶם אֶכֶל.

אֲחֵר כִּדְ כָּלָה אֲצֻלָּם הִלָּחֵם, וְשׁוֹב הִתְחִילוּ לְצַעֲקָ
 עֲבוּר אֲכָל. אֲחֵר כִּדְ נַעֲשֶׂה לִיָּלָה וְלָנוּ שָׁם.
 בְּכִקֵּר גַּם בֵּן לֹא הָיָה לָהֶם לְאָכֵל וְהָיוּ צוֹעֲקִים וּבּוֹכִים.
 וְחִזּוּר וּבֹא בְּעֵטְלִיר שֶׁהָיָה חֲרָשׁ.

וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר אֱלֹוִי, וְהִרְאָה לָהֶם בְּיַדְיוֹ, וְאָמַר לָהֶם
 שְׂאִינּוּ שְׂמֵעַ. וְנָתַן לָהֶם גַּם בֵּן לָחֵם לְאָכֵל, וְהִלְךְ מֵהֶם.
 וְרָצוּ גַּם בֵּן שְׂיִקְחֵם עִמּוֹ, וְלֹא רָצָה. וּבִרְכָם גַּם בֵּן
 שְׂיָהָיו כְּמוֹתוֹ, וְהִשְׁאִיר גַּם בֵּן לָהֶם לָחֵם, וְהִלְךְ לוֹ.

וְחִזּוּר וּכְלָה הִלָּחֵם אֲצֻלָּם, וְחִזּוּרוֹ וְצַעֲקוֹ כִּנְ"ל. וְחִזּוּר וּבֹא
 אֲצֻלָּם בְּעֵטְלִיר שֶׁהָיָה כְּבֹד פֶּה.

וְהִתְחִילוּ לְדַבֵּר עִמּוֹ. וְהָיָה מִגִּמְגִּים בְּלִשׁוֹנוֹ, וְלֹא יָדְעוּ
 מָה הוּא אֹמֵר. וְהוּא הָיָה יוֹדֵעַ מָה הֵם מְדַבְּרִים, אֲדָ
 הֵם לֹא יָדְעוּ מָה הוּא אֹמֵר, כִּי הָיָה מִגִּמְגִּים בְּלִשׁוֹנוֹ
 כִּנְ"ל. וְנָתַן לָהֶם גַּם בֵּן לָחֵם לְאָכֵל, וְהִלְךְ לוֹ גַּם בֵּן
 כִּנְ"ל. וּבִרְכָם גַּם בֵּן שְׂיָהָיו כְּמוֹתוֹ, וְהִלְךְ לוֹ. הַכֹּל כִּנְ"ל.

וְחִזּוּר וּבֹא בְּעֵטְלִיר שֶׁהָיָה צוֹאֲרוֹ עֵקֶם, וְהָיָה גַּם בֵּן
 כִּנְ"ל.

וְחִזְרוּ וּבָאוּ בְּעֵמֶלְיִר בְּעַל חֲמוּטָרוֹת, (שְׁקוּרִין הוֹיִקִיר, גִּיבֵנֵת)

וְחִזְרוּ וּבָאוּ בְּעֵמֶלְיִר בְּלֹא יָדִים.

וְחִזְרוּ וּבָאוּ בְּעֵמֶלְיִר בְּלֹא רַגְלִים.

וְכָל אֶחָד נָתַן לָהֶם לֶחֶם, וּבִרְכָם שְׂיֵהִיו כְּמוֹתוֹ, הַכֹּל

בְּנ"ל.

אֲחֵר כִּף חִזְרוּ וְכָלָה הַלֶּחֶם אֶצְלָם. וְהִתְחִילוּ לִילֵךְ
לְיֵשׁוּב, עַד שֶׁבָאוּ לְאִיזָה דֶרֶךְ. וְהָלְכוּ עַל אוֹתוֹ הַדֶּרֶךְ
עַד שֶׁבָאוּ לְאִיזָה כֶּפֶר, וְנִכְנְסוּ אֵלֶּי הַבָּנִים בְּאִיזָה בַּיִת,
וְהָיוּ מְרַחֲמִים עֲלֵיהֶם וְנָתְנוּ לָהֶם לֶחֶם; וְחִזְרוּ וְנִכְנְסוּ
בְּאִיזָה בַּיִת, וְנָתְנוּ לָהֶם גַּם כֶּן. וְהָיוּ מְחִזְרִים עַל
הַפֶּתָחִים. וְרָאוּ שְׂזָה טוֹב לַפְּנִיָּהִם.

וַעֲשׂוּ בִּינֵיהֶם שְׂיֵהִיו תָּמִיד בִּיחָד.

וַעֲשׂוּ לָהֶם שְׂקִים (שְׁקוּרִין סְאִרְבִּים) גְּדוֹלוֹת, וְהָיוּ מְחִזְרִים עַל
הַפֶּתָחִים; וְהָלְכוּ עַל כָּל הַשְּׂמֻחוֹת: עַל סְעֵדַת בְּרִית
מִיֵּלָה וְעַל חֲתָנוּת, וְהָלְכוּ לָהֶם לְמָקוֹם אֲחֵר. וְהָלְכוּ
לְעִירוֹת, וְהָיוּ מְחִזְרִים עַל הַפֶּתָחִים.

וְהָלַכּוּ עַל הַיְרִידִים, וַיָּשׁבוּ בֵּין הַבְּעִמְלֵי־רֶשׁ [קבצנים] כְּדָרְךְ
 שְׂיוֹשְׁבִים שָׁם עַל הַפְּרִיזֻבִּים [אצטבעות - אבן] עִם הַטְּעֵלִיר
 [צלחת לאסיפת מטבעות].

עַד שֶׁהָיוּ אֵלּוּ הַבְּנִים מְפָרְסָמִים אֵצֶל כָּל הַבְּעִמְלֵי־רֶשׁ,
 כִּי כָלָם הִכִּירוּ אוֹתָם, וַיִּדְעוּ מֵהֶם שְׂאֵלוּ הֵם הַבְּנִים
 שֶׁנֶּאֱבְרוּ בִיעָר, כִּנ"ל.

פְּעַם אֶחָד הָיָה יָרִיד גְּדוֹל בְּאִיזָה עִיר גְּדוֹלָה, וְהָלַכּוּ
 לְשֵׁם הַבְּעִמְלֵי־רֶשׁ, וְאֵלּוּ הַבְּנִים הָלַכּוּ גַם בֵּן לְשֵׁם. וּבֵא
 עַל דַּעַת הַבְּעִמְלֵי־רֶשׁ שֶׁיִּשְׁדְּכוּ אֶת אֵלּוּ שְׁנֵי הַבְּנִים,
 שֶׁיִּשְׂאוּ זֶה אֶת זֶה.

וְתַכְרַף שֶׁדְּבָרוֹ זֹאת קָצַת בְּעִמְלֵי־רֶשׁ - הוֹטֵב הַדְּבָר מְאֹד
 בְּעֵינֵי כָלָם; וְגִמְרוּ הַשְּׂדוּךְ.

אָבֵל אֵיךְ עוֹשִׂין לָהֶם חֲתָנָה? וְנִתְיַעֲצוּ: בְּאִשֶּׁר שְׂבִיּוֹם
 פְּלוֹנִי יִהְיֶה סְעֵדָה שֶׁל יוֹם הַלְּדוּת הַמְּלָךְ, (שְׂקוּרִין מִיַּנְיִים),
 וַיֵּלְכוּ לְשֵׁם כָּל הַבְּעִמְלֵי־רֶשׁ, וּמִמָּה שֶׁיִּבְקָשׁוּ לְעַצְמָן
 שָׁם - בְּשָׂר וּלְחֶם, מִזֶּה יַעֲשׂוּ חֲתָנָה.

וכן היה. והלכו לשם על המינינים כל הבעטלירש,
 ובקשו להם לחם ובשר, וגם קבצו מה שנשתיר מן
 הסעדה - בשר ולחם (שקורן קליטש, חלות גדולות מיוחדות לשמחות).
 והלכו וחרפו בור גדול שיהיה מחזיק מאה אנשים,
 וכסו אותו עם קנים ועפר וזבל; ונכנסו לשם בלם,
 ועשו שם חתנה לאלו הבנים הנ"ל, והכניסו אותם
 לחפה. והיו שמחים שם מאד מאד.

וגם החתן והכלה היו שמחים מאד.
 והתחילו לזכר החסדים שעשה עמהם ה' יתברך
 בהיותם ביער. והיו בוכים והיו מתגעגעים מאד:
 "איך לוקחין לכאן את הבעטליר הראשון העור,
 שהביא לנו לחם ביער?"

ותכף ומיד בתוך שהיו מתגעגעים מאד אחרי
 הבעטליר העור, ענה ואמר: "הנני! הנה באתי
 אצלכם על החתנה. ואני נותן לכם מתנה לדרשה
 (שקורן דרשה נישאנק), שתהיו זקנים כמוני! כי בתחלה ברכתי

אֶתְכֶם בְּזֶה, וְעַכְשָׁיו אֲנִי נֹתֵן לָכֶם זֹאת בְּמִתְנָה גְּמוּרָה
לְדַרְשָׁה: שֶׁתַּחֲיוּ חַיִּים אַרְבִּים כְּמוֹנֵי."

"וְאַתֶּם סְבוּרִים שְׂאֲנִי עוֹר? אֵין אֲנִי עוֹר כָּלֵל, רַק שֶׁכֵּל
זְמַן הָעוֹלָם בְּלוּ אֵינוֹ עוֹלָה אֶצְלִי כְּהֶרֶף עֵין" (ועל כן הוא נדמה
כעור, כי אין לו שום הסתכלות כלל על העולם, מאחר שקל זמן העולם אינו עולה אצלו כהרף עין. ועל
כן אין שוך אצלו הסתכלות וראיה בזה העולם כלל)

"וְאֲנִי זָקֵן מְאֹד, וְעַדִּין אֲנִי יַיִק לְגַמְרִי, (הֵיטֵ יִנְג) וְלֹא
הִתְחַלְתִּי עַדִּין לַחַיּוֹת כָּלֵל, וְאַף עַל פִּי כֵן אֲנִי זָקֵן מְאֹד.

וְלֹא אֲנִי בְּעֶצְמִי אֵמַר זֹאת, רַק שֵׁישׁ לִי הַסִּפָּמָה עַל זֶה
מִהַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל."

וְאַסְפֵּר לָכֶם מַעֲשֵׂה:

(כֵּן זֶה הוּא דְבַר הָעוֹר הַגָּדוֹל).

כִּי פַעַם אַחַת הִלְכוּ אֲנָשִׁים בְּסַפִּינוֹת הַרְבֵּה עַל הַיָּם,
וּבֹא רוּחַ סְעָרָה וְשִׁפְרָה אֶת הַסַּפִּינוֹת, וְהָאֲנָשִׁים נִצְּלוּ.
וּבֹאוּ אֶל מַגְדָּל אֶחָד, וְעָלוּ אֶל הַמַּגְדָּל, וּמָצְאוּ שָׁם כָּל
הַפְּאֻקִּים וּמִשְׁקָאוֹת וּמִלְבוּשִׁים, וְכֹל מִה שֶׁצָּרִיכִים;
וְהָיָה שָׁם כָּל טוֹב וְכֹל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁבְּעוֹלָם.

עָנּוּ וְאָמְרוּ, לְשָׁבֵל אֶחָד יִסְפֵּר מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה מֵה לְשֵׁהוּא
 זוֹכֵר מִזְכָּרוֹן הָרֵאשׁוֹן, הִינּוּ מֵה לְשֵׁהוּא זוֹכֵר מֵעַת
 לְשֵׁהתְחִיל אֶצְלוֹ הַזְכָּרוֹן. וְהָיוּ שָׁם זְקֵנִים וְנְעָרִים.
 וְהָיוּ מְכַבְּדִים אֶת הַזְּקֵן הַגָּדוֹל שְׁבִינֵיהֶם שְׁיִסְפֵּר
 בְּתַחֲלָה. עָנָה וְאָמַר: "מֵה אִסְפֵּר לָכֶם? - אֲנִי זוֹכֵר גַּם
 כְּשֶׁחֲתָכוּ אֶת הַתְּפוּחַ מִן הָעֵנָף". וְלֹא יָדַע שׁוֹם אֶחָד
 מֵה הוּא אָמַר; אֲדָּ הָיוּ שָׁם חֲכָמִים וְאָמְרוּ: "בְּוֹדֵאֵי
 זֹאת הִיא מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה מְאֹד".

וְכִבְדּוּ אֶת הַשְּׁנִי שְׁיִסְפֵּר.

עָנָה הַשְּׁנִי לֹא הָיָה זְקֵן כְּמוֹ הָרֵאשׁוֹן: "זֹאת הִיא
 מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה? (בִּלְשׁוֹן חִמָּה) זֹאת הַמַּעֲשֵׂה אֲנִי זוֹכֵר גַּם כֵּן,
 אֲבָל אֲנִי זוֹכֵר גַּם כֵּן כְּשֶׁהָיָה הַיָּר דוֹלֵק". עָנּוּ וְאָמְרוּ
 שָׁם: זֹאת הִיא מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה בְּיוֹתֵר מֵהָרֵאשׁוֹנָה.
 וְהָיָה פְּלֵא אֶצְלָם שְׁזָה הַשְּׁנִי, לְשֵׁהוּא יִנִּיק מֵהָרֵאשׁוֹן,
 וְזוֹכֵר מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה יוֹתֵר מֵהָרֵאשׁוֹן.

וּכְבְּדוּ אֶת הַשְּׁלִישִׁי שְׁיִסְפֹּר.

עָנָה וְאָמַר הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהִיָּה יֵצִיק יוֹתֵר: "אֲנִי זוֹכֵר גַּם כְּשֶׁהִתְחִיל בְּנֵן הַפְּרִי, דִּהְיִינוּ כְּשֶׁהִתְחִיל לְהִתְרַקֵּם הַפְּרִי". עָנּוּ וְאָמְרוּ: "זֹאת הִיא מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה בְּיוֹתֵר".

עָנָה הָרְבִיעִי שֶׁהִיָּה יֵצִיק עוֹד יוֹתֵר: "אֲנִי זוֹכֵר גַּם כְּשֶׁהוֹלִיכוּ הַגְּרָעִין לְנִמְעַ הַפְּרִי".

עָנָה הַחֲמִישִׁי שֶׁהִיָּה יֵצִיק עוֹד יוֹתֵר: "אֲנִי זוֹכֵר גַּם הַחֲכָמִים, שֶׁהֵם הָיוּ חוֹשְׁבִים וּמְמַצִּיאִים אֶת הַגְּרָעִין".
עָנָה הַשִּׁשִּׁי וְכו', שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם אֶת הַטַּעַם שֶׁל הַפְּרִי קִדְּם שְׁנֹכְנִם הַטַּעַם בְּתוֹךְ הַפְּרִי.

עָנָה הַשְּׁבִיעִי וְכו', וְאָמַר: שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם אֶת הָרִיחַ שֶׁל הַפְּרִי קִדְּם שְׁנֹכְנִם בַּפְּרִי.

עָנָה הַשְּׁמִינִי וְאָמַר: שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם הַמְרָאָה שֶׁל הַפְּרִי קִדְּם שְׁנִמְשָׁכָה עַל הַפְּרִי.

וְאֲנִי (הָיָה זֶה הַבַּעַטְלִיר הָעוֹר שֶׁמִּסְפֵּר כָּל זֶה) הֵייתִי אֲזוּ תִינוּק לְגִמְרִי, וְהֵייתִי גַם בֶּן שָׁם. וְעֲנִיתִי וְאָמַרְתִּי לָהֶם: "אֲנִי זוֹכֵר כָּל אֵלֹו הַמַּעֲשִׂוֹת, וְאֲנִי זוֹכֵר לָאוּ כָּלוּם" (אִין אִיד גִּידְעֵנֶךָ נָאֵר נִישְׁט).

ענו ואמרו: "זאת היא מעשה ישנה מאד, יותר מכלם". והיה חדוש גדול אצלם שהתינוק זוכר יותר מכלם.

בתוך כך בא נשר גדול ודפק על המגדל, ואמר להם: "חדלו עוד מלהיות עניים; שובו אל האוצרות שלכם, והיו משתמשים באוצרות שלכם".

ואמר להם שיצאו מן המגדל בדרך וקנותם, שכל מי שזקן יותר, יצא תחלה.

והוציא כלם מן המגדל; והוציא תחלה את התינוק הנ"ל, כי באמת הוא זקן יותר מכלם; וכן כל מי שהיה יניק יותר, הוציא קדם. והזקן הגדול הוציא באחרונה. כי כל מי שהיה יניק יותר היה זקן יותר מכלם, והזקן שבהם היה יניק יותר מכלם.

ואמר להם: (הנשר הגדול הנ"ל) "אני אפרש לכם את המעשיות שספרו כל הנ"ל:

כי זה נשפך שהוא זוכר גם כשחכתו את התפוח מן הענף, הינו שהוא זוכר גם כשחכתו את טבורו. (הינו שגם את המעשה הזאת שנעשה עמו חכה בעת ההולדה, בעת שחכתו את טבורו, גם את זה הוא זוכר). והינינו נאמר נשזכר בשעה שהיה הניר דולק, הינו שהוא זוכר גם כשהיה בעבור, שהיה נר דולק על ראשו.

וזה נאמר נשזכר גם בעת שהתחיל רקום הפרי, הינו נשזכר גם כשהתחיל להתרקם הגוף, דהינו בעת יצירת הולד.

וזה נשזכר בעת שהיו מוליכים הגרעין לנמעי הפרי, הינו נשזכר גם כשנמשכה הטפה בעת הזוג.

וזה נשזכר את החכמים שהיו ממציאים את הגרעין, הינו נשזכר גם כשהיה הטפה עדין במח (כי המחזן ממציאים את הטפה).

וזה נשזכר את הטעם - הינו הנפש.

והריח - הינו הרוח.

והמראה - הינו הנשמה.

וְהִתְיַנּוֹק אָמַר שְׂזוּכַר לְאוֹ בְּלוּם, כִּי הוּא לְמַעַלָּה מִן
הַכֹּל, וְזוּכַר אֶפְלוּ מַה שֶּׁהוּא קֹדֶם מִנְּפֶשׁ רוּחַ נְשָׁמָה,
שֶׁהוּא בְּחֵינַת: אֵין."

וְאָמַר לָהֶם: "חֲזְרוּ אֶל הַסְּפִינּוֹת שֶׁלְּכֶם, שֶׁהֵם הַגּוֹפִים
שֶׁלְּכֶם שֶׁנִּשְׁבְּרוּ, שִׁיחֲזְרוּ וַיִּבְנוּ; עֲתָה חֲזְרוּ אֲלֵיהֶם".
וּבֵרַךְ אוֹתָם.

וְלִי (הִנְנוּ זֶה הַכַּעֲטָלִיד הַעֲנֹר שֶׁהָיָה תִּינוֹק אוֹ, שֶׁהוּא מִסְפַּר כָּל זֶה) אָמַר הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל
הַנִּ"ל: "אַתָּה בֹּא עִמִּי, כִּי אַתָּה כְּמוֹתִי. כִּי אַתָּה זָקֵן
מְאֹד וְעֵדִין אַתָּה יֵצִיק מְאֹד; וְעֵדִין לֹא הִתְחַלַּף לְחַיּוֹת
כָּלֵל, וְאֵף עַל פִּי כֵן אַתָּה זָקֵן מְאֹד. וְגַם אֲנִי כָּךְ, כִּי אֲנִי
זָקֵן וְעֵדִין אֲנִי יֵצִיק" וְכו'.

נִמְצָא, שֶׁיֵּשׁ לִי הַסְּכָמָה מֵאוֹתוֹ הַנֶּשֶׁר הַגָּדוֹל (שֶׁאֲנִי חַי חַיִּים
אֲרִכִּים כִּנ"ל). וְעֲתָה אֲנִי נוֹתֵן לְכֶם חַיִּים אֲרִכִּים שְׁלִי, בְּמִתְנָה
לְדַרְשָׁה.

וְנַעֲשֶׂה שָׁם שְׂמִחָה וְחִדּוּהַ גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד.

ביום השני של שבועת ימי המושטה:

חזרו וזכרו הזוג הזה את הבעטליר השני, הינו
החרש, שהחיה אותם ונתן להם לחם. והיו בוכים
ומתגעגעים: "איך לוקחין לכאן את אותו הבעטליר
החרש שהחיה אותנו?" כנ"ל.

בתוך שהיו מתגעגעים אחריו, והנה הוא בא ואמר:
"הנני!" ונפל עליהם, ונשק אותם, ואמר להם:
"עתה אני נותן לכם במתנה שתהיו כמוני, שתחיו
חיים טובים כמוני. כי בתחלה ברכתי אתכם בזה,
ועתה אני נותן לכם חיים טובים שלי במתנה גמורה
לדרשה".

"ואתם סוברים שאני חרש? אין אני חרש כלל! רק
שכל העולם בלו אינו עולה אצלי לכלום, שאשמע
החסרון שלהם.

כי כל הקולות בלם הם מן חסרונות, כי כל אחד ואחד
צועק על חסרונו, ואפלו כל השמחות שבעולם, בלם

הם רק מחמת החסרון ששומח על החסרון שחסר לו
ונתמלא.

ואצלי, כל העולם בלו אינו עולה לכלום - שיפנסו
באזני החסרון שלהם, כי אני חי חיים טובים שאין
בהם שום חסרון.

ויש לי הסכמה על זה שאני חי חיים טובים מן
המדינה של עשירות"

וחיים טובים שלו הוא, שהיה אוכל לחם ושותה מים.

(ספר להם):

כי יש מדינה שיש בה עשירות גדול, שיש להם
אוצרות גדולים. פעם אחת נתקבצו, והתחיל כל
אחד להתפאר עם חיים טובים שלו, איך הוא חי
חיים טובים; וכן ספר כל אחד ואחד מסדר החיים
טובים שלו.

ועניתי ואמרתי להם: "אני חי חיים טובים שהם
טובים יותר מחיים טובים שלכם; והא ראייה: כי אם

אתם חיים חיים טובים?, אַרְאָה אִם תּוּכְלוּ לְהוֹשִׁיעַ
אֶת מְדִינָה פְּלוֹנִית":

הָיֹת שִׁישׁ מְדִינָה, שֶׁהָיָה לָהֶם גֶּן, וְהָיָה בְּאוֹתוֹ הַגֶּן
פְּרוֹת שֶׁהָיָה לָהֶם כָּל מִינֵי מַעֲמִים שֶׁבְּעוֹלָם, גַּם הָיָה
שָׁם כָּל מִינֵי רֵיחוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, גַּם הָיוּ שָׁם כָּל מִינֵי
מְרֵאָה כָּל הַגִּנּוּן וְכָל הַקְּנוּי־אֲמִין [מחיים] שֶׁבְּעוֹלָם, הַכֹּל
הָיָה שָׁם בְּאוֹתוֹ הַגֶּן.

וְהָיָה עַל הַגֶּן גִּנְנֵי אֶחָד (שְׁקוּרִין אַנְרֵאדִינִיק). וְהָיוּ בְּנֵי אוֹתוֹ
הַמְּדִינָה חַיִּים חַיִּים טוֹבִים עַל יְדֵי אוֹתוֹ הַגֶּן. וְנֶאֱבָד
שָׁם הַגִּנְנֵי, וְכָל מָה שֶׁהָיָה שָׁם בְּאוֹתוֹ הַגֶּן בְּוֹדֵאֵי
מִכְרַח לְהָיֹת כְּלָה וְנִפְסָד, מֵאַחַר שֶׁאֵין שָׁם הַמְּמַנֶּה,
דְּהִינּוּ הַגִּנְנֵי. אָבֵל אַף עַל פִּי כֵן הָיוּ יְכוּלִים לְחַיֹּת מִן
הַסְּפִיחִים שֶׁבְּגֶן.

וְכֵן עָלִיהֶם מְלֶכֶד אַכְזָר עַל אוֹתָהּ הַמְּדִינָה, וְלֹא הָיָה
יְכוּל לַעֲשׂוֹת לָהֶם דְּבָר; וְהִלְךְ וְקִלְקַל אֶת הַחַיִּים
טוֹבִים שֶׁל הַמְּדִינָה שֶׁהָיָה לָהֶם מִן הַגֶּן.

וְלֹא שֶׁקִּלְקַל אֶת הַגֶּן, רַק שֶׁהִשְׁאִיר שָׁם בְּאוֹתָהּ
הַמְּדִינָה שְׁלֹשׁ כְּתוֹת עֲבָדִים, וְצוּהָ עָלֵיהֶם שִׁיעֲשׂוּ מָה

שָׁפַקְדוּ עֲלֵיהֶם, וְעַל יָדַי זֶה קִלְקְלוּ אֶת הַטְּעָם; שְׁעַל יָדַי
 מִה שְׁעָשׂוּ שָׁם, כָּל מִי שִׁירְצָה לְטָעַם אִיזָה טָעַם יִהְיֶה
 טָעַם גְּבֻלָּה. וְכֵן קִלְקְלוּ אֶת הַרִיחַ, שְׁכָּל הַרִיחוֹת יִהְיֶה
 לָהֶם רִיחַ חֲלֻבָּנָה; וְכֵן קִלְקְלוּ אֶת הַמַּרְאָה, שֶׁהַחֲשִׁיבוּ
 אֶת הָעֵינַיִם כְּאֵלוֹ יֵשׁ עֲנָנִים וְעָבִים (הַכֵּל עַל יָדַי מִה שְׁעָשׂוּ שָׁם, כְּאִשֶּׁר
 צִוָּה עֲלֵיהֶם מִלֹּד הָאֲבוֹת כ"ל).

"וְעַתָּה, אִם אַתֶּם חַיִּים חַיִּים מוֹבִיִּם, אֲרָאָה אִם תּוֹכְלוּ
 לְהוֹשִׁיעַ אוֹתָם? וְאֲנִי אֹמֵר לָכֶם (כָּל זֶה דִּבְרֵי הַתַּרְשֵׁשׁ ה"ל), שְׂאֵם
 לֹא תוֹשִׁיעוּ אוֹתָם, יוֹכְלוּ הַקְּלָקוּלִים הַנִּ"ל שֶׁל אוֹתוֹ
 הַמְּדִינָה לְהִזִּיק לָכֶם גַּם בֵּין."

וְהִלְכוּ הָעֲשִׂירִים הַנִּ"ל אֶל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה, וְגַם אֲנִי
 הִלְכֹתִי עִמָּהֶם. וְגַם בְּדַרְדֵּךְ הַלּוֹכִים הָיוּ חַיִּים גַּם בֵּין כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד חַיִּים מוֹבִיִּם שְׁלוֹ, כִּי הָיוּ לָהֶם אוֹצְרוֹת כַּנִּ"ל.
 כְּשֶׁבָּאוּ סְמוּךְ לְהַמְּדִינָה, הִתְחִיל לְהִתְקַלְקֵל גַּם אֶצְלָם
 הַטְּעָם וְשָׂאֵר הַדְּבָרִים, וְהִרְגִּישׁוּ בְּעֶצְמָם שֶׁנִּתְקַלְקַל
 אֶצְלָם. וְאָמַרְתִּי לָהֶם: "אִם עַתָּה שְׁעַדִּין לֹא נִכְנָסְתֶם
 אֶצְלָם כְּכִר נִתְקַלְקַל אֶצְלָכֶם הַטְּעָם וְכוּ', וְאִיךָ יִהְיֶה

אם תכנסו לשם? ומכל שכן איך תוכלו להושיע אותם?!"

ולקחתי לחם שלי ומים שלי ונתתי להם, והרגישו בלחם ומים שלי כל הפעמים (ובל הריחות וכו'), ונתתקן מה שנתקלקל אצלם.

ובני המדינה הנ"ל, הינו המדינה שהיה שם הגן הנ"ל, התחילו לפקח על תקון המדינה שנתקלקל אצלם הפעם וכו', כנ"ל; ונתישבו: היות שיש מדינה של עשירות, (הינו אותו המדינה עצמה הנ"ל), ונראה להם שהגנני שלהם שנאבד (שעל ידו היה להם חיים טובים) הוא משרש אחר עם אותן בני המדינה של עשירות שיש להם גם כן חיים טובים, על כן היתה עצתם: 'לשלח אל אותו המדינה של עשירות, ובודאי יושיעו אותם'. וכן עשו:

ושלחו שלוחים אל אותו המדינה של עשירות. והלכו השלוחים, ופגעו בהם (הינו שהשלוחים פגעו בבני אותו המדינה עצמה של עשירות; כי הם היו רוצים לילך אצלם, כנ"ל), ושאלו את השלוחים: "להיכן אתם הולכים?" השיבו: "אנו הולכים אל אותו

הַמְדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת, שְׂוִישִׁיעוּ אוֹתָנוּ", עָנוּ וְאָמְרוּ:
 "אֲנַחְנוּ בְּעֶצְמֵנוּ הֵם בָּנֵי אוֹתָהּ הַמְדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת,
 וְאָנוּ הוֹלְכִים אֲצִלְכֶם".

אָמַרְתִּי אֲנִי לָהֶם (הֵנוּ הַחֲרֹשׁ שֶׁמְסַפֵּר כֵּל זֶה אָמַר לָהֶם): "הֲלֹא אַתֶּם
 צְרִיכִים אֵלַי, כִּי אַתֶּם לֹא תוּכְלוּ לִילָךְ לְשֵׁם לְהוֹשִׁיעַ
 לָהֶם בְּנִי"; עַל כֵּן אַתֶּם תִּשְׁאָרוּ כָאֵן, וְאֲנִי אֵלֶיךָ עִם
 הַשְּׁלוֹחִים לְהוֹשִׁיעַ לָהֶם".

וְהִלַּכְתִּי עִמָּהֶם, וְנִכְנַסְתִּי בַּמְדִינָה בְּאִיזָה עִיר, וּבְאֶתִי,
 וְרֵאתִי שְׂבָאִים אֲנָשִׁים וְאִמְרִים אִיזָה דְבַר הַלְצָה (שְׂקוּרוּ
 וְעֵרְסִיל), וְאַחַר כֵּךְ מִתְקַבְּצִים עֲלֵיהֶם עוֹד אִיזָה בְּנֵי אָדָם
 עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה אִיזָה קְבוּץ, וְאִמְרִים אִיזָה דְבָרֵי הַלְצוֹת
 (הֵנוּ וְעֵרְסִיל) וְהֵם מַחֲיִכִים וְשׁוֹחֲקִים. וְהִפְטִיתִי אֶזֶן, וְשָׁמַעְתִּי
 שֶׁהֵם מְדַבְּרִים נְבוּל פֶּה; וְזֶה אָמַר דְּבָרֵי נְבוּל פֶּה, וְזֶה
 אָמַר בְּדַקּוֹת יוֹתֵר, וְזֶה שׁוֹחֵק, וְזֶה יֵשׁ לוֹ הֵנָּא, וּכְיֹצֵא.
 אַחַר כֵּךְ הִלַּכְתִּי לְהֵלֵךְ לְעִיר אַחֲרָת, וְרֵאתִי שְׂשֻׁנֵי
 בְּנֵי אָדָם מְרִיכִים זֶה עִם זֶה מִחֲמַת אִיזָה מִשָּׂא וּמִתָּן,
 וְהִלְכוּ אֶל הַבַּיִת דִּין לְדִין, וּפֶסֶק לָהֶם הַבַּיִת דִּין: זֶה
 זָכָאִי וְזֶה חֲיָב; וְיֹצֵאוּ מִן הַבַּיִת דִּין. אַחַר כֵּךְ חֲזָרוּ

וּנְתַקוּמְטוּ זֶה עִם זֶה, וְאָמְרוּ שְׂאִינָם רוֹצִים זֶה הַבַּיִת
 דִּין, רַק הֵם רוֹצִים בַּיִת דִּין אַחֵר; וּבָחֲרוּ לָהֶם בַּיִת
 דִּין אַחֵר (כִּי מֵאַחַר שֶׁהֵם טָרִיצִים עַל אוֹתוֹ הַבַּיִת דִּין שֶׁבָּחֲרוּ לָהֶם וְכוּלֵין לְדוֹן לַפְּנֵיהֶם),
 וְדָנּוּ לַפְּנֵי אוֹתוֹ הַבַּיִת דִּין. אַחֵר כְּדֹ חֲזָרוּ וּנְתַקוּמְטוּ
 אֶחָד מֵאלוֹ עִם אַחֵר, וּבָחֲרוּ לָהֶם בַּיִת דִּין אַחֵר. וְכֵן
 הָיוּ מְרִיבִים וּמְתַקוּמְטִים שָׁם, וּבָחֲרוּ לָהֶם כַּמָּה בְּתֵי
 דִינִים, עַד שֶׁכָּל הָעִיר הִיְתָה מְלֵאָה מִבְּתֵי דִינִים.
 וְהִסְתַּכְּלַתִּי, שְׂזָה מִחֲמַת שְׂאִין שָׁם אֲמַת, וְעֵתָה זֶה
 מִטָּה דִין וְנוֹשֵׂא פָנִים לָזֶה, וְאַחֵר כְּדֹ חֲבָרוּ נוֹשֵׂא פָנִים
 לוֹ; כִּי הֵם מְקַבְּלִים שִׁחַד וְאֵין בָּהֶם אֲמַת.
 אַחֵר כְּדֹ רָאִיתִי שֶׁהֵם מְלֵאִים נְאוּף מִמּוֹשֵׁ, וַיֵּשׁ שָׁם
 נְאוּף הַרְבֵּה, עַד שֶׁנַּעֲשָׂה כְּהִתַּר אֶצְלָם.

וְאָמַרְתִּי לָהֶם: שְׁבִשְׁבִיל זֶה נִתְקַלְקַל אֶצְלָם הַטַּעַם
 וְהָרִיחַ וְהַמְרָאָה:

כִּי זֶה הַמֶּלֶךְ הָאֲכֹזֵר הַשָּׂאִיר אֶצְלָם שְׁלֹשׁ פְּתוֹת עֲבָדִים
 הַנְּ"ל, שִׁיְהִיו הוֹלְכִים וּמְקַלְקְלִים אֶת הַמְּדִינָה; שֶׁהָיוּ
 הוֹלְכִים וּמְדַבְּרִים בִּיְנֵיהֶם נְבוּל פֶּה וְהַכְּנִיסוּ נְבוּל פֶּה

בַּתוֹךְ הַמְּדִינָה, וְעַל יְדֵי נְבוּל פֶּה נִתְקַלְקַל הַפְּעַם -
שָׁפַל הַפְּעָמִים הֵם טַעַם נִבְלָה.

וְכֵן הֵם הַכְּנִיסוּ שׁוּחַד בַּמְּדִינָה, וְעַל יְדֵי זֶה נִחְשְׁבוּ
הָעֵינָיִם וְנִתְקַלְקַל הַמְּרָאָה, כִּי "הַשׁוּחַד יַעוֹר עֵינָי
חֻכָּמִים".

וְכֵן הֵם הַכְּנִיסוּ גְאוּף בַּמְּדִינָה, וְעַל יְדֵי זֶה נִתְקַלְקַל
הַרְיָח. (ועַן בְּמִקוֹם אַחֵר בְּרַבְרִיטוּ שֶׁעַל יְדֵי גְאוּף נִפְגַּם הַרְיָח).

"עַל כֵּן, תִּרְאוּ לְתַקֵּן אֶת הַמְּדִינָה מִשְׁלֹשׁ עֲבֻרוֹת אֵלּוּ,
וְלַחֲפֹשׂ אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים הַגְּ"ל וְלַגְרָשׁם, וְאַזּוּ כְּשֶׁתִּתְקַנּוּ
שְׁלֹשָׁה עֲבֻרוֹת אֵלּוּ, לֹא דִי שִׁיתַתְקַן הַפְּעַם וְהַמְּרָאָה
וְהַרְיָח, כִּי אִם גַּם הַגְּנָנִי שְׁנַאֲבַד יוּכַל גַּם כֵּן לְהַמְצִיא".

וַעֲשׂוּ כֵן. וְהִתְחִילוּ לְתַקֵּן אֶת הַמְּדִינָה מִשְׁלֹשׁ עֲבֻרוֹת
אֵלּוּ, וְחֲפֹשׂוּ אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים הַגְּ"ל; וְהָיוּ תוֹפְסִים אֶת
אִיזָה אָדָם וְשׂוֹאֲלִין אוֹתוֹ: "מֵהֵיכֵן בָּאת לְכָאן?", עַד
שֶׁנִּתְבָּרְרוּ אֲצֻלָּם הָאֲנָשִׁים שֶׁל הַמְּלֶכֶךְ הָאֲכֹזֵר הַגְּ"ל,
וַגְרָשׁוּ אוֹתָם. וְתִקְנּוּ אֶת הַמְּדִינָה מֵעֲבֻרוֹת הַגְּ"ל.

בַּתּוֹךְ כֶּךָ נַעֲשֶׂה רָעֵשׁ: "אֶפְשָׁר אַף עַל פִּי כֵן זֶה
הַמְשַׁנֵּעַ שֶׁהוֹלֵךְ וְאָמַר שֶׁהוּא הַגִּנְנִי וְכָל אֶחָד מִחֻזֵּק
אוֹתוֹ לְמַשְׁנֵעַ וְזוֹרְקִין אַחֲרָיו אֲבָנִים וּמְגַרְשִׁין אוֹתוֹ,
אֶפְשָׁר אַף עַל פִּי כֵן אוֹלֵי הוּא הוּא הַגִּנְנִי בְּאֵמֶת?!"

וְהִלְכוּ וְהִבִּיאוּ אוֹתוֹ לְפָנֶיהֶם (הֵינּוּ לִפְנֵי אֱלֹהֵי שְׁלֹשׁוֹ וְחִקְנוּ אֶת הַמְדִינָה; וְגַם
הוּא הֵינּוּ הַחֹרֵשׁ שֶׁמִּסְפָּר כָּל זֶה הִיָּה שָׁם) וְאָמַרְתִּי: "בְּיָדַי זֶה הוּא הַגִּנְנִי

בְּאֵמֶת!" (נִמְצָא שֶׁנִּתְחַקַּן עַל יְדֵי הַמְדִינָה הַזֹּאת).

נִמְצָא, שֵׁשׁ לִי הַסְכָּמָה מֵאוֹתוֹ הַמְדִינָה שֶׁל עֲשִׂירוֹת
שָׂאֵנִי חַי חַיִּים טוֹבִים, פִּי אֲנִי תִקְנֵתִי אֶת הַמְדִינָה
הַגְּ"ל, כִּנ"ל; וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמִתְנָה אֶת הַחַיִּים
טוֹבִים שְׁלִי!

וְנַעֲשֶׂה שָׁם שְׂמִיחָה גְדוֹלָה וְחִדּוּהַ רַבָּה מְאֹד.

(וְכֵן כָּל הַבְּעִטְלִירֵשׁ הַגְּ"ל בְּלֶם חֲרוּי וְכָאוּ עַל הַחֲתָנָה, וְנִתְּנוּ בְּמִתְנָה לְדָרְשָׁה, מִה שֶׁבְּתַחֲלָה בְּרָכוּ אוֹתָם
שִׁיחֵיו בְּמוֹתָם, וְשָׂכוּ נִתְּנוּ וְאֵת בְּמִתְנָה לְדָרְשָׁה). הֵרָאֵשׁוּן נָתַן לָהֶם בְּמִתְנָה
חַיִּים אֲרָפִים, וְהֵשִׁנִּי נָתַן לָהֶם בְּמִתְנָה חַיִּים טוֹבִים.

ביום השלישי חזרו ונזכרו הזוג הזה, והיו בוכים ומתגעגעים: "איך לוקחין בכאן את הפעטליר השלישי שהיה כבד פה?", בתוך כך והנה הוא בא, ויאמר: "הנני!" ונפל עליהם, ונשק אותם. ואמר להם גם כן כנ"ל: "בתחלה ברכתי אתכם שתהיו כמוני, עתה אני גותן לכם במתנה לדרשה שתהיו כמוני".

"ואתם סבורים שאני כבד פה? אין אני כבד פה כלל, רק שהדבורים של העולם שאינם שבחים לה' יתברך, אין בהם שלמות (ועל כן הוא נראה ככבד פה, כי הוא ככבד פה מאלו הדבורים של העולם שאין בהם שלמות).

אבל באמת אין אני כבד פה כלל, אדרבא אני מליץ ודברן נפלא מאד, ואני יכול לדבר חידות ושירים (שקורין לדער) נפלאים, עד שאין נמצא שום נכרא בעולם שלא ירצה לשמע אותי. ובאלו החידות והשירים שאני יודע, יש בהם כל החכמות.

ויש לי הסכמה על זה מאותו האיש גדול הנקרא: "איש חסד האמת". (דער גרוסיר מאן דער אמטיר איש חסד. בזה הלשון ספר רבנו ז"ל)

ויש בזה מעשה שלמה:

כי פעם אחת ישבו כל החכמים, וכל אחד התפאר בחכמתו: זה היה מתפאר שהמציא בחכמתו עשית ברזל, וזה התפאר במין מתכות אחר, וזה היה מתפאר שהמציא בחכמתו עשית כסף שהוא חשוב ביותר, וזה התפאר שהמציא עשית זהב, וזה היה מתפאר שהמציא כלי מלחמה, וזה היה מתפאר שהוא יודע לעשות אלו המתכות, שלא מאלו הדברים שהם עושין מהם אלו המתכות, וזה היה מתפאר בחכמות אחרות; כי יש כמה דברים שהמציאו בעולם על ידי חכמות, כגון סאליטרע [חומר גלם לעשיית מתכות] ופילוויר [חומר נפץ] וכיוצא בזה. והיה כל אחד מתפאר בחכמתו.

ענה שם אחד ואמר: "אני חכם יותר מכם, כי אני חכם כמו היום". ולא הבינו שם מה זה שאמר, שהוא "חכם כמו היום"

ואמר להם: "כי כל החכמות שלהם יכולים לקבץ אותם, ולא יהיו מהם רק שעה אחת; אף על פי שכל חכמה וחכמה היא נלקחת מיום אחר - כפי הבריאה

שְׁהִיָּה בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, כִּי כָּל הַחֲכָמוֹת הַנִּלְיָהֶם הֵרֶכְבוֹת
 (ועל כן החכמה נלקחת מאותו היום שְׁהִיָּה בו אותו הבריאה שממנו התרבה), אַף עַל פִּי כֵן
 יְכוּלִים עַל יְדֵי חֲכָמָה לְקַבֵּץ כָּל אֱלוֹ הַחֲכָמוֹת בְּשַׁעֲרֵהָ
 אַחַת. אָבֵל אֲנִי חָכֵם כְּמוֹ יוֹם שָׁלֵם" (כל זה התפאר אותו החכם
 האחרון הנ"ל).

עֲנִיתִי וְאִמַּרְתִּי אֵלָיו (הֵינִי זֶה הַכֹּהֵן פֶּה הַנִּלְיָה אִמַּר לְחָכְמָה הַנִּלְיָה): "כְּמוֹ
 אֵיזָה יוֹם?" (הֵינִי כְּמוֹ אֵיזָה יוֹם אֵתָה חָכֵם?) עֲנָה וְאָמַר (הַחֲכָמָה הַנִּלְיָה): "זֶה
 (הֵינִי זֶה הַכֹּהֵן פֶּה), הוּא חָכֵם מִמֶּנִּי, מֵאַחַר שֶׁשׂוֹאֵל 'כְּמוֹ אֵיזָה
 יוֹם'. אָבֵל כְּמוֹ אֵיזָה יוֹם שֶׁתִּרְצוּ אֲנִי חָכֵם".

וְעַתָּה יִקְשֶׁה: מִפְּנֵי מָה זֶה שֶׁשׂוֹאֵל 'כְּמוֹ אֵיזָה יוֹם',
 הוּא חָכֵם יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, מֵאַחַר שֶׁהוּא חָכֵם כְּמוֹ אֵיזָה
 יוֹם שֶׁיִּרְצָה!?

אך יש מעשה שלמה:

כִּי זֶה הָאִישׁ חָסֵד הָאֱמֶת הוּא בְּאֵמֶת אִישׁ גָּדוֹל מְאֹד,
 וְהוּא (הֵינִי זֶה הַכֹּהֵן פֶּה) הוֹלֵךְ וּמְקַבֵּץ כָּל הַחֲסָדִים שֶׁל אֱמֶת,
 וּמְבִיא אוֹתָם אֶל זֶה הָאִישׁ חָסֵד הָאֱמֶת. וְעַקֵּר הַתְּהוּוֹת
 הַזְּמַן (כִּי הַזְּמַן בְּעַצְמוֹ הוּא נִבְרָא) הוּא עַל יְדֵי הַחֲסָדִים שֶׁל אֱמֶת. וְזֶה

הַכְּבֵד פֶּה הוּא הוֹלֵךְ וּמְקַבֵּץ כָּל הַחֲסָדִים שֶׁל אֲמֵת,
וּמְבִיא אוֹתָם אֶל זֶה הָאִישׁ חֶסֶד הָאֲמֵת בִּנְ"ל.

וַיֵּשׁ הֵר, וְעַל הָהָר עוֹמֵד אֶבֶן, וּמִן הָאֶבֶן יוֹצֵא מַעֲיָן.
וְכָל דְּבַר יֵשׁ לוֹ לֵב, וְגַם הָעוֹלָם בְּכֻלּוֹ יֵשׁ לוֹ לֵב.
זֶה הַלֵּב שֶׁל הָעוֹלָם הוּא "קוֹמָה שְׁלֵמָה" - עִם פְּנִים
וַיָּדִים וְרַגְלִים וְכוּ'. אֲבָל הַצִּפְרָן שֶׁל הָרֶגֶל שֶׁל אוֹתוֹ
הַלֵּב שֶׁל הָעוֹלָם, הוּא מְלַבֵּב (בְּלִשׁוֹן אֲשֶׁכְנֵי הָאֲרִיצִיקָר) יוֹתֵר מְלַב
שֶׁל אַחֵר.

זֶה הָהָר עִם הָאֶבֶן וְהַמַּעֲיָן הֵנ"ל עוֹמֵד בְּקֶצֶה אֶחָד
שֶׁל הָעוֹלָם, וְזֶה הַלֵּב שֶׁל הָעוֹלָם עוֹמֵד בְּקֶצֶה אַחֵר
שֶׁל הָעוֹלָם.

זֶה הַלֵּב הֵנ"ל עוֹמֵד בְּנֶגֶד הַמַּעֲיָן הֵנ"ל, וְכוֹסֶף
וּמִשְׁתוֹקֵק תְּמִיד מְאֹד מְאֹד לָבֵא אֶל אוֹתוֹ הַמַּעֲיָן -
בְּהִשְׁתוֹקֵקוֹת גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְצוּעֵק מְאֹד לָבֵא אֶל
אוֹתוֹ הַמַּעֲיָן; וְגַם זֶה הַמַּעֲיָן מִשְׁתוֹקֵק אֵלָיו.

זֶה הַלֵּב יֵשׁ לוֹ שְׁתֵּי חֲלִישוֹת:

אַחַת: כִּי הַחֲמָה רוֹדֶפֶת אוֹתוֹ וְשׁוֹרֶפֶת אוֹתוֹ (מִחֲמַת שְׂהוּא

מִשְׁתוֹקֵק וְרוֹצֵה לִילֵךְ וּלְהַתְקַרֵּב אֶל הַמַּעֲיָן).

וחלישות השננה יש לו להלב: מן גדל ההשתוקקות
 והגעגועים שהוא מתגעגע וכוסף תמיד ומשתוקק
 מאד בכלות הנפש אל אותו המעין, וצועק וכו',
 כנ"ל; כי הוא עמד תמיד כנגד המעין הנ"ל, וצועק (נא
 גיוואקד - ביטוי צעקה, כמו "אהה"), ומשתוקק אליו מאד כנ"ל.

ובשצריך לנוח קצת - שיהיה לו אריכת הרוח קצת
 (שקורן אפ סאפין, נשימת רווחה) אזי בא צפור גדול ופורש כנפיו
 עליו, ומגן עליו מן החמה; ואז יש לו נוחה קצת. וגם
 אז, בשעת נוחה, הוא מסתפל גם כן כנגד המעין
 ומתגעגע אליו.

אך מאחר שהוא מתגעגע אליו כל כך, מפני מה אינו
 הולך אל המעין?

אך בשרוצה לילך ולהתקרב אל ההר אזי אינו ראה
 השפוע, ואינו יכול להסתפל על המעין, ואם לא
 יסתפל על המעין אזי תצא נפשו, כי עקר חיותו
 הוא מן המעין; וכשעמד כנגד ההר אזי הוא ראה
 ראש השפוע של ההר שישם עומד המעין, אבל

תִּכְרַף בְּשִׂילָךְ וַיִּתְקַרֵּב אֶל הָהָר, אָזִי נֶעְלַם מֵעֵינָיו רֹאשׁ
הַשְּׁפוּעַ (זוה מוכן בחוש), וְאָזִי אֵינּוּ יָכוֹל לְרֹאוֹת אֶת הַמַּעְיָן,
וְאָזִי תִצָּא נַפְשׁוֹ חֵם וְשָׁלוֹם.

וּכְשׁוּזָה הַלֵּב הִיָּה מְסַתְּלֵק חֵם וְשָׁלוֹם, אָזִי יִתְבַּטֵּל כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ; כִּי הַלֵּב הוּא הַחַיּוּת שֶׁל כָּל דְּבָר, וּבִדְאִי
אֵין קִיּוּם בְּלֹא לֵב. וְעַל כֵּן אֵינּוּ יָכוֹל לִילָךְ אֶל הַמַּעְיָן,
רַק עֹמֵד בְּנִגְדּוֹ, וּמִתְנַעֵנֵעַ וְצוּעֵק בְּנ"ל.

וְזֶה הַמַּעְיָן אֵין לוֹ זְמַן, כִּי זֶה הַמַּעְיָן אֵינּוּ בְּתוֹךְ הַזְּמַן
בְּלָל. אֵד עַקֵּר הַזְּמַן שֶׁל הַמַּעְיָן, הוּא רַק מֵה שֶׁהַלֵּב
נוֹתֵן לוֹ בְּמִתְנָה יוֹם אֶחָד. וּכְשִׁמְגִיעַ הַיּוֹם לְהִיּוֹת
נִגְמָר וְנִפְסָק, וְאָזִי בְּשִׁיגְמַר הַיּוֹם לֹא יִהְיֶה זְמַן לְהַמַּעְיָן
וְיִסְתַּלֵּק חֵם וְשָׁלוֹם, וְאָזִי יִסְתַּלֵּק הַלֵּב חֵם וְשָׁלוֹם,
בְּנ"ל, וַיִּתְבַּטֵּל כָּל הָעוֹלָם חֵם וְשָׁלוֹם, בְּנ"ל.

וְאָזִי, סָמוּךְ לְגַמְרַר הַיּוֹם, אָזִי מִתְחִילִים לִפְלֹא רִשׁוֹת זֶה
מְזוּהָ (שְׁקוֹרִין גִּזְעִינִין, אִיחּוּלִים וּבְרִכּוֹת פְּרִידָה), וּמִתְחִילִין לִזְמַר חִידוֹת
וְשִׁירִים (שְׁקוֹרִין לִדְעָר) נִפְלְאִים זֶה לְזֶה (בְּאִהְבָה רַבָּה וְהַשְׁתַּקְּקוּת גְּדוֹל מְאֹד

זֶה הָאִישׁ חֶסֶד הָאֲמֶת הַנִּלְיָשׁ לֹא הִשְׁנַחַח עַל זֶה,
 וּכְשֶׁמִּנְעֵה הַיּוֹם בְּסוּפוֹ מִמֶּשׁ לְהִיּוֹת נִגְמָר וְנִפְסָק, אֲזִי
 זֶה הָאִישׁ חֶסֶד הָאֲמֶת הוּא נֹתֵן בְּמִתְנָה יוֹם אֶחָד
 לְהֵלֵב הַנִּלְיָשׁ, וְהֵלֵב נֹתֵן הַיּוֹם לְהַמְעִין, וְאֲזִי שׁוֹב יֵשׁ
 זְמַן לְהַמְעִין.

וּכְשֶׁזֶה הַיּוֹם הוֹלֵךְ מִמְּקוֹם שֶׁהוּא בָּא מִשָּׁם, אֲזִי הוּא
 הוֹלֵךְ גַּם כֵּן בְּחִידוֹת וְשִׁירִים נִפְלְאִים מְאֹד (שִׁישׁ בָּהֶם כָּל
 הַחֲכָמוֹת). וַיֵּשׁ שְׁנוּיִים בֵּין הַיָּמִים, כִּי יֵשׁ יוֹם אֶחָד בְּשָׁבוֹעַ,
 יוֹם שְׁנֵי וְכוּ', וְכֵן יֵשׁ רֵאשִׁי חֲדָשִׁים וַיָּמִים טוֹבִים.

וְכָל הַזְּמַן שִׁישׁ לְהָאִישׁ חֶסֶד שֶׁל אֲמֶת - הַכָּל עַל יְדֵי
 (הַיְנו הַכֹּבֵד פֶּה שֶׁמִּסְפֵּר כָּל זֶה). כִּי אֲנִי הוֹלֵךְ וּמְקַבֵּץ כָּל הַחֲסָדִים שֶׁל
 אֲמֶת אֲשֶׁר מֵהֶם הַתְּהוּוֹת הַזְּמַן כִּנִּלְיָשׁ.

(עַל כֵּן הוּא חָכֵם יוֹתֵר אֶפְלוּ מִהַחֲכָם הַנִּלְיָשׁ שֶׁהוּא חָכֵם כִּמְנו אֵיזָה יוֹם שְׁרִיצָה, כִּי כָּל עֵקֶר הַזְּמַן וְהַיָּמִים
 כֻּלָּם נִתְהוּיָם עַל יְדֵי, הַיְנו עַל יְדֵי הַכֹּבֵד פֶּה, שֶׁהוּא מְקַבֵּץ הַחֲסָדִים שֶׁל אֲמֶת אֲשֶׁר מִשָּׁם הַזְּמַן וּמִבֵּיא אוֹתָם
 אֶל הָאִישׁ חֶסֶד הָאֲמֶת, וְהוּא נֹתֵן יוֹם לֵלֵב, וְהֵלֵב נֹתֵן לְהַמְעִין, אֲשֶׁר עַל יְדֵי זֶה נִחְקָם הָעוֹלָם כְּלוֹ; נִמְצָא
 שֶׁעֵקֶר הַתְּהוּוֹת הַזְּמַן עִם הַחִידוֹת וְשִׁירִים שִׁישׁ בָּהֶם כָּל הַחֲכָמוֹת, הַכָּל עַל יְדֵי הַכֹּבֵד פֶּה).

נִמְצָא שִׁישׁ לִי הַסְּכָמָה מִזֶּה הָאִישׁ חֶסֶד הָאֲמֶת, שֶׁאֲנִי
 יְכוּל לֹאמַר חִידוֹת וְשִׁירִים שִׁישׁ בָּהֶם כָּל הַחֲכָמוֹת (כִּי כָּל
 הַזְּמַן עִם הַחִידוֹת וְהַשִּׁירִים נִתְהוּיָם עַל יְדֵי כִנִּלְיָשׁ)

וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמַתָּנָה גְמוּרָה לְדִרְשָׁה שְׁתִּהְיוּ
כְּמוֹנִי.

וְנַעֲשֶׂה נָשָׁם שְׂמֻחָה וְחֻדָּה גְדוֹלָה מְאֹד (הילוא גיטאן, שמוחה).

בְּשִׁנְמוֹרוֹ הַשְּׂמֻחָה שֶׁל אוֹתוֹ הַיּוֹם וְלִנּוֹ אַחֲרֵי כֵן - בְּבִקְרַח
חֲזָרוּ הַזּוּג בְּנִ"ל וְהָיוּ מִתְנַעֲנְעִים וְכוּ' אַחֲרֵי הַבְּעַטְלִיר
שֶׁהָיָה צִוְּאוֹ עָקָם. בְּתוֹךְ כֵּךְ וְהִנֵּה הוּא בָּא, וְאָמַר:
"הִנְנִי וְכוּ'! בְּתַחֲלָה בִּרְכַּתִּי אֶתְכֶם שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנִי, עַתָּה
אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם בְּמַתָּנָה לְדִרְשָׁה שְׁתִּהְיוּ כְּמוֹנִי".

"וְאַתֶּם סוֹבְרִים שֵׁישׁ לִי צִוְּאָר עָקָם? אֵין צִוְּאָרִי עָקָם
כֻּלָּל. אֲדַרְבָּא, יֵישׁ לִי צִוְּאָר שְׂוָה מְאֹד, צִוְּאָר יָפָה מְאֹד.
רַק שֵׁישׁ הַבְּלִי עוֹלָם, וְאֲנִי אֵינִי רוֹצֵה לְהוֹצִיא שׁוֹם
הַבְּל וְרוּחַ (שְׂקוּרִין רוּחַ, נְשִׁיפַת אוּרֵי הַחוּצָה) בְּהַבְּלִי עוֹלָם" (וּמְחַמֵּת זֶה נִדְמָה
שֶׁצִוְּאוֹ עָקָם, כִּי הוּא מַעֲקָם צִוְּאוֹ מִהַבְּלִי עוֹלָם וְאֵינוֹ רוֹצֵה לְהוֹצִיא שׁוֹם הַבְּל וְרוּחַ בְּהַבְּלִי עוֹלָם).

"אֲבָל בְּאַמַּת יֵישׁ לִי צִוְּאָר יָפָה מְאֹד, צִוְּאָר נְפִלָא מְאֹד.
כִּי יֵישׁ לִי קוֹל נְפִלָא מְאֹד, וְכֹל מֵינֵי הַקּוֹלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם

שָׁהֵם קוֹל בְּלֹא דְבוּר, בְּלֵם אֲנִי יְכוּל לְהוֹצִיאֵם בְּקוֹלִי,
כִּי יֵשׁ לִי צֹאֵר וְקוֹל גְּפֹלָא מְאֹד."

"וַיֵּשׁ לִי הַסְּכָמָה עַל זֶה מְאוֹתָהּ הַמְּדִינָה":

כִּי יֵשׁ מְדִינָה שָׁהֵם בְּקִיָּאִים מְאֹד בְּחֻכְמַת הַנְּגִינָה
(שְׁקִירוֹן מְאוֹיָקָא), וְכֻלָּם עוֹסְקִים שָׁם בְּחֻכְמָה זו, וְאֶפְלוּ בְּנִים
קְטַנִּים, וְאִין שָׁם קְטָן שְׁלֹא יְכוּל לְנַגֵּן עַל אִיזָה כְּלִי
שִׁיר; וְהַקְטָן שֶׁבְּאוֹתוֹ הַמְּדִינָה - הוּא חָכֵם גְּדוֹל
בְּמְדִינָה אַחֶרֶת בְּאוֹתוֹ הַחֻכְמָה שֶׁל נְגִינָה, וְהַחֻכְמִים
וְהַמְלֻךְ שֶׁבְּאוֹתוֹ הַמְּדִינָה, וְהַקְּאֶפְעֵלְיִישׁ [מְקַהְלוֹת זֶר], הֵם
חֻכְמִים מְפֻלְגִים מְאֹד מְאֹד בְּאוֹתוֹ הַחֻכְמָה.

פַּעַם אַחַת יֵשְׁבוּ הַחֻכְמִים שֶׁל אוֹתוֹ הַמְּדִינָה, וְהָיָה כָּל
אֶחָד מֵהַתְּפָאָר בְּנְגִינָה שְׁלוֹ:

זֶה הָיָה מֵהַתְּפָאָר שֶׁהוּא יוֹדֵעַ לְנַגֵּן עַל כְּלִי שִׁיר פְּלוֹנִי,
וְזֶה הַתְּפָאָר שִׁיּוֹדֵעַ לְנַגֵּן עַל כְּלִי שִׁיר פְּלוֹנִי, וְזֶה
הַתְּפָאָר בְּכָלִי שִׁיר פְּלוֹנִי, וְזֶה הָיָה מֵהַתְּפָאָר שִׁיּוֹדֵעַ לְנַגֵּן
עַל פֶּמָה כְּלִי שִׁיר, וְזֶה הַתְּפָאָר שִׁיּוֹדֵעַ לְנַגֵּן עַל כָּל כְּלִי
שִׁיר, וְזֶה הַתְּפָאָר שֶׁיְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ כְּלִי שִׁיר
פְּלוֹנִי, וְזֶה הַתְּפָאָר שֶׁיְכוּל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ כְּלִי שִׁיר

פְּלוּנִי, וְזֶה הַתְּפִאָר שְׂיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ כְּמוֹ כְּלִי
 שִׁיר, וְזֶה הַתְּפִאָר שְׂיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת בְּקוֹלוֹ כְּמוֹ תֵּף מִמֶּשׁ
 (שְׁקוּרִין פּוֹיק) - כְּבָאֵלוּ מִכִּין בְּתוֹף, וְזֶה הַתְּפִאָר שְׂיִכּוֹל לַעֲשׂוֹת
 בְּקוֹלוֹ כְּבָאֵלוּ מוֹרִין בְּקִנֵּי שְׂרָפָה (שְׁקוּרִין אורמאָטִים, תּוֹתוּחִים).

וְאֲנִי הָיִיתִי גַם כֵּן נֶשֶׁם, עֲנִיתִי אֲנִי וְאִמְרָתִי לָהֶם: "קוֹלִי
 טוֹב יוֹתֵר מִקּוֹלוֹת שְׁלָכְכֶם! וְהָא רְאִיָּה, כִּי אִם אַתֶּם
 חֲכָמִים כָּל כֶּף בְּקוֹל נְגִינָה, אִם כֵּן הוֹשִׁיעוּ אֶת אוֹתָן
 שְׁתֵּי מְדִינוֹת":

וְאֵלּוּ הַשְּׁתֵּי מְדִינוֹת הֵם רְחוּקִים זֶה מִזֶּה אֶלֶף פְּרָסָאוֹת.
 וּבְאֵלּוּ שְׁתֵּי הַמְּדִינוֹת, כְּשֶׁמִּגִּיעַ הַלֵּילָה אֵין יְכוּלִין
 לִישֵׁן; כִּי כְּשֶׁנֶּעֱשֶׂה לַיְלָה, אֲזִי מִתְחִילִים הַכָּל לְהִיּוֹת
 מְיֻלָּלִים בְּקוֹל יְלָלָה: אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְטוֹף - אִם הָיָה
 מִנְּחָ שֵׁם אָבֵן הָיָה נִמּוּחַ; כִּי בְּלֵילָה הֵם שׁוֹמְעִים קוֹל
 יְלָלָה מְאֹד, וּמִחֲמַת זֶה כָּלֵם מְיֻלָּלִים: אֲנָשִׁים וְנָשִׁים
 וְכוּ'. (וְכֵן מִתְנַחֵג בְּשֵׁמֵי הַמְּדִינוֹת) כִּי בְּמְדִינָה זֹאת שׁוֹמְעִים הַקּוֹל יְלָלָה
 וּמְיֻלָּלִים הַכָּל בְּנֵ"ל, וְכֵן בְּמְדִינָה אַחֶרֶת גַּם כֵּן בְּנֵ.
 וְשְׁתֵּי הַמְּדִינוֹת הֵם רְחוּקִים זֶה מִזֶּה אֶלֶף פְּרָסָאוֹת.

"ועל כן, אם אתם חכמים כל כד בבנינה, אראה אם תוכלו להושיע את אותן שתי המדינות, או שתוכלו לבנות לעשות את קולם" (הנו שהם יבנו להוציא קול מבין כמו קול הללה הנשמע שם).

ואמרו לו (הנו החכמים הנ"ל אמרו לזה שצוארו עקם): "התוליד אותנו לשם?" ואמר: "הן, אני מוליד אתכם לשם" ונתעוררו כלם לילד לשם.

והלכו ובאו לשם (הנו לאחת משתי המדינות הנ"ל).

כשבאו לשם, כשהגיע הלילה, היה כנ"ל שהיו כלם מיללים מאד כנ"ל, וגם החכמים הנ"ל גם כן היו מיללים (ומילא ראו כדאי שאינם יכולים להושיע את אותן המדינות).

ואמר להם (הנו זה שצוארו עקם אמר אל החכמים הנ"ל): "על כל פנים, תאמרו לי מהיכן בא זאת שנשמע קול יללה הנ"ל כנ"ל?" אמרו לו: "ואתה יודע?" השיב: "אני יודע בודאי":

כי יש שני צפריים, אחד זכר ואחת נקבה, והם רק זוג אחד בעולם. ונאבדה הנקבה. והוא הולך ומחפש אותה, והיא מחפשת אותו. והיו מחפשים הרבה זה

את זה עד שנתעו, וראו שאינם יכולים למצא אחד את חברו.

ונשארו עמדים, ועשו להם קנים: זה הצפור עשה לו קן סמוך למדינה אחת משתי המדינות הנ"ל; ולא סמוך ממש, רק שבערך קול הצפור הוא סמוך, כי יכולים לשמע הקול של הצפור באותו המדינה ממקום שעמד שם. ועשה לו קן. וכן היא עשתה לה גם כן קן סמוך למדינה השנייה (הינו גם כן כנ"ל, שהוא סמוך מחמת שכולים לשמע שם הקול כנ"ל).

וכשמגיע היללה, אזי אלו הזוג צפרים מתחילים כל אחד ואחת לילל בקול יללה גדולה מאד, כי כל אחד מילל על זוגו כנ"ל. וזהו הקול יללה שנשמע באלו שתי המדינות. (אשר מחמת אותו הקול יללה בלם מיללים מאד ואינם יכולים לישן)

אך לא רצו להאמין זאת. ואמרו לו: "התוליד אותנו לשם?"

ואמר: "הן. (אני יכול להוליד אתכם לשם) אך אין אתם יכולים לבוא לשם. כי בשתתקרו בו לשם - לא תוכלו לסבל את קול היללה. מאחר שגם פאן אין אתם יכולים לסבל,

ואתם מקרחים גם כן ליל כלכל, כשתגיעו לשם לא תוכלו לסבל כלל".

"וביום (אי אפשר לבא לשם, כי ביום) אי אפשר לסבל השמחה שיש שם; כי ביום מתקבצים שם צפרים אצל כל אחד ואחת מהזוג הנ"ל, והם מנחמים ומשמחים את כל אחד ואחת מהזוג הנ"ל בשמחות גדולות מאוד מאד, ואמרים להם דברי תנחומין - שעדין אפשר שתמצאו זה את זה, עד שביום אי אפשר לסבל את גדל השמחה שיש שם.

וקול הצפרים שמשמחים אותם אינו נשמע למרחוק, רק בשמגיעים לשם; אבל קול הזוג הנ"ל שמיללים בלילה - הוא נשמע למרחוק, ואי אפשר לבא לשם מחמת זה, כנ"ל".

אמרו לו: (הני הנחמים הנ"ל אמרו לזה שצנארו עקום): "ואתה יכול לתקן זאת?" השיב: "אני יכול לתקן, כי אני יכול לעשות ולכונן כל הקולות שבעולם (הני שכל מיני קולות שבעולם הוא יכול להוציאם בקולו, ולכונן ממש כמו איזה קול שיתקן).

גַם אָנִי יְכוּל לְהַשְׁלִיךְ קוֹלוֹת, הִינּוּ, כִּי אָנִי יְכוּל
 לְהַשְׁלִיךְ קוֹל, שֶׁבְכָאֵן, בְּמָקוֹם שֶׁאֲנִי מוֹצִיא הַקּוֹל,
 לֹא יִהְיֶה גִשְׁמַע הַקּוֹל כָּלֵל, רַק בְּרַחוּק יִהְיֶה גִשְׁמַע
 שֵׁם הַקּוֹל; וְעַל כֵּן אָנִי יְכוּל לְהַשְׁלִיךְ אֶת הַקּוֹל שֶׁל
 הַצְּפוּרָה שְׂיִגְיַע סְמוּךְ לְמָקוֹם הַצְּפוּרָה, וְכֵן לְהַשְׁלִיךְ קוֹל
 הַצְּפוּרָה שְׂיִגְיַע סְמוּךְ לְמָקוֹם הַצְּפוּרָה, וְלִהְיוֹת שִׁיכָם יַחַד
 עַל יְדֵי זֶה" (ועל ידי זה יתחנן כל הנ"ל).

אֵךְ מִי יֶאֱמִין זֹאת?!

וְהוֹלִיךְ אוֹתָם לְתוֹךְ אֵיזָה יַעַר, וְשָׁמְעוּ כְּמוֹ אֶחָד
 שְׁפוֹתַח אֶת הַדֶּלֶת, וְחֹזֵר וְסוֹגְרוֹ וְנוֹעֵלוֹ בְּבָרִיחַ (שְׁקוּרִין
 קְלֵאמָקָא), וְנִשְׁמַע קוֹל הַהִכָּאָה שֶׁל (הַקְּלֵאמָקָא) וּמִזֶּרֶה בְּקִנֵּי
 שְׂרָפָה (שְׁקוּרִין בִּיקָם), וְשׁוֹלַח אֶת הַכֶּלֶב לְחִמְרָף (אֶת הַדָּבָר שֶׁהִיָּה מִזֶּרֶה)
 וְהַכֶּלֶב הָיָה מְתַחֲבֵט וְגוֹרֵר אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַשֶּׁלֶג (בִּלְשׁוֹן
 אֲשֶׁכְּנוּ: גִּיְרָאוֹנִיט אִין שְׂנִיִּיא).

וְכָל זֶה שָׁמְעוּ אֵלּוּ הַחֲכָמִים, וְהִסְתַּכְּלוּ - וְלֹא רָאוּ
 דָּבָר; גַּם לֹא שָׁמְעוּ מִמֶּנּוּ (הִנּוּ מִן זֶה שֶׁצְּאוּרָו עָקָם) שׁוֹם קוֹל כָּלֵל (רַק שׁוֹה
 שֶׁצְּאוּרָו עָקָם הָיָה מִשְׁלִיךְ קוֹלוֹת כְּאֵלוֹ, וְעַל כֵּן שָׁמְעוּ אֵלּוֹ הַקּוֹלוֹת. וּמִיֵּלֵא רָאוּ שֶׁהוּא יְכוּל לַעֲשׂוֹת כָּל
 הַקּוֹלוֹת וּלְכַנֵּם מִמֶּשֶׁ, וְגַם לְהַשְׁלִיךְ קוֹלוֹת, וְעַל כֵּן יוֹכֵל לְחַנֵּן אֶת כָּל הַנ"ל).

(ולא ספר יותר בזה העניין, ומובן שד"לג בקאן)•

"נמצא, שיש לי הסכמה מאותו המדינה שקולי נפלא
מאד, ואני יכול לעשות כל מיני קולות שבְּעוֹלָם כְּנִי".
ועתה אני נותן לכם זאת במתנה גְּמוּרָה לְדַרְשָׁה
שְׁתֵּהוּ כְּמוֹנִי".

וְנַעֲשֶׂה שֵׁם שְׁמִי גְדוֹלָה וְחֲדוּדָה רַבָּה מְאֹד.

ביום החמישי גם כן היו שמחים.

וזכרו הזוג את הבעטליר שהיה לו חטוטרת (שקורין
הוקיר), והיו מתגעגעים מאד: "איך לוקחים בכאן את
אותו הבעטליר ההוקיר, כי אם היה הוא בכאן היתה
השמחה גדולה מאד". והנה הוא בא, ואמר: "הנני!
הנה באתי על החתנה". ונפל עליהם, וחבק ונשק
אותם, ואמר להם: "בתחלה ברכתי אתכם שתהיו
כמוני, ועתה אני נותן לכם במתנה לְדַרְשָׁה שְׁתֵּהוּ
כְּמוֹנִי".

"ואין אני בעל חמומרות (הינו הוקיר) כלל, רק אדרבא, יש לי כתפים כאלו (שקורין פליצים), שהם בחינת מעט מחזיק את המרבה".

"ויש לי הספמה על זה:

בי פעם אחת היה שיחה וספור, שהיו אנשים מפארים עצמם בבחינה זו, שכל אחד ואחד היה מתפאר שיש לו בחינה זו של: "מעט מחזיק את המרבה".

ומאחד מהם היו מחיכים ושוחקים ממנו, והשארו שהתפארו בבחינה זו של מעט מחזיק את המרבה - נתקבלו דבריהם. אבל בחינת מעט מחזיק את המרבה שיש לי, הוא גדול מכלם:

בי אחד מהנ"ל התפאר שהמח שלו הוא בחינת מעט מחזיק את המרבה: כי הוא נושא במח שלו אלפים ורובות אנשים עם כל ההצטרפות שלהם (וכל התנגדות שלהם), וכל ההריוות והתנועות שלהם, הכל כאשר לכל הוא נושא במחו; ועל כן הוא מועט מחזיק את המרבה, כי מחו נושא כל כד אנשים עם וכו' כנ"ל.

וְשָׁחֲקוּ מִמֶּנּוּ, וְאָמְרוּ: כִּי הָאֲנָשִׁים אֵינָם כְּלוּם, וְהוּא אֵינוֹ כְּלוּם.

וְנִעְנָה אֶחָד וְאָמַר: "אֲנִי רָאִיתִי מְעַט מִחֲזִיק אֶת הַמְּרֵבָה כְּזֹה": "כִּי פַעַם אַחַת רָאִיתִי הֵר שְׁהִיָּה מִנַּח עָלָיו הַרְבֵּה זָבָל וְטַנּוּף, וְהָיָה חֲדוּשׁ אֶצְלִי: מֵהֵיכֵן בָּא עַל הֵר הַזֶּה כָּל כֶּף זָבָל וְטַנּוּף? וְהָיָה שֵׁם אָדָם אֶחָד אֶצֶל אוֹתוֹ הֵהָר, וְאָמַר: "כָּל זֶה מִמֶּנִּי". כִּי אוֹתוֹ הָאָדָם הָיָה יוֹשֵׁב שֵׁם אֶצֶל אוֹתוֹ הֵהָר, וְהִשְׁלִיךְ שֵׁם תְּמִיד עַל אוֹתוֹ הֵהָר זָבָל וּפְרֵשׁ שָׁלוֹ מֵאֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה שָׁלוֹ, וְטַנּוּף שֵׁם, עַד שֶׁעַל יָדוֹ נִתְּרֵבָה הַזָּבָל וְהַטַּנּוּף שֵׁם עַל אוֹתוֹ הֵהָר. נִמְצָא שְׁזֵה הָאִישׁ הוּא מְעַט מִחֲזִיק אֶת הַמְּרֵבָה, כִּי עַל יָדוֹ נִתְּרֵבָה הַזָּבָל כָּל כֶּף".

(כֵּן הוּא בְּחִינַת מְעַט מִחֲזִיק אֶת הַמְּרֵבָה שֶׁל הָאִישׁ הַגִּ'ל שֶׁהִתְפָּאֵר בְּמַחֲזִיק כְּמֵה אֲנָשִׁים, כַּגִּ'ל).

וְאֶחָד הִתְפָּאֵר שְׂיִישׁ לוֹ בְּחִינַת מְעַט מִחֲזִיק אֶת הַמְּרֵבָה, כִּי יֵשׁ ⁽⁵⁾ חֲתִיכַת מְדִינָה, שֶׁהִיא מוֹצִיָּאה פְּרוֹת הַרְבֵּה, וְאַחַר כֶּף כְּשֶׁמַּחֲשָׁבִין אֶת הַפְּרוֹת שֶׁהוֹצִיָּאה הַמְּדִינָה, רֹאִין שֶׁהַמְּדִינָה אֵינָה מִחֻזְקַת מְקוֹם כָּל כֶּף כְּמוֹ הַפְּרוֹת, כִּי אֵין בָּהּ מְקוֹם כָּל כֶּף לְהַחֲזִיק כָּל כֶּף פְּרוֹת. נִמְצָא שֶׁהִיא בְּחִינַת מְעַט מִחֲזִיק אֶת הַמְּרֵבָה.

והוטבו דבריו, כי באמת בודאי הוא בחינת מעט מחזיק את המרבה.

ואחד אמר שיש⁽¹⁵⁾ פרדס נפלא מאד שיש שם פרות וכו', ונוסעים לשם כמה וכמה בני אדם ושררות, כי הוא פרדס נאה מאד, ובקיץ נוסעים לשם כמה בני אדם ושררות לטייל שם. ובאמת אין בהפרדס מקום כל כך שיחזיק כל כך אנשים, ועל כן הוא מעט מחזיק את המרבה! והוטבו דבריו גם כן.

ואחד אמר שהדבור שלו הוא בחינת מעט מחזיק את המרבה. כי הוא בעל סוד (שקורין סעקרט'י, מוכיז) אצל מלך גדול, ובאין אצלו כמה וכמה בני אדם: זה בא עם שבחים להמלך, וזה בא עם בקשות וכיוצא בזה; ובודאי אי אפשר להמלך לשמע את כלם! "ואני יכול לקבץ את כל דבריהם בתוך איזה דבורים מעטים, ולספר לפני המלך אלו הדבורים מעטים, ויהיה כלול בהם כל השבחים והבקשות שלהם וכל דבריהם כלם, בתוך איזה דבורים מעטים שלי. נמצא שהדבור שלי הוא מעט מחזיק את המרבה"

ואחד אמר: שהשתיקה שלו היא בחינת מעט מחזיק את המרבה. כי יש עליו מקטרגים הרבה ובעלי לשון הרע שמלשינים עליו הרבה מאד, וכל מה שמלשינים ודוברים ומקטרגים עליו בלשון הרע הרבה, הוא בשתיקתו מתריץ הכל - על ידי מה שהוא שותק לבד (כי הוא עושה רק איזה שתיקה, והוא תרין על הכל). נמצא ששתיקתו הוא מעט מחזיק את המרבה.

ואחד אמר שהוא בחינת מעט מחזיק את המרבה: כי יש עני אחד והוא סגי נהור, והוא (העני השני) גדול מאד, והוא (העני זה שהתפאר בספר זאת) קטן לגמרי, ומוליד אותו; הינו שזה שהתפאר בזה הוא קטן ומוליד את העני הסגי נהור, שהוא גדול מאד.

נמצא שהוא מעט מחזיק את המרבה, כי הסגי נהור היה יכול להחליק והיה יכול לפל, והוא מחזיק אותו על ידי שמוליכו; ועל כן הוא מעט מחזיק את המרבה, כי הוא קטן, ומחזיק את הסגי נהור הגדול, כנ"ל.

ואני (העני זה הרקור שמספר כל זה) הייתי גם כן שם, ואמרתי:

"האמת הוא, שיש לכם בחינת מעט מחזיק את המרבה; ואני יודע כל מה שפונתם בדברייכם. (היני שהוא יודע בנות כל הנ"ל שהתפארו בבחינת מעט מחזיק את המרבה שלהם) וזה האחרון שהתפאר שהוא מוליך את הסגי נהור הגדול, הוא גדול מכלכם; אבל אני למעלה למעלה מכלכם בכלל. כי זה שהתפאר שהוא מוליך את הסגי נהור הגדול, פונתו שהוא מוליך את גלגל הירח, שהוא בחינת סגי נהור, כי אין לה אור מעצמה כלל, ולית לה מגרמה כלום; והוא (היני זה שהתפאר בזה) מוליך את הירח, אף על פי שהוא קטן, וגלגל הירח גדול מאד והוא קיום כל העולם - כי העולם צריך את הירח, נמצא שהוא בחינת מעט מחזיק את המרבה באמת."

"אבל בחינת מעט מחזיק את המרבה שיש לי הוא למעלה מכלם בכלל".

והא ראיה: כי פעם אחת היו כת אחת שהיו חוקרים: באשר שכל חיה יש לה צל מיחד שבוה הצל דיקא היא רוצה לגנוח שם, וכן יש צל מיחד לכל חיה וחיה, כי כל חיה וחיה בוחרת לה איזה צל, ובאותו הצל

דיקא היא רוצה לשכן שם - כפי הצל המיוחד לה; וכן יש לכל עוף ועוף ענף מיוחד, שבאותו הענף דיקא הוא רוצה לשכן.

ועל בן חקרו: אם יכולים למצא אילן כזה אשר בצלו ישכנו כל החיות, שכל החיות יהיו בוחרים ויתרצו לשכן בצל אותו האילן, ועל ענפיו (של אותו האילן) ישכנו כל צפרי שמיא.

והקרו: שנמצא אילן כזה.

ורצו לילך לשם אל אותו האילן, כי הענג המפלא שיש שם אצל אותו האילן אין לשער, כי יש שם כל העופות וכל החיות, ושם אין שום הזק משום חיה, וכל החיות וכו' מערבים שם, וכלם משחקים שם, ובודאי הוא תענוג מפלג מאד להיות שם אצל אותו האילן.

והקרו לאיזה צד צריכים לילך לבא אל אותו האילן?, ונפל מחלוקת ביניהם על זה, ולא היה מכריע ביניהם; כי זה אמר שצריכים לילך לצד פלוני למזרח, וזה אמר למערב, וזה אמר לכאן וזה לכאן וכו', עד שלא היו יכולים להכריע לאיזה צד צריכים לילך לבא אל אותו האילן.

ובא חכם אחד ואמר להם: "למה אתם חוקרים באיזה צד לילך אל האילן? - חקרו מתחלה מי ומי האנשים שיכולים לבא אל אותו האילן; כי אל אותו האילן לאו כל אדם יכול לבא אצלו, כי אם מי שיש לו המדות של האילן.

כי זה האילן יש לו שלשה שרשים: שרש אחד הוא אמונה, והשני הוא יראה, והשלישי הוא ענוות; ואמת, הוא גוף האילן, ומשם יוצאים ענפים. ועל בן אי אפשר לבא אל האילן כי אם מי שיש בו מדות הללו הנ"ל."

ואלו הפת הנ"ל היה ביניהם אחדות גדול מאד, ולא רצו להתפרד זה מזה שקצתם ילכו אל האילן וקצתם ישארו; כי לא היו כלם ראויים לבא אל האילן, כי לא נמצא ביניהם כי אם קצתם שהיו בהם מדות הנ"ל, אבל השאר לא היו בהם אלו המדות; ועל בן נתעכבו כלם, עד שיהיו יגעים וטורחים שאר אנשי הפת הנ"ל עד שיהיו בהם גם בן המדות הנ"ל. פדי שיהיו כלם ראויים לבא אל האילן.

ובן עשו, ויגעו וטרחו עד שבאו כלם לאלו המדות הנ"ל. ואזי, כשבאו כלם לאלו המדות הנ"ל, אזי באו כלם על דעת אחת, והסכימו כלם על דרך אחת לילך באותו דרך אל האילן הנ"ל, והלכו כלם.

והלכו איזה זמן, עד שהיו ראים ^(מרחוק) את האילן, והסתכלו, וראו, והנה אין האילן עמד במקום כלל, כי אין לאילן מקום כלל!
 ומאחר שאין לו מקום, איך אפשר לבא אליו?

ואני ^(הינו זה החוקיר) הייתי גם כן שם עמהם, ואמרתי להם:
 "אני יכול להביא אתכם אל האילן".

כי זה האילן אין לו מקום כלל, כי הוא למעלה מהמקום לגמרי; ובחינת מעט מחזיק את המרבה הוא עדין במקום, כי על כל פנים יש לו מקום מעט, רק שהוא מעט מחזיק את המרבה, אבל עדין יש לו מקום מעט על כל פנים.

ובחינת מעט מחזיק את המרבה שיש לי, ^(הינו לבשל התמזקות) היא בחינת: סוף המקום לגמרי, שמשם ולמעלה אין

מקום בָּלָל. על בֶּן אֲנִי יָכוֹל לִשְׂאֵא אֶת בְּלָכֶם אֶל הָאֵילָן
שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִהַמְּקוֹם לְגַמְרִי.

(כי זה בעל המטמורות הוא כמו בחינת קמצע בין המקום ובין למעלה מן המקום לגמרי, כי יש לו בחינה עליונה של בחינת מעט מחזיק את המרבה, שהיא בחינת סוף המקום ממש, שמשם והלאה אין נמצא תחת מקום בָּלָל, כי משם ולמעלה היא בחינת למעלה מן המקום לגמרי; ועל כן הוא יכול לשא אותם מתוך המקום, לבחינת למעלה מן המקום. והבן).

וְלִקְחָתִי אוֹתָם וּנְשֵׂאתִי אוֹתָם לְשֵׁם אֶל הָאֵילָן הַגֵּ'ל.

נִמְצָא שֵׁיִשׁ לִי הַסְּכָמָה מִהַגֵּ'ל שֵׁיִשׁ לִי בְּחִינָה עֲלִיוֹנָה
שֶׁל מַעַט מַחְזִיק אֶת הַמְּרַבֶּה (בשכיל זה היה נדמה כבעל המטמורות, כי הוא נושא עליו הרבה, כי הוא בחינת מועט מחזיק את המרבה כג"ל). וְעַתָּה אֲנִי נוֹתֵן לָכֶם
זֹאת בְּמַתְנָה שְׁתֵּהוּוּ כְּמוֹנֵי.

וּנְעֻשָׂה שֵׁם שְׂמֻחָה גְדוֹלָה וְחֲדוּהָ רַבָּה מְאֹד.

ביום השישי היו גם בן שְׂמֻחִים.

וְהָיוּ מַתְנַעֲנְעִים: "איך לוקחין בכאן את אותו שהיה בלא ידים?" וְהִנֵּה הוּא בָּא, וְאָמַר: "הִנְנִי! הִנֵּה בָאתִי אֲצֻלְכֶם על החתנה". וְאָמַר לָהֶם גַּם בֶּן כַּגֵּ'ל, וּנְשַׁק אוֹתָם.

ואמר להם: "אתם סבורים שאני בעל מום בדי, אין אני בעל מום כלל על ידי, רק באמת יש לי כח בדי, רק שאין אני משתמש עם הכח שבדי בזה העולם, כי אני צריך את הכח לענין אחר."

"ויש לי הספקמה על זה מן המבצר (שקורין שלאם) של מים
(פון דעם ואשיריקן שלאם):

כי פעם אחת ישכנו יחד איזה אנשים. והיה כל אחד ואחד מתפאר בכח שבדיו: זה התפאר שיש לו גבורה זו בדי, וזה התפאר שיש לו גבורה פלונית בדי. וכן כל אחד התפאר בגבורה שיש לו בדי.

(תנ"י) כי אחד היה מתפאר שיש לו כח וגבורה כזו בדי, שבשהוא מורה חץ, הוא יכול לחזר ולמשכה אליו; כי יש לו כח בזה בדי, שאף על פי שהורה כבר החץ, עדין יכול להחזירה לחזר ולמשכה אליו. ושאלתי אותו: "איזה חץ אתה יכול להחזיר?" כי יש עשרה מיני חצים, כי יש עשרה מיני סמים; הינו, כי בשרוצין לירות חץ מושחין אותה באיזה סם, ויש

עֲשֶׂרָה מִיָּנִי סַמִּים, שְׁכַשְׁמוּשְׁחִין אוֹתָהּ בְּסֵם זֶה, הִיא
 מִזְקָת כֶּד, וּכְשִׁמוּשְׁחִין בְּסֵם שְׁנִי, הִיא מִזְקָת יוֹתֵר,
 וְכֵן יֵשׁ עֲשֶׂרָה מִיָּנִי סַמִּים, שְׁפָל אֶחָד גָּרוּעַ יוֹתֵר ^(הַי)
 וְזֶהוּ בְּעֵצְמוֹ עֲשֶׂרָה מִיָּנִי חֲצִים, כִּי הַחֲצִים הֵן
 מִיָּן אֶחָד, רַק מִחֲמַת שְׁנֵי הַסַּמִּים שְׁמוּשְׁחִין אֶת הַחֵץ
 בָּהֶם, שֶׁהֵם עֲשֶׂרָה מִיָּנִים כִּנ"ל, עַל כֵּן נִקְרָאִים עֲשֶׂרָה
 מִיָּנִי חֲצִים. וְעַל כֵּן שָׂאֵל אוֹתוֹ - "אֵיזָה מִן חֵץ אֵתָּה
 יָכוֹל לְהַחְזִיר?"

גַּם שָׂאֵל אוֹתוֹ: אִם קָדָם שֶׁהִגִּיעַ הַחֵץ לְאוֹתוֹ שְׁזַרְקָה
 לוֹ הוּא יָכוֹל לְהַחְזִירָהּ?, וְאִם גַּם אַחֵר שֶׁהִגִּיעַ הַחֵץ
 עֲדִין יָכוֹל לְהַחְזִירָהּ? וְעַל זֶה הִשִּׁיב: אֶפְלוֹ כִּשְׁהִגִּיעַ
 הַחֵץ, עֲדִין יָכוֹל לְהַחְזִירָהּ.

אֵךְ אֵיזָה מִיָּן חֵץ הוּא יָכוֹל לְהַחְזִיר? וְכו' כִּנ"ל, הִשִּׁיב:
 מִיָּן חֵץ פְּלוֹנִי הוּא יָכוֹל לְהַחְזִיר.

אִמְרַתִּי לוֹ ^{(הַי זֶה שְׁהוּא בְּלֹא יָדַים שְׁמֹסֵפֵר כֵּל זֶה אָמַר לֵאלֹהֵי שְׁהַתְּפָאֵר בְּעֵינֵי הַחֵץ כִּנ"ל):}
 "אִם כֵּן, אֵינְךָ אֵתָּה יָכוֹל לְרַפְּאֵת אֶת הַבֵּת מִלְּכָה,
 מֵאַחֵר שֶׁאֵינְךָ יָכוֹל לְחֹזֵר וּלְמִשְׁךָ כִּי אִם מִיָּן חֵץ
 אֶחָד. עַל כֵּן אֵינְךָ אֵתָּה יָכוֹל לְרַפְּאֵת אֶת הַבֵּת מִלְּכָה."

אָחַד הָיָה מִתְפָּאֵר שֵׁישׁ לֹא כַח בְּזוּה בְיָדָיו, שֶׁאֵצֶל מִי שֶׁהוּא לֹוֹקֵחַ וּמְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, הוּא נֹתֵן לֹו (פְּרִישׁ שְׂבֻחַת כַּעֲצֻמוֹ שֶׁהוּא לֹוֹקֵחַ וּמְקַבֵּל, בְּזוּה הוּא נֹתֵן, כִּי קִבְּלֵהוּ הָיָה נִתְיָה), וּמִמִּילָא הוּא בַּעַל צְדָקָה.

וְשֶׁאֱלָתֵי אוֹתוֹ: "אֵיזָה צְדָקָה אַתָּה נֹתֵן?" (כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מִיַּד צְדָקָה) הַשִּׁיב: שֶׁהוּא נֹתֵן מֵעֵשֶׂר. אָמַרְתִּי לֹו: "אִם בֶּן, אֵין אַתָּה יָכוֹל לְרַפְּאֵת אֶת הַבַּת מִלְכָּה, כִּי אֵין אַתָּה יָכוֹל כָּלָל לָבֵא לְמִקְוָמָה, כִּי אֵין אַתָּה יָכוֹל לְכַנֵּס כִּי אִם בְּחוֹמָה אַחַת (בְּמִקְוָם שֶׁהִיא יוֹשֶׁבֶת שָׁם), וְעַל בֶּן אֵינְךָ יָכוֹל לָבֵא לְמִקְוָמָה".

אָחַד הַתְּפָאֵר שֵׁישׁ לֹו כַח בְּזוּה בְיָדָיו, כִּי יֵשׁ מִמֶּנִּים בְּעוֹלָם וְכָל אָחַד צָרִיךְ חֲכָמָה, וְיֵשׁ לֹו כַח בְיָדָיו, שֶׁעַל יְדֵי יָדָיו הוּא יָכוֹל לָתֵן לָהֶם חֲכָמָה, עַל יְדֵי שְׂמִסְמִיד אוֹתָם בְיָדָיו.

שֶׁאֱלָתֵי אוֹתוֹ: "אֵיזָה חֲכָמָה אַתָּה יָכוֹל לָתֵן בְּיָדֶיךָ?" כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה קַבִּין חֲכָמָה. הַשִּׁיב: חֲכָמָה פְּלוֹנִית. אָמַרְתִּי לֹו: "אִם בֶּן אֵין אַתָּה יָכוֹל לְרַפְּאֵת אֶת הַבַּת מִלְכָּה, כִּי אֵין אַתָּה יָכוֹל לִידַע הַדַּפֵּק שְׁלָהּ, כִּי אֵינְךָ

יכול לידע כי אם דפּק אַחד; כי יש עֲשֶׂרָה מיני דפּיקין

(ואתה אינך יכול לידע כי אם דפּק אַחד, מאחר שאינו יכול לתן בידיו רק חכמה אַחת) .

אַחד הַתפּאָר שׁיֵשׁ לוֹ כַח כּוֹה בְּיָדוֹ, כְּשׁיֵשׁ רוּחַ
סְעָרָה הוּא יְכוּל לְעַכְּבוּ בְּיָדוֹ, וְלַעֲשׂוֹת בְּיָדוֹ לְרוּחַ
מְשַׁקֵּל, שְׁיִהְיֶה הַרוּחַ בְּמִשְׁקַל כְּרָאוּי.

שְׁאַלְתִּי אוֹתוֹ: "איִזָּה רוּחַ אַתָּה יְכוּל לְאַחֵז בְּיָדֶיךָ?" כי
יש עֲשֶׂרָה מיני רווחות. הַשִּׁיב: רוּחַ פְּלוֹנִי.

אֲמַרְתִּי לוֹ: "אִם כֵּן, אֵין אַתָּה יְכוּל לְרַפְּאֵת אֶת הַבַּת
מְלָכָה, כי אינך יכול לַנְּגֹן לַפְּנִיָּה כי אם נַגּוֹן אַחַד; כי
יש יוֹד [עֲשֶׂרָה] מיני נְגִינָה, וְהַנְּגִינָה הַיָּא הַרְפּוּאָה שְׁלָה,
וְאַתָּה אֵינְךָ יְכוּל לַנְּגֹן כי אם נַגּוֹן אַחַד מֵהָעֲשֶׂרָה
הַנִּלְ"ל."

עָנוּ וְאָמְרוּ הֵם: "מֵהוּ הַיְכַלֵּת שְׁלָךְ?"

הַשִּׁיב: "אֲנִי יְכוּל מַה שְׁאֵין אַתֶּם יְכוֹלִים, הַיְנוּ, כָּל
הַתְּשֻׁעָה חֲלָקִים הַנִּלְ"ל (מִכָּל הַנִּיל) שְׁאֵין אַתֶּם יְכוֹלִים, אֲנִי
יְכוּל הַכֵּל."

בי יש מעשה:

בי פעם אחת חשק מלך אחר בבת מלכה, והשתדל בתחבולות לתפסה, עד אשר עלתה בידו ותפסה.

פעם אחת חלם לו לאותו המלך שהיא עמדה עליו והרגה אותו. והקיץ, ונכנס החלום בלבו, וקרא לכל פותרי חלומות, ופתרו לו כפשוטו: שיתקים החלום כפשוטו, שהיא תהרג אותו.

ולא יכל המלך לתת עצה לנפשו מה לעשות לה? יהרג אותה? - צר לו. ישלחה מעל פניו? - זה חרה לו, כי איש אחר יקחנה, וזה חרה לו מאד, כי הוא השתדל אחריה כל כך, ועתה תבא ליד אחר; וגם אם ישלחה ותבא ליד אחר, עתה בודאי יכול להתקים החלום שהיא תהרג אותו, מאחר שהיא אצל אחר. יחזיקה אצלו? - הוא מתירא מחמת החלום כנ"ל. ולא ידע המלך מה לעשות לה?.

בין כך נתקלקל האהבה שלה אצלו קצת קצת מחמת החלום, ובכל פעם נתקלקל יותר ויותר; וכן היא גם

היא נתקלקל גם כן האהבה אצלה בכל פעם יותר ויותר, עד שנעשה אצלה שנאה עליו, וברחה מפניו. ושלח המלך אחריה לבקשה, ובאו והגידו לו: שהיא נמצאת אצל "המבצר של מים".

כי יש מבצר של מים, ושם הם עשר חומות זו לפנים מזו, וכלן של מים. וגם הקרקע שהולכין עליה שם בתוך המבצר היא גם כן של מים; וכן יש שם אילנות ופרות, הכל של מים. ויפי המבצר וגדל החדוש של זה המבצר - אין צורך לספר, כי בודאי הוא חדוש נפלא מאד, מאחר שהוא מבצר של מים. ולכנס בתוך זה המבצר אי אפשר, כי יהיה נטבע במים מי שייכנס בו, מאחר שהוא כלו של מים.

והבת מלכה הנ"ל כשברחה, באה עד אותו המבצר, והיתה הולכת שם סביב אותו המבצר של מים. והגידו למלך שהיא הולכת שם סביב אותו המבצר כנ"ל, והלך המלך וחילו לתפסה.

כשראתה זאת הבת מלכה, ישבה עצמה שתרוץ לתוך המבצר; כי היא רוצה יותר לטבע במים

מְשִׁיתֶפֶס אוֹתָהּ הַמֶּלֶךְ וְתִהְיֶה אֶצְלוֹ; וְגַם, אוֹלֵי אֶף עַל פִּי כֵן תִּנְצֵל וְתוּכַל לְכַנֵּס לְתוֹךְ הַמְּבֻצָר שֶׁל מַיִם הַנִּ"ל. כְּשֶׁרָאָה הַמֶּלֶךְ כִּד שֶׁהִיא בּוֹרַחַת אֶל הַמַּיִם, אָמַר: מֵאַחַר שֶׁהוּא כֵן, עַל כֵּן צִוֶּה לִירוֹת אוֹתָהּ. וְאִם תַּמּוֹת? - תַּמּוֹת.

וְהָיוּ מוֹרִים אוֹתָהּ, וְהִגִּיעוּ אֵלֶיהָ כָּל הָעֲשָׂרָה מִיַּי חֲצִים שְׁמִשּׁוּחִים בְּעֲשָׂרָה מִיַּי סָמוּם כַּנִּ"ל. וְהִיא בָּרַחָה לְתוֹךְ הַמְּבֻצָר הַנִּ"ל, וְנִכְנְסָה לְתוֹכוֹ, וְעָבְרָה דְרֹךְ הַשְּׁעָרִים שֶׁל הַחוּמוֹת שֶׁל מַיִם, כִּי יֵשׁ שָׁם שְׁעָרִים בְּאֵלוֹ הַחוּמוֹת שֶׁל מַיִם הַנִּ"ל, וְהִיא עָבְרָה וְנִכְנְסָה לְתוֹךְ כָּל הָעֲשָׂרָה חוּמוֹת שֶׁל הַמְּבֻצָר שֶׁל מַיִם, עַד שֶׁבָּאתָהּ לְפָנִים וְנִפְלָה שָׁם, וְנִשְׁאַרָה חֲלָשׁוֹת.

וְאֵינִי רוֹפֵא אוֹתָהּ. (הֵינִי זֶה שֶׁהוּא כְּלֵא בְּרִים הַנִּ"ל).

כִּי מִי שֶׁאֵין בְּיָדוֹ כָּל הָעֲשָׂרָה מִיַּי צְדָקוֹת הַנִּ"ל, אֵינּוּ יָכוֹל לְכַנֵּס לְתוֹךְ כָּל הָעֲשָׂרָה חוּמוֹת הַנִּ"ל, כִּי יִמְבְּעוּ שָׁם בְּמַיִם; וְהַמֶּלֶךְ וְחִילוֹ הַנִּ"ל רָדְפוּ אַחֲרֶיהָ וְנִמְבְּעוּ בְּמַיִם.

וְאֲנִי יָכוֹל לְכַנֵּס לְתוֹךְ כָּל הָעֲשָׂרָה חוֹמוֹת שֶׁל מַיִם
הַנִּ"ל:

וְאֵלֹו הַחוֹמוֹת שֶׁל מַיִם - הֵם גְּלִי הַיָּם שֶׁעֲמְדוּ כְּחוֹמָה.
וְהַרוּחוֹת - הֵם מַעֲמִידִים גְּלִי הַיָּם וּמְנַשְׂאִין אוֹתָם.
וְאֵלֹו הַגְּלִים שֶׁהֵם הָעֲשָׂרָה חוֹמוֹת הַנִּ"ל הֵם עֲמִידִים
תָּמִיד שָׁם, אֲךָ הַרוּחוֹת הֵם הַמַּעֲמִידִין וּמְנַשְׂאִין אֶת
הַגְּלִים. וְאֲנִי יָכוֹל לְכַנֵּס לְתוֹךְ כָּל הָעֲשָׂרָה חוֹמוֹת
כַּנִּ"ל, וְאֲנִי יָכוֹל לְחַזֵּר וְלִמְשֹׁךְ מִמֶּנָּה, הֵינּוּ מִן הַבַּת
מִלְכָּה הַנִּ"ל, כָּל הָעֲשָׂרָה מִיַּי חֲצִים. וְאֲנִי יוֹדֵעַ כָּל
הָעֲשָׂרָה מִיַּי דְּפִיקִין עַל יְדֵי הָעֵשֶׂר אֲצַבְּעוֹת; כִּי בְּכָל
אֲצַבֵּעַ וְאֲצַבֵּעַ מֵעֵשֶׂר אֲצַבְּעוֹת יוֹדְעִין דְּפִק מִיָּחַד
מֵהָעֲשָׂרָה מִיַּי דְּפִיקִין, וְאֲנִי יָכוֹל לְרַפֵּאת אוֹתָהּ עַל
יְדֵי כָּל הָעֲשָׂרָה מִיַּי נְגִינָה. וְעַל כֵּן אֲנִי רוֹפֵא אוֹתָהּ".

נִמְצָא שֶׁיֵּשׁ לִי כַח כְּזֶה בְּיַדִּי כַּנִּ"ל, וְעַתָּה אֲנִי גוֹתֵן לָכֶם
זֹאת בְּמַתְנֶה.

וְנַעֲשֶׂה שֵׁם שְׂמֵחָה גְּדוֹלָה וְחֲדוּדָה רַבָּה מְאֹד.

אמר רבנו:

זאת המעשה קשה לי מאד
לספר,

אך מאחר שהתחלתי
לספרה, אני מכרח לגמרה.

מעשה ג'

סוד מעשה זו מרמז בקפיטל א' שבתהלים:
 "אשרי האיש וכו'. דרך רשעים דרך צדיקים" וכו', הינו בחינת הדרכים הנ"ל
 שיש בהם האבק שמפזרים וכו'.
 "והיה קעין שתויל על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו ועלהו וכו', וכל אשר יעשה
 יצליח", הינו האילן הנ"ל, שקל פריו ועליו - הכל באשר לכל מסגל מאד, כנ"ל.
 דק ותשכח עוד איזה רמזים:

"אשרי האיש אשר לא הלך", כי בתחלה לא היה יכול לילך.

"לא עמד", כי אחר כך לא היה יכול לעמוד גם כן.

"ובמושב לצים", הינו מושב לצים הנ"ל שעושים ליצנות וכו', כנ"ל.

"כמין אשר תדפנו רוח", הינו הרוח שנושא הפול הנ"ל.

ובל זה הוא רק רמזים בעלמא שהאיר עינינו קצת, למען נבין
 ונשכיל קצת עד היכן הדרברים מגיעים; אבל הדרברים סתומים
 עדן בתכלית ההעלם. כי כל אלו המעשיות שספר נבהו מאד
 מאד מדעת אנושי, ונעלמים מעין כל חי וכו'.

מעשה ד'

"למה רגשו גוים וכו'. הרעם בשבט ברזל. פן יאנף ותאברו דרך כי יבער" וכו'.

(תהלים ב). והדרברים עתיקים וסתומים מאד, כל זה שמעתי.

עוד מצאתי קצת רמזים מהמעשה זו בקפיטל הנ"ל:

"ננתקה את מוסרותימו" - מוסרות הם של עור, בחינת הפליו.

"עבתימו" - עבות הם חבלים, בחינת ציצית, כמו שדרשו רבותינו ו"ל פסוק זה

במסכת עבודה זרה (דף ג:) על ציצית ותפליו.

"ושוב בשמים ישחק", כי השור ושה שבשמים שחקו ממנו.

"אז ידבר אלימו באפו ובחרונו ובהלמו" - הכעס והבהלה והפחד הנ"ל.

"ואני נסקתי מלכי על ציון הר קדשי". אפשר הרמז בזה, כי הדמות אדם

שהעמיד המלך הנ"ל על הר גבה, את זה לעמת זה, כי הוא כנגד המלך על ציון

הר הקדוש, כי שם כלולים כל חלקי עולם וכו', וזהו 'הר' כנ"ל. 'נסכתאי', לשון:
 "נסך ויצק" (בראשית לה, יד).

"שאל ממני" - כל העצות כנ"ל.

"גוים נחלתך ואתחודך אפסי ארץ" - לאחו וחד כל אפסי ארץ, הינו כל שבקה
 חלקי עולם וכל המלכים והגוים לנחלה תחתיו.

"עברו" - זה ציצית.

"בדראה" - זה תפלין.

"וגילו ברעדה" - רעה ה"ל.

מעשה ה'

"דרכי ציון אבלות" (איכה א, ד). 'ציון' היא בחינת הצינונים של כל המדינות,
 שכלם נתועדים לשם. כמו שכתוב (יחזקאל לט, טו): "וראה אדם ובנה אצלו
 ציון". וזהו (ישעיהו לג, כ): "ח'זה ציון קרית מועדנו" - ראשי תבות 'מצחק',
 ששם היו נתועדים כל הצינונים, ומי שהיה צריך לידע אם לעשות הדבר או המשא
 ומתן, היה יודע שם. יהי רצון שיבנה במהרה בימינו, אמן.

ראה והבן והבט אתה, המענין עד היכן הדברים מגיעים; אשרי
 המחכה ויגיע לידע ולהשיג מעט מסודות המעשיות הללו, אשרי
 לא נשמעו כאלה מימים קדמונים.

ידע, שכל אלו הפסוקים והרמזים המובאים אחר קצת המעשיות
 הם רק רמזים ונלוו מלתא בעלמא, למען ידעו כי לא דבר רק הוא
 חס ושלום, וכאשר נשמע מפיו הקדוש בפרוש שאמר שהוא מוגלה
 איזה רמזים בעלמא באיזה פסוקים המרמזים לסוד המעשיות,
 למען דעת שאינו מדבר חס ושלום דברים בטלים, אבל סוד
 המעשיות בעצם, רחוק מדעתנו, ועמק עמק מי ימצאנו.

מעשה ו'

"מזמור לְדָוִד בְּכַרְחוֹ" וכו'. "ה' מה רבו צרי רבים קמים עלי" וכו'. "ואתה ה' מגן
 בעדי כבודי ומרים ראשי". "קולי אל ה' אקרא, ויענני מהר קדשו סלה" - 'הר'

הב' ל. "אני שכבתי ואישנה" - כב' ל. "הקיצותי וכו'. לא אירא מרכבות עם וכו'. כי הבית את כל איבי לחי, שני רשעים שברת" - כי היו גופלים להם השנים בשךצו לעלות אל הדר. "על עמד ברכתך סלה" (תהלים ג).

עמד והתבונן נפלאות אלו. אם בעל נפש אתה, תשא בשךך בשניך, ונפשך תשים בכךך. תעמד מרעיד ומשתומם, תסמור שערות ראשך ותשוב תתפלא בדברים האלה, העמדים בגבהי מרומים.

מעשה ט'

על זה המעשה נאמרה התורה (לקוטי מוהר"ן תנצא סימן י"ט) **המדברת:** מחכמות ותמימות - שעקר השלמות הוא: רק תמימות ופשיטות, וענין עמלק שהיה חכם וכפר בעקר וכו', עין שם על פסוק (משל - כד, טו): "שבע' יפול' צדיק' וקם" - סופי תבות 'עמלק'. כי עקר כל הנפילות הם על ידי חכמות וכו', עין שם.

גם אנג מזרע עמלק, אף על פי שראה מפלתו בשעה שבא שמואל אצל שאול להרגו, עדון לא היה מאמין, כמו שנאמר (שמואל-א טו, לב): "ויולד אנג מעדנת", ותרגם יונתן: 'מפנקא', כי עדון לא האמין במפלתו; עד שראה בעיניו סוף מפלתו, אז: "ויאמר אכן סר מר המות" (שם), כי עד עתה לא האמין. (שים עיניך על המעשה, ותבין פלאי פלאות).

ואם התפלה אינה כראוי, הוא: 'מנעל בשלשה קצות', והבן.

מעשה י'

בלוט כתיב (בראשית יב, ז): "ההרה המלט", הינו 'בערגיר', וממנו נולד משיח שיבא במהרה בימינו, אמן.

ישׂראל, היה להם סימנים במצרים (שמות ג, טו): "פקד פקדתי" - מי שיאמר להם זה הלשון - הוא הגואל. והדבר תמוה: מאחר

שִׁידְעוּ כָּל יִשְׂרָאֵל מְזֵה, אִם בֶּן מֵהוּ הַסִּימָן? אֲפָשֶׁר לֹא נִמְסַר אֱלֹא
לְהַזְקֵנִים.

וְגַם עַל הַגּוֹאֵל הָאֲחֵרוֹן בּוֹדְאֵי יֵשׁ סִימָנִים.

**מְשִׁיחַ יְגִיד לְיִשְׂרָאֵל כָּל מָה שְׁעֵבֵר עַל יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם וְיוֹם עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בַּפֶּרֶט.**

תָּמַר אֲבָרָה גַם בֶּן הַסִּימָנִים, כַּמּוּבָא בַּמְדְּרָשׁ (מְדְרָשׁ רַבָּה). גַּם כְּשֶׁהִיָּתָה יוֹצֵאת
לְשָׂרָף, כָּאֵהָם"מ (הַסֶּטֶר"ד מ"ם) וְהִרְחִיק מִמֶּנָּה הַסִּימָנִים, וְכֹא גִבְרִיאֵל וְקִרְבֵּן, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר בַּמְדְּרָשׁ (לְקוּטָה שְׁמַעוּנִי בְּרֵאשִׁית פֶּרֶק לַח רְמֵז קמ"ה; וְאִתָּא גַם בְּסוּמָה
י'), וּמִמֶּנָּה נוֹלַד מְשִׁיחַ שְׂיָבָא כַּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

**בְּעֵינֵינוּ הַמְּבֹאָר בְּמַעֲשֵׂה זֶה, שֶׁכָּל אֶחָד בָּא עִם שִׁיר שֶׁל חֲשֵׁק
וְלִקְצָתָם וְכוּ', הַנִּמְשָׁל מוֹבֵן: שֶׁכְּמוֹ כֵּן כַּמָּה גְדוֹלִים עוֹשִׂים מֵה
שְׁעוֹשִׂים, וְכָל אֶחָד אֹמֵר שִׁירִים וְכִיּוֹצֵא, וְרוֹצִים לְהַשִּׁיג תְּכֵלֶת
הַמְּבֹקֵשׁ, וְאִין מִי שְׁזוֹכֶה לְעַקֵּר הַתְּכֵלֶת הָאֱמִתִּי בְּשִׁלְמוֹת, כִּי אִם
הָרְאוּי לָזֶה; וְלִקְצָתָם מְשִׁיבִים עַל יְדֵי שְׁלִיחַ אוֹ מְאֻחֻרֵי הַכֶּתֶל,
אוֹ שְׁמֵרָאִים לָהֶם פָּנִים וְכוּ', (כַּמְּבֹאָר בְּהַמְעֵשֶׂה ת"ל); אֵךְ לְסוּף, הֵינּוּ
כְּשֶׁמִּסְתַּלְקִים, מְשִׁיבִים לָהֶם שְׁעֵדִין לֹא עֲשׂוּ בְּלוּם וְכוּ', (כְּמוֹ שְׁכַתּוּב שֵׁם
בְּמַעֲשֵׂה, סוּף הַתְּשׁוּבָה שְׁמִשְׁבִּיחַ הַיָּסֵף תָּאֵר, עֵין שֵׁם), עַד שְׂיָבָא הַמְּנַהִיג הַנֶּכּוֹן וְכוּ'.**

מעשה י"א

(גַּם אֱלֹהֵי דְבָרֵי רַבְּנֵי גְרוֹ יָאִיר. אַחַר שֶׁסֶפֶר זֹאת הַמְּעֵשֶׂה, עֲנֵה וְאָמַר דְּבָרִים אֲלֵה:).

**בְּדוֹרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים, כְּשֶׁהָיוּ מְדַבְּרִים וּמְשִׁיחִים קְבֵלָה הָיוּ
מְשִׁיחִים בְּלִשׁוֹן כְּזֶה, כִּי עַד רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי לֹא הָיוּ מְדַבְּרִים
קְבֵלָה בְּאֶתְגַּלְיָא, רַק רַבִּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי גָּלָה קְבֵלָה בְּאֶתְגַּלְיָא;
וּמִקֵּדָם, כְּשֶׁהָיוּ הַחֲבָרִים מְדַבְּרִים קְבֵלָה, הָיוּ מְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן כְּזֶה.**

בשהגיחו הארון על הפרות, התחילו לשורר, והבן.

כי יש חרותי דסיהרא, כשהלכנה מקבלת חרושים מן השמש.

וזה בחינת (שמואל א פרק ו) כשנושאין הארון אל בית שמש, ואזי כל החיות נושאי הכסא עושין גגון חדש, בחינת (תהלים צח, א): "מזמור שירו לה' שיר חדש", שזהו השיר ששרו פרות הגגון.

וזה בחינת מטה ושלחן וכסא ומנוחה, הם תקונהא דשכינתא. ובחינת הגגון, כי אדם הראשון נתגרש מן הגגון, ושבת אגין עלוהי, כמובא (עין זהר שמות דף קלח.). ושבת הוא בחינת מלך שהשלום שלו, בחינת האדם הנ"ל, שהוא מלך שהיה שלום בוטיו, ועל כן עמד עצמו אצל שבת; והשאר לא באר.

(ענה ואמר אחר שספר המעשה הזאת בזה הלשון:).

המעשה הזאת היא הפלא גדול, והכל אחד: הבהמות וכו' והכסא וכו' והגגון הכל אחד; פעם נקרא (הבחינה המרמזת בהספור) בשם זה, ופעם בשם זה, הכל לפי הענין והבחינה. והדברים עמקים, נפלאים ונוראים מאד מאד.

(גם אלה דברי רבנו גרו יאיר:)

ויש עוד, ואין צריכין לגלות לכם.

גם יש עוד, מה שהמלך שהיה בהמדינה הנ"ל עשה דבר כנגד החמה ודבר כנגד הלכנה (הינו שאלו הדברים היו מרמזים על חמה ולכנה), והלכנה היתה אחות גר בידה, וכשמגיע היום אזי אין הנר מאיר, כי שרנא במיהרא וכו', וזהו שאמרה הלילה אל היום: מפני מה כשאתה בא אין לי שם, כי ביום אין מועיל הנר כלל.

פירוש המעשה הוא כמו הכסא שעשה המלך, כנ"ל, שעקר החכמה שצריכין לידע איך לסדר הדברים. כמו כן מי שקמי בספרים ולבו שלם, יוכל להבין הפרוש.

אך צריכין לסדר הדברים היטב, כי פעם נקרא כך, ופעם נקרא כך, וכן בשאר הדברים; הינו בפירוש של המעשה לפעמים נקרא האדם של המעשה הנ"ל בשם זה, ולפעמים בשם אחר, וכן בשאר הדברים.

אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַבִּין דְּבָרִים אֵלּוּ לְאַמְתָּתָן. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן.

(כָּל זֶה דְּבָרֵי רַבְנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ עָלָיו הַשְּׁלוֹם זָכַר צְדִיק לְבָרְכָה).

מעשה י"ב

מבאר בפסוק, שיש להקדוש ברוך הוא תגור במקום זה, והאש הוא שם, במקום אחר, רחוק מן התגור, כמו שכתוב (ישעיהו לא, ט): "נאם ה' אשר אור לו בציון, ותגור לו בירושלים":

ועין שם כל הקפיטל הנ"ל שמדבר מענין כל המעשה הנ"ל:

"הוי הידדים מצרים לעזרה ועל סוסים ישענו. ומצרים אדם ולא אל וסוסיהם בשר ולא רוח". הינו בחינת המדינה שסמכו עליה המדינה של עשירות שהם יושעו אותם, כי לפי טעותם סברו שהם בלם אלהות וסוסיהם הם מלאכים, כמבאר לעיל בתוך המעשה, עין שם. וזה שמים הפסוק: "ומצרים אדם ולא אל וסוסיהם בשר" וכו', והבן.

"וה' יטה ידו וכשל עוזר ונפל עזר ויחדו בלם יכליון". הינו בחינת ה' הנ"ל, כי על ה' ראו ששניהם יהיו נכלין, העוזר והעוזר, כנ"ל.

"כאשר יהנה האריה והקפיר על טרפו אשר יקרא עליו מלא רעים וכו'. בצפרים עפות וכו'". הינו בחינת האריה הנ"ל והצפרים הנ"ל, עין היטב לעיל בתוך המעשה, והבן.

"כי ביום ההוא ימאסו איש אלילי כספו ואלילי זהבו" וכו'.

"ונפל אשור בחרב לא איש וכו', ונס לו מפני חרב וכו' וסלעו ממגור יעבור". זה בחינת השלשה כתות של החרב הנ"ל. (ונפל ונס) - זה בחינת שני הכחות הנ"ל. 'וסלעו ממגור יעבר' - זה בחינת חלי הדאר הנ"ל שחולף ועובר חזקו וכוה ממנו, כי 'סלעו' פרושו 'חזקו'. וזה בחינת כח השלישי של החרב הנ"ל, עין היטב והבן. אחר כל זה סים הפסוק: "נאם ה' אשר אור לו בציון ותגור לו בירושלים", הינו התגור והאש הנ"ל, כנ"ל.

ראה והבט והבן כי בהקפיטל הזה מבאר כל המעשה הנ”ל (כל זה דברי רבנו ז”ל). וכך אמר רבנו ז”ל בפרוש, שכל המעשה בלה מראש ועד סוף, היא רמזה בלה בתוך הקפיטל הנ”ל (הינו ישעיהו פרק לא), ואמר שכל הדברים של המעשה הנ”ל בלם וכולים למצא במקראות וכיוצא.

[נגון] וטמאתם את צפוי פסילי כספך ואת אפרת מסכת זהבך תזרם כמו דוה צא תאמר לו”. (ישעיהו פרק ל’), וכמו שכתוב (ישעיהו ב, כ כא): ”ביום ההוא ישליך האדם את אלילי כספו ואת אלילי זהבו וכו’ לחפר פרות וכו’ לבוא בנקרות הצרים” וכו’, הינו שישליכו תאות ממון שהיא עבודה זרה ממש, וטמינו עצמן בחפירות וכו’, כמבאר במעשה הנ”ל; כי הממון הוא מקריח כמו צואה ממש, כמו שכתוב: ”תזרם כמו דוה צא תאמר לו”. וכן פיוצא בזה יכולים למצא כל דברי המעשה הנ”ל במקראות וכיוצא].

אבל עקר המעשה בלה נאמרה על קפיטל הנ”ל, כי שם היא מבארת ומרמזת בלה. אבל אין אתנו יודע עד מה, כי אם מה שנגלה לנו בפרוש (הינו כל המבאר לעיל), אבל שאר עניני המעשה. לא זכינו להשיג אף היא מרמזות בקפיטל הנ”ל, אבל אמר בפרוש שכל המעשה בלה מרמזת שם.

סדר המלך עם אנשיו הנ”ל הוא כך: הבעל תפלה עם הגבור. הממנה על האצרות והחכם. המליץ והאוהב נאמן. הבת מלכה עם בנה. המלך והמלכה; כך הוא הסדר שלהם.

והם בחינת עולם התקון, והם עשרה דברים; ולא נחשבו כסדר, הינו שלא נחשבו (אלו העשרה הנ”ל) כפי הסדר המבאר בספרי מלה; אבל יש דברים בנו.

גם מבאר בספרים, שכשהשפעת מדה אחת עוברת דרך מדה אחרת, ששמתעכבת שם זאת ההשפעה, אזי נקראת על שם אותה המדה, הינו שהמדה ששם מתעכבת ההשפעה של מדה אחרת שעוברת דרך שם, היא נקראת על שם אותה המדה שבא ממנה ההשפעה; ובשכיל זה נשתנה כאן הסדר. וגם יש עוד כמה ענינים בזה, המבארים להבקיאים היטב בספרים.

כל זה אמר רבנו ז”ל בפרוש.

גם הבנתי מדבריו, שמרמזו בואת המעשה מיתת המלכים ותקונם; ובין בבחינת התרן ובין בבחינת התקון לא נאמרו כסדר העשר בחינות הנ"ל, מחמת המעשים וענינים הנ"ל.

ועדן הדברים סתומים וחתומים, כי סוד המעשה לא גלה כלל, רק האיר עינינו בפסוקים וענינים הנ"ל, כדי שנדע שיש בהמעשה סודות נסתרים גדולים ונוראים מאד. ואין אתנו יודע עד מה.

אשרי מי שיוזכה להבין קצת סודות המעשיות הללו המבארים בזה הספר, כי כלם הם חדושים נפלאים ונוראים מאד מאד, עמוק עמוק מי ומצאנו. מה נאמר מה נדבר, מי שמע בואת, מי ראה כאלה.

מעשה י"ג

בואת המעשה אין שום תבה שלא יהיה בה פונה, ומי שפקי בספרים יוכל להבין קצת רמזים.

והנה, ענין החצים הנ"ל, שיש לו כח בהידיים להחזיר החצים כנ"ל, זה בחינת (דברים לב, טא): "ותאחו במשפט ידי", וכמו שפרש רש"י: "בשר ודם זורק חץ ואינו יכול להחזירה, והקדוש ברוך הוא זורק חץ ומחזירה".

ובחינת הצדקה הנ"ל שהיא כנגד החומות של מים שהם גלי הים, זה בחינת (ישעיהו טח, יח): "וצדקתך כגלי הים".

והרוח הנ"ל שיוכל לאחו בדיו, זה בחינת (משלי ל, ד): "מי אסף רוח בחפניו" (שזה בחינת נגינה כמבאר במקום אחר). (עין לקוטי מוהר"ן סימן נד).

ועשרה מיני נגינה ועשרה מיני דפיקין, זה מבאר כבר (ועין בלקוטי תנינא (כד)). כל זה שמענו בפרוש, אך מי ומה ואימת, זה עמוק עמוק; הינו שנוף ענין המעשה, מי הם כל הנ"ל, ומה הוא ואימת היה כל הנ"ל, זה עמוק מלהשיג.

גמר המעשה, הינו מה שהיה ביום השביעי, הינו ענין הבעמלוד שהיה בלא רגלים, וגם סיום התחלת המעשה מענין המלך הנ"ל,

לא זכינו לְשִׁמְעָהּ. וְאָמַר שְׁלֵא יִסְפְּרָה עוֹד. וְהוּא הִפְסֵד גְּדוֹל, כִּי לֹא נִזְכָּה לְשִׁמְעָה עוֹד עַד שִׁיבֵא מְשִׁיחַ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

גַּם אָמַר: אֵלֹו לֹא יִדְעֵתִי שׁוֹם עֲנִין אַחַר כִּי אִם זֹאת הַמַּעֲשֶׂה, הִיָּה גַם בֶּן חֲדוּשׁ גְּדוֹל מְאֹד! כִּךָ אָמַר בְּפִרְוֶשׁ.

כִּי זֹאת הַמַּעֲשֶׂה הִיא חֲדוּשׁ נִפְלֵא מְאֹד. וְיֵשׁ בָּהּ מוֹסַר הַרְבֵּה מְאֹד, וְתוֹרָה הַרְבֵּה. כִּי יֵשׁ בָּהּ כַּמּוֹה תּוֹרוֹת. גַּם מְדַבֵּרַת מֵהַרְבֵּה צַדִּיקִים קְדֻמוֹנִים: מְדוּר הַמְלֶכֶךְ עֲלָיו הַשְּׁלוֹם; כִּי דוּר הַמְלֶכֶךְ עֲלָיו הַשְּׁלוֹם עִמָּד בַּקֶּצֶה הָאָרֶץ וְצִעַק אֶל הַמַּעֲנֵן הַיּוֹצֵא מִן הָאֶבֶן שְׁעַל הַהָר, כִּנְ"ל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים סא, ג): "מִקְצֵה הָאָרֶץ אֵלֶיךָ אֶקְרָא, בְּעֶמְקָ לְבִי בְּצִוּוֹר יְרוּם מִמֶּנִּי תִנְחַנֵּי".

(כָּל זֶה שִׁמְעֵנוּ מִפִּי בְּפִרְוֶשׁ. וְהַמּוֹכֵן מְדַבְּרִיו, כִּי דוּר הַמְלֶכֶךְ עֲלָיו הַשְּׁלוֹם הוּא בְּחִינַת לֵב כְּמוֹכָא (עֵין זֶהר מִשְׁפָּטִים דָּף קח), וְעֲלָיו מְרַמֵּז בְּמַעֲשֶׂה עֲנִין הַלֵּב שֶׁל הָעוֹלָם שְׁעִמָּד בַּקֶּצֶה הָאָרֶץ כְּנֶגֶד הַמַּעֲנֵן וְצִעַק וּמִשְׁתַּוֶּקֶק אֵלָיו תָּמִיד וְכו'. וְעֵדוּן הַדְּבָרִים סְתוּמִים. אֲשֶׁרִי מִי שִׁזְכָּה לְהִשְׁיג סוּדוֹת הַמַּעֲשֶׂה).

עֲנִין דוּר הַמְלֶכֶךְ וְהַמְקָרָא הַנִּ"ל 'מִקְצֵה הָאָרֶץ' שֶׁמְרַמֵּז בְּהַמַּעֲשֶׂה, זֶה שֶׁדָּף לְיוֹם שְׁלִישִׁי, כִּי שֵׁם מְדַבֵּר מַעֲנֵן הַלֵּב וְהַמַּעֲנֵן, עֵין שֵׁם וְתִרְאָה נִפְלְאוֹת, אֵיךְ בְּכָל עֲנִין מְרַמֵּז דְּבָרִים נִפְלְאוֹים.

וּבְגִדְלֵת נוֹרְאוֹת מַעֲשֶׂה זוֹ אִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר כֻּלָּל, כִּי הִיא עוֹלָה עַל כָּלֵם. אֲשֶׁרִי אֲשֶׁרִי מִי שִׁזְכָּה אֶפְלוּ בְּעוֹלָם הֵבֵא לִידַע בָּהּ קֶצֶת קֶצֶת. וּמִי שִׁישׁ לוֹ מִחַ בְּקֶדְקֶדוֹ, תִּסְמַרְנָה שְׁעֵרוֹת בְּשָׂרוֹ, וְיִבִּין קֶצֶת גְּדֵלַת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ וּגְדֵלַת הַצַּדִּיקִים הָאֲמִתִּיִּים, כְּשִׁיִּסְתַּכֵּל הַיֵּטִב בְּמַעֲשֶׂה נוֹרְאָה הַזֹּאת, אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע בְּזֹאת.

עֲנִין פֶּסוּק 'מִקְצֵה הָאָרֶץ' הַנִּ"ל הַשִּׁיחַ לְהַמַּעֲשֶׂה שֶׁל יוֹם שְׁלִישִׁי כִּנְ"ל, זֶה שִׁמְעֵתִי מִפִּי הַקְּדוּשׁ וְהַנוֹרָא ז"ל.

עוד ראה זה מצאתי אחר כך, שרבי דברי הקפיטל תהלים שכתוב שם זה הפסוק, שהוא קפיטל ס"א, רבו ככלו מבאר שם רמזי סודות ונשגבות של המעשה של יום שלישי הנ"ל.

"ימים על ימי מלך תוסיר" כו' - כי הוא צריך תמיד שיוסיפו לו ימים על ימי וכו', וכו"ל.

"חסד ואמת מן ונצרה", זהו איש חסד האמת וכו' - דער גרוסיר מאן דער אמטור איש חסד. כי כל הזמן והימים נעשה על ידי האיש גדול שהוא איש חסד האמת וכו', בנוסף לעיל שם במעשה הנ"ל; והוא נתן ומוסר ככל פעם ימים על ימי מלך, שהוא הלב הנ"ל שהוא בחינת דוד המלך עליו השלום, כנ"ל.

וזהו: ונצרה, כי הוא שומר ונוצר, שתכף כשמגיע סמוך מאד שישתלק היום, ואז היה מסתלק המעון והלב וכל העולם בלו חס ושלום, אזי איש חסד האמת נוצר ושומר זאת, וכא ונתן יום להלב וכו'.

וזהו: "כן אומרה שמך לעד לשלמי נדרי יום יום", כי כל יום יום שהוא נתן לו, הוא בא בזמירות ושירות וכו', כנ"ל.

"אחסה בסתר כנפיד סלה", כי כשהלב הנ"ל צריך לנות, בא צפור גדול ופורש כנפיו עליו וכו', וזהו 'אחסה בסתר כנפיד' וכו'.

שיך ליום ראשון. ענין הוקנים שהתפארו כל אחד ואחד מה שהוא זוכר, שזה זוכר אפלו כשתקבו לו את הטבור וכו', וזה היה הזמן הקטן שבכלם וכו'. אמר רבנו ז"ל, שבגמרא (ירושלמי) איתא מעין זה, ששמואל התפאר בעצמו שהוא זוכר את כאב המילה וכו', עין שם.

כו' יפאר, מי יספר, מי יוכל להעריך מי יוכל לשער אפס קצה אחד מאלפי אלפים ורבי רכבות מהתנוצצות קצת רמזי פלאי פלאות מסודות נוראות ונשגבות מאד מאד של המעשה הנוראה הזאת, אשר היא מלאה סודי סודות מתחלה ועד סוף. ו"משפיל על דבר ומצא טוב" - התנוצצות איזה רמזים לפי ערכו.

אב"י הנחל

דיבורים על המעשיות מאת ר' ישראל רב אודסר, שנשלחו במכתבים והודפסו בספר "אב"י הנחל".

מעשה ו'

קַדְמֵם שְׂיִוְרְדַת נְשִׁמַת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת לְעוֹלָם, שֶׁהוּא הַמְנַהֵיג הָאֵמֶת לְדוֹרוֹת עוֹלָם, אֲזִי מְכַרְזִין בְּכָל הָעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים: שְׁכַל מִי שִׁישׁ לוֹ לְלַמֵּד חוֹב עַל זֹאת הַנְּשִׁמָּה - יְבוֹא. וּמִסְתַּמָּא אֵין גַּם אַחַד שִׁילְמֵד אִיזָה חוֹב חֵם וְשְׁלוֹם עַל נְשִׁמָּה קְדוּשָׁה כְּזֹאת. בְּתוֹךְ כֶּךָ בָּא הַבַּעַל-דְּבַר שֶׁהוּא חֵם מ' (הַמְלַאךְ הַקְּנִיּוֹת, הַצֵּדֵק הַרַע) בְּעֲצָמוֹ וְצוּעֵק: "אִם זֶה הַצַּדִּיק יְבוֹא לְעוֹלָם מַה לִּי לַעֲשׂוֹת עוֹד?, וְעַל מַה שְׁנֹא בְּרֵאתִי?". כִּי בּוֹדְאֵי יַחֲזִיר לְמוֹטָב אֵת כָּל הָעוֹלָם וְכָל הָעוֹלָם וְתַקֵּן עַל-יְדוֹ בְּשִׁלְמוֹת. אֲזִי מְשִׁיבִין לוֹ לְהֵם מ': "זֹאת הַנְּשִׁמָּה צְרִיכָה לִירֵד לְהָעוֹלָם בּוֹדְאֵי. וְאַתָּה חָשַׁב לָךְ עֲצָה". וְאֲזִי הַבַּעַל-דְּבַר נוֹתֵן לְעֲצָמוֹ עֲצָה שִׁיְהִיָּה הַצַּדִּיק הַזֶּה רִשְׁאֵי לִירֵד לְהָעוֹלָם, וְאַף-עַל-פִּי כֵן יְהִיָּה אֹרֵךְ אֲמַתּוֹ וְקַדְשֵׁת צְדָקָתוֹ נֶעְלָם וְנִגְנוּ וּמְכַסֶּה מִהָעוֹלָם מְאֹד.

וּמִסְתַּמָּא הָעֲצָה: עַל-יְדֵי שְׂמַעְמִיד עֲלִיָּה אִיזָה מְפָרְסֵם הַדּוֹר שִׁיַּחֲלֵק עַל זֶה הַצַּדִּיק וְיַעֲלִים אֹרֵךְ בְּהַעֲלָמָה גְּדוּלָּה.

וְזֶה הַחוֹלֵק - מְסַתַּמָּא יֵשׁ לוֹ לְהֵם מ' הַפְּרוֹת עִמּוֹ מְכַבֵּר. וְלוֹלָא שֶׁהַבַּעַל-דְּבַר מִתְּנַבֵּר עֲצָמוֹ כָּל-כֶּךָ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר לְהָעֲלִים אֹרֵךְ הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, בּוֹדְאֵי כִּבְר הִיָּה תַקֵּן הָעוֹלָם בְּשִׁלְמוֹת.

אֲךָ אַף-עַל-פִּי כֵן "עֲצוֹ עֲצָה וְתוֹפֵר", וְ"רְבוֹת מַחְשָׁבוֹת בְּלֵב אִישׁ וְעֲצַת ה' הִיא תְּקוּם", וְהַנְּשִׁמָּה הַזֹּאת יוֹרְדַת בְּעוֹלָם, וְאַף-עַל-פִּי

שְׁבֹאֲמַת עוֹבֵר עָלֶיהָ מֵה שְׁעוֹבֵר, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַצְדִּיק הַזֶּה כּוֹבֵשׁ
מִלְחָמוֹת רַבּוֹת וְסוֹף כָּל סוֹף יִתְקַן הָעוֹלָם עַל-יָדוֹ בְּשָׁלוֹמוֹת.

מעשה י"א

אַמַּת וְשָׂקֵר הֵם בְּחִינַת מֶלֶךְ וְעֶבֶד, וּמַחֲמַת הַתְּנַבְרוֹת הַשָּׂקֵר
נִחְלָף בֵּן הַמֶּלֶךְ בְּכֵן הָעֶבֶד עַד שֶׁסָּבְרוּ עַל בֵּן הָעֶבֶד שֶׁהוּא בֵּן
הַמֶּלֶךְ, וְעַל בֵּן הַמֶּלֶךְ לְהַפְּדוֹ, (כַּמְבָּאָר בְּסִפּוּרֵי מַעֲשֵׂי־וֵיט).

מֵה שֶׁהָעוֹלָם רְחוּקִים כָּל-כָּד מֵה' יִתְבָּרַךְ, הוּא רַק מַחֲמַת
הַתְּנַבְרוֹת הַהִמְטָעָאוֹת וְשָׂקֵרִים וְהַחֲלִיפִין וְהַתְּמוּרוֹת שֶׁל הַיְכָלֵי
הַתְּמוּרוֹת עַד שֶׁמְמִירִין וּמַחֲלִיפִין רַע בְּטוֹב וְטוֹב בְּרַע וְכו' לְהַפְּדוֹ
מִן הָאַמַּת.

וְעַל-יְדֵי הַחֲלוּף וְהַתְּמוּרָה נִתְּנָה כָּל הַמְּיֻשָּׁלָה וְהַמְּלוּכָה לְבֵן הָעֶבֶד,
וּבֵן הַמֶּלֶךְ הָאַמַּת הַכֶּרַח לְעַקֵּר מִמְּקוֹמוֹ וְלִהְיוֹת בּוֹרַח וּמְגַרֵּשׁ
וּמְטַלְטֵל וְנֶעַ וְנָד, וְחוֹשְׁבִין מִחֲשֻׁבוֹת לְהַעֲבִיר אֶת בֵּן הַמֶּלֶךְ לְגַמְרֵי
מִן הָעוֹלָם חֵם וְשָׁלוֹם.

וְהַתְּמוּרוֹת הַתְּנַבְרוֹת כָּל-כָּד עַד אֲשֶׁר הֵם מְלֵחֲזִכִיר מַעֲנֵן הַחֲלוּף
כָּלֵל, וְלוֹמֵר עָלָיו כִּי אוֹלֵי הוּא הַבֵּן מֶלֶךְ הָאַמַּת, וְכָל הַמְּדַבֵּר מִזֶּה
מַעֲנִישִׁין אוֹתוֹ וּמַתְּנַקְמִין מִמֶּנּוּ.

אֲכַל "וְאַתָּה מָרוֹם לְעוֹלָם ה'", שֶׁהוֹפִיעַ וְהַמְּשִׁיד אֵיזָה הָאָרֶה
וְהַתְּנַצְצוֹת קֹדֶשׁ מִמְּקוֹם שֶׁהַמְּשִׁיד עַד שֶׁנִּסְתַּבֵּב שֶׁהַתְּחִילוֹ
הַתְּמוּרוֹת לְהַתְּבַרֵר קֶצֶת עַד שֶׁנִּתְקַן הָעוֹלָם.

כָּל בְּחִינַת הַשָּׂקֵר וְהַחֲלוּף שֶׁל בֵּן הַמֶּלֶךְ שֶׁנִּחְלָף בְּעֶבֶד הוּא רַק
בְּהֵשֵׁם, שֶׁמְשַׁקְרִין וּמַחֲלִיפִין אֶת הַשֵּׁם מִזֶּה לָזֶה.

כמו בהמעשה הנוראה שהחליפה המילדת את הולדות והניחה את בן המלך אצל השפחה, וכן השפחה אצל המלכה, ועל-ידי זה טעו העולם וסברו שכן השפחה הוא בן המלך, וכן המלך האמתי הוא בן השפחה.

הנה עקר החלוף הוא רק בהשם, כי בודאי גוף הולדות אי אפשר להחליף, כי בן המלך בכל מקום שהוא הוא בן המלך באמת. וכן להפך, בן השפחה בכל מקום שהוא בן השפחה, רק עקר השקר והחלוף הוא בהשם, שעל-ידי החלוף - גרמה שקראו לבן השפחה שם של שקר, כי קראו אותו בשם בן מלך. וכן להפך, את בן המלך קראו בשם בן השפחה.

וכן בכל החלופים והשקרים שבעולם, מה שיש אחד שמפרסם בשם צדיק בשקר או להפך שחולקין על הצדיק האמת ואומרים עליו שקרים כאלו היה רשע, או ששניהם צדיקים אבל אחד גדול מחברו אלפים ומדרגות בלי שעור, ואצל העולם הוא בהפוך - שהקטן במעלה הוא גדול ומפרסם אצלם מאד, והגדול במעלה קטן אצלם. וכיוצא בזה שאר השנויים והחלופים שיש בעולם בכלליות העולם ובפרטיות בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר, כל אלו החלופים והשנויים הם רק בבחינת השם, כי הצדיק האמתי בכל מקום שהוא - הוא צדיק אמתי, ואותו בעצמו אינם יכולים להחליף, חס ושלום, רק עקר החלוף הוא בהשם שקורין לו שם של שקר שאומרים עליו שקרים שאיננו צדיק וכיוצא בזה. וכן כשרשע או קטן במעלה - מפרסם בשם צדיק גדול מאד. באמת אף-על-פי כן זה המפרסם בכל מקום שהוא כמו שהוא, רק עקר השקר והחלוף הוא בשם, שקורין לו שם של צדיק גדול בשקר!

צָרִיךְ לְזַכֵּר תָּמִיד הַיָּטִב גְּדֹל מַעֲלַת אֲצִילוֹת נַפְשׁוֹ הָעֲדִינָה וְגִבּוּהָ מְאֹד בְּשִׁרְשָׁה הָעֲלִיּוֹן, לְרַחֵם עָלֶיהָ לְקַשְׁטָהּ וּלְפֹתֶיהָ וּלְצַחְצְחָהּ בְּצַחְצְחוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת הַנּוֹרְאוֹת מְאֹד שֶׁל הַצְּדִיק, לְהַצִּילָה מִפַּח יוֹקָשִׁים שֶׁל הָעֵשֶׁק וְהִיכְלֵי הַתְּמוּרוֹת שֶׁמַּחְלִיפִים וּמְקַלְקְלִים מְאֹד וּלְהַתְנַהֵג בְּנִימוּס הַמְּלוּכָה דְקִדְשָׁה שֶׁל בֶּן הַמֶּלֶךְ הָאֲמֵת שֶׁנֶּחֱלַף. הַצְּדִיק, שֵׁשׁ לוֹ כְּלֵי נִפְלְאוֹת, שֶׁכְּשֶׁמְּנִיחִים אוֹתָהּ עַל אִיזָה מִיַּן חַיָּה וּבְהֵמָה שֶׁבְּעוֹלָם, מִיָּד הִיא מֵתַחֲלַת לְנֶגַע הַנְּפֹלָא וְהַנְּעִים מְאֹד מְאֹד, שֶׁהוּא תַעֲנוּג נִפְלְא וְעִצּוּם מְאֹד לְשִׁמְעַת זֹאת, שֶׁכָּל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁל הָעוֹלָם כְּלָם כְּאִין וְאִינָם נִחְשָׁבִים וּבְטָלִים לְגַמְרֵי נֶגַע הַתַּעֲנוּג הַנִּפְלְא הַזֶּה שֶׁל הַנְּגִינָה הַזֹּאת....

כְּשֶׁהַצְּדִיק נִתְפָּרֵס בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי זֶה נִתְחַדְּשִׁים נְגוּנִים בְּעוֹלָם.

אוֹר הַצְּדִיק הַנְּגוּז וְהַצֶּפֶן הַנֶּעְלָם מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, שִׁיּוּדַע לְנֶגַע הַנְּגוּן וְהַשִּׁיר הָעֲלִיּוֹן וְהַמְּבַחַר עַל כָּל הַשִּׁירִים וְהַנְּגוּנִים שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁעַל-יְדֵי הוּא מְשַׁבֵּר וּמְכַבֵּל וּמְכַלֵּה לְגַמְרֵי כָּל מִינֵי שִׁקָּר וְטָעוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, הֵן הַשְּׁטוּתִים וְהַשִּׁקְרִים שֶׁל הַמְּנַהֲיָי שִׁקָּר הַמְּנַחֲשִׁים וְקוֹסְמוֹס שֶׁמֵתַנְּאִים וּמוֹשְׁלִים עַל עַם דֵּל שְׁלֵא לְשֵׁם שָׁמַיִם וְרוּדְפִים אַחֵר הַכְּבוֹד וְהַתְּנַשְׂאוֹת לְהַנְּאֹתָם, וְהֵם מְנַבְּרִים תַּאֲוֹת נְאוּף וּכְפִירָה בְּעוֹלָם וְגוֹרְמִים מַה שֶׁגוֹרְמִים. וְהֵן הַטָּעוּתִים וְהַמְּכּוּכוֹת וְקִשְׁיוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת שֶׁל חֲכָמֵי הַטָּבַע שֶׁהֵם בְּחִינַת חַיֵּי רַעוּת הַדוֹרְסִים וְטוֹרְפִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה מִכְּנֵי עֲמֻנִי.

ה' יִתְפָּרֵךְ בְּרַחֲמָיו הַגְּדוֹלִים הַבְּדִילָנוּ מִשְׁנֵי הַתּוֹעִים הָאֵלֶּה, וְצוּנּוּ לְהַתְּרַחֵק מִדְּרֻכֵיהֶם, לְכַרַח וּלְמַלֵּט נַפְשׁוֹ מֵהֶם.

ובכן, מי שיש לו מוח אמת בקדקדו ומסתכל על האמת וחס על חיו האמתיים, ראוי לו להתגולל ברפש וטיט, ולרחש על הארץ גם בין נחשים ועקרבים עד שיזכה לשאב ולינק מאור החדש הנורא והנשגב הזה שעדין לא היה מימות עולם, אשר בכחו הגדול יכול להעלות הכל, אפלו מבחינת שמד ממש - לתכלית העליה.

מעשה י"ב

ר"ב בני ישוב העולם הם תועים הרבה מדרך האמת בכל מיני הטעאות ושבושים ודעות זרות וסברות כזבות של שקר ומעות, והם תועים ממש במדבר ודרכי מות, ולא עוד אלא שאינם מרגישים כלל שהם תועים במדבר, רק אדרבא נדמה להם שזה עקר הישוב.

והנה הבעל-תפלה שהיה כל עניינו ומחשבותיו ומעשיו רק בשביל התכלית האמתי והנצחי, והיה עוסק תמיד בתפלות ושירות ותשבחות לה' יתברך, היה יושב חוץ לישוב, רק שהיה רגיל לכנס לישוב בשביל לקרב בני-אדם לעבודת ה' יתברך, והיה מרבה לדבר על לבם דברי התעוררות כאלו עד שנכנסו דבריו באזנם, ומי שנתרצה עמו הוליכו תכף למקומו שהיה לו חוץ לישוב, כי רב בני הישוב הם רחוקים מאד מהתכלית האמת. וכל הנהגותיו של הבעל-תפלה ואנשיו היה ממש להפך ממנהג ישוב העולם, שרבים נמשכים אחר הכלי עולם ותענוגיו ותאוותיו, ועל-כן היה מקום הבעל-תפלה ואנשיו חוץ מן הישוב.

ואשרי להבת הקדושה שהסכימה דעתם לתכלית האמת באמת ואמרו שעקר התכלית הוא רק לעסק בתפלה ולהיות ענו ושפל

בָּרַךְ וְכוּ', וּבִחְרוּ לָהֶם הַבַּעַל-תְּפִלָּה לְמַלְךְ שֶׁהוּא הָיָה צָדִיק גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ מְאֹד. וְעַל-יְדֵי הַבַּעַל-תְּפִלָּה וְהַכַּת שָׁלוֹ נִתְקַנּוּ כָּל הַכַּתוּת וַיֵּצְאוּ מֵהַשְּׁטוּת וְהַמַּעוֹת שֶׁלָּהֶם וַחֲזָרוּ בְּתַשׁוּבָה וַחֲזָרוּ כָּל הָעוֹלָם לְתַכְלִית תְּקוּנָו בְּשִׁלְמוֹת.

הַצְּדִיק הָאֵמֶת שֶׁהוּא הַבַּעַל-תְּפִלָּה, הַעוֹסֵק לְקָרֵב בְּגִי-אָדָם לַה' יִתְבָּרַךְ, יוֹשֵׁב עִם אֲנָשָׁיו חוּץ לְיִשׁוּב, הֵינּוּ כִּי כָּל יִשְׁכֵּחוּ וְהִנְהַגְתוּ הוּא בְּנֻדְאֵי הַהַפּוּךְ מִמֶּשׁ מְדַרְכֵי הַיִּשׁוּב אֲשֶׁר רַב מַעֲשֵׂיהֶם תְּהוּ, וְרוֹדְפִים אַחַר הַמּוֹתְרוֹת וּמְרוּדִים בְּהַבְלֵי הַזְּמַן. אָבָל הַצְּדִיק עִם אֲנָשָׁיו הֵם רְחוּקִים מִכָּל זֶה לְגַמְרֵי וּמְסַתְּפִים בְּמֵה שֵׁיֵשׁ לָהֶם, וּבְכַרְטָּה עַל בְּגָדִים וּמְלַבּוֹשִׁים אֵינָם מְקַפְּדִים כְּלָל, וְהֵם כְּיוֹשְׁבִים חוּץ לְיִשׁוּב לְגַמְרֵי מִמֶּשׁ בְּכָל דַּעוֹתֵיהֶם וְהִנְהַגְתֵּיהֶם וְעוֹסְקִים רַק בְּתְפִלָּה וְשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת לַה' יִתְבָּרַךְ וְתַשׁוּבָה וְדוּוּיִים וְתַעֲנִיתִים וְכוּ'. וְאַצֵּל אֱלוֹ הָאֲנָשִׁים כָּל הָעֲבוּדָה הַגְּדוֹלָה שֶׁבְּעֲבוּדַת ה', שֶׁנִּדְמָה לְרַב הָעוֹלָם לְדַבֵּר קִשָּׁה מְאֹד לְקַבֵּל עַל עֲצָמָם עֲבוּדָה כְּזֹאת, אָבָל אֲצֵלָם כָּל זֶה יִקָּר מִכָּל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי יֵשׁ לָהֶם תַּעֲנוּג מִן הַסְּגוּף הַגְּדוֹל אוֹ מִתַּעֲנִית וְכִיּוֹצֵא יוֹתֵר מִכָּל הַתַּעֲנוּגִים שֶׁבְּעוֹלָם. אֵךְ אֶף-עַל-פִּי שֶׁהֵם יוֹשְׁבִים חוּץ לְיִשׁוּב, אֶף-עַל-פִּי כֵּן נִכְנָסִים גַּם-בֵּן בְּכָל פַּעַם אֶל הַיִּשׁוּב כְּדֵי לְקָרֵב עוֹד בְּגִי-אָדָם לְעֲבוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ.

יַעֲזְרֵךְ ה' לְהַתְחַזֵּק לְחֹשֵׁב מִחֲשֻׁבוֹת עִמָּקוֹת לְהַתְנַבֵּר וּלְהַתְקַשֵּׁר לְאוֹר הַצְּדִיק, לְהַכְנִים עֲצָמְךָ עִמּוֹק הַיִּטֵּב בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (א"י"ן סֵא"ה) וְדַן נוֹט טִיף בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל) בְּהַתְרוֹת בְּהַמְעֵשִׂיּוֹת וּבְהַתְפִּלוֹת וְכוּ', וְתַכְנִים

כל כחות נפשך וְכַל הָאֵשׁ הַקֹּדֶשׁ הַמְשֻׁרָשׁ בְּלִבְךָ הַיִּשְׂרָאֵלִי בְּכֹל
הָאוֹצְרוֹת שְׁלֶנּוּ, אֲוִי תַחְוִיהַ חַיִּים (אֲוִי וְעַסְפִּי לַעֲבֹד אֶלְעִיזוֹ), כִּי זֹלַת זֹאת
אֵין שׁוּם חַיּוֹת כָּלֵל.

כל הענין שלי הוא תפילה (נארה מיון ואך איז תפלה).

המעשיות הנוראות הגם כי אין לנו שום השגה ושום התנוצצות
הדעת בהם, אף-על-פי כן מוכן וגלוי לעין הפל בחיוש ממש כי בלם
דברים נפלאים ונוראים מאוד לא יכילם כל רעיון, וכל מה שאנו
מוצאים בהמעשיות הוא רק רמז בעלמא פחות מפנה מן הים, כי
סוד גוף המעשה בעצם רחוק ונשגב מאוד מדעתנו!

הצדיק האמת שהוא הבעל תפלה יש לו מאכלים כאלו שפשזוכים
לאכל ולטעם כאלו המאכלים משליכים תכף תאות ממון,
ומרגישים גדל הסרחון של ממון שהוא מסריח כצואה ממש,
עד שמתבישים מאוד עם הממון והממון הוא הבושה הגדולה
מכל הבושות, וכל מי שיש לו יותר ממון הוא מתביש ביותר.
וגם הקטנים במעלה וחסרי הממון מתבישים בעצמם גם-כן על
שהיו קטנים כל-כך בעיני עצמם מחמת חסרון הממון, כי עתה
נתגלה להם שאדרבא הממון הוא עקר הבושה. ועל-כן העשירים
מתבישים עוד ביותר ומומנים עצמם במחלות עפר מגדל הבושה
שמתיבישים אחד מחברו עד שאינם יכולים להרים פניהם כלל
מפני הבושה, כי מאכלים אלו של הבעל תפלה יש להם סגלה זו
שעל-ידם ממאסין בממון בתכלית המאוס ומשליכים אלילי כספם
ואלילי זהבם.

...הבעל תפלה שהוא הפלא שבכל הפלאות של הבורא יתברך,
שבו תלויים כל הישועות של כל ישראל לדור דור...

אני בתומי אלך לעשות את חובתי להזכירך ולקרוך בכל פעם
לברך אל הצדיק ולחשב על התכלית האמתית, כי אני מחיב לשרת
את הצדיק ולמלאות פקדתו ורצונו אשר הוא משתוקק להיטיב
מטובו לכל ישראל, אך בחירתך הפשית, וה' ברחמי יעור לנו
ויטה בחירתנו לטובה, שנוזכה להתחיל מעתה לבלות כל ימינו
לחפש ולבקש את הצדיק האמת אשר חפר וגלה בארות מים חיים
לרפאות תחלואי נפשות ישראל לנו ולדורותינו ולכל דורות זרע
ישראל. וכל מי שרוצה לזכות לשאוב מהבארות הקדושים האלו
דברים המחיים את הנפש לעולמי עד ולנצח נצחים - יבוא ויזכה.

ואם המניעות משתמחין בנגדו ככריחי ברזל ודלתות נחשת, זה
ידוע לנו מפבר שאי אפשר להתקרב להצדיק כי אם על-ידי שכירת
מניעות עצומות. זכר היטב את כל זה והתאושש והתחזק ואל
תהיה מה שקורין שלימוזלניק.

המעשה הנוראה של הבעל תפלה, ספור נפלא ונורא הפלא ופלא,
ומלבד שרשי הדברים והפנימיות הגדול שיש בכל הספורים
האלה אשר נפלא ונסתר מאד משכל אנושי, גם לפי פשוטו מבאר
בו בכל ענין וענין מוסר השכל, מוסר נפלא ועצום מאד, ומעורר
את הלב מאד להתקרב לה' יתברך, ומספר בכלל כמעט מכל מיני
המעאות ושבוישים וסכרות כזביות של שקר וטעות שנמצאים
בעולם, ומהברור והתקון שלהם.

הצדיק האמת, שהוא רק יחיד בעולם, שהוא עקר החדוש והפלא של כל גדולי הצדיקים האמתיים החדושים היחידים בני עליה שהיו בכל הדורות. המכניע ומבטל ההבל והרוח שמתו ושעונו של חכמות חיצוניות ואמונות כזביות, ומגלה אלקותו ותברך לכל באי עולם על ידי המאכלים המתבשלים באש של בית הבשול שלו.

מעשה י"ג

הזמן הולך והומה ורץ ופורח מאד, והגוף - אפשר עכשו בא ימו. חוק ואמין לברח בנריות אל הצדיק החכם האמת שהוא רופא ממחה גדול כל-כך שיוכל להוציא כל העשרה מיני חצים שזרק הם"מ וחילותיו לתוך מחנו ולבנו, ולרפאותנו בשלמות בעשרה מיני נגינה.

יש צדיק גדול נפלא ונורא מאד, שהוא חכם גדול ונפלא ויש לו שלמות הדבור, פה נורא ונשגב מאד בתכלית השלמות, והוא מליץ ודברן נפלא מאד, ויכול לדבר חידות ושירים נפלאים עד שאין נמצא שום נברא בעולם שלא ירצה לשמע אותו, ובאלו השירים והחידות שהוא יודע יש בהם כל החכמות שבהם תלוי עקר חיות וקיום כל העולם עם כל הנבראים בלם.

וזה הצדיק דיקא נראה בעיני העולם ככבד-פה, מחמת שהדבורים של העולם שאינם שבחים לה' יתברך אין בהם שלמות, על-כן הוא כבד-פה מאלו הדבורים של העולם שאין בהם שלמות. אבל באמת אינו כבד פה כלל, רק אדרבא הוא מליץ ודברן נפלא בשלמות גדול שאין שלמות אחריו, רק מחמת גדל הפלגת שלמות מעלתו ומדרגתו הגבוה והעצומה והנוראה מאד, וכן מחמת תקף

התגברות ההעלמה והסתרה של זה העולם, על-בן הוא נראה
בעיני העולם ככבד-פה.

וכשמתחילים בני העולם לפקח על עסקיהם, הינו לחשב מחשבות
לתקן החיים טובים שנתקלקלו אצלם, אז בלם מודים על האמת
שכל התקון של כל הצדיקים וכן התקון של כל באי עולם תלוי רק
בהצדיק הכבד-פה הזה!

יש צדיק אמת שזוכה לחיות חיים טובים שאין בהם שום חסרון,
והוא דיקא נקרא חרש מחמת שאינו שומע כלל שום קול של
זה העולם, כי כל הקולות של זה העולם בלם הם חסרונות, כי
כל אחד צועק על חסרונו, ואפלו כל השמחות שבועולם הוא רק
מחמת החסרון שחסר לו ונתמלא לו.

ואצל החרש הזה, כל העולם בלו אינו עולה אצלו לבלום שישמע
החסרון שלהם, כי הוא חי חיים טובים שאין בהם שום חסרון כלל,
וחיים טובים שלו הם לחם ומים, אבל בהלחם ומים שלו יכולין
להרגיש כל הפעמים וכל הריחות וכל מיני ענג שבועולם, עד שיחיו
כל העולם על-ידם חיים טובים באמת.

הצדיק אינו רוצה להוציא שום הכל ורוח ונשימה בהכלי העולם,
על-בן הוא דיקא נראה בעיני העולם כמו שצוארו עקם, כי הוא
באמת מעקם צוארו לגמרי מהכלי העולם ואינו רוצה להוציא שום
הכל ורוח בהכלי העולם. אבל באמת אין צוארו עקם כלל, רק
אדרבא יש לו צואר שונה ופה מאוד וכו' כנ"ל, וסוף כל סוף בודאי
יחזיר למוטב את כל העולם וכל העולם יתקן על-ידו בשלמות.

לְפָאָר וּלְפָרְסָם בְּעוֹלָם בְּקוֹל רַעֲשׁ גְדוֹל וּבְלֵב חָם וְנִלְהָב אֶת שֵׁם הַצְדִּיק הַבְּעֵטָלָר הַהוֹקִיר הַמַּעֲלָה כֹּל הָעוֹלָם מִכַּף חוֹבָה לְכַף זְכוּת, מִכֹּל מְקוֹמוֹת הָרָעִים לְבַחֲנִית לְמַעֲלָה מִן הַמְּקוֹם.

אָחִי חֲבִיבִי, חֲזַק וְאַמֵּץ בְּכָל עֵז, אַל תִּתְבַּהֵל וְאַל תִּתְבַּלְבֵּל וְאַל תִּפְלַ בְּרוּחְךָ כְּלָל מִשּׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי בְרוּךְ ה' יֵשׁ לָנוּ כְּתִפִּים רַחֲבִים לְסִמּוּךְ עֲלֵיהֶם. כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: אֵין אֲנִי בַעַל חֲטוּטְרוֹת (שְׁקוֹרֵין הוֹקִיר) כְּלָל, רַק אֲדַרְבָּא יֵשׁ לִי כְּתִפִּים כְּאֵלוֹ שְׁהֵם בַּחֲנִינֵת מוּעֵט מִחֲזִיק אֶת הַמְּרָבָה.

מְקוֹם הַחֶפֶה וְהַחֲתָנָה הָיָה בְּתוֹךְ בּוֹר גְּדוֹל שֶׁכִּפְּסוּ אוֹתוֹ עִם קָנִים וְעֵפֶר וְזָבָל, וְהַסְּעָדָה הָיְתָה מִמָּה שֶׁקִּבְּצוּ לַחֵם וּבִשָּׁר מִסְּעֵדַת מֵינִינִים (יוֹם הַיְלֻדָּת) הַמְּלֻךְ, וְהַחֲתָנָה הַזֹּאת הָיְתָה בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה, וְהָיוּ שְׂמֵחִים שֵׁם מְאֹד מְאֹד, וְגַם הַחֲתָן וְהַכֶּלֶה הָיוּ שְׂמֵחִים מְאֹד, וְהַתְּחִילוּ לְזַכֵּר הַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם ה' וְתִבְרַךְ בְּהֵיוֹתָם בֵּיעַר.

אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, אֵלוֹ לֹא יִדְעָתִי שׁוֹם עֲנִין אַחַר כִּי אִם זֹאת הַמַּעֲשֵׂה שֶׁל הַשְּׁבָעָה בְּעֵטָלִירָם, הָיְתָה גַם-כֵּן חֲדוּשׁ גְּדוֹל מְאֹד, כִּי זֹאת הַמַּעֲשֵׂה הִיא חֲדוּשׁ נִפְלֵא וְנוֹרָא מְאֹד.

אָמַר מוֹרְנוּ רַבִּי נְתָן ז"ל: סוּד הַמַּעֲשֵׂה זֶה נֶעְלָם מִכֹּל הָעוֹלָמוֹת, אַךְ אֶף-עַל-כֵּי כֵּן יֵשׁ לָנוּ רִשּׁוֹת לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בָּהּ אִיזָה רְמִזִּים, מַה שְּׁנוֹכַח לְמִצְאָ "כְּאֲשֶׁר הַבְּנָתִי מוֹדְבְּרִיו".

חֲזַק וְאַמֵּץ יְקִירִי לְשִׂמְחַ עֲצֻמָּךְ בְּכָל עֵז בְּכָל עֵת בְּכָל הַדְּרָכִים שֶׁקִּבְּלָנוּ מִמְּקוֹר הַחֲכָמָה, הֵן בְּהַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת, הֵן בְּמַה שְּׁזָכִינוּ לִידַע

מאור האורות כזה, וכמה שלא עשני גוי, כי שמחה הוא רפואה גדולה לכל מיני החולאת, בפרט עכשו שיש כבר בעולם הכח של הצדיק הבעטלר שהיה בלא ידים, שהוא רופא את הבת מלכה, שהיא בחינת כלליות נפשות ישראל, בעשרה מיני נגינה, שהם כלליות השמחה.

טוב להרגיל עצמו לפעמים לנגן איזה נגונים של שמחה להחיות ולשמח את עצמו, כי עקר ההתקרבות לה' יתברך בפרט התקרבות הרחוקים הצדיקים לשוב, הוא רק על ידי בחינת עשרה מיני נגינה שהוא בחינת כלליות השמחה בנוכח לעיל.

כמוכן בדברי רבנו ז"ל בהמעשה הנוראה והנפלאה אשר לא נשמע כזאת מימות עולם, היא המעשה הנוראה האחרונה של השבעה בעטלירס, ושם בהמעשה של יום הששי כמה שהתפאר הבעטלר שהיה בלא ידים נגד כל אחד שהתפאר בהכח שיש לו בידיו, ובסוף מבאר שהבעטלר התפאר כנגד בלם, כי בלם אף-על-פי שהיו גדולים במעלה מפלגת מאד מאד, והיה לכל אחד ואחד כח נפלא ונורא בידיו מה שלא נמצא כזאת אפלו לחד בדרא כי אם ליחידי גדולי צדיקים נפלאים שהיו חדושים מיוחדים בכמה וכמה דורות. כגון, שאחד התפאר שיכול להוציא החצים בידיו אפלו לאחר שזרקו את החץ, ולאחר שהגיע החץ לתוך מי שזרק לו החץ. מי שמע כזאת. מי שמע צרופי אותיות כאלה!

אחי יקירי וחביבי נפשי ולבבי, באמת איני יודע כמה זכינו לשמע נפלאות נוראות כאלו.

בְּיַד אִי מאת ה' היתה זאת שהזמין לך בהשגחה נפלאה בכמה מיני רמזים וגלגולים את הצדיק, האיש הגדול, איש חסד האמת (דער גרויסער מאן, דער אמתער איש חסד), שבתורתו הנוראה יכולים למצא כל מבקש, ואין שום נפילה וירידה שבעולם שלא יוכל לעלות משם. אך גם תשוקתך העצומה, ותבערת לבך אל האמת וכה אותך לזה. הסתכל בעין האמת ושים לבך לזה היטב, עד שיאירו עליך כל האורות והתקונים של הצדיק. אשרי חלקך וגורלך.

יש בני-אדם שמרבים לעסוק רק בחכמות, ועל-פי רב פונתם בזה רק בשביל הבלי העולם הזה, דהינו בשביל חשיבות וכבוד או ממון וכיוצא בזה, ומחמת שעוסקין רק בחכמות על-ידי זה שוכחין טכסיסי המלחמה לגמרי, הינו איך ללחם המלחמה הגדולה שצריך האדם ללחם בעולם הזה, שהוא מלחמת היצר הרע, ולפעמים באים לאפיקורסות גמור על-ידי החכמות.

אפלו האדם הגדול שבגדולים שיש לו שכל גדול והוא למדן וחרף גדול בש"ס ופוסקים, ואפלו אם יש לו יד גם בחכמת הקבלה, צריך להזהר מאד שלא יכשל על-ידי רבוי חכמתו, כמו שהיה אצל הבן מלך עם החכמים שלו, שעל-ידי רבוי חכמתם נפלו לאפיקורסות, רחמנא ליצלן.

רַבְּנּוּ ז"ל ספר התפארות נפלא מענין החיים שלו, ובענין גנות החיים של העולם שאינם חושבים על תכליתם. והכלל שעקר החיים הוא חיים אמתיים שהוא חכמה אמיתית, ועקר החכמה - להשתדל לידע ולהביר את ה' יתברך שהוא חי החיים, וכל אחד כפי קרובו לזה כן חיו חיים, ולהפך - להפך, כי חוץ מזה הכל

הכל ואין שום חיים כלל. אבל חיים שזכה הוא ו"ל היה במעלה עליונה ונפלאה מאד, שעדין לא מעמו שום אדם מעולם. אשרי מי שזכה להרגיש מעט התנוצצות מנעימות החיים שלו שהיה חי חיים ארפים חיים טובים באמת, (כמוכן בהפעשה של השקעה בעמלך, עין שם).

בְּשִׁמְנֵי רִשׁוֹן את האדם מהגן-עדן, הינו שכל מה שרוצה לעשות איזה דבר שבקדשה שהוא בחינת בניסה לגן-עדן - מגרשין אותו ומבלבלין אותו, אזי עקר תקנתו שיעמיד עצמו אצל אמונה, שאף-על-פי כן יאמין שה' יתברך מושל בכל וידו על העליונה, וסוף כל סוף יגמר הכל כרצונו, כי יש תשובה בעולם. ואף-על-פי שהוא רחוק עתה מתשובה מאד, אדרבא מתגורר בו עד שפוגם חס ושלום בכל יום יותר חס ושלום, אף-על-פי כן על כל פנים הוא מאמין שיש צדיק כזה בעולם שיש לו כח לתקן הכל בעצותיו העמקות בלי גבול כלל, ועל-כן צריך להעמיד עצמו אצל הצדיק שמגלה ומצחצח האמונה.

הַצְּדִיק, המלך האמת על כל ישראל לדורות עולם, שגלה חדשות נפלאות ונוראות מאד מאד אשר אין לשון בעולם שיוכל לספר תקף רום נשגבות מעלתם ונבבהם וקדשםם וכחם, שעל-ידם הוא מקבץ ומכנים גם כל הרחוקים ורשעים גמורים לה' יתברך, וממשיך ומגלה אלקותו ומלכותו עין בעין לכל באי עולם...

רַבְּנוּ ו' דבר הרבה מענין החיים, שהכל נקרא חיים אצל העולם, אבל באמת עקר החיים בשזוכין לחדש ימיו להתחיל להתקרב לה' יתברך, לעבד את ה' בכל פעם מחדש, ולא יפלא

לְזַקְנָה שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא כְּאֵלּוּ כְּבֵר נִזְקֵן בְּחַטָּאֵיו וּמַעֲשָׂיו שֶׁרָגִיל
 בָּהֶם עַד שֶׁאֵי אֶפְשֵׁר לוֹ לְצַאת מֵהֶם, רַק יִתְחַזַּק לְהִתְחַיֵּל לְחַיּוֹת
 בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ בְּעִבּוּדַת ה' וְלֹא יִפֹּל מִשּׁוֹם דְּבָר וְלֹא תִקְצַר רוּחוֹ
 מִשּׁוֹם בְּלִבּוּלִים וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת כְּאֵלּוּ אִפְסֵי תִקְוָה חֵם וְשִׁלּוּם
 מִחֲמַת הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים שֶׁעָשָׂה עַד הַנְּהָ. כִּי צָרִיךְ לְבַלֵּי לְהִסְתַּכֵּל
 עַל כָּל זֶה כְּלָל, כִּי אֵין שׁוֹם יֹאִישׁ בְּעוֹלָם כְּלָל, וְאִיךָ שֶׁהוּא, אֶפְלוּ
 שֶׁכְּבָר נִפְל בְּלֵי שְׁעוֹר, אֶף-עַל-פִּי כֵן אֵין יֹאִישׁ בְּעוֹלָם כְּלָל.

...לְרַכֵּשׁ הַחַיִּים הַטּוֹבִים שֶׁל הַצַּדִּיק הַמַּעֲוֹרֵר מֵהַשְּׁנָה אֶת כָּל בְּנֵי-
 אָדָם שֶׁיִּשְׁנִים אֶת יְמֵיהֶם, עַל-יְדֵי מַעֲשִׂוֹת מִשְׁנִים קְדַמוֹנִיּוֹת שֶׁכָּל
 הַשְּׁבָעִים פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה נִמְשָׁכִים מִשָּׁם.

יֵשׁ גַּן כְּזֶה שֶׁגְּדֹלִים בּוֹ פְרוֹת וְגְדוּלִים נִפְלְאִים שֵׁישׁ בָּהֶם כָּל
 הַהֲפָעָמִים וְכָל הָרִיחוֹת וְכָל הַמַּרְאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, וְהָיָה כָּל הָעוֹלָם
 יְכוּלִים לְחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים אֲמִתִּיִּים עַל-יְדֵי זֶה הַגֵּן, וְעַל הַגֵּן הַזֶּה יֵשׁ
 גִּנְנֵי שְׁקוֹרֵין אֲגָרָאנִיק, הֵינּוּ צַדִּיק קְדוֹשׁ וְעֲלִיּוֹן כְּזֶה שֶׁהוּא מְמַנֶּה
 עֲלָיו וּמַשְׁתַּדֵּל תְּמִיד בְּכָל תְּקוּנֵי הַגֵּן. וְלַפְעָמִים בְּעוֹן הַדּוֹר נֶאֱבָד
 הַגִּנְנֵי, הֵינּוּ שֶׁנֶּעְלַם וְנִתְכַּפְּסָה אוֹרוֹ שֶׁל זֶה הַצַּדִּיק וְאֵין הָעוֹלָם זוֹכֵן
 לְיָדַע מִמֶּנּוּ שֶׁהוּא זֶה הַגִּנְנֵי שֶׁעַל-יְדֵיו הָיוּ יְכוּלִים כָּלֵם לְחַיּוֹת חַיִּים
 טוֹבִים אֲמִתִּיִּים עַל-יְדֵי הַגֵּן. וְהַגִּנְנֵי הַזֶּה, אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּלָךְ וְאוֹמֵר
 שֶׁהוּא הַגִּנְנֵי, אֲבָל הָעוֹלָם מְחֻזְקִים אוֹתוֹ לְמַשְׁגֵּעַ חֵם וְשִׁלּוּם וְזוֹרְקֵן
 אַחֲרָיו אֲבָנִים וּמְגַרְשִׁין אוֹתוֹ וּמְמַיְלָא אֵינּוּ יְכוּל לְהַשְׁתַּדֵּל בְּתִקּוּנֵי
 הַגֵּן, וְעַל-יְדֵי זֶה כָּל מַה שֵׁישׁ בְּאוֹתוֹ הַגֵּן בּוֹדָאֵי מְכַרְח לְחַיּוֹת כְּלָה
 וּנְפִסָּק מֵאַחַר שֶׁאֵין שָׁם הַמְּמַנֶּה, הֵינּוּ הַגִּנְנֵי.

והנה, אף-על-פי שבודאי יש צדיקים מפלגים כאלו שיש להם עשרות גדול ואוצרות גדולים ברוחניות שהם מתפארים גם-כן שהם חיים חיים טובים, אף-על-פי כן יכולים הקלקולים מפגמי העולם לקלקל גם אצלם הטעם והריח וישאר דברים הנ"ל, ומכל שכן שאין להם כח לתקן העולם ולהחזיר להם החיים טובים שהיו יכולים לחיות על-ידי הגן הקדוש הנ"ל. ועל-כן כשנתקלקל גם אצלם החיים הטובים שלהם, אז כל תקונם על-ידי הצדיק הגדול במעלה שהוא בחינת חרש שהוא חי חיים טובים שאין בהם שום חסרון כלל, והוא נותן להם לטעם מהלחם ומים שלו ומרגישין בהם כל הטעמים וכו', וגם על-ידי זה נתקן מה שנתקלקל אצלם והצדיק הזה יכול לתקן גם החיים טובים של כל העולם, והוא מודיע שעקר קלקול החיים טובים שלהם בא להם מהמדות רעות שהכניס הבעל-דבר בהם, דהיינו על-ידי שאין בהם אמת ומטין דין ונושאין פנים ולוקחין שחד, על-ידי זה נתקלקל אצלם המראה. ועל-ידי נבול פה נתקלקל אצלם הטעם, שכל הטעמים הם טעם נבלה. ועל-ידי נאוף ממש חס ושלום, נתקלקל אצלם הריח. ומזהיר אותם מאד לטהר עצמם מאלו העברות, ואז לא די שנתקן אצלם הטעם והמראה והריח, אף גם שזוכין על-ידי זה למצא הגנני שנאבד. ואז הצדיקים הנ"ל הם מודים על האמת ומודיעים להעולם שכל התקון של הצדיקים הנ"ל בעצמם, וכן התקון של כל העולם תלוי רק בהצדיק החרש.

תיקון הכללי

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו, לכל הצדיקים האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שכני עפר קדושים אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם, נחל נבע מקור חכמה, רבנו נחמן בן פינא, אשר גלה ותיקן לומר אלו העשרה מזמורי תהלים בשביל תיקון הברית, זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן:

לכו נרננה ליהוה, נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה, בזמרות נריע לו: כי אל גדול יהוה, ומלך גדול על כל אלהים: הריני מזמין את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי, לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו, על ידי שהוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

מז

א. מכתם לדוד, שמרני אל כי חסיתי בך: ב. אמרת ליהוה אדני אתה, טובתי כל עליך: ג. לקדושים אשר בארץ המה, ואדירי כל חפצי בם: ד. ירבו עצבותם אחר מהרו, כל אסוף נסביהם מדם, וכל אשא את שמותם על שפתי: ה. יהוה מנת חלקי וכוסי, אתה תומיך גורלי: ו. חבלים נפלו לי בנעמים, אף נחלת שפרה עלי: ז. אברך

את יהוה אשר יעצני, אף לילות יסרוני כליותי: ה. שויתי יהוה לנגדי תמיד, כי מימיני בל אמוט: ו. לכן שמח לבי ויגל בבודי, אף בשרי ישכן לבטח: ז. כי לא תעזב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת: ח. תודיעני ארח חיים, שבע שמחות את פניך, נעמות בימיך נצח:

לב

« לָדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע, כְּסוּי חַטָּאה: ב. אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן, וְאִין בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג. כִּי הִחַרְשָׁתִי בְּלוֹ עֲצָמַי, בְּשִׂאגָתִי כָּל הַיּוֹם: ד. כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבַּד עָלַי יְדָךְ, נִהַפְךָ לְשֹׁדִי בְּחֶרְבֵנִי קִיץ סָלָה: ה. חַטָּאתִי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי אֹדְדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לִיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאָתָ עוֹן חַטָּאתִי סָלָה: ו. עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לְעַת מִצָּא, רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים אֱלֹהִי לֹא יִגִּיעוּ: ז. אַתָּה סֹתֵר לִי, מִצָּר תִּצְרַנִּי, רַנִּי פֹלֵט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח. אֲשַׁכֵּלְךָ וְאוֹרְךָ בְּדֶרֶךְ זוֹ תֵלֵךְ, אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט. אַל תִּהְיוּ כְּסוּם כְּפָרֶד אִין הַבַּיִן, בְּמַתְג וְרִסָן עֲדִיו לְבָלוֹם בַּל קָרֵב אֱלֹהֶיךָ: י. רַבִּים מִכְּאוֹזִים לְרִשָׁע, וְהַבּוֹטֵחַ בִּיהוָה חֶסֶד יְסוּבְּבֵנו: יא. שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים, וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל: »

* כאן צריך להפסיק מעט, (עיון ליקוטי מוהר"ן רי"ג).

מא

א. למנצח, מזמור לדוד: ב. אשרי משכיל אל דל, ביום רעה ימלטהו יהוה: ג. יהוה ישמרהו ויחיהו, ואשר בארץ, ואל תתנהו בנפש איביו: ד. יהוה יסעדנו על ערש דוי, כל משכבו הפכת בחליו: ה. אני אמרתי יהוה חנני, רפאה נפשי כי חטאתי לך: ו. אויבי יאמרו רע לי, מתי ימות ואבד שמו: ז. ואם בא לראות שוא ידבר, לבו יקבץ און לו, יצא לחוץ ידבר: ח. יחד עלי יתלחשו כל שנאי, עלי יחשבו רעה לי: ט. דבר בליעל יצוק בו, ואשר שכב לא יוסיף לקום: י. גם איש שלומי אשר בטחתי בו, אוכל לחמי הגדיל עלי עקב: יא. ואתה יהוה חנני והקימני, ואשלמה להם: יב. בזאת ידעתי כי חפצת בי, כי לא יריע איבי עלי: יג. ואני בתמי תמכת בי, ותציבני לפניך לעולם: יד. ברוד יהוה אלהי ישראל מהעולם ועד העולם אמן

ואמן:

מב

א. למנצח, משכיל לבני קרח: ב. כאיל תערג על אפיקי מים, בן נפשי תערג אליך אלהים: ג. צמאה נפשי לאלהים לאל חי, מתי אבוא ואראה פני אלהים: ד. היתה לי דמעותי לחם יומם ולילה, באמר אלי כל איה אלהיך:

ה. אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי, כי אעבר בסף, אֲדַדִּים עַד בַּיִת אֱלֹהִים, בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן חוּגֵג: .
 מה תשתוחחי נפשי ותהמו עלי, הוחלי לאלהים כי עוד
 אודנו ישועות פניו: . אלהי עלי נפשי תשתוחח, על בן
 אזכרה מארץ ירדן, וחרמונים מהר מצער: . תהום אל
 תהום קורא לקול צגוריה, כל משפריה וגלדיה עלי עברו:
 ט. יומם יצוה יהוה חסדו ובלילה שירה עמי תפלה לאל
 חי: . אומרה לאל סלעי למה שכחתיני, למה קדר אלך
 בלחץ אויב: . כרצח בעצמותי חרפוני צוררי, באמרם
 אלי כל היום איה אלהיך: . מה תשתוחחי נפשי ומה
 תהמי עלי, הוחלי לאלהים, כי עוד אודנו ישועת פני
 ואלהי:

נמ

א. למנצח אל תשחת לדוד מכתם, בשלח שאול וישמרו
 את הבית להמיתו: . הצילני מאיבי אלהי, ממותקוממי
 תשגבני: . הצילני מפעלי און, ומאנשי דמים הושיעני:
 ה. כי הנה ארבו לנפשי, יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא
 חטאתי יהוה: . בלי עון ירצון ויכוננו, עורה לקראתי
 וראה: . ואתה יהוה אלהים צבאות אלהי ישראל, הקיצה

לפקוד כל הגוים, אל תחזן כל בגדי און סלה: י. וישבו לערב, יהמו ככלב ויסוכבו עיר: ה. הגה יביעון בפייהם, חרבות בשפתותיהם, כי מי שמע: ט. ואתה יהוה תשחק למו, תלעג לכל גוים: י. עזו אליך אשמרה, כי אלהים משגבי: יא. אלהי חסדי וקדמני, אלהים יראני בשררי: יב. אל תהרגם פן ישכחו עמי, הגיעמו בחילך והורידמו, מגננו אדני: יג. חטאת פימו דבר שפתימו, וילכדו בגאונם ומאלה ומכחש יספרו: יד. פלה בחמה פלה ואינמו, וידעו כי אלהים משל ביעקב לאפסי הארץ סלה: טו. וישבו לערב, יהמו ככלב ויסוכבו עיר: טז. המה יניעון לאכל, אם לא ישבעו וילינו: יז. ואני אשיר עז, וארנן לבקר חסדך, כי היית משגב לי ומגום ביום צר לי: יח. עזי אליך אומרה, כי אלהים משגבי אלהי חסדי:

עו

יא. למנצח על ידותון, לאסף מזמור: יב. קולי אל אלהים ואצעקה, קולי אל אלהים והאזין אלי: יג. ביום צרתי אדני דרשתי, ידי לילה נגרה ולא תפוג, מאנה הנחם נפשי: יד. אזכרה אלהים ואהמיה, אשיחה ותתעטף רוחי סלה: טו. אחזת שמרות עיני, נפעמתי ולא אדבר:

1. חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שְׁנוֹת עוֹלָמִים: 1. אֲזַכֶּרָה נְגִינָתִי
 בְּלִילָה, עִם לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיִּחַפֵּשׂ רוּחִי: 2. הֲלֵעוֹלָמִים יִזְנַח
 אֲדָנִי, וְלֹא יִסִּיף לְרָצוֹת עוֹד: 3. הָאֶפֶס לְנֹצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר
 אֲמֹר לְדָר וְדָר: 4. הֲשִׁכַח חֲנוּת אֵל, אִם קָפִיץ בְּאֵף רַחֲמָיו
 סָלָה: 5. וְאֲמַר חֲלוּתִי הִיא, שְׁנוֹת יָמַי עֲלִיּוֹן: 6. אֲזַכּוֹר
 מַעַלְלֵי יְהוָה, כִּי אֲזַכֶּרָה מִקֶּדֶם פְּלֹאֲדָי: 7. וְהִגִּיתִי בְּכָל פֶּעֱלָדָי,
 וּבַעֲלִילוֹתַי אֲשִׁיחָה: 8. אֱלֹהִים בְּקֹדֶשׁ דְּרָכָה, מִי אֵל
 גָּדוֹל בְּאֱלֹהִים: 9. אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פֶלְאָא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים
 עֲזָדָי: 10. גָּאֲלֵת בְּזָרוּעַ עַמֶּךָ, בְּנִי יַעֲקֹב וַיֹּסֶף סָלָה: 11. רָאוּךָ
 מִיָּמִים אֱלֹהִים, רָאוּךָ מִיָּמִים יַחִילוּ, אֵף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: 12. זָרְמוּ
 מִיָּמִים עֲבוֹת, קוֹל נִתְּנוּ שְׁחָקִים, אֵף חֲצִצִּיךָ יִתְהַלְכוּ: 13. קוֹל
 רַעֲמֶךָ בְּגִלְגָּל, הָאִירוּ בְּרָקִים תִּבְל, רַגְזָה וְתַרְעַשׂ הָאָרֶץ: 14.
 בָּיִם דְּרָכָה, וּשְׁבִילֶךָ בְּמִים רַבִּים, וְעַקְבוֹתַיִךְ לֹא נִדְּעוּ: 15.

נְחִית כִּצְאֵן עַמֶּךָ, בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ

16. תִּפְּלָה לְמוֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים, אֲדָנִי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ
 בְּדָר וְדָר: 17. בְּטָרֶם הָרִים יִלְדוּ וְתַחֲלֹל אָרֶץ וְתִבְל, וּמַעֲוֹלָם
 עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: 18. תֵּשֵׁב אֲנוֹשׁ עַד דְּכָא, וְתֹאמַר שׁוּבוּ
 בְּנֵי אָדָם: 19. כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינַיִךָ, כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר,

ואשמורה בלילה: ה. זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר
 וחלה: ה. בבקר יציין וחלה, לערב ימולל ויבש: ה. כי עלינו
 באפה, ובחמתך נבהלנו: ה. שמה עונותינו לנגדך, עלמנו
 למאור פניך: ט. כי כל ימינו פנו בעברתך, פלינו שנינו
 כמו הגה: י. ימי שנותינו בהם שבעים שנה, ואם בגבורת
 שמונים שנה, ורהבם עמל ואון כי גז חיש ונעפה: יא.
 מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: יב. למנות ימינו בן
 הודע, ונבא ללב חכמה: יג. שוכה יהוה עד מתי, והנחם
 על עבדיך: יד. שבענו בבקר חסדך, ונרננה ונשמחה בכל
 ימינו: טו. לשמחנו כימות עניתנו, שנות ראינו רעה: טז.
 יראה אל עבדיך פעלך, והדרך על בניהם: יז. ויהי נעם
 אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה
 ידינו כוננהו:

קה

א. הודו ליהוה קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו:
 ב. שירו לו, זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג. התהללו
 בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יהוה: ד. דרשו יהוה ועזו,
 בקשו פניו תמיד: ה. זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפאתו
 ומשפטי פיו: ו. זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו:

הוא יהוה אלהינו, בכל הארץ משפטיו: ^ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ^ט אשר ברת את אברהם, ושבועתו לישחק: ^י ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: ^{יא} לאמר, לך אתן את ארץ כנען, חבל נחלתכם: ^{יב} בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה: ^{יג} ויתהלכו מגוי אל גוי, מממלכה אל עם אחר: ^{יד} לא הניח אדם לעשקם, ויזכח עליהם מלכים: ^{טו} אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: ^{טז} ויקרא רעב על הארץ, כל מטה לחם שבר: ^{יז} שלח לפניהם איש, לעבד נמכר יוסף: ^{יח} ענו בכפל רגלו, ברזל באה נפשו: ^{יט} עד עת בא דברו, אמרת יהוה צרפתהו: ^כ שלח מלך ויתירהו, משל עמים ויפתחהו: ^{כא} שמו אדון לביתו, ומשל בכל קנינו: ^{כב} לאסר שריו בנפשו, וזקניו יחכם: ^{כג} ויבא ישראל מצרים, ויעקב גר בארץ חם: ^{כד} ויפר את עמו מאד, ויעצמהו מצריו: ^{כה} הפך לבם לשנא עמו, להתנבל בעבדיו: ^{כו} שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: ^{כז} שמו בם דברי אתותיו, ומפתים בארץ חם: ^{כח} שלח חשד ויחשד, ולא מרו את דברו: ^{כט} הפך את מימיהם לדם, וימת את דגתם: ^ל שרץ ארצם צפרדעים, בחדרי מלכיהם: ^{לא} אמר ויבא

ערב, כְּנִים בְּכָל גְּבוּלָם: ^כ נָתַן גְּשְׁמֵיהֶם בְּרֹד, אִשׁ לְהַבֹּת
 בְּאַרְצָם: ^כ וַיֵּךְ גַּפְנִים וּתְאֵנֹתָם, וַיִּשְׁבֵּר עֵץ גְּבוּלָם: ^כ
 אָמַר, וַיָּבֵא אֲרֶבֶה, וַיִּלַּק וַאִין מִסֶּפֶר: ^כ וַיֹּאכַל כָּל יֶשֶׁב
 בְּאַרְצָם, וַיֹּאכַל פְּרֵי אֲדָמָתָם: ^כ וַיֵּךְ כָּל בְּכוֹר בְּאַרְצָם,
 וְרֵאשִׁית לְכָל אוֹנָם: ^כ וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב, וַאִין בְּשִׁבְטָיו
 בּוֹשֵׁל: ^כ שָׁמַח מִצְרַיִם בְּצִאתָם, כִּי נָפַל פַּחַדִּים עֲלֵיהֶם:
^כ פָּרַשׁ עֲנַן לְמִסְדָּךְ, וְאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: ^כ שָׂאֵל וַיָּבֵא שֶׁלֹּ,
 וְלָחֶם נְשָׁמִים יִשְׁפִּיעַם: ^כ פָּתַח צוּר וַיִּזְוֹבוּ מַיִם, הִלְכּוּ
 בְּצִיּוֹת נְהַר: ^כ כִּי זָכַר אֶת דְּבַר קְדָשׁוֹ, אֶת אֲבֹרָהֶם עֲבָדוֹ:
^כ וַיּוֹצֵא עִמּוֹ בְּשִׁשּׁוֹן, בְּרָנָה אֶת בְּחִירָיו: ^כ וַיִּתֵּן לָהֶם
 אֲרָצוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: ^כ בַּעֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקּוֹ,
 וְתוֹרָתוֹ יִנְצְרוּ, הִלְלוּהָ:

קלו

א. על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון:
 ב. על ערבים בתוכה, תלינו בגרותינו: ג. כי שם שאלונו
 שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון:
 ד. איך נשיר את שיר יהוה, על אדמת נכר: ה. אם אשפחד
 ירושלם, תשפח מיני: ו. תדבק לשוני לחכי אם לא
 אזכרי, אם לא אעלה את ירושלם על ראש שמחתי:

זכר יהוה לכני אדום את יום ירושלים, האמרים ערו ערו
עד היסוד בה: ה. בת בבל השדודה, אשרי שישלם לך
את גמולך שגמלת לנו: ו. אשרי שיאחו ונפץ את עלליך
אל הסלע:

קג

א. הללויה, הללו אל בקדשו, הללוהו ברקיע עזו: ב.
הללוהו בגבורתיו, הללוהו כרב גדלו: ג. הללוהו בתקע
שופר, הללוהו בגבל וכנור: ד. הללוהו בתוף ומחול,
הללוהו במנים וענב: ה. הללוהו בצלצלי שמע, הללוהו
בצלצלי תרועה: ו. כל הנשמה תהלל יה, הללויה:

אחר הקריאה יאמר פסוקים אלו:

מי יתן מציון ישועת ישראל, בשוב יהוה שבות עמו, יגל יעקב
ישמח ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה, מעוזם בעת צרה: ויעזרום
יהוה ויפלטם, ויפלטם מרשעים ויושיעם, כי חסו בו: